ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΡΑΕΚ 2009

ρυθμιστική αρχή ενέργειας κύπρου
cyprus energy regulatory authority

ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2009
ΤΟΥ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ (ΔΣΜ)

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΡΑΕΚ 2009

Έκδοση
Ιούνιος 2010

Εκτύπωση & Παραγωγή Έκδοσης
ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ ΧΡ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ & ΥΙΟΙ ΛΤΔ
Αθηνών 105
3040 Λεμεσός

Επιμέλεια Έκδοσης
Λουκής Τερεζόπουλος
Έλενα Γρηγορίου

Σχεδιασμός Σελίδων
Χρίστος Τσακνάκης

ISSN 1450-2186

Εξοχότατο Πρόεδρο της
Κυπριακής Δημοκρατίας
κ. Δημήτρη Χριστόφια
Λευκωσία

25 Ιουνίου 2010

Εξοχότατε κ. Πρόεδρε

Έχουμε την τιμή να σας υποβάλουμε την 6η Ετήσια Έκθεση και τους Λογαριασμούς της ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ, που περιλαμβάνει και την Ετήσια Έκθεση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, για το χρόνο που τέλειωσε στις 31 Δεκεμβρίου 2009, καθώς επίσης και την Έκθεση των Ελεγκτών.

Η Έκθεση αυτή και οι Λογαριασμοί υποβάλλονται σε σας σύμφωνα με τα Άρθρα 18(1), 19(3) και 61(3) των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003-2008.

Με τιμή

Γιώργος Σιαμμάς
Πρόεδρος

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος
Αντιπρόεδρος

Κύπρος Κυπριανίδης
Μέλος

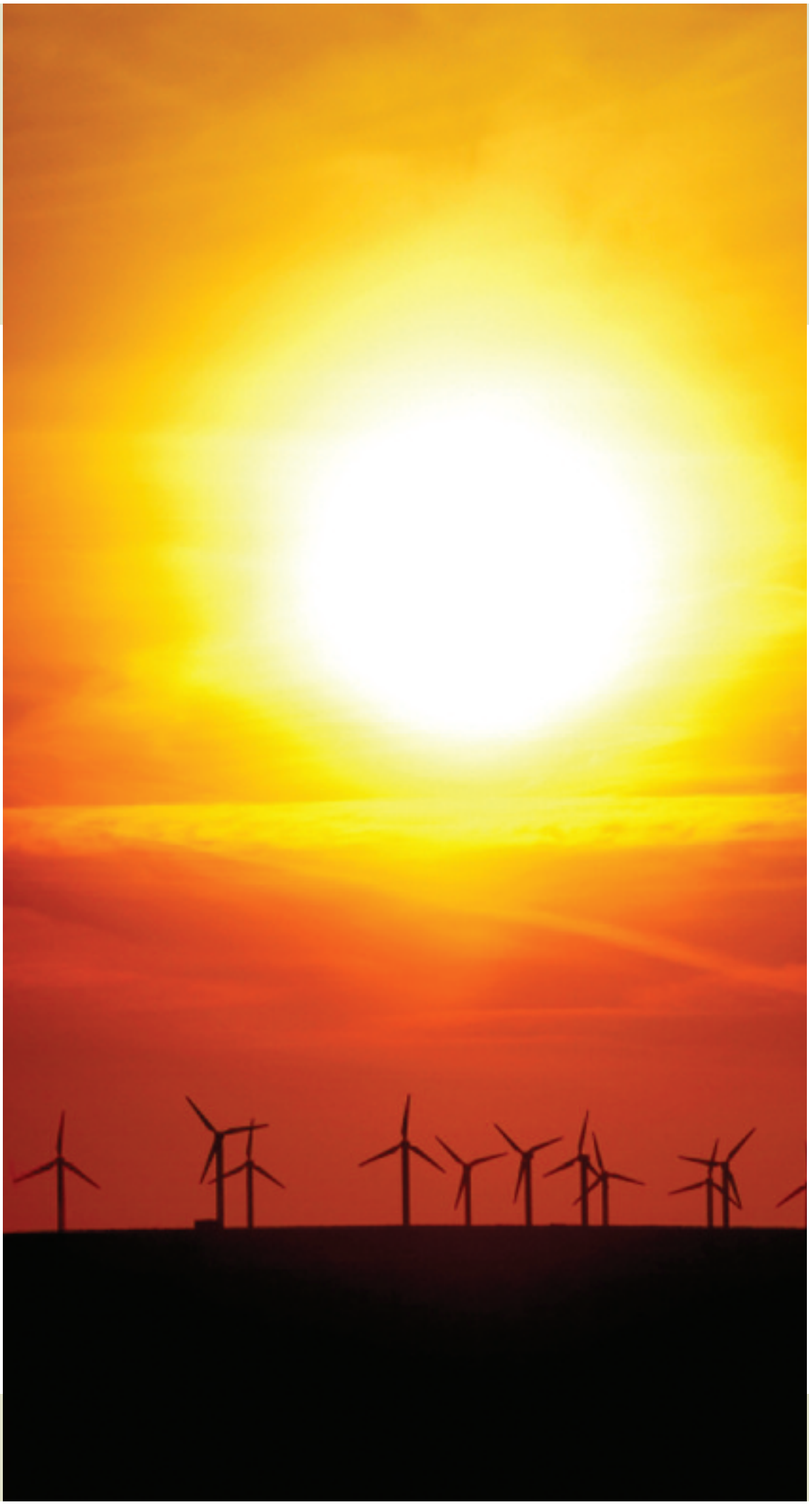

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα από τα κύρια παγκόσμια χαρακτηριστικά που σημάδεψαν το 2009 ήταν χωρίς καμιά αμφιβολία η Παγκόσμια Οικονομική Κρίση. Ένα γεγονός που συντάραξε συνθέμελα όλες τις κοινωνίες. Μέσα σ' αυτό το αρνητικό και βαρύ κλίμα, λειτούργησαν Οργανισμοί, Εταιρείες, Κυβερνητικές Υπηρεσίες και ασφαλώς ο Ιδιωτικός Τομέας.

Ο τομέας της Ενέργειας που εμπίπτει στη δικαιοδοσία της ΡΑΕΚ, είναι απόλυτα συνυφασμένος με την πρόοδο και την οικονομία κάθε χώρας. Με γνώμονα αυτό το δεδομένο, η ΡΑΕΚ προσπάθησε και μέσα στο 2009 να κάνει την καλύτερη δυνατή διαχείριση των θεμάτων Ενέργειας που είχε ενώπιόν της, με στόχο πάντοτε την προστασία των καταναλωτών, την ασφάλεια του εφοδιασμού και τη διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού μέσα από την ανάπτυξη μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς ενέργειας.

Παράλληλα με τους πιο πάνω στόχους, υπάρχουν βεβαίως και άλλοι σημαντικοί πυλώνες στην όλη πολιτική που η ΡΑΕΚ ακολουθεί για τα θέματα ενέργειας. Ο σεβασμός και η προστασία του περιβάλλοντος, είναι ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες που η ΡΑΕΚ λαμβάνει σοβαρά υπόψη στην όλη εφαρμογή της πολιτικής της για τα Ενεργειακά Θέματα.

Δεσπόζουσα θέση στην εφαρμογή της σφαιρικής ενεργειακής πολιτικής που η ΡΑΕΚ ακολουθεί, είναι και η επίτευξη των ενεργειακών στόχων της Κύπρου για την παραγωγή ενέργειας από τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ). Ο στόχος της διείσδυσης των ΑΠΕ στην αγορά ηλεκτρισμού είναι συγκεκριμένος ποσοτικά και χρονολογικά. Με βάση τις δεσμεύσεις της Κύπρου προς την Ευρωπαϊκή Ένωση μέχρι το 2020, ποσοστό 13% στο σύνολο της ενεργειακής κατανάλωσης θα πρέπει να προέρχεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Ο φιλόδοξος αυτός στόχος μπορεί να επιτευχθεί μόνο μέσα από μια συγκροτημένη ενεργειακή πολιτική.
Η Ενεργειακή Πολιτική θα πρέπει μεταξύ άλλων να στοχεύει :

- Στην αξιόπιστη και συνεχή παροχή στους καταναλωτές ποιοτικής Ενέργειας σε ανταγωνιστικό κόστος
- Στην προστασία του περιβάλλοντος και ιδιαίτερα στη σταδιακή μείωση των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο βαθμό που αναλογεί στην Κύπρο.

Η προσαρμογή που απαιτείται ώστε να πετύχουμε τους παραπάνω στόχους καθορίζεται στο Βασικό Ρυθμιστικό Πλαίσιο της αγοράς Ενέργειας και στο Στρατηγικό Προγραμματισμό της ΡΑΕΚ.
Ο στρατηγικός αυτός προγραμματισμός βασίζεται πάνω σε τρεις άξονες:

(α) Η όσο το δυνατό ταχύτερη έλευση του Φυσικού Αερίου. Η ΡΑΕΚ θεωρεί ότι η διείσδυση του Φυσικού Αερίου στην αγορά ενέργειας της Κύπρου και κύρια στην ηλεκτροπαραγωγή,
- Εμπλουτίζει το Ενεργειακό μείγμα του τόπου,
- Οδηγεί σταδιακά στη μείωση της εξάρτησης από το πετρέλαιο και βελτιώνει την ενεργειακή ασφάλεια και
- Συνάδει με τις δεσμεύσεις της Κύπρου για επίτευξη στόχων σχετικά με το περιβάλλον.

(β) Η προώθηση και ανάπτυξη των ΑΠΕ ώστε το 2020 που αποτελεί ορόσημο για υλοποίηση των συμβατικών υποχρεώσεων της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το 13% της καταναλισκομένης Ενέργειας στους τομείς Ηλεκτρισμού, Μεταφορών και Θέρμανσης/Ψύξης, να παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές.
(γ) Η διασφάλιση της ανάπτυξης υγιούς Ανταγωνισμού μέσα από την ανάπτυξη μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής Αγοράς Ενέργειας.

Φυσικά η ΡΑΕΚ αναγνωρίζει, ότι η σταδιακή ανάπτυξη ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας του μικρού και απομονωμένου συστήματος της Κύπρου, επιβάλλεται να γίνει με τρόπο που θα διασφαλίζει τη μακροχρόνια σταθερότητα και ασφάλεια εφοδιασμού, με στόχο την επίτευξη ανταγωνιστικών τιμών για τους καταναλωτές αλλά ταυτόχρονη διαφύλαξη της βιωσιμότητας των κατόχων αδειών στους οποίους στηρίζεται η ομαλή λειτουργία της αγοράς.

Κλείνοντας τη σύντομη αυτή αναφορά για το 2009, θέλουμε να ευχαριστήσουμε επίσης όλους εκείνους που συνεργάστηκαν μαζί μας, Ιδιώτες, Οργανωμένα Σύνολα και Κυβερνητικούς Φορείς και ειδικότερα το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και την Ελεγκτική Υπηρεσία της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Τέλος ευχαριστούμε ιδιαίτερα τα μέλη του προσωπικού του γραφείου της ΡΑΕΚ, που έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους για το έργο που έχει επιτελεστεί.

ΜΕΛΗ ΡΑΕΚ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Γ. Σιαμμάς
Μηχανολόγος - Ηλεκτρολόγος Μηχανικός
(από 02/02/10)

Κ. Ιωάννου
Ηλεκτρολόγος Μηχανικός
(από 21/01/04 μέχρι 31/10/09)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΡΑΕΚ

Σ. Πετρίδης
Οικονομολόγος
(από 01/11/09 μέχρι 20/01/10)

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Κ. Ηλιόπουλος
Μηχανολόγος - Ηλεκτρολόγος Μηχανικός
(από 02/02/10)

Σ. Πετρίδης
Οικονομολόγος
(από 21/01/04 μέχρι 31/10/09)

ΜΕΛΟΣ

Κ. Κυπριανίδης
Ηλεκτρολόγος - Μηχανολόγος Μηχανικός
(από 21/01/04 μέχρι 20/01/10 και από 02/02/10)

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ 2009

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ (ΡΑΕΚ), συστάθηκε με βάση τον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003 Ν.122(Ι)/2003 που ψηφίστηκε από τη Βουλή στις 25 Ιουλίου 2003.

Η θητεία της πρώτης σύνθεσης της ΡΑΕΚ, έληξε στις 20/01/10. Από τις 02/02/10, ξεκίνησε η λειτουργία της ΡΑΕΚ με τη νέα της σύνθεση. Τα νέα Μέλη της ΡΑΕΚ, Γιώργος Σιαμμάς (Πρόεδρος), Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος (Αντιπρόεδρος) και Κύπρος Κυπριανίδης (Μέλος), ανάλαβαν τα καθήκοντά τους στις 2 Φεβρουαρίου 2010 δίδοντας διαβεβαίωση για την πιστή εκτέλεση των καθηκόντων τους ενώπιον του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η παρούσα Ετήσια Έκθεση πεπραγμένων της ΡΑΕΚ καλύπτει το 2009 και είναι η έκτη που εκδίδεται.

Με βάση τον πιο πάνω Νόμο (Άρθρο 18), η ΡΑΕΚ υποβάλλει, μέχρι τέλος Μαρτίου κάθε έτους, Ετήσια Έκθεση των Δραστηριοτήτων της στον Πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας και καταθέτει αντίγραφο της Έκθεσης στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων.

Στην Ετήσια Έκθεση της ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ, είναι ενσωματωμένη και η Έκθεση Δραστηριοτήτων του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) όπως προνοεί ο Νόμος Ν.122(Ι)/2003 (Άρθρο 61, Εδάφιο (3)).

ΒΑΣΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΡΑΕΚ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η βασική αποστολή της ΡΑΕΚ, όπως αυτή καθορίζεται από την υφιστάμενη Νομοθεσία, στους Τομείς του Ηλεκτρισμού και του Φυσικού Αερίου είναι:

- Η διασφάλιση του υγιούς και ουσιαστικού ανταγωνισμού στην Αγορά Ηλεκτρισμού και του Φυσικού Αερίου.
- Η προστασία των συμφερόντων των Καταναλωτών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου.
- Η προαγωγή της ανάπτυξης μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου.
- Η εξασφάλιση της ασφάλειας, συνέχειας, ποιότητας και αξιοπιστίας της παροχής Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου.
- Η προαγωγή μέτρων για την Προστασία του Περιβάλλοντος.
- Η ικανοποίηση των αναγκών των καταναλωτών αγροτικών περιοχών, των καταναλωτών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση, και των ηλικιωμένων.
- Η ενθάρρυνση της αποδοτικής χρήσης και παραγωγής Ηλεκτρισμού.
- Η προαγωγή της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).
- Η ενθάρρυνση της έρευνας και ανάπτυξης της παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και χρήσης του Ηλεκτρισμού και του Φυσικού Αερίου.

Η ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΡΑΕΚ ΚΑΙ Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Οι διαρθρωτικές μεταβολές των αγορών ενέργειας που απαιτούνται από τα κράτη μέλη της ΕΕ με στόχο μια Κοινή Ενιαία Αγορά Ενέργειας, δημιούργησε την ανάγκη εγκαθίδρυσης Ρυθμιστικών Αρχών στις χώρες της ΕΕ.

Η Οδηγία 96/92/ΕΟΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19/12/96 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δημιούργησε την ανάγκη στην Κυπριακή Δημοκρατία, για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία, να θεσπίσει τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο του 2003 Ν.122(Ι)/2003, με τον οποίο συστάθηκε η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου.

Σύμφωνα με τον περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο, ο οποίος ψηφίστηκε το 2003 και τέθηκε ουσιαστικά σε εφαρμογή την 01/05/04, η παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρισμού έπαυσαν ν' αποτελούν μονοπωλιακές δραστηριότητες της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ).

Με την ανάληψη των καθηκόντων των Μελών της ΡΑΕΚ στις 04/02/04, άρχισε η ενεργοποίηση των προνοιών της σχετικής Νομοθεσίας. Η ΡΑΕΚ είναι μεταξύ άλλων υπεύθυνη για τη διασφάλιση του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρισμού, την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή και την προαγωγή της ανάπτυξης μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς ηλεκτρισμού. Οποιαδήποτε επιχείρηση ενδιαφέρεται να παράγει και να πωλεί ηλεκτρισμό, μπορεί να υποβάλει αίτηση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας και να εξασφαλίσει τη σχετική άδεια αν πληροί τα καθορισμένα κριτήρια. Οι κάτοχοι τέτοιων αδειών δικαιούνται να χρησιμοποιούν τα υφιστάμενα δίκτυα Μεταφοράς και Διανομής ηλεκτρισμού. Παρόλο που τα δίκτυα αυτά παραμένουν στην ιδιοκτησία της ΑΗΚ, έχει εγκαθιδρυθεί ο θεσμός του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς, ο οποίος στο θέμα οργάνωσης και λειτουργίας ενεργεί ανεξάρτητα από την ΑΗΚ, και τις δραστηριότητες της παραγωγής, διανομής και προμήθειας, ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση στο δίκτυο και η ίση μεταχείριση όλων των χρηστών του δικτύου Μεταφοράς. Ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής έχει και Ιδιότητα Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και παρόλο που δεν είναι ανεξάρτητος, με την έννοια που είναι ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς, έχει τις ίδιες υποχρεώσεις διασφάλισης της πρόσβασης στο δίκτυο διανομής και την ίση μεταχείριση όλων των χρηστών του δικτύου του.

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας ρυθμίζει όλες τις Διατιμήσεις και Χρεώσεις και τα επίπεδα ποιότητας, διερευνά παράπονα που αφορούν τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους κατόχους αδειών, και επιβάλλει πρόστιμα και άλλα μέτρα.

Μια από τις άμεσες προτεραιότητες της ΡΑΕΚ, ήταν το άνοιγμα της Αγοράς Ηλεκτρισμού. Αυτό επιτεύχθηκε και την 01/05/04 η Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας ελευθερώθηκε κατά 35%, από δε την 01/01/09 το ποσοστό αυτό επεκτάθηκε στο 65% περίπου. Κατά το υπό επισκόπηση έτος, το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει 19% του συνόλου των καταναλωτών, με κατανάλωση περίπου το 65% του συνόλου της Ηλεκτρικής Ενέργειας και ετήσιες δαπάνες της τάξης των €480.000.000.

ΜΟΝΤΕΛΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΜΕΝΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

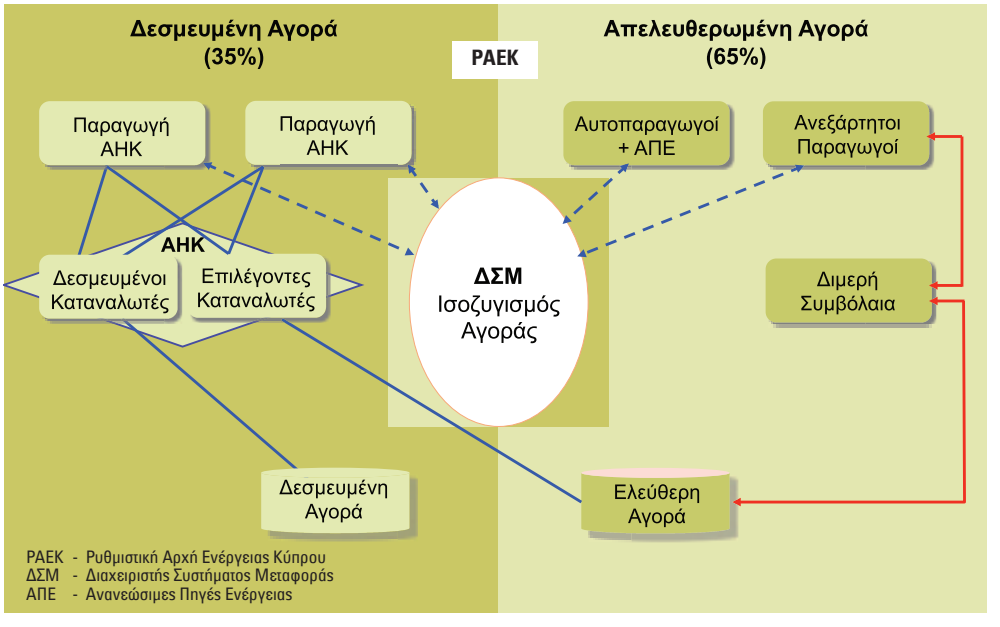

ΕΞΟΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΡΑΕΚ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου είναι ανεξάρτητη Αρχή της Κυπριακής Δημοκρατίας και με βάση την ισχύουσα Νομοθεσία έχει, μεταξύ άλλων, τις Εξουσίες και Αρμοδιότητες στον Τομέα της Ενέργειας, για να ενεργεί όπως πιο κάτω:

Ηλεκτρική Ενέργεια

- Χορηγεί, ελέγχει, επιβάλλει, τροποποιεί, ανακαλεί Άδειες ή παρέχει εξαίρεση από Άδειες.
- Συμβουλεύει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού σε όλα τα θέματα που αφορούν τον ηλεκτρισμό.
- Διασφαλίζει όπως οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής και οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού ετοιμάζονται και εγκρίνονται σύμφωνα με το Νόμο.
- Διασφαλίζει την επάρκεια σε ηλεκτρική ενέργεια για ικανοποίηση όλων των εύλογων αναγκών και απαιτήσεων για τον ηλεκτρισμό.
- Ρυθμίζει τις διατιμήσεις, χρεώσεις και άλλους όρους και προϋποθέσεις που εφαρμόζονται από τους αδειούχους για οποιεσδήποτε υπηρεσίες που παρέχονται σύμφωνα με τους όρους των αδειών τους.
- Καθορίζει, δημοσιεύει και επιβάλλει επίπεδα ποιότητας με τα οποία θα συμμορφώνονται οι κάτοχοι αδειών.
- Καθορίζει τους κανόνες ή τις διαδικασίες σύμφωνα με τις οποίες εξετάζονται παράπονα που αφορούν τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους κατόχους αδειών, περιλαμβανομένης, όπου το θεωρεί αναγκαίο, της διεξαγωγής έρευνας και της λήψης αποφάσεων για τέτοια παράπονα.
- Ενθαρρύνει και διευκολύνει τον Ανταγωνισμό με απώτερο στόχο τη μείωση των τιμών.
- Εξασφαλίζει τη Συνέχεια, Ποιότητα, Αξιοπιστία και Ασφάλεια της παροχής ηλεκτρισμού.
- Ενθαρρύνει την Έρευνα και Ανάπτυξη στον τομέα.
- Λαμβάνει Ρυθμιστικές Αποφάσεις και αποφάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών Νόμων και των Κανονισμών.
- Διεξάγει έρευνες είτε αυτεπάγγελτα είτε μετά από υποβολή παραπόνων.
- Επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα σε περιπτώσεις παραβάσεων.

Φυσικό Αέριο

- Καθορίζει τους κανόνες διαχείρισης και κατανομής του δυναμικού διασύνδεσης, σε συνεννόηση με την ή τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών με τα οποία υπάρχει διασύνδεση.
- Λαμβάνει κατάλληλα και αποτελεσματικά μέτρα για τον έλεγχο και τη διαφάνεια, ώστε να αποφεύγεται τυχόν κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, ιδιαίτερα σε βάρος των καταναλωτών.
- Δημοσιοποιεί μέτρα, τα οποία δυνατό να ληφθούν σε περίπτωση απρόβλεπτης κρίσης στην αγορά ενέργειας ή όταν απειλείται η ασφάλεια προσώπων, έργων ή εγκαταστάσεων ή και η ακεραιότητα των δικτύων.
- Παρακολουθεί τα θέματα της ασφάλειας της προμήθειας και ιδιαίτερα το ισοζύγιο προμήθειας/ζήτησης στην αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και των διαθέσιμων προμηθειών, καθώς και το επίπεδο ανταγωνισμού της αγοράς.

- Προστατεύει τα συμφέροντα των τελικών καταναλωτών.
- Επιλύει διαφορές για την πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών.
- Εκδίδει Κανονισμούς για τον καθορισμό καταλλήλων μέτρων για την προστασία των τελικών καταναλωτών, για την επίλυση διαφορών για την πρόσβαση σε ανάντη δίκτυα αγωγών, για την επίλυση διαφορών σε σχέση με διαπραγματεύσεις για πρόσβαση στο δίκτυο.
- Ετοιμάζει και δημοσιεύει τους Τεχνικούς Κανόνες που ορίζουν τις ελάχιστες απαιτήσεις τεχνικού σχεδιασμού και λειτουργίας για τη σύνδεση με το δίκτυο εγκαταστάσεων υγροποιημένου Φυσικού Αερίου, εγκαταστάσεων αποθήκευσης, άλλων δικτύων μεταφοράς ή διανομής και απευθείας αγωγών Φυσικού Αερίου.
- Λαμβάνει Ρυθμιστικές Αποφάσεις και αποφάσεις σύμφωνα με τις διατάξεις των σχετικών Νόμων και των Κανονισμών.
- Διεξάγει έρευνες είτε αυτεπάγγελτα είτε μετά από υποβολή παραπόνων.
- Επιβάλλει διοικητικά πρόστιμα σε περιπτώσεις παραβάσεων.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΡΑΕΚ

Σύμφωνα με την ισχύουσα Νομοθεσία, η ΡΑΕΚ έχει τις πιο κάτω υποχρεώσεις:

Ηλεκτρική Ενέργεια

- Διασφαλίζει τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στην Αγορά Ηλεκτρισμού αποφεύγοντας δυσμενή διάκριση τόσο μεταξύ των κατόχων αδειών όσο και μεταξύ των αιτητών για χορήγηση άδειας.
- Προστατεύει τα συμφέροντα των Καταναλωτών.
- Διασφαλίζει ότι ικανοποιούνται όλες οι εύλογες απαιτήσεις και ανάγκες που σχετίζονται με τον Ηλεκτρισμό.
- Διασφαλίζει ότι οι κάτοχοι Αδειών λειτουργούν αποδοτικά και έχουν την ικανότητα χρηματοδότησης των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων για τις οποίες είναι αδειούχοι.
- Προάγει την ανάπτυξη μιας οικονομικά βιώσιμης και αποδοτικής αγοράς Ηλεκτρισμού.
- Εξασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια, ποιότητα και αξιοπιστία της παροχής Ηλεκτρισμού.
- Λαμβάνει υπόψη την Προστασία του Περιβάλλοντος.
- Ενθαρρύνει την αποδοτική χρήση και παραγωγή Ηλεκτρισμού.
- Λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των καταναλωτών αγροτικών περιοχών, των καταναλωτών που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση και των ηλικιωμένων.
- Ενθαρρύνει την έρευνα και ανάπτυξη της Παραγωγής – Μεταφοράς – Διανομής και Χρήσης του Ηλεκτρισμού.
- Συμβουλεύει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού σε όλα τα θέματα που αφορούν τον ηλεκτρισμό.

Φυσικό Αέριο

Σύμφωνα με τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμους του 2004-2007, η ΡΑΕΚ έχει, μεταξύ άλλων, και τις πιο κάτω υποχρεώσεις για να λειτουργεί ώστε να:

- Προστατεύει τα συμφέροντα των καταναλωτών Φυσικού Αερίου.
- Λαμβάνει υπόψη τις ανάγκες των ευάλωτων καταναλωτών, των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων.
- Διασφαλίζει την ικανοποίηση της εύλογης ζήτησης Φυσικού Αερίου.
- Διασφαλίζει την ασφάλεια, συνέχεια, ποιότητα και αξιοπιστία και αποτελεσματικότητα Φυσικού Αερίου.
- Μεριμνά για την Προστασία του Περιβάλλοντος.
- Ενθαρρύνει την έρευνα και ανάπτυξη σε σχέση με τη Μεταφορά, Προμήθεια, Αποθήκευση και Χρήση του Φυσικού Αερίου.
- Διασφαλίζει και δημοσιοποιεί μέτρα, τα οποία δυνατό να ληφθούν σε περίπτωση απρόβλεπτης κρίσης στην αγορά ενέργειας ή όταν απειλείται η ασφάλεια προσώπων, έργων ή εγκαταστάσεων ή και η ακεραιότητα των δικτύων.
- Παρακολουθεί τα θέματα της ασφάλειας της προμήθειας και ιδιαίτερα το ισοζύγιο προμήθειας/ζήτησης στην αγορά, το επίπεδο της αναμενόμενης μελλοντικής ζήτησης και των διαθέσιμων προμηθειών, καθώς και το επίπεδο ανταγωνισμού της αγοράς.
- Συμβουλεύει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού σε θέματα Φυσικού Αερίου.

Τα Μέλη της ΡΑΕΚ με Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και της Διεύθυνσης της ΑΗΚ κατά την παράδοση των αδειών των Μονάδων Εσωτερικής Καύσης (ΜΕΚ ΙΙ), στη Δεκέλεια

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Μερικές από τις αποφάσεις που η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου έχει πάρει κατά το 2009 είναι οι ακόλουθες:

- **Άδεια Προμήθειας Ηλεκτρισμού σε Επιλέγοντες και Μη Επιλέγοντες Καταναλωτές από Παραγωγούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας**

  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 293/2009, αποφάσισε ότι οι κάτοχοι Άδειας ή Εξαίρεσης από Άδεια για παραγωγή Ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), **δεν απαιτείται να εξασφαλίσουν από τη ΡΑΕΚ Άδεια ή Εξαίρεση από Άδεια Προμήθειας Ηλεκτρισμού νοουμένου ότι διαθέτουν την παραγωγή τους στην ΑΗΚ σύμφωνα με το Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Προώθησης της Εξοικονόμησης Ενέργειας.**

- **Διαδικασία Τροποποίησης Αδειών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρισμού – Ειδοποίηση Τροποποίησης Άδειας**

  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 315/2009, αποφάσισε και καθόρισε ότι, αντίγραφο της Ειδοποίησης για Τροποποίηση μιας Άδειας, θα αποστέλλεται σ' εκείνους που κατέχουν Άδεια Κατασκευής και Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας και χρησιμοποιούν τα ίδια καύσιμα και την ίδια τεχνολογία.

- **Μορφή Περιβαλλοντικής Μελέτης για Αιτήσεις Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας**

  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 319/2009, αποφάσισε ότι οι αιτήσεις που θα υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ για παροχή Άδειας ή Εξαίρεσης από άδεια για Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) ή Εγκαταστάσεις Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας, πρέπει να συνοδεύονται από τους πιο κάτω τύπους Περιβαλλοντικών Μελετών:

  Α. Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ) για:
  - Ανεμογεννήτρια/ες με ισχύ μεγαλύτερη από 1MW (1000KW),
  - Φωτοβολταϊκά με ισχύ μεγαλύτερη από 100KW,
  - Εγκαταστάσεις για την παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας,
  - Εγκαταστάσεις Συμπαραγωγής Ηλεκτρισμού και Θερμότητας,

  Β. Προκαταρκτική Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΠΕΕΠ) για:
  - Ανεμογεννήτρια/ες με ισχύ μεγαλύτερη από 30KW μέχρι και 100KW

  Γ. Όλες οι άλλες περιπτώσεις που δεν αναφέρονται πιο πάνω, λόγου χάρη:
  - Ανεμογεννήτρια/ες με ισχύ μεγαλύτερη από 100KW μέχρι και 1MW (1000KW),
  - Φωτοβολταϊκά με ισχύ μεγαλύτερη από 20KW μέχρι και 100KW,
  - Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από αξιοποίηση βιομάζας πάνω από 20KW,
  - Εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρισμού από κυματική ενέργεια,
  - Ηλιακά θερμικά συστήματα για παραγωγή ηλεκτρισμού,
  - κτλ

  θα εξετάζονται από τη ΡΑΕΚ ξεχωριστά και όπου κρίνεται αναγκαίο, έχει το δικαίωμα να ζητήσει τις γραπτές απόψεις της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Έχει επίσης το δικαίωμα να ζητήσει εάν κρίνει αναγκαίο, οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία όσον αφορά περιβαλλοντικές παραμέτρους στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Μελέτης για την ορθή εξέταση της κάθε αίτησης ξεχωριστά.

- **Κοινή Ημερίδα του Κυπριακού Οργανισμού Τυποποίησης και του Συνδέσμου Αιολικής Ενέργειας με θέμα "Πράσινη Ενέργεια"**
  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 329/2009, ενέκρινε την παραχώρηση χορηγίας στο Σύνδεσμο Αιολικής Ενέργειας Κύπρου, ύψους €1.500, και έθεσε υπό την αιγίδα της, την Ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στις 10/6/09 στο ξενοδοχείο Holiday Inn στη Λευκωσία με θέμα "Πράσινη Ενέργεια".

- **Συνέδριο Ρυθμιστικών Αρχών της Μεσογείου στην Κύπρο κατά την Περίοδο 12 – 13 Νοεμβρίου 2009**
  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 335/2009, αποφάσισε την προώθηση της καλύτερης δυνατής προβολής της Κύπρου μέσω και κατά τη διοργάνωση της 8ης Γενικής Συνέλευσης των Ρυθμιστικών Αρχών των Μεσογειακών Χωρών **(MEDREG)** που έγινε με επιτυχία στις 12-13 Νοεμβρίου 2009 με τη συμμετοχή 23 χωρών.

- **Χρονική Διάρκεια Ισχύος Αδειών ΡΑΕΚ**
  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 340/2009, εξέτασε τη χρονική διάρκεια ισχύος των Αδειών που η ίδια με βάση των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003-2008 χορηγεί, και αποφάσισε όπως:
  1. Οι Άδειες για Κατασκευή Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας ανεξαρτήτως είδους (είτε αυτές αφορούν εξαιρέσεις από άδεια είτε κανονικές άδειες για Κατασκευή Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας) θα έχουν διάρκεια ισχύος 5 χρόνια.
  2. Οι Άδειες για Λειτουργία και Παραγωγή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας άνω των 1MW από συμβατικά καύσιμα θα έχουν διάρκεια ισχύος 30 χρόνια.
  3. Όλες οι Άδειες για Λειτουργία και Παραγωγή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ (είτε εξαιρέσεις από άδεια είτε κανονικές άδειες) θα έχουν διάρκεια ισχύος 30 χρόνια.
  4. Οι Άδειες για Λειτουργία και Αυτοπαραγωγή Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Συμβατικά Καύσιμα) θα έχουν διάρκεια ισχύος 20 χρόνια.
  5. Οι Εξαιρέσεις από Άδεια Λειτουργίας και Αυτοπαραγωγής Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Συμβατικά Καύσιμα) θα έχουν διάρκεια ισχύος 12 χρόνια.
  6. Η Άδεια Προμήθειας Ηλεκτρισμού σε Επιλέγοντες Καταναλωτές θα έχει διάρκεια ισχύος 30 χρόνια.
  7. Η Άδεια Προμήθειας Ηλεκτρισμού σε Μη Επιλέγοντες Καταναλωτές θα έχει διάρκεια για όσο χρονικό διάστημα υπάρχουν Μη Επιλέγοντες Καταναλωτές.
  8. Η Άδεια οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) θα έχει διάρκεια ισχύος 20 χρόνια.
  9. Η Άδεια εκτέλεσης οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς θα έχει διάρκεια ισχύος 30 χρόνια.
  10. Η Άδεια εκτέλεσης οποιωνδήποτε από τις αρμοδιότητες του Ιδιοκτήτη του Συστήματος Διανομής θα έχει διάρκεια ισχύος 30 χρόνια.

- **Αναθεώρηση του Συντελεστή Ρήτρας Καυσίμου για το 2009**
  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 350/2009, αποφάσισε όπως ο συντελεστής ρήτρας καυσίμου παραμείνει στα 0,0014€cent για κάθε πέντε cent αύξηση ή μείωση στη βασική τιμή καυσίμου των €85,43/MT.

  Η ρήτρα καυσίμων προνοείται και επιβάλλεται μέσω των Διατιμήσεων που εφαρμόζει η ΑΗΚ προς τους καταναλωτές. ***Ορίζεται ως η αυξομείωση στην τιμή κάθε καταμετρούμενης KWh, που προκύπτει για κάθε 5 σεντ αυξομείωση στο βασικό κόστος των €85,43, ανά μετρικό τόνο καυσίμων. Υπολογίζεται με βάση την κατανάλωση καυσίμων ανά πωληθείσα KWh.***

- **Α. Έγγραφα και Στοιχεία που πρέπει να Συνοδεύουν τις Αιτήσεις για Χορήγηση Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού με Χρήση Φωτοβολταϊκών Πλαισίων (Φ/Β)**

  Β. Χορήγηση Εξαίρεσης από Άδεια Λειτουργίας Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού με Χρήση Φωτοβολταϊκών Πλαισίων (Φ/Β)
  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 356/2009, καθόρισε ποια έγγραφα και στοιχεία θα συνοδεύουν τις αιτήσεις για χορήγηση Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής και Εξαίρεσης από Άδεια Λειτουργίας σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού με χρήση Φωτοβολταϊκών Πλαισίων με εγκατεστημένη Ισχύ μεγαλύτερη από 20KW και μέχρι 150KW.

  Στην ίδια συνεδρία της, η ΡΑΕΚ αποφάσισε όπως πρώτα εξετάζει, αξιολογεί και αποφασίζει για τις αιτήσεις που αφορούν τη χορήγηση Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής. Στη συνέχεια, όσοι εξασφαλίσουν την αιτούμενη Εξαίρεση από Άδεια Κατασκευής, θα πρέπει να αποταθούν άμεσα σε όλες τις άλλες εμπλεκόμενες αρχές και Υπηρεσίες για να εξασφαλίσουν και όλες τις άλλες απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένου και της υπογραφής συμφωνίας παροχής επιδότησης με την Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε. Αφού εκδοθούν όλες οι άλλες άδειες, εγκρίσεις και υπογραφεί συμφωνία επιδότησης με τη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου ΑΠΕ, η αίτηση για χορήγηση Εξαίρεσης από Άδεια Λειτουργίας θα θεωρείται από τη ΡΑΕΚ ότι είναι Πλήρης. Η ΡΑΕΚ ακολούθως θα εξετάζει, αξιολογεί και αποφασίζει για την έκδοση ή όχι και της Εξαίρεσης από Άδεια Λειτουργίας.

- **Αποτελέσματα Εξέτασης 24ης Αυγούστου 2009 στα Πλαίσια του Κανονισμού 33 των Περί Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (Πρόσληψη, Προαγωγή, Υπηρεσία και Πειθαρχικός Έλεγχος) Κανονισμών και στα Πλαίσια των Απαιτήσεων των Σχεδίων Υπηρεσίας Υπαλλήλων της ΡΑΕΚ**
  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 359/2009, αποφάσισε ότι, όλα τα μέλη του προσωπικού της ΡΑΕΚ που παρακάθισαν στις απαιτούμενες από το Νόμο και τους Κανονισμούς του "Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο" ενδοϋπηρεσιακές εξετάσεις **έχουν επιτύχει στις εξετάσεις** που προνοεί το άρθρο 33 της Κ.Δ.Π. 528/2004 καθώς και τα Σχέδια Υπηρεσίας τους, γι' αυτό και δεν θα τύχουν εφαρμογής οι διατάξεις διακοπής προσαύξησης του Κανονισμού 32.

- **Σεμινάριο «Ενεργειακή Πολιτική Μετά την Ειρήνη στην Ιρλανδία και την Επανένωση στη Γερμανία – Διδάγματα για την Κύπρο» (Energy Policy after Peace in Ireland and a Reunified Germany, Lessons for Cyprus) Λευκωσία 4 Νοεμβρίου 2009**
  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 370/2009, αποφάσισε όπως μαζί με το Συμβούλιο Ανοικοδόμησης και Επανεγκατάστασης, συνδιοργανώσει το Σεμινάριο «Ενεργειακή Πολιτική Μετά την Ειρήνη στην Ιρλανδία και την Επανένωση στη Γερμανία – Διδάγματα για την Κύπρο».

- **Αίτημα της ΑΗΚ για Αυξήσεις στις Διατιμήσεις**
  Τα μέλη της ΡΑΕΚ, σε συνεδρία τους ημερομηνίας 27/10/09, αποφάσισαν την έγκριση των πιο κάτω σταδιακών αυξήσεων **επί των εκάστοτε εσόδων** της ΑΗΚ που προκύπτουν από το βασικό μέρος των διατιμήσεων[1] που προέρχονται από την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας (με ανάλογη κατανομή στις επιμέρους διατιμήσεις) και τις φορολογικές υποχρεώσεις της όπως έχουν διαμορφωθεί:

	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΑΥΞΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ (επί ολικής τιμής μονάδας σε τρέχουσα τιμή καυσίμου €309,78/MT)
1	01/01/10	1,5%
2	01/01/11	1,5%
3	01/01/12	1,5%

Για τους πιο πάνω υπολογισμούς λήφθηκαν υπόψη στατιστικά στοιχεία της ΑΗΚ αναφορικά με τις διάφορες χρεώσεις. Συγκεκριμένα υπολογίστηκαν συνολικά έσοδα από τις βασικές διατιμήσεις €378.729.060 (με βασική τιμή καυσίμου €85,43/MT), τα οποία κατανεμήθηκαν στις πωληθείσες KWhs = 4.565.176.671. Ως τρέχουσα τιμή καυσίμου λήφθηκε υπόψη η μέση τιμή καυσίμου για τον μήνα Αύγουστο, η οποία εφαρμοζόταν στο στάδιο της απόφασης της ΡΑΕΚ από την ΑΗΚ στους μηνιαίους λογαριασμούς Σεπτεμβρίου και διμηνιαίους Οκτωβρίου. Οι προσαρμογές έγιναν με συντελεστή ρήτρας καυσίμου 0,0014.

[1] *Βασικό μέρος των διατιμήσεων που διαλαμβάνει χρεώσεις τιμής KWh σε τιμή καυσίμου €85,43 ανηγμένη σε €309,78 με συντελεστή ρήτρας καυσίμου 0,0014, τιμή μονάδας μέγιστης ζήτησης και πάγια χρέωση*

Με βάση την πιο πάνω απόφαση, η ΑΗΚ κλήθηκε να διαμορφώσει τις νέες διατιμήσεις της που θα ισχύουν από την εκάστοτε ημερομηνία εφαρμογής με στρογγυλεμένη τιμή καυσίμου €200/MT, για να διευκολύνεται ο έλεγχος της «αναπροσαρμογής τιμής καυσίμου» από τον καταναλωτή.

- **Χορήγηση Εξαιρέσεων από Άδεια Κατασκευής Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με Χρήση Φωτοβολταϊκών Πλαισίων (Φ/Β)**
  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 379/2009, αποφάσισε να προχωρήσει σύμφωνα με τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003-2008 και τους Σχετικούς Κανονισμούς καθώς και σύμφωνα και με τη γνωμάτευση του εξωτερικού νομικού συμβούλου της ΡΑΕΚ στη χορήγηση Εξαιρέσεων από Άδεια Κατασκευής Σταθμού Παραγωγής Ενέργειας με χρήση Φωτοβολταϊκών Πλαισίων (Φ/Β), Συνολικής Εγκατεστημένης Ισχύος 3,65MW σύμφωνα και με την ημερομηνία πληρότητάς τους.

- **Εκπαιδευτική Πρόταση προς ΡΑΕΚ απο το Florence School of Regulation**
  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 382/2009, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη για κατάρτιση όλων των Λειτουργών Ενέργειας της ΡΑΕΚ σχετικά με το Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εσωτερική Αγορά και το πακέτο αναφορικά με τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ζήτησε από το Florence School of Regulation όπως αποστείλει μια καταρχήν εκπαιδευτική πρόταση σχετική με το θέμα.

  Κρίνοντας ότι τα οφέλη από το εν λόγω σεμινάριο για την αποτελεσματικότερη διεκπεραίωση των καθηκόντων των Λειτουργών Ενέργειας της ΡΑΕΚ θα είναι ιδιαίτερα σημαντικά, τα μέλη αποφάσισαν όπως εγκρίνουν τη διεκπεραίωση του εν λόγω σεμιναρίου/προγράμματος κατάρτισης.

- **Έγκριση Διατιμήσεων ΑΗΚ**
  Η ΡΑΕΚ σε συνεδρία των Μελών της με αριθμό 385/2009, αναφορικά με έγκριση των διατιμήσεων της ΑΗΚ και σε συνέχεια προηγούμενης απόφασης της ΡΑΕΚ με αριθμό 372/2009 με την οποία εγκρίθηκαν οι αιτούμενες αυξήσεις επί των διατιμήσεων της ΑΗΚ, μετά από έλεγχο των υποβληθέντων διατιμήσεων, και αφού επιβεβαίωσαν ότι οποιεσδήποτε αλλαγές στις διατιμήσεις αντικατοπτρίζουν μόνο τις εγκριμένες από τη ΡΑΕΚ αυξήσεις, αποφάσισαν όπως εγκρίνουν τις νέες διατιμήσεις όπως αυτές υποβλήθηκαν στη ΡΑΕΚ από την ΑΗΚ στις 4/12/09.

- **Εκπαιδευτικό/Ενημερωτικό Οπτικοακουστικό Υλικό (DVD Rom) στα Πλαίσια Εκστρατείας Διαφώτισης του Κοινού σε θέματα ΑΠΕ και ΕΞ.Ε**
  Η ΡΑΕΚ σε συνεργασία με το Ενεργειακό Γραφείο Κυπρίων Πολιτών αποφάσισε όπως δημιουργήσει και συνεκδόσει εκπαιδευτικό/ενημερωτικό οπτικοακουστικό υλικό (DVD Rom) στα πλαίσια εκστρατείας διαφώτισης του κοινού σε θέματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΕΞ.Ε). Το υλικό αυτό πρόκειται να παρουσιαστεί σε σχολεία, Κοινότητες, Δήμους και άλλα οργανωμένα σύνολα της Κύπρου. Στόχος είναι σε 3 χρόνια από την ημερομηνία έκδοσης να παρουσιαστεί στο 20% του πληθυσμού της Κύπρου τόσο σε ενήλικες όσο και σε παιδιά. Την παρουσίαση της δουλειάς αυτής θα την αναλάβουν από κοινού η ΡΑΕΚ και το Ενεργειακό Γραφείο.

  Για σκοπούς δημιουργίας του εν λόγω οπτικοακουστικού υλικού η ΡΑΕΚ έχει διαθέσει το ποσό των €3.000 (τριών χιλιάδων ευρώ).

Φωτοβολταϊκό Σύστημα

ΕΠΑΡΚΕΙΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η ΡΑΕΚ σύμφωνα με τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους, έχει την ευθύνη για την επάρκεια ηλεκτρικής ενέργειας στον τόπο μας, την αξιοπιστία και ασφάλεια του συστήματος Παραγωγής-Μεταφοράς και Διανομής καθώς και για την ποιότητα της παροχής ηλεκτρισμού.

Στα πλαίσια των πιο πάνω αρμοδιοτήτων της, η ΡΑΕΚ λαμβάνει υπόψη το ποσοστό του 20% ως απαιτούμενο όριο μακροχρόνιας εφεδρείας. Αυτό σημαίνει ότι πέραν της ζητούμενης ενέργειας πρέπει να υπάρχει ένα ποσοστό της τάξεως του 20% ως διαθέσιμη εφεδρεία σε ώρες έκτακτης ανάγκης και για κάλυψη των αναγκών προγραμματισμένης συντήρησης των Μονάδων Παραγωγής.

Σύμφωνα με το αναπτυξιακό πρόγραμμα της ΑΗΚ το οποίο έχει μελετηθεί και εγκριθεί από τη ΡΑΕΚ, ο απλός πολίτης μπορεί να νιώθει ασφαλής στο θέμα της επάρκειας ηλεκτρικής ενέργειας για τα επόμενα χρόνια.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρουσιάζει για τα επόμενα χρόνια, μέχρι το έτος 2016, την προβλεπόμενη Μέγιστη Ζήτηση Φορτίου, τη διαθέσιμη παραγωγή και εφεδρεία σύμφωνα με μελέτες της ΡΑΕΚ και το αναπτυξιακό πρόγραμμα της ΑΗΚ.

ΜΕΓΙΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ ΦΟΡΤΙΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΦΕΔΡΕΙΑ

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ΑΗΚ						**+50MW (ΜΕΚ Ι) +220MW (ΜΑΣΚ)**	**+50MW (ΜΕΚ ΙΙ)**	**-60MW** Από-συρση 2 Μονά-δων Μονής **+150MW (ΜΑΑΚ5)**	**-60MW** Από-συρση 2 Μονά-δων Μονής **+70MW (ΜΑΣΚ5)**		**-60MW** Από-συρση 2 Μονά-δων Μονής **+220MW (ΜΑΣΚ 6)**		**+220MW ΜΑΣΚ ***
Εγκατεστημένη Ισχύς σε MW	988	988	988	1.118	1.318	1.388	1.438	1.528	1.538	1.538	1.698	1.698	1.918
Μέγιστη Ζήτηση σε MW	821	856	907	1.056	1.010	1.103	1.105	1.155	1.195	1.240	1.290	1.340	1.385
Διαθέσιμη Εφεδρεία	20,3%	15,4%	8,9%	5,9%	30,5%	25,8%	30,1%	32,3%	28,7%	24,0%	31,6%	26,7%	38,48%

ΜΕΚ: Μονάδα Εσωτερικής Καύσης
ΜΑΣΚ: Μονάδα Αεριοστροβίλων Συνδιασμένου Κύκλου
(* Η ένταξη νέας Μονάδας ΜΑΣΚ ισχύος 220MW το 2016, εξαρτάται από το ρυθμό αύξησης της ζήτησης)
ΜΑΑΚ: Μονάδα Αεριοστροβίλων Ανοικτού Κύκλου

ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΕΣ ΑΙΤΗΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Από την ίδρυση της ΡΑΕΚ μέχρι το τέλος του 2009, έχουν χορηγηθεί συνολικά είκοσι τρεις (23) άδειες για Κατασκευή Συμβατικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Απ' αυτές με απόφαση της ΡΑΕΚ, έχει ανακληθεί μία (1) άδεια, Συνολικής Ισχύος 230MW.

Σήμερα, η Συνολική Αδειοδοτημένη από τη ΡΑΕΚ Ισχύς για Σταθμούς Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι της τάξεως των 2.424,53MW είκοσι δύο (22) άδειες, από τις οποίες εννέα (9) άδειες Ισχύος 1.878MW ανήκουν στην Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ), δέκα (10) άδειες Ισχύος 26,63MW για Αυτοπαραγωγή και οι υπόλοιπες τρεις (3) άδειες Ισχύος 519,90MW, σε Ανεξάρτητους Παραγωγούς.

Δεν υπάρχει καμία αίτηση υπό εξέταση.

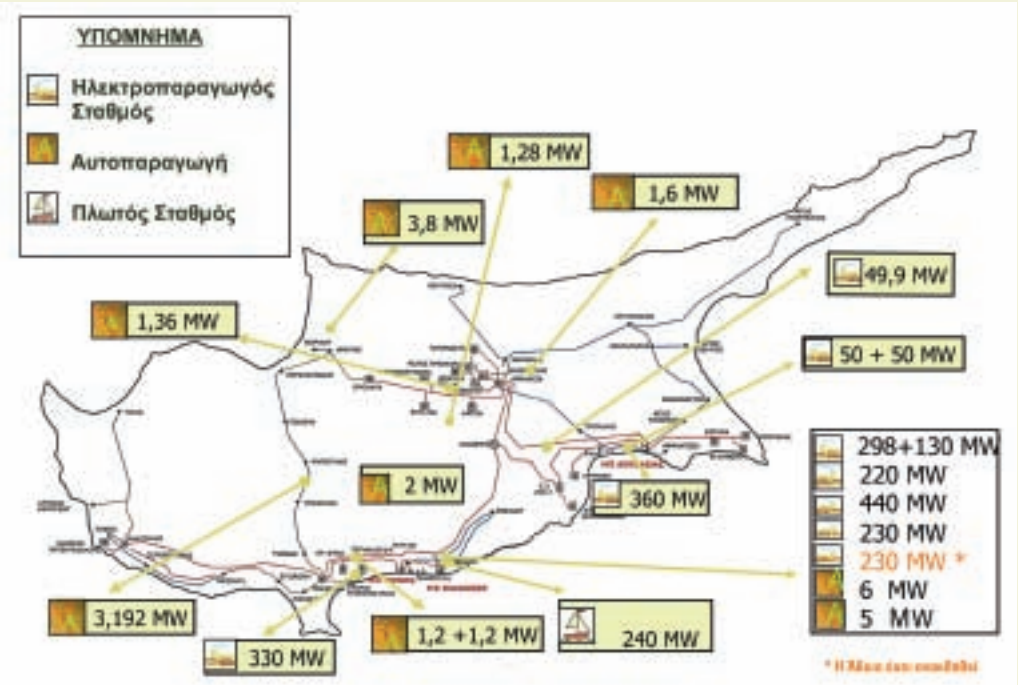

Αδειοδοτημένες Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας
Συμβατικές Μονάδες (31/12/09)

ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ

Μέχρι το τέλος του 2009, είχαν υποβληθεί στη ΡΑΕΚ συνολικά σαράντα εννέα (49) αιτήσεις για Κατασκευή Αιολικών Πάρκων. Έχουν χορηγηθεί τριάντα (30) άδειες για Κατασκευή Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Αιολικών Σταθμών).

Απ' αυτές, με αποφάσεις της ΡΑΕΚ, έχουν ανακληθεί έξι (6) άδειες Συνολικής Ισχύος 155,95MW (Α' Φάση 67,8MW). Επίσης έχουν απορριφθεί δώδεκα (12) αιτήσεις των 263,9MW για Κατασκευή Αιολικών Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Μέχρι το τέλος του 2009, η Συνολική Αδειοδοτημένη από τη ΡΑΕΚ Ισχύς για υλοποίηση σε πρώτη φάση ήταν 490,72MW και σε δεύτερη φάση, εφ' όσον το εγκρίνει η ΡΑΕΚ, πρόσθετα 394,9MW.

Υπό μελέτη βρίσκονταν εννέα (9) αιτήσεις για κατασκευή Αιολικών Πάρκων, Συνολικής Ισχύος 193,65MW, από τις οποίες οι τέσσερις (4) αιτήσεις (12,75MW) αφορούν εξαίρεση από άδεια.

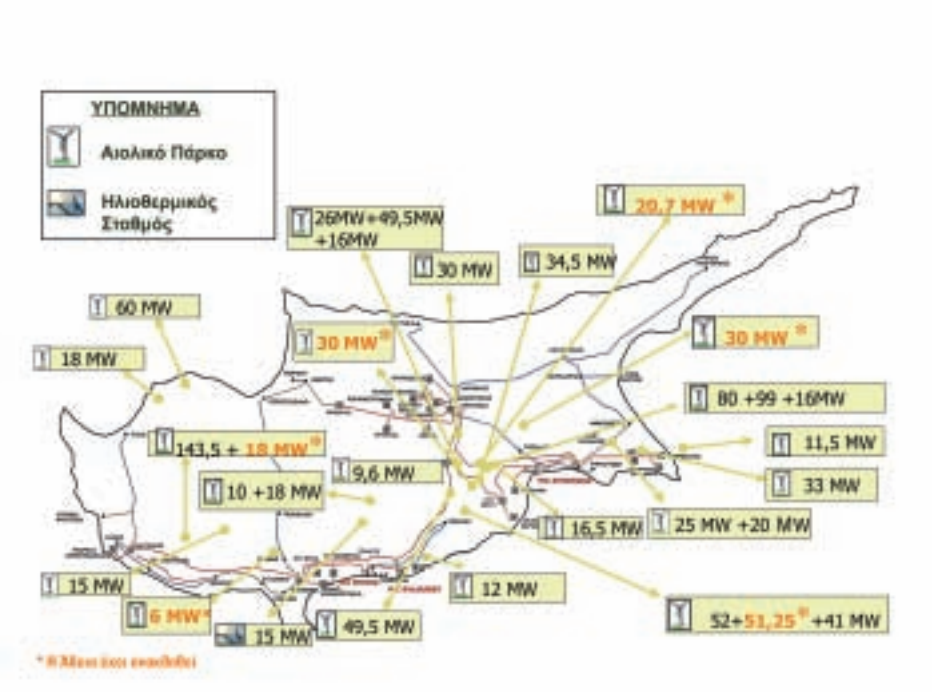

Αδειοδοτημένες Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας
Αιολικοί και Ηλιοθερμικοί Σταθμοί (31/12/09)

ΒΙΟΜΑΖΑ

Η ΡΑΕΚ έχει εκδώσει δεκαπέντε (15) άδειες για Κατασκευή Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (από Βιομάζα), Συνολικής Ισχύος 9,12MW και εξετάζει ακόμη τέσσερις αιτήσεις (4), Συνολικής Ισχύος 7,65MW. Πέραν των πιο πάνω, δύο (2) άδειες Συνολικής Ισχύος 1,01MW έχουν ανακληθεί και μια αίτηση 5MW έχει απορριφθεί.

Η Συνολική Εγκατεστημένη Ισχύς, με χρήση Βιομάζας/Βιοαερίου μέχρι τις 30/12/09, ανερχόταν σε έντεκα (11) Σταθμούς Παραγωγής Ηλεκτρισμού και χρήσιμης θερμότητας Συνολικής Ισχύος 6167KW και Ετήσια Παραγωγή Ηλεκτρισμού (Ιανουάριος –Δεκέμβριος 2009) να πλησιάζει τις 30.000.000KWh, από τις οποίες οι 19.849.639KWh έχουν διοχετευτεί στο δίκτυο διανομής της ΑΗΚ.

Η πρώτη μονάδα ισχύος 250KW συνδέθηκε με το δίκτυο της ΑΗΚ στις 10/12/07.

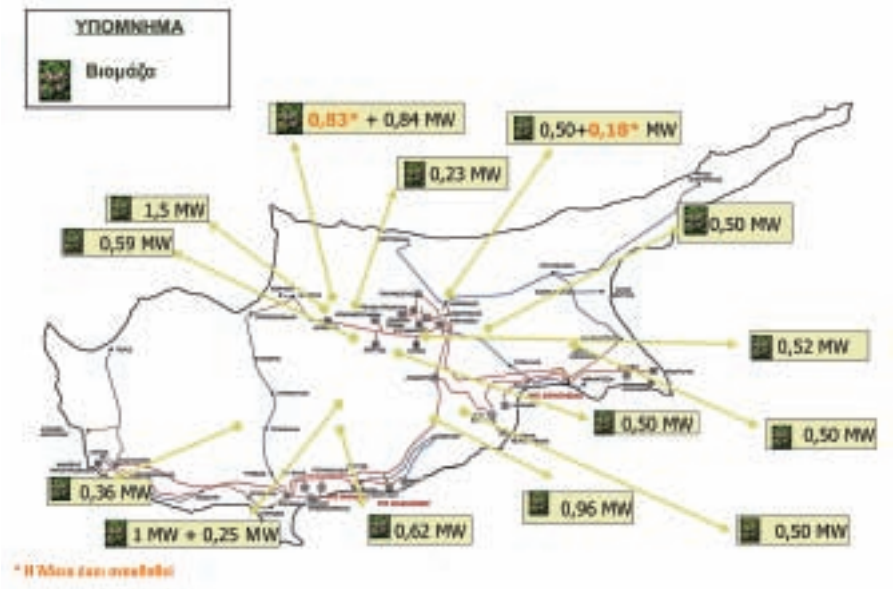

Αδειοδοτημένες Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας
Βιομάζα (31/12/09)

ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Οι συνολικές αιτήσεις που είχαν υποβληθεί στη ΡΑΕΚ μέχρι το τέλος του 2009, ήταν εβδομήντα επτά (77) αιτήσεις για Κατασκευή Φωτοβολταϊκών Συστημάτων, Συνολικής Ισχύος 20,90MW.

Απ' αυτές έχουν εκδοθεί σαράντα μια (41) άδειες, Συνολικής Ισχύος 5,195MW και βρίσκονταν υπό μελέτη τριάντα τρεις (33) αιτήσεις, Συνολικής Ισχύος 15,41MW.

Η Συνολική Εγκατεστημένη Ισχύς, με χρήση Φωτοβολταϊκών Συστημάτων μέχρι τις 30/12/09, ανερχόταν σε τετρακόσιες εξήντα εννέα (469) Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρισμού Φωτοβολταϊκών Συστημάτων Συνολικής Ισχύος 2,695MW και Ετήσια Παραγωγή Ηλεκτρισμού (Ιανουάριος – Δεκέμβριος 2009) 2.908.511KWh.

Το πρώτο Φωτοβολταϊκό Σύστημα ισχύος 4,84KW, συνδέθηκε με το δίκτυο της ΑΗΚ στις 17/2/05.

ΥΔΡΟΗΛΕΚΤΡΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Έχουν υποβληθεί δύο (2) αιτήσεις, Συνολικής Ισχύος 0,33MW.

ΗΛΙΟΘΕΡΜΙΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ

Έχουν υποβληθεί οκτώ (8) αιτήσεις, Συνολικής Ισχύος 225MW. Έχει χορηγηθεί μια (1) άδεια, Συνολικής Ισχύος 15MW και έχουν απορριφθεί δύο (2) αιτήσεις Συνολικής Ισχύος 15MW. Μέχρι το τέλος του 2009, βρίσκονταν υπό μελέτη πέντε (5) αιτήσεις, Συνολικής Ισχύος 195MW.

Όλοι οι Κατάλογοι των Αιτήσεων των Αδειών καθώς και των Εκδοθέντων Αδειών υπάρχουν καταχωρημένοι στην ιστοσελίδα της ΡΑΕΚ (www.cera.org.cy)

Στιγμιότυπο από την παράδοση της πρώτης άδειας για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκού συστήματος μεγάλης ισχύος (94KW) που παραχωρήθηκε στην εταιρεία Zotiades Energy

Πορεία εξέτασης αίτησης για παροχή άδειας σύμφωνα με τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2008

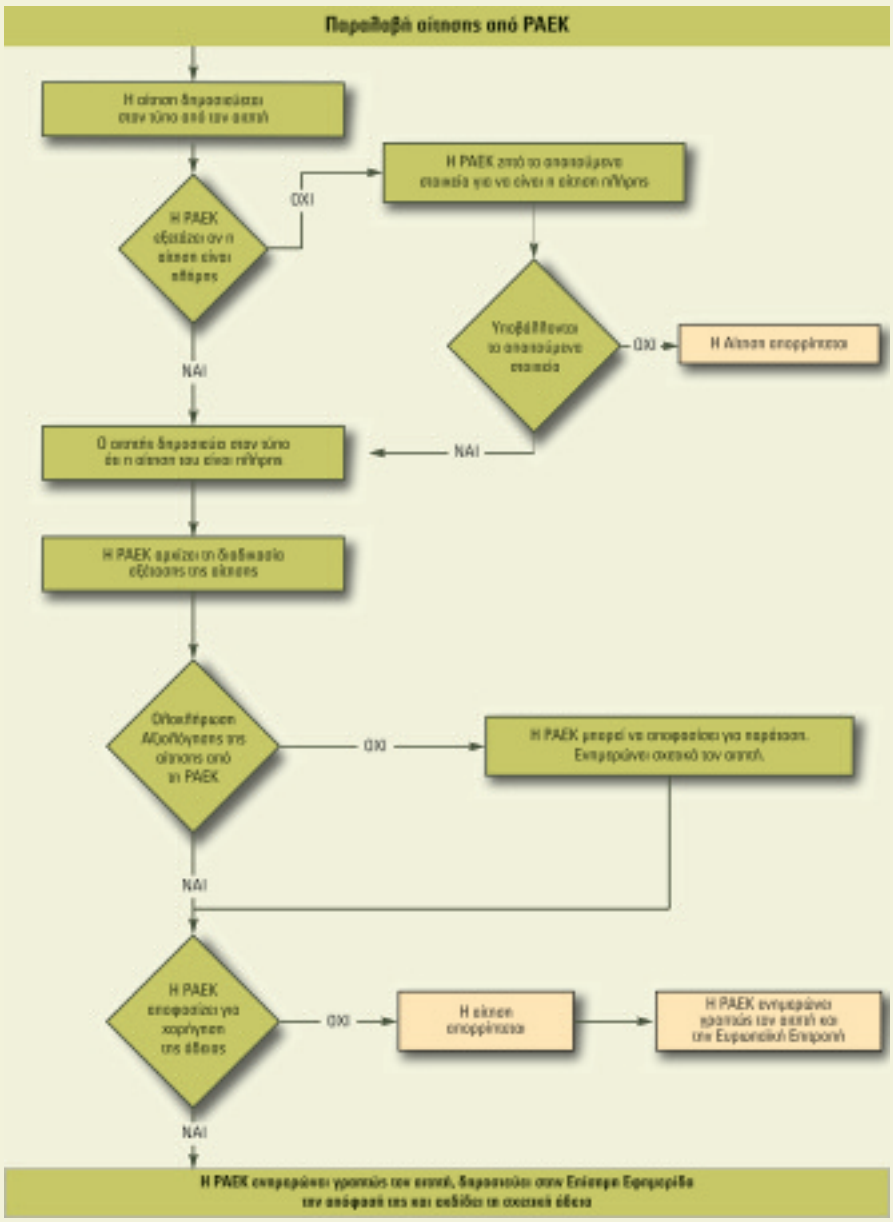

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΓΙΑ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΔΕΙΑΣ

Η διαδικασία που ακολουθείται για την έκδοση των Αδειών Κατασκευής και Λειτουργίας Σταθμών Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας είναι η ακόλουθη:

- Υποβολή συγκεκριμένης αίτησης όπως προβλέπεται από τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2008 και τους σχετικούς Κανονισμούς. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από το νενομισμένο Τέλος Αίτησης και από όλα τα αναγκαία υποστηρικτικά έγγραφα.

- Με την υποβολή της αίτησης, ο αιτητής πρέπει εντός πέντε (5) ημερών να δημοσιεύσει στον ημερήσιο τύπο για δύο (2) συνεχείς ημέρες την αίτησή του.

- Η ΡΑΕΚ καταχωρεί τις αιτήσεις στο Μητρώο σύμφωνα με τους εκάστοτε ισχύοντες Κανονισμούς.

- Η ΡΑΕΚ δύναται, εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής μιας αίτησης να ζητήσει εγγράφως από τον αιτητή να της παράσχει οποιεσδήποτε επιπρόσθετες πληροφορίες εντός της χρονικής περιόδου που θα καθορίζεται στην επιστολή αυτή. Όταν η ΡΑΕΚ δεν απαιτεί επιπρόσθετες πληροφορίες, η αίτηση θεωρείται πλήρης. Εάν ο αιτητής παραλείπει να παράσχει τις επιπρόσθετες πληροφορίες εντός της καθορισμένης περιόδου, η ΡΑΕΚ δύναται να απορρίψει την αίτηση πληροφορώντας εγγράφως τον αιτητή.

- Όταν ο αιτητής υποβάλλει επιπρόσθετες πληροφορίες και η ΡΑΕΚ δεν εκδίδει επιπρόσθετη απαίτηση για πληροφορίες εντός ενός μηνός από την υποβολή των στοιχείων, η αίτηση του θεωρείται πλήρης.

- Ο αιτητής του οποίου η αίτηση θεωρείται πλήρης, δημοσιεύει εντός πέντε (5) ημερών, από την ημερομηνία που η αίτηση έχει θεωρηθεί πλήρης, στον ημερήσιο τύπο για δύο (2) συνεχείς ημέρες το γεγονός αυτό και καθορίζει την προθεσμία μέσα στην οποία οποιοδήποτε πρόσωπο δύναται να υποβάλλει πληροφορίες. Η προθεσμία υποβολής των πληροφοριών δεν μπορεί να είναι βραχύτερη των δεκαπέντε (15) ημερών. Πληροφορίες που υποβάλλονται στη ΡΑΕΚ μετά τη λήξη της πιο πάνω προθεσμίας, ΔΕΝ λαμβάνονται υπόψη από τη ΡΑΕΚ.

- Οποιοδήποτε πρόσωπο μπορεί να υποβάλει πληροφορίες. Δεν είναι, όμως, υποχρέωση της ΡΑΕΚ να απαντήσει σε πρόσωπα που υποβάλλουν τέτοιες πληροφορίες. Η ΡΑΕΚ παρέχει αντίγραφο των πληροφοριών στον αιτητή, ο οποίος δύναται να απαντήσει μέσα σε προθεσμία που ορίζεται από τη ΡΑΕΚ.

- Όταν η αίτηση θεωρηθεί πλήρης από τη ΡΑΕΚ, σύμφωνα με τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμους του 2003 έως 2008 και τους σχετικούς με την Έκδοση Αδειών Κανονισμούς και αφού λήξει η προθεσμία για υποβολή πληροφοριών από άλλα πρόσωπα, τότε η ΡΑΕΚ αρχίζει την επίσημη εξέταση της αίτησης.

- Κατά την εξέταση της αίτησης, η ΡΑΕΚ λαμβάνει την απόφασή της με βάση τα ενώπιον της στοιχεία ανάλογα με τις περιστάσεις και περιορίζεται να αποφασίσει τους όρους και τις προϋποθέσεις που πρέπει να συμπεριληφθούν στην άδεια.

- Η ΡΑΕΚ αποφασίζει για την κάθε αίτηση εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία που η αίτηση θεωρείται πλήρης. Η ΡΑΕΚ δύναται να αποφασίζει την παράταση της χρονικής περιόδου για τη λήψη απόφασης. Η παράταση δεν ξεπερνά τους τρείς (3) μήνες. Αν η ΡΑΕΚ αποφασίσει για παράταση απόφασης, ενημερώνει σχετικά τον αιτητή για την απόφασή της και τους λόγους παράτασης.

- Όταν η ΡΑΕΚ αποφασίσει να χορηγήσει άδεια, ενημερώνει σχετικά τον αιτητή, δημοσιεύει εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από τη λήψη της απόφασης την απόφαση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση, ενημερώνει το Μητρώο Αδειών και εντός σαράντα πέντε (45) ημερών από την απόφαση της για χορήγηση άδειας, εκδίδει τη σχετική άδεια. Η χρονική διάρκεια ισχύος της άδειας καθορίζεται στους όρους της άδειας, συνήθως είναι πέντε (5) χρόνια για άδεια Κατασκευής και τριάντα (30) χρόνια για άδεια Λειτουργίας και Παραγωγής. Η απόφαση της ΡΑΕΚ για άδεια τίθεται σε ισχύ από την ημέρα δημοσίευσής της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας.

- Σε περίπτωση που η ΡΑΕΚ αποφασίσει να απορρίψει την αίτηση, ενημερώνει γραπτώς τον αιτητή και μέσα σε είκοσι οκτώ (28) ημέρες από την απόρριψη της Αίτησης, κοινοποιεί γραπτώς στην ΕΕ τους λόγους απόρριψης.

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Νόμο, άρθρο 34(3), η χορήγηση άδειας, δεν απαλλάσσει τον κάτοχο της άδειας από την υποχρέωση εξασφάλισης άλλων εγκρίσεων ή αδειών (π.χ. Πολεοδομική Άδεια, Περιβαλλοντική Άδεια κλπ) οι οποίες απαιτούνται από τους Νόμους και Κανονισμούς της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επίσης η άδεια εκδίδεται υπό τον όρο ότι ο κάτοχος άδειας θα τηρεί όλα τα κριτήρια για την προστασία του Περιβάλλοντος, όπως αυτά καθορίζονται στους Νόμους της Κυπριακής Δημοκρατίας, τις Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους όρους που τυχόν να τεθούν από την αρμόδια Αρχή, την Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας.

ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΠΛΗΡΗΣ

Τα απαραίτητα έγγραφα και στοιχεία που πρέπει να συνοδεύουν μια αίτηση, για Κατασκευή και Λειτουργία Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως έχουν τεθεί από τη ΡΑΕΚ, είναι τα ακόλουθα:

- Γραπτή Συγκατάθεση του Ιδιοκτήτη της γης για την τοποθεσία Ανέγερσης της Μονάδας.
- Τεχνική Μελέτη με τεκμηριωμένους υπολογισμούς.
- Οικονομική Μελέτη στην οποία θα φαίνονται οι προβλέψεις και τα εισοδήματα κατανεμημένα σε κύριες κατηγορίες εισροής και εκροής μετρητών.
- Περιβαλλοντική Μελέτη από ανεξάρτητο ειδικό.
- Γενικό Χωροταξικό Σχέδιο.
- Στοιχεία Αιτητή, Συνεταίρων και Υπεργολάβων.
- Πηγές Χρηματοδότησης του έργου.
- Ισολογισμοί για τα τρία (3) πρόσφατα οικονομικά έτη, αν δεν είναι νέα εταιρεία.
- Το πρόγραμμα της επιχείρησης για τα επόμενα πέντε (5) χρόνια.
- Χρονοδιάγραμμα Κατασκευής (αναλυτικά ανά μήνα).
- Καταστατικό Εταιρείας (Αριθμός Εγγραφής και Πιστοποιητικά εγγραφής και Μετόχων από τον Έφορο Εταιρειών).

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ ΑΙΟΛΙΚΩΝ ΠΑΡΚΩΝ

1. Υποβολή αίτησης στη ΡΑΕΚ για Κατασκευή Μονάδας Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ. Η αίτηση πρέπει να συμπεριλαμβάνει και βεβαίωση από τον ιδιοκτήτη της γης ότι η γη είναι διαθέσιμη και δεν υπόκειται σε άλλη δέσμευση.
2. Η ΡΑΕΚ ζητά από τον αιτητή να αποταθεί αμέσως στο οικείο Επαρχιακό Γραφείο της Πολεοδομίας που θα παραλαμβάνει την αίτησή του για προκαταρτικές απόψεις και θα την παραπέμπει αμέσως - εντός δύο ημερών - στα Κεντρικά Γραφεία του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως. Οποιαδήποτε καθυστέρηση του αιτητή να αποταθεί στο οικείο Επαρχιακό Γραφείο της Πολεοδομίας, βαρύνει τον ίδιο και μόνο.
3. Το Τμήμα Πολεοδομίας & Οικήσεως, αφού παραλάβει την αίτηση για προκαταρτικές απόψεις την αποστέλλει αμέσως - εντός οκτώ (8) ημερών - σε όλες τις Αρχές και Φορείς, όπως αυτές καταγράφονται στην Εντολή Αρ.2 του 2006 του Υπουργού Εσωτερικών και ζητά να έχει εντός τριάντα (30) ημερών τις δικές τους προκαταρκτικές απόψεις.
4. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως μετά την παρέλευση των τριάντα (30) ημερών, αξιολογεί τις προκαταρκτικές απόψεις των αρμοδίων Αρχών και Φορέων που ανταποκρίθηκαν.
   Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως προχωρεί στη σύνθεση αυτών των απόψεων και ετοιμάζει έκθεση, στην οποία περιλαμβάνεται και η δική του προκαταρκτική άποψη, την οποία αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο αιτητή και τη ΡΑΕΚ, εντός προκαθορισμένου χρόνου και οπωσδήποτε όχι αργότερα από σαράντα πέντε (45) ημέρες από την ημερομηνία παραλαβής της αίτησης από το Επαρχιακό Γραφείο Πολεοδομίας. Φορείς και Αρχές που δεν ανταποκρίνονται εντός αυτής της προθεσμίας θα θεωρείται ότι δεν φέρουν ένσταση στη χορήγηση Πολεοδομικής Άδειας.
5. Η ΡΑΕΚ αξιολογεί την αίτηση και αποφασίζει ανάλογα να εκδώσει ή όχι την άδεια, αφού λάβει σοβαρά υπόψη τη σχετική Εντολή Αρ. 2/2006 ημερομηνίας 19 Απριλίου 2006, που εξέδωσε ο Υπουργός Εσωτερικών για το θέμα.
6. Ο αιτητής κατά το χρονικό διάστημα που η ΡΑΕΚ αξιολογεί την αίτησή του για έκδοση Άδειας, ξεκινά τις διαδικασίες για να εξασφαλίσει όλες τις άλλες απαιτούμενες από την Κυπριακή Νομοθεσία άδειες και εγκρίσεις.
7. Ο ενδιαφερόμενος αιτητής που έχει εξασφαλίσει άδεια κατασκευής από τη ΡΑΕΚ, απευθύνεται στον ιδιοκτήτη της Γης και ζητά εκμίσθωση της Γης. Στους όρους του συμβολαίου σύμβασης επιπρόσθετα από τους συνήθεις όρους που ζητούνται για Πολεοδομική Άδεια και Άδεια Οικοδομής από την αρμόδια Αρχή τίθεται και όρος για τήρηση των όρων της Άδειας που του εκδίδει η ΡΑΕΚ.
8. Ο αιτητής αφού εξασφαλίσει τη μίσθωση σύμβασης, απευθύνεται στο Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως για να εξασφαλίσει Πολεοδομική Άδεια. Η αίτηση του πρέπει να συνοδεύεται με όλα τα απαιτούμενα έγγραφα και τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σύμφωνα με την Περί Πολεοδομίας και Οικήσεως Νομοθεσία.
9. Το Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως δίδει προτεραιότητα στην εξέταση των αιτήσεων έκδοσης Πολεοδομικής Άδειας για Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η συνεργασία του ενδιαφερόμενου αιτητή και η υποβολή με την αίτηση όλων των απαιτούμενων εγγράφων και η έγκαιρη ανταπόκρισή του σε οποιεσδήποτε διορθώσεις ή διευκρινήσεις απαιτούνται κατά την πορεία εξέτασης της αίτησής του.

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΑΙΟΛΙΚΑ ΠΑΡΚΑ ΥΠΟ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ

Η έναρξη για την κατασκευή των πρώτων Αιολικών Πάρκων στην Κύπρο είναι γεγονός. Η ΡΑΕΚ πάντα πιστή στους στόχους της για την προώθηση των ΑΠΕ και την προστασία του περιβάλλοντος είχε προχωρήσει στη χορήγηση αριθμού αδειών για Κατασκευή και Λειτουργία Αιολικών Πάρκων. Μ' αυτόν τον τρόπο, συνέβαλε στην προσπάθεια υλοποίησης των δεσμεύσεων της Κύπρου απέναντι στην ΕΕ για κάλυψη του 6% των αναγκών μας σε ηλεκτρισμό από ΑΠΕ μέχρι το 2010.

Το πρώτο Αιολικό Πάρκο που υπολογίζεται να κατασκευαστεί είναι αυτό στην τοποθεσία «Ορείτες», το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως ένα από τα μεγαλύτερα έργα της Ανατολικής Μεσογείου, με εγκατεστημένη ισχύ 82MW και θα αποτελείται από 41 ανεμογεννήτριες εγκατεστημένης ισχύος 2,0MW η κάθε μια. Η κατασκευή του έργου άρχισε τον Αύγουστο του 2009, μετά από τεράστιες προσπάθειες, και υπολογίζεται να ολοκληρωθεί στα τέλη του 2010. Η δαπάνη του έργου υπολογίζεται να φτάσει στα 200 εκατομμύρια ευρώ. Επίσης, βρίσκονται στο τελικό στάδιο της διαδικασίας αδειοδότησης από τις υπόλοιπες υπηρεσίες, άλλα τρία (3) Αιολικά Πάρκα.

Με τη Λειτουργία αυτών των Μονάδων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Αιολικά Πάρκα), καθώς και με τις άλλες Μονάδες Παραγωγής από ΑΠΕ για τις οποίες έχουν χορηγηθεί άδειες (Βιομάζας, Φωτοβολταϊκών Πάρκων, Ηλιοθερμικού Σταθμού), εκτιμάται πως ο στόχος που έχει θέσει η ΕΕ μέχρι το 2010 για κάλυψη του 6% των αναγκών μας από ΑΠΕ θα επιτευχθεί σε μεγάλο βαθμό.

Από τις εργασίες κατασκευής του πρώτου Αιολικού Πάρκου στην τοποθεσία "Ορείτες" στην περιοχή των Χωριών Πάνω Αρχιμανδρίτα, Κούκλια και Αλέκτωρας των επαρχιών Πάφου και Λεμεσού.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΑΔΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΑΠΕ

- Για εγκαταστάσεις ΑΠΕ **άνω των 5MW** θα πρέπει ο αιτητής να υποβάλει αίτηση για **εξασφάλιση Άδειας.**
- Για εγκαταστάσεις ΑΠΕ **μέχρι 5 MW** ο αιτητής εξαιρείται από την εξασφάλιση κανονικής άδειας. Πρέπει να υποβάλει **Αίτηση Εξαίρεσης από Άδεια.**
- Για εγκαταστάσεις **Αιολικών Συστημάτων μέχρι 30KW** και **Φωτοβολταϊκών Συστημάτων και Συστημάτων Αξιοποίησης Βιομάζας μέχρι 20KW οι ενδιαφερόμενοι απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής Αίτησης και εξασφάλισης Εξαίρεσης από Άδεια, από τη ΡΑΕΚ.**

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΔΕΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

(1) ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΚΑΥΣΙΜΑ

Η ΡΑΕΚ με την ανάληψη των καθηκόντων της, διαπίστωσε ότι πολλές Μονάδες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ηλεκτρογεννήτριες μικρής ισχύος οι οποίες λειτουργούν ως εφεδρικές ή και μόνιμα για ιδία χρήση σε ξενοδοχεία, βιομηχανίες, νοσοκομεία κλπ.), λειτουργούσαν χωρίς άδεια.

Οι περιπτώσεις αυτές που λειτουργούσαν χωρίς όρους διασύνδεσης με το Σύστημα Ηλεκτρικής Ενέργειας, χωρίς ασφάλεια, χωρίς έλεγχο από οποιοδήποτε αρμόδιο όργανο του κράτους, περιέκλειαν κινδύνους.

Η ΡΑΕΚ με συνεχείς και επίμονες προσπάθειες διαμέσου ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου, στον ημερήσιο τύπο, στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας για ενημέρωση του κοινού και με αποστολή εγκυκλίων σε όλα τα εμπλεκόμενα τμήματα, υπηρεσίες του κράτους και σε διάφορα άλλα οργανωμένα σύνολα, κατάφερε να πληροφορήσει το ενδιαφερόμενο κοινό ότι για εγκατάσταση και λειτουργία Ηλεκτρογεννήτριας ισχύος μεγαλύτερης από 10KW, απαιτείται η εξασφάλιση Άδειας ή Εξαίρεσης από Άδεια από την ΡΑΕΚ και σύμφωνα με το άρθρο 103(1) των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων του 2003-2008, η εγκατάσταση και λειτουργία Ηλεκτρογεννήτριας χωρίς να έχει εξασφαλιστεί Άδεια ή Εξαίρεση από Άδεια από τη ΡΑΕΚ αποτελεί ποινικό αδίκημα.

Η ΡΑΕΚ στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων και εξουσιών της, εξέτασε όλες τις παρανομίες που περιήλθαν στην αντίληψή της, και όπου χρειάστηκε τις παρέπεμψε στη δικαιοσύνη ή υπήρξε συμμόρφωση προς τις πρόνοιες του Νόμου, μετά την παρέμβασή της.

Κατά το 2009, συνεχίστηκε η υποβολή αιτήσεων για παροχή εξαίρεσης από άδεια καθώς και η έκδοση εξαίρεσης από άδεια, όπως φαίνεται και από τον πιο κάτω πίνακα:

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ		ΑΔΕΙΕΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ ΠΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΑΝ ΑΠΟ ΤΗ ΡΑΕΚ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΓΕΝΝΗΤΡΙΩΝ		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΜΕΝΗ ΙΣΧΥΣ KW
2009	ΣΥΝΟΛΙΚΑ	2009	ΣΥΝΟΛΙΚΑ	2009	ΣΥΝΟΛΙΚΑ	
67	294	63	261	69	449	83.399,16

(2) ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΦΩΤΟΒΟΛΤΑΪΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ

Τι είναι Φωτοβολταϊκό Σύστημα

Το φωτοβολταϊκό σύστημα αποτελείται από ένα ή περισσότερα πλαίσια, μαζί με τις απαραίτητες συσκευές και διατάξεις για τη μετατροπή της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται στην επιθυμητή μορφή.

Τα φωτοβολταϊκά πλαίσια, αποτελούνται από πολλά φωτοβολταϊκά στοιχεία συνδεδεμένα μεταξύ τους, επικαλυμμένα με ειδικές μεμβράνες και εγκιβωτισμένα σε γυαλί με πλαίσιο συνήθως από αλουμίνιο, σε διάφορες τιμές ονομαστικής ισχύος ανάλογα με την τεχνολογία και τον αριθμό των φωτοβολταϊκών πλαισίων που τα αποτελούν. Έτσι, ένα πάνελ 36 κυψελών μπορεί να έχει ονομαστική ισχύ 70-85W, ενώ μεγαλύτερα πάνελ μπορεί να φτάσουν και τα 200W ή και παραπάνω.

Δυο τύποι πυριτίου χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία φωτοβολταϊκών στοιχείων: το άμορφο και το κρυσταλλικό πυρίτιο, ενώ το κρυσταλλικό πυρίτιο διακρίνεται σε μονοκρυσταλλικό ή πολυκρυσταλλικό. Το άμορφο και το κρυσταλλικό πυρίτιο παρουσιάζουν τόσο πλεονεκτήματα, όσο και μειονεκτήματα, και κατά τη μελέτη του φωτοβολταϊκού συστήματος γίνεται η αξιολόγηση των ειδικών συνθηκών της εφαρμογής (κατεύθυνση και διάρκεια της ηλιοφάνειας, τυχόν σκιάσεις κλπ) ώστε να επιλεγεί η κατάλληλη τεχνολογία.

Η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από μια φωτοβολταϊκή συστοιχία είναι συνεχούς ρεύματος (DC) και στη συνέχεια χρησιμοποιούνται ειδικές συσκευές, αναστροφείς (inverters), που σκοπό έχουν να μετατρέψουν την έξοδο συνεχούς τάσης της φωτοβολταϊκής συστοιχίας σε εναλλασσόμενη τάση.

Το Φωτοβολταϊκό «Φαινόμενο» στην Κύπρο

Για την πραγματοποίηση των στόχων που δεσμεύτηκε η Κύπρος έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ετοίμασε ένα νέο Σχέδιο παροχής Χορηγιών έτσι ώστε να προωθηθούν διάφορα συστήματα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Το Σχέδιο Χορηγιών κατατέθηκε στο Υπουργικό Συμβούλιο όπου και εγκρίθηκε στις 30/12/08. Στη συνέχεια παραπέμφθηκε στον Έφορο Ελέγχου Κρατικών Ενισχύσεων και μετέπειτα στις Αρμόδιες Διευθύνσεις Ανταγωνισμού, Ενέργειας και Μεταφορών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου και εγκρίθηκε στις 3/7/09. Αφότου εξασφαλίστηκαν οι απαιτούμενες εγκρίσεις, το Σχέδιο ετέθη σε ισχύ στις 20/7/09, και ακολούθως υπήρξε άμεση εκδήλωση ενδιαφέροντος από το κοινό, υποβάλλοντας αιτήσεις για εξασφάλιση εξαίρεσης από άδεια, για κατασκευή σταθμών παραγωγής ηλεκτρισμού από Φωτοβολταϊκά πλαίσια.

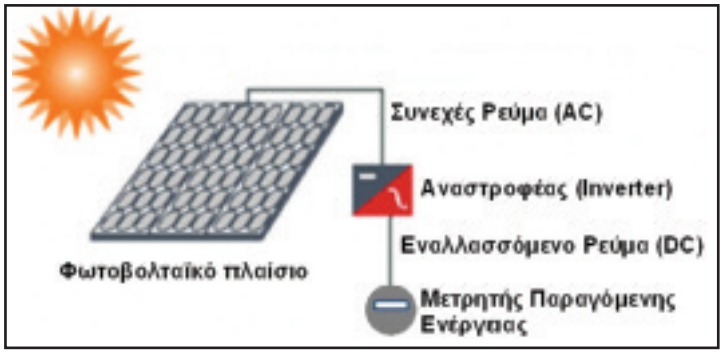

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) μέσα στο πλαίσιο πληροφόρησης και βοήθειας του κοινού, στις 3/9/09, προέβηκε σε έκδοση ενημερωτικού δελτίου, το οποίο και δημοσιεύτηκε μέσω της ιστοσελίδας της υπηρεσίας. Το Ενημερωτικό Δελτίο αναφερόταν στη διαδικασία εξασφάλισης εξαίρεσης από άδεια για την κατασκευή σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση Φωτοβολταϊκών πλαισίων, καθώς επίσης και στα απαιτούμενα στοιχεία και έγγραφα με τα οποία πρέπει να συνοδεύονται οι αιτήσεις.

Στη συνέχεια, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ), ως μέτρο προώθησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, άσκησε συνεχείς και έντονες προσπάθειες σε όλους τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες, προσπάθησε να απαλείψει περιττά εμπόδια και να προωθήσει μια απλούστερη και εύχρηστη διαδικασία, έτσι ώστε να αποφευχθούν γραφειοκρατικές διαδικασίες και να διεκπεραιώνονται σε τάχιστο ρυθμό οι αιτήσεις του κοινού.

Κατά το έτος 2009, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) εξέδωσε σαράντα μία (41) άδειες εξαίρεσης για Κατασκευή Φωτοβολταϊκών Πάρκων, οι οποίες αντιστοιχούσαν σε **5.195,22KW**. Συγκεκριμένα, 3.898,815KW αντιστοιχούσαν σε αιτήσεις που έγιναν για κατασκευή Φωτοβολταϊκού Πάρκου στο έδαφος και 1.296,405KW αντιστοιχούσαν σε αιτήσεις για κατασκευή σε οροφές κτηρίων.

Διαδικασία Αδειοδότησης Φωτοβολταϊκών Πλαισίων

Η διαδικασία που πρέπει να ακολουθεί ο κάθε ενδιαφερόμενος για εξασφάλιση Άδειας Κατασκευής και Λειτουργίας Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από Φωτοβολταϊκά Πλαίσια είναι η ακόλουθη:

- Υποβολή αιτήσεων στη **Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)** για εξασφάλιση εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού από ΑΠΕ. Αφού εξασφαλιστεί από τη ΡΑΕΚ η εξαίρεση από Άδεια για Κατασκευή του προτεινόμενου έργου, ο αιτητής προχωρεί με:
  - Αίτηση στο **Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως** για εξασφάλιση Πολεοδομικής Άδειας (όπου απαιτείται)
  - Αίτηση στις **Αρμόδιες Αρχές για εξασφάλιση Άδειας Οικοδομής**
  - Αίτηση στην **Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου** για ετοιμασία των τεχνικών και άλλων όρων διασύνδεσης του συστήματος με το δίκτυο και αποδοχή των όρων από τον αιτητή
  - Συμπλήρωση και υποβολή αίτησης στην **Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε (ΥΕΒΤ)** για επιχορήγηση της Παραγόμενης Ηλεκτρικής Ενέργειας
  - Εξέταση, αξιολόγηση και **έκδοση απόφασης από τη ΡΑΕΚ** για την εξαίρεση από Άδεια Λειτουργίας του Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρισμού.

Η ΡΑΕΚ έχει προχωρήσει στην έκδοση ενημερωτικού δελτίου για Φωτοβολταϊκά Συστήματα το οποίο απέστειλε σ' όλες τις ενδιαφερόμενες κυβερνητικές υπηρεσίες και τμήματα και στη συνέχεια το δημοσίευσε στην ιστοσελίδα της έτσι ώστε να έχουν πρόσβαση όλοι οι ενδιαφερόμενοι αιτητές για άδεια Κατασκευής και Λειτουργίας Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθορίζοντας τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

Συγκεκριμένα, το ενημερωτικό δελτίο που έχει εκδοθεί αναφέρει:

(α) **Δεν θα εξετάζονται αιτήσεις** για Κατασκευή και Λειτουργία Σταθμού Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας με χρήση φωτοβολταϊκών πλαισίων **με συνολική εγκατεστημένη ισχύ πέραν των 150KW ανά δικαιούχο (επιχείρηση). Συγκεκριμένα, κάθε επιχείρηση δικαιούται να έχει στην ιδιοκτησία της σύστημα ή συστήματα μέγιστης εγκατεστημένης ισχύος 150KW, για να μπορεί να τύχει χορηγία/επιδότηση.** Δηλαδή μια επιχείρηση που έχει στην ιδιοκτησία της αριθμό υποστατικών/τεμαχίων γης μπορεί να εγκαταστήσει ΦΒ συστήματα σε κάθε υποστατικό/τεμάχιο αλλά η συνολική ισχύς όλων των συστημάτων που θα έχει στην ιδιοκτησία της, δεν πρέπει να ξεπερνά τα 150KW για να μπορεί να δοθεί χορηγία/επιδότηση από το Ταμείο ΑΠΕ.
Δικαιούχοι είναι όλα τα Νομικά και Φυσικά πρόσωπα που ασκούν οποιαδήποτε δραστηριότητα, στις περιοχές που είναι υπό τον έλεγχο της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο του ανταγωνισμού, **επιχείρηση** ορίζεται ως κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, ή σύνολο ή ένωση προσώπων, με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, που αναπτύσσει οικονομική δραστηριότητα. Δηλαδή η έννοια της επιχείρησης δεν περιορίζεται σε μία εταιρεία ή ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο που ασκεί οικονομική δραστηριότητα αλλά δυνατό να περιλαμβάνει ένα όμιλο εταιρειών ή διάφορες οικονομικές μονάδες/φυσικά πρόσωπα, που ενεργούν από κοινού ως μία ενιαία οικονομική οντότητα.

(β) **Δεν θα εξετάζονται αιτήσεις με συνολική εγκατεστημένη ισχύ πέραν των 150KW στο ίδιο τεμάχιο γης ή σε υφιστάμενη οικοδομή.**
Σε κάθε οροφή υφιστάμενης οικοδομής ή σε τεμάχιο γης μπορεί να εγκατασταθεί σύστημα ή συστήματα συνολικής ισχύος μέχρι 150KW, για να μπορεί να τύχει το σύστημα ή τα συστήματα χορηγία/επιδότηση. Δηλαδή σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότεροι από ένας ιδιοκτήτης του υποστατικού ή τεμαχίου γης στο οποίο θα τοποθετηθεί το σύστημα, δεν είναι δυνατόν να εγκατασταθούν συστήματα δυναμικότητας 150KW από κάθε ιδιοκτήτη και να τύχουν χορηγίας.

(γ) Σύμφωνα με τις πρόνοιες του **εγκεκριμένου Σχεδίου Παροχής Χορηγιών για Εξοικονόμηση Ενέργειας και Ενθάρρυνση της Χρήσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας** για την κατηγορία Μεγάλα Εμπορικά **Φωτοβολταϊκά Συστήματα** Ηλεκτροπαραγωγής (ΝΜΦ1), **δυναμικότητας 21 μέχρι 150KW, για κάθε έτος της περιόδου 2009-2013 θα εγκρίνονται** από την Επιτροπή Διαχείρισης του Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε, **αιτήσεις συστημάτων συνολικής ισχύος μέχρι 2MW. Σε περίπτωση που η συνολική αιτούμενη ισχύς για την εν λόγω κατηγορία ξεπεράσει τα 2MW οι νέες αιτήσεις θα παραπέμπονται για έγκριση το επόμενο έτος.**

Εξαίρεση Από Άδεια Κατασκευής

Για την έκδοση εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής, ο αιτητής θα πρέπει να υποβάλει:

1. Προσδιορισμό συγκεκριμένης τοποθεσίας ανέγερσης (τεμάχιο γης), ο οποίος πρέπει να συνοδεύεται με τη γραπτή προκαταρκτική συγκατάθεση του ιδιοκτήτη της γης
2. Χωροταξικό σχεδιασμό του προτεινόμενου έργου
3. Χρονοδιάγραμμα με ένδειξη μηνιαίας προόδου υλοποίησης του Έργου
4. Καταστατικό Εταιρείας (Αρ. Εγγραφής, Φορολογικού Μητρώου, Πιστοποιητικά Εγγραφής, Μετόχων και Διευθυντών)
5. Τεχνοοικονομική Μελέτη, Μελέτη Βιωσιμότητας του Έργου βασισμένη στην τιμή πώλησης της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας
6. Τεχνικά χαρακτηριστικά των Φωτοβολταϊκών πλαισίων και των ιχνηλατών (όπου υπάρχει πρόθεση χρήσης τέτοιου συστήματος)

7. Πιθανές πηγές χρηματοδότησης του έργου και ποσοστό χρήσης ιδίων κεφαλαίων
8. Περιβαλλοντική Μελέτη:
   - Για Φωτοβολταϊκά Συστήματα με ισχύ μεγαλύτερη από 20KW και μέχρι 100KW, δεν χρειάζεται να υποβάλλεται Περιβαλλοντική Μελέτη και όπου η ΡΑΕΚ κρίνει αναγκαίο θα ζητά τις γραπτές απόψεις της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικών Πόρων για κάθε περίπτωση χωριστά,
   - Για Φωτοβολταϊκά Συστήματα με ισχύ μεγαλύτερη από 100KW, πρέπει να υποβάλλεται Μελέτη Εκτίμησης Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (ΜΕΕΠ).

   Η ΡΑΕΚ διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει εάν κρίνει αναγκαίο, οποιαδήποτε επιπρόσθετα στοιχεία όσον αφορά περιβαλλοντικές παραμέτρους στα πλαίσια της Περιβαλλοντικής Μελέτης για την ορθή εξέταση της κάθε αίτησης ξεχωριστά.

Εξαίρεση από Άδεια Λειτουργίας

Η ΡΑΕΚ πρώτα θα εξετάζει, αξιολογεί και αποφασίζει για τις αιτήσεις που αφορούν τη χορήγηση Εξαίρεσης από Άδεια Κατασκευής.

Στη συνέχεια, όσοι εξασφαλίσουν την αιτούμενη Εξαίρεση από Άδεια Κατασκευής, θα πρέπει να αποταθούν άμεσα σε όλες τις άλλες εμπλεκόμενες Αρχές και Υπηρεσίες για να εξασφαλίσουν και όλες τις άλλες απαιτούμενες άδειες και εγκρίσεις, συμπεριλαμβανομένου της σύμβασης αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της ΑΗΚ και του δικαιούχου και της υπογραφής συμφωνίας παροχής επιδότησης με την Επιτροπή Διαχείρισης Ειδικού Ταμείου ΑΠΕ και ΕΞ.Ε .

Αφού εκδοθούν όλες οι άλλες άδειες, εγκρίσεις και υπογραφεί συμφωνία επιδότησης με τη Διαχειριστική Επιτροπή του Ταμείου ΑΠΕ, η αίτηση για χορήγηση Εξαίρεσης από Άδεια Λειτουργίας θα θεωρείται από τη ΡΑΕΚ ότι είναι πλήρης.

Η ΡΑΕΚ ακολούθως θα εξετάζει, αξιολογεί και αποφασίζει για την έκδοση ή όχι και της Εξαίρεσης από Άδεια Λειτουργίας.

(3) ΜΟΝΑΔΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ ΑΠΟ ΒΙΟΑΕΡΙΟ

Το 2009 τέθηκαν σε λειτουργία άλλες τρεις (3) Μονάδες Συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και χρήσιμης θερμότητας από βιοαέριο. Έντεκα Μονάδες συνολικής εγκατεστημένης ηλεκτρικής Ισχύος 6.167KW βρίσκονταν σε λειτουργία το 2009 από τις οποίες η μία είναι για κάλυψη των δικών της αναγκών σε ηλεκτρισμό, και διάθεση στο δίκτυο του όποιου πλεονάσματος έχει. Οι άλλες δύο Μονάδες είναι για κάλυψη των δικών τους αναγκών σε ηλεκτρισμό μόνο.

Η παραγωγή ηλεκτρισμού από τις έντεκα (11) Μονάδες Βιοαερίου/Βιομάζας που βρίσκονταν σε λειτουργία το έτος 2009 πλησιάζει τις 30.000.000KWh (30GWh).

Το βιοαέριο είναι μια ανανεώσιμη μορφή ενέργειας και αποτελείται κυρίως, 65% -70%, από μεθάνιο (CH_4), 30% - 35% Διοξείδιο του Άνθρακα (CO_2) και ελάχιστες ποσότητες Αζώτου, Αμμωνίας, Υδρογόνου και Υδροθείου. Η διαφορά του βιοαερίου με τα ορυκτά καύσιμα είναι ότι αποτελεί μια «καθαρή» μορφή ενέργειας. Δηλαδή το συνολικό ισοζύγιο εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

που παράγεται κατά την καύση του βιοαερίου είναι ισοδύναμο αυτού που απορροφάται κατά την παραγωγή του, άρα δεν επιβαρύνει την ατμόσφαιρα.

Το βιοαέριο παράγεται από τις διεργασίες αναερόβιας χώνευσης οργανικών αποβλήτων όπως των οικιακών και αστικών αποβλήτων, βιομηχανικών λυμάτων, αποβλήτων εκτροφής, της κοπριάς ζώων και άλλων. Είναι δηλαδή τα αέρια που εκλύονται όταν αποσυντίθεται το οργανικό μέρος των οργανικών ενώσεων.

Οι Μονάδες Συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και χρήσιμης θερμότητας από βιοαέριο που Αδειοδοτήθηκαν από τη ΡΑΕΚ και τέθηκαν σε λειτουργία, χρησιμοποιούν, για την παραγωγή του βιοαερίου, αστικά λύματα, ζωικά απόβλητα σφαγείου και χοιρολύματα. Το βιοαέριο που παράγεται καίγεται σε Μηχανές Εσωτερικής Καύσης (ΜΕΚ) για παραγωγή ηλεκτρισμού από τη γεννήτρια και θερμότητας. Η θερμότητα των μηχανών και η θερμοκρασία των καυσαερίων ανακτώνται από τους εναλλάκτες θερμότητας και μετατρέπονται σε νερό θερμοκρασίας 80°C - 85°C το οποίο στη συνέχεια χρησιμοποιείται εν μέρει για να διατηρεί τη θερμοκρασία του αναερόβιου χωνευτήρα στους 37°C με 38°C, και για την κάλυψη των αναγκών των Μονάδων σε ζεστό νερό και θέρμανση.

Οι εγκαταστάσεις παραγωγής βιοαερίου δεν παρέχουν μόνο τη δυνατότητα αξιοποίησης του ενεργειακού δυναμικού του βιοαερίου αλλά συμμετέχουν παράλληλα και στη συνολική επεξεργασία των οργανικών αποβλήτων. Η παραγωγή βιοαερίου έχει αλληλένδετα περιβαλλοντικά, οικονομικά και γεωργικά οφέλη. Η ανάπτυξη και εγκατάσταση τεχνολογιών βιοαερίου αποτελεί μια εναλλακτική λύση με σημαντικά πλεονεκτήματα καθώς προσφέρει περιβαλλοντικά φιλική ενέργεια και ταυτόχρονα επιλύει το πρόβλημα της διαχείρισης των απορριμάτων.

Πρώτη Ύλη για Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας από Βιομάζα

Ποσοστά ΑΗΚ στη Συνολική Αδειοδοτημένη Ισχύ την περίοδο 01/05/04 -31/12/09

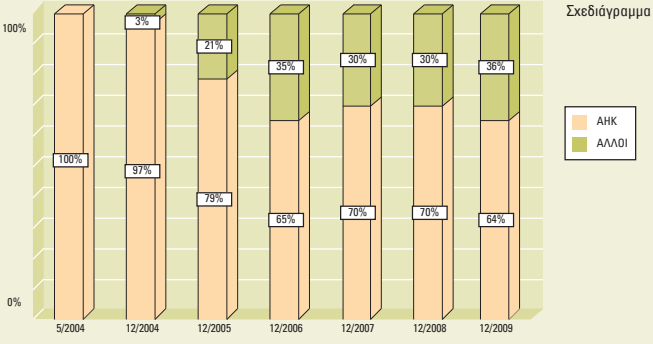

Σχεδιάγραμμα 1

	ΙΣΧΥΣ MW						
	5/2004	12/2004	12/2005	12/2006	12/2007	12/2008	12/2009
ΑΗΚ	988	1118	1344	1784	1778	1828	1878
ΑΛΛΟΣ	0	35,1	349,5	963,75	770,99	788,64	1066,56

Συνολική Αδειοδοτημένη Ισχύς την 31/12/09

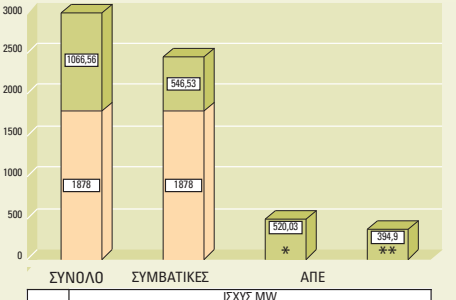

Σχεδιάγραμμα 2

	ΙΣΧΥΣ MW			
	ΣΥΝΟΛΟ	ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ	ΑΠΕ (Περιλαμβάνει Βιομάζα & Αιολικά Πάρκα)	
ΑΗΚ	1878***	1878	0*	0**
ΑΛΛΟΣ	1066,56***	546,53	520,03*	394,90**

* Για άμεση εγκατάσταση
** Για μελλοντική εγκατάσταση
*** Συμπεριλαμβάνονται Ανακλήσεις και Τροποποιήσεις Αδειών

Ποσοστά Αδειοδοτημένης Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από Συμβατικές Μονάδες και ΑΠΕ την περίοδο 01/05/04 – 31/12/09

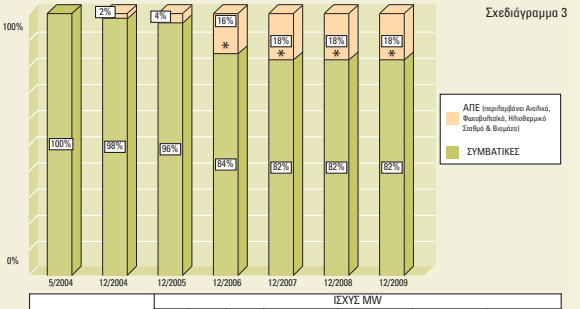

Σχεδιάγραμμα 3

	ΙΣΧΥΣ MW								
	5/2004	12/2004	12/2005	12/2006	12/2007		12/2008	12/2009	
ΑΠΕ (Περιλαμβάνει Αιολικά, Φωτοβολταϊκά, Ηλιοθερμικό Σταθμό & Βιομάζα)	0	22,1	62,6	427,15*	411,85**	463,39*	400,85**	473,39*	369,90**	520,03**	394,90**
ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ	988	1131	1630,9	2320,6		2085,6		2143,25		2424,53	

* Για άμεση εγκατάσταση
** Για μελλοντική εγκατάσταση (εφ' όσον εγκριθούν από την ΡΑΕΚ)
Σημ.: Συμπεριλαμβάνονται Ανακλήσεις και Τροποποιήσεις Αδειών

Αιτήσεις για Άδειες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας που υποβλήθηκαν από ΑΗΚ και Ανεξάρτητους Παραγωγούς την περίοδο 2004-2009

Σχεδιάγραμμα 4

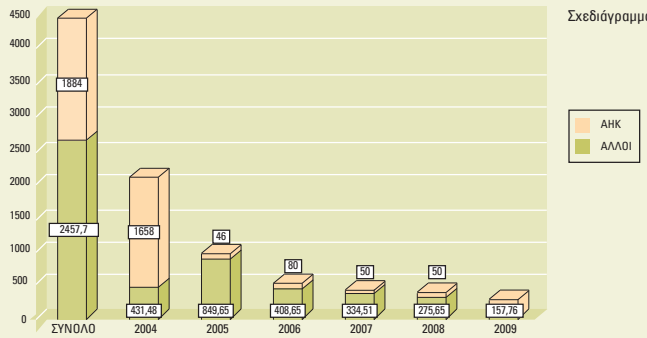

	ΙΣΧΥΣ MW						
	ΣΥΝΟΛΟ	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ΑΗΚ	1884	1658	46*	80*	50	50	0
ΑΛΛΟΙ	2457,7	431,48	849,65*	408,65*	334,51	275,65	157,76
ΣΥΝΟΛΟ	4341,7	2089,48	895,65	488,65	384,51	325,65	157,76

* Συμπεριλαμβάνονται Τροποποιήσεις Αιτήσεων
** Συμπεριλαμβάνονται Απορρίψεις Αιτήσεων

Αιτήσεις για Άδειες Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας που υποβλήθηκαν για Συμβατικές Μονάδες και ΑΠΕ την περίοδο 2004-2009

Σχεδιάγραμμα 5

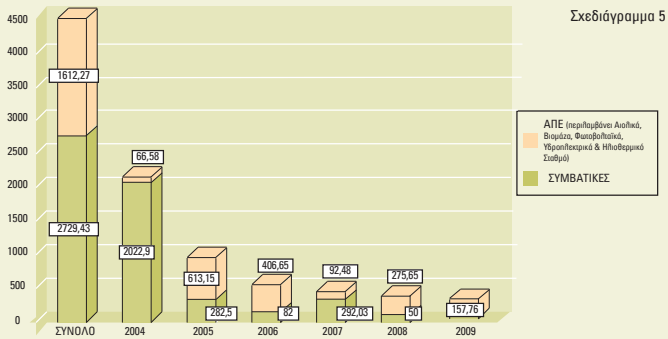

	ΙΣΧΥΣ MW						
	ΣΥΝΟΛΟ	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ΑΠΕ (περιλαμβάνει Αιολικά, Βιομάζα, Φωτοβολταϊκά, Υδροηλεκτρικά & Ηλιοθερμικό Σταθμό)	1612,27**	66,58	613,15*	406,65*	92,48	275,65	157,76
ΣΥΜΒΑΤΙΚΕΣ	2729,43**	2022,90	282,50*	82*	292,03	50,00	0
ΣΥΝΟΛΟ	4341,7**	2089,48	895,65	488,65	384,51	325,65	157,76

* Συμπεριλαμβάνονται και Τροποποιήσεις Αιτήσεων
** Συμπεριλαμβάνονται Απορρίψεις Αιτήσεων

ΝΕΑ ΟΔΗΓΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΠΕ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟΙ ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟ 2020

Με βάση τις θέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής, ενδείκνυται να καθοριστούν δεσμευτικοί εθνικοί στόχοι συνεπείς με το 20% ως μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και το 10% ως μερίδιο συμμετοχής των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην κοινοτική κατανάλωση ενέργειας στις μεταφορές έως το 2020. Κύριος σκοπός των δεσμευτικών εθνικών στόχων είναι να παρασχεθεί ασφάλεια στους επενδυτές και να ενθαρρυνθεί η συνεχής ανάπτυξη τεχνολογιών που παράγουν ενέργεια από όλες τις μορφές ανανεώσιμων πηγών. Η αναβολή της λήψης απόφασης ως προς το κατά πόσο ένας στόχος είναι δεσμευτικός μέχρι να συμβεί ένα γεγονός στο μέλλον δεν είναι επομένως σκόπιμη.

Στις 23 Απριλίου 2009, οριστικοποιήθηκε και δημοσιεύθηκε η νέα Οδηγία σχετικά με την προώθηση της χρήσης των ΑΠΕ και στις 30 Ιουνίου 2009 η σχετική Απόφαση έχει ως ακολούθως:

ΟΔΗΓΙΑ 2009/28/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 23ης Απριλίου 2009 σχετικά με την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και την τροποποίηση και τη συνακόλουθη κατάργηση των Οδηγιών 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ.

Η Οδηγία 2009/28/ΕΚ θεσπίζει κοινό πλαίσιο για την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Θέτει υποχρεωτικούς εθνικούς στόχους για το συνολικό μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας και το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στις μεταφορές. Καθορίζει κανόνες για τη στατιστική μεταβίβαση μεταξύ κρατών μελών, για κοινά έργα μεταξύ κρατών μελών και με τρίτες χώρες, τις εγγυήσεις προέλευσης, τις διοικητικές διαδικασίες, την πληροφόρηση και την κατάρτιση και την πρόσβαση στο δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας για ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές. Καθιερώνει κριτήρια αειφορίας του περιβάλλοντος για τα βιοκαύσιμα και τα βιορευστά.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 30ης Ιουνίου 2009 σχετικά με τον καθορισμό σχεδιότυπου εθνικών σχεδίων δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια με βάση την Οδηγία 2009/28/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Η Οδηγία 2009/28/ΕΚ απαιτεί να θεσπιστεί από κάθε κράτος μέλος εθνικό σχέδιο δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια. Στα εν λόγω σχέδια δράσης ορίζονται οι εθνικοί στόχοι των κρατών μελών για το μερίδιο ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές που θα καταναλώνεται στις μεταφορές, στην ηλεκτροπαραγωγή και στη θέρμανση και ψύξη το έτος 2020, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων άλλων μέτρων πολιτικής που αφορούν την ενεργειακή απόδοση στη τελική κατανάλωση ενέργειας, καθώς και τα κατάλληλα ληπτέα μέτρα για την επίτευξη αυτών των εθνικών συνολικών στόχων, τα οποία περιλαμβάνουν συνεργασία μεταξύ τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών, προγραμματισμένες στατιστικές μεταβιβάσεις ή κοινά έργα, εθνικές πολιτικές ανάπτυξης υφιστάμενων πόρων βιομάζας και κινητοποίησης νέων πόρων βιομάζας για διάφορες χρήσεις, και ληπτέα μέτρα για την πλήρωση των απαιτήσεων των άρθρων 13 έως 19 της Οδηγίας 2009/28/ΕΚ. (2) Σύμφωνα με την Οδηγία 2009/28/ΕΚ, έως τις 30 Ιουνίου του έτους 2009, η Επιτροπή πρέπει να υιοθετήσει σχεδιότυπο εθνικών σχεδίων δράσης για την ανανεώσιμη ενέργεια, όπου περιλαμβάνονται οι ελάχιστες απαιτήσεις του παραρτήματος της εν λόγω Οδηγίας.

ΑΝΟΙΓΜΑ ΑΓΟΡΑΣ (ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ) - ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕ Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Στις 28/06/04, όπως είναι γνωστό, η Κυπριακή Δημοκρατία, υπέβαλε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αίτηση χορήγησης παρέκκλισης από τις διατάξεις του Άρθρου 21(1)(b) της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ έως την 31/12/08 και από τις διατάξεις του Άρθρου 21(1)(c) της ίδιας Οδηγίας έως την 31/12/13, που αφορούν όλους τους μη οικιακούς και όλους τους πελάτες αντίστοιχα, για παράταση του χρόνου ανοίγματος της αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Η Επιτροπή που εξετάζει τις χορηγήσεις παρέκκλισης από τις συγκεκριμένες διατάξεις της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, έμεινε ικανοποιημένη από την αιτιολογική έκθεση της Δημοκρατίας, ότι η χορήγηση παρέκκλισης καθώς και οι προσπάθειες για την εφαρμογή της, δεν θα είναι επιβλαβής σε ότι αφορά την επίτευξη των στόχων της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ.

Ως εκ τούτου, χορηγήθηκε η παρέκκλιση η οποία προνοεί:
Το άνοιγμα της αγοράς που θα καλύπτει όλους τους μη οικιακούς καταναλωτές, θα ισχύει από 01/01/09, ενώ για το σύνολο και των υπόλοιπων καταναλωτών από την 01/01/14.

Επιπλέον, σύμφωνα με τη νέα Οδηγία 2009/72/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ, η Κύπρος εξασφάλισε παρέκκλιση από το άρθρο 9 το οποίο αφορά το διαχωρισμό συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς.

Παράλληλα, τα κράτη μέλη τα οποία μετά την έναρξη ισχύος της εν λόγω οδηγίας, μπορούν να αποδείξουν την ύπαρξη ουσιαστικών προβλημάτων στη λειτουργία των μικρών απομονωμένων συστημάτων τους, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για να τους χορηγηθούν από την Επιτροπή παρεκκλίσεων από τις σχετικές διατάξεις των κεφαλαίων της Οδηγίας IV (Διαχείριση Συστήματος Μεταφοράς), VI (Διαχείριση Συστήματος Διανομής), VII (Διαχωρισμός και Διαφάνεια των Λογαριασμών) και VIII (Οργάνωση της Πρόσβασης στο Σύστημα) καθώς και του Κεφαλαίου III (Παραγωγή), στην περίπτωση των απομονωμένων μικροσυστημάτων όσον αφορά την ανακαίνιση, την αναβάθμιση και την επέκταση του υπάρχοντος δυναμικού.

Φωτοβολταϊκό πάρκο

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΕΣ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΡΑΕΚ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Με το άνοιγμα των ενεργειακών αγορών μέσω της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας, προσφέρεται στους καταναλωτές η δυνατότητα να αναλαμβάνουν περισσότερες πρωτοβουλίες στις συναλλαγές τους με τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου. Μπορούν να επιλέγουν προμηθευτή ή να διαπραγματεύονται εκ νέου τις συμβάσεις τους.

Η ηλεκτρική ενέργεια και η παροχή αερίου είναι υπηρεσίες κοινής ωφέλειας, δηλαδή σημαντικές για την ικανοποίηση των βασικών αναγκών των καταναλωτών. Επομένως, οι κίνδυνοι που κρύβει ενδεχομένως το ανεξέλεγκτο άνοιγμα της αγοράς πρέπει να εξαλειφθούν μέσω της προστασίας των δικαιωμάτων των καταναλωτών και μέσω υποχρεώσεων καθολικής υπηρεσίας. Όλοι οι καταναλωτές, και δη οι πλέον ευάλωτοι, έχουν δικαίωμα στην παροχή ηλεκτρικής ενέργειας και, εφόσον έχουν συνδεθεί στο δίκτυο, αερίου (όπου υπάρχει). Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, είναι δυνατό να ισχύουν ειδικά τιμολόγια και μηχανισμοί ελάχιστης παροχής ενέργειας. Όλοι οι πελάτες έχουν δικαίωμα πρόσβασης στις αγορές ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου χωρίς καμία απολύτως διάκριση.

Η Ευρωπαϊκή Νομοθεσία, προστατεύει τους καταναλωτές από την παύση ή την προσωρινή διακοπή της παροχής. Τους προστατεύει επίσης από επικίνδυνες διαδικασίες που είναι ενδεχομένως επιβλαβείς για την υγεία τους και τους εξασφαλίζει ένα υγιές περιβάλλον σε συνδυασμό με την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου.

Οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν ποιος τους προμηθεύει ηλεκτρική ενέργεια και αέριο. Δικαιούνται επίσης να γνωρίζουν πώς παράγεται η ηλεκτρική ενέργεια που τους παρέχεται (σύνθεση του μείγματος καυσίμων). Στο πλαίσιο της αποφυγής ανέντιμων πρακτικών ή παραπλανητικών διαφημίσεων, οι προμηθευτές οφείλουν να ενημερώνουν τους πελάτες τους για την ισχύουσα νομοθεσία, τους κώδικες δεοντολογίας, τους γενικούς και ειδικούς όρους των συμβάσεων, καθώς και για τα ισχύοντα τιμολόγια. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να συσταθούν τμήματα συμβατικής εξυπηρέτησης πελατών.

Σε περίπτωση υποβολής καταγγελιών, πρέπει να προβλέπονται για τους καταναλωτές, διαφανείς, απλές και μη δαπανηρές διαδικασίες. Οι καταναλωτές μπορούν να προσφεύγουν σε ανεξάρτητες οργανώσεις ή ενώσεις.

Επιπλέον, η ΡΑΕΚ πέραν από τους μηχανισμούς (μέσω εκδηλώσεων και σεμιναρίων) που διαθέτει για την ενημέρωση του κοινού, συμμετέχει τα τελευταία χρόνια σε Ενημερωτικές Εκστρατείες του Κοινού που διεξάγονται σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο και διοργανώνονται με πρωτοβουλία της CEER και του ERGEG. Χαρακτηριστικά αναφέρονται οι ακόλουθες εκστρατείες:

- Consumer Information Campaign
  (http://ec.europa.eu/energy/energy_policy/consumers/index_en.htm)
- You Choose Campaign
  (www.agathepower.eu)
- Προσωπική Ενημέρωση των Επιλέγοντων Καταναλωτών είτε ηλεκτρονικά είτε ταχυδρομικώς.

Πρέπει να σημειωθεί ότι σε όλες τις περιπτώσεις διανεμήθηκε στο κοινό έντυπο ενημερωτικό υλικό.

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ, ασκώντας τις εξουσίες που της παρέχονται από τα άρθρα 90 και 97 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων 2003 έως 2008, έχει εκδώσει, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου και αφού κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εγκρίθηκαν από αυτή, τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού (Δείκτες Απόδοσης) Κανονισμούς του 2005 – Κ.Δ.Π. 571/2005.

Με βάση τους εν λόγω Κανονισμούς, οι «Δείκτες Απόδοσης» ορίζονται ως οι δείκτες προμήθειας ηλεκτρισμού και περιλαμβάνουν τις υποχρεώσεις του Προμηθευτή και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, τα δικαιώματα των καταναλωτών, τα πρότυπα απόδοσης και τα ελάχιστα επίπεδα απόδοσης αυτών, καθώς και το πρόστιμο που επιβάλλεται σε περίπτωση παράλειψης συμμόρφωσης του Προμηθευτή ή/και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής.

Παράλληλα, αξίζει να σημειωθεί ότι η ΡΑΕΚ μέσα από σεμινάρια και διάφορες εκδηλώσεις ενημερώνει τους καταναλωτές για τους Δείκτες Απόδοσης (μέσα από σχετικό έντυπο υλικό) και γενικότερα για τα Δικαιώματά τους.

Στο πλαίσιο εφαρμογής και τήρησης των πιο πάνω προνοιών, παραθέτονται πιο κάτω για κάθε Δείκτη Απόδοσης τα ποσά που έχουν καταβληθεί ως πρόστιμο σε καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου ως Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής και ως Αδειούχου Προμηθευτή που έχουν καταγραφεί για την περίοδο 1/1/2009 μέχρι 31/12/2009. Επίσης παρουσιάζονται, για σκοπούς σύγκρισης, τα αντίστοιχα αποτελέσματα προηγούμενων ετών.

Εγκατάσταση Εναέριου Μετασχηματιστή στο Δίκτυο της ΑΗΚ

ΠΙΝΑΚΑΣ (1):
«Συγκριτικά στοιχεία συνολικών πληρωτέων ποσών Δεικτών Απόδοσης της ΑΗΚ ως Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής (ΙΣΔ) για τα έτη 2007, 2008 και 2009».

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΑΗΚ ΩΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (ΙΣΔ)
(2007 Vs 2008 Vs 2009)
- Πρόστιμο που πληρώθηκε από την ΑΗΚ σε καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας -

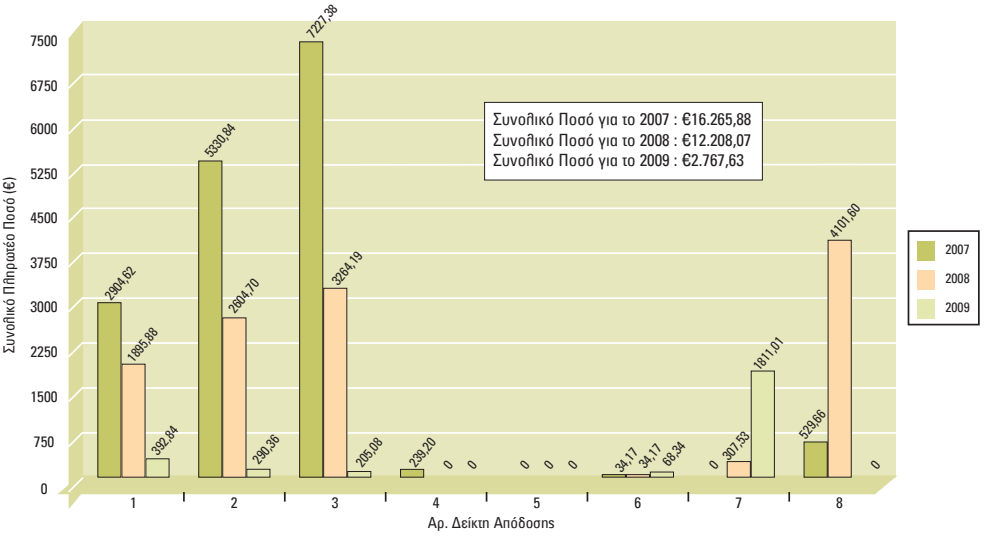

Αρ. Δείκτη Απόδοσης:		**Καθορισμένη προθεσμία ή χρόνος ανταπόκρισης:**
1.	Επιδιόρθωση βλάβης σε ασφάλεια	4 ώρες
2.	Εγκατάσταση και σύνδεση μετρητή χαμηλής τάσης	3 ημέρες
3.	Εναέρια παροχή από υφιστάμενο δίκτυο διανομής	6 ημέρες
4.	Εκτίμηση επιβαρύνσεων για παροχή ηλεκτρικού ρεύματος	30 ημέρες
5.	Ειδοποίηση για προγραμματισμένη διακοπή ηλεκτρικής ενέργειας	2 ημέρες
6.	Διερεύνηση παραπόνων ως προς την τάση	30 ημέρες
7.	Διερεύνηση παραπόνων ως προς την ακρίβεια μετρητών	30 ημέρες
8.	Ανταπόκριση σε παράπονα, αιτήματα, επιστολές ή πληροφορίες	20 ημέρες

ΠΙΝΑΚΑΣ (2):
«Συγκριτικά στοιχεία συνολικών πληρωτέων ποσών Δεικτών Απόδοσης της ΑΗΚ ως Αδειούχος Προμηθευτής για τα έτη 2007, 2008 και 2009».

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΑΗΚ ΩΣ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΗ
(2007 Vs 2008 Vs 2009)
- Πρόστιμο που πληρώθηκε από την ΑΗΚ σε καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας -

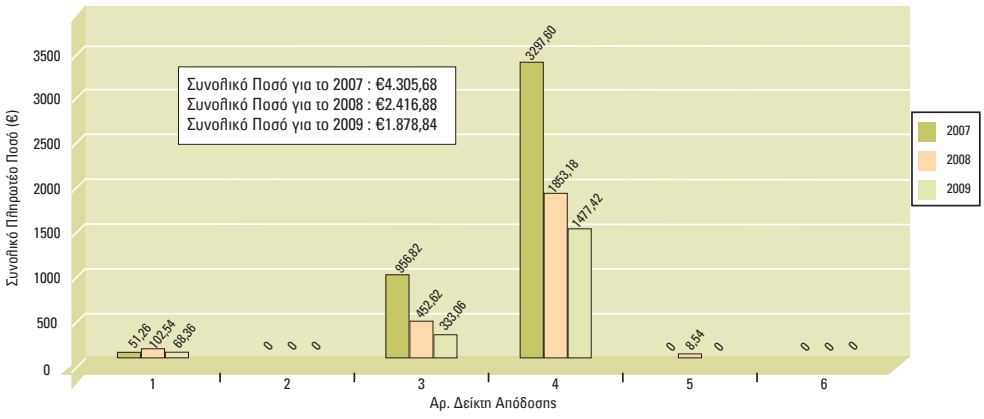

Αρ. Δείκτη Απόδοσης:	**Καθορισμένη προθεσμία ή χρόνος ανταπόκρισης:**
1. Ανταπόκριση σε παράπονο σχετικά με λογαριασμούς	3 ημέρες
2. Διευθέτηση και τήρηση συναντήσεων	2 ημέρες
3. Επανασύνδεση μετρητή μετά από απαίτηση του καταναλωτή	1 ημέρα
4. Αποσύνδεση μετρητή μετά από απαίτηση του καταναλωτή	1 ημέρα
5. Ανάγνωση και καταγραφή της κατανάλωσης του μετρητή	2 ημέρες
*6. Ανταπόκριση σε παράπονα, αιτήματα, επιστολές ή πληροφορίες	20 ημέρες

** Ο εν λόγω Δείκτης (6) συμπεριλαμβάνεται στο Δείκτη (8) της ΑΗΚ ως ΙΣΔ*

Από τους Πίνακες (1) και (2) είναι φανερό ότι οι επιδόσεις της ΑΗΚ για το 2009 σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, τόσο ως Ιδιοκτήτης Συστήματος Διανομής όσο και ως Προμηθευτής, θεωρούνται πολύ ικανοποιητικές, καταδεικνύοντας και σταδιακή για κάθε έτος βελτίωση των Δεικτών Απόδοσής της.

ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ

Εισαγωγή

Στις 31/12/07, τέθηκε σε εφαρμογή ο τροποποιητικός Νόμος Ν.199(Ι)/2007 των Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμων 2004-2007. Σύμφωνα με τον τροποποιητικό Νόμο Ν.199(Ι)/2007, η εφαρμογή των άρθρων 8 έως 14, 16(1), (2) και (3), 18, 21, 22(5) και (6), 23, 27, 28, 31, 32 και 33 αναστέλλεται σε περίπτωση όπου το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίσει την ανάθεση της εισαγωγής και διάθεσης του Φυσικού Αερίου στην Κυπριακή Δημοκρατία σε μια μόνο επιχείρηση και τη δημιουργία ενός Χερσαίου Τερματικού Σταθμού ως του αποκλειστικού σταθμού για την Παραλαβή, Αποθήκευση και Αεριοποίηση του υγροποιημένου ΦΑ στην Κυπριακή Δημοκρατία. Συμπληρωματικά αναφέρει ότι μέχρις ότου ληφθεί απόφαση από το Υπουργικό Συμβούλιο, η ΡΑΕΚ θα ενεργεί κατά παρέκκλιση των πιο πάνω άρθρων, απέχοντας από την έκδοση αδειών, ώστε να διασφαλιστεί ότι δεν θα τεθεί σε σοβαρό κίνδυνο η επίτευξη τέτοιου σκοπού.

Στις 18/06/08 το Υπουργικό Συμβούλιο πήρε τη σχετική απόφαση Αρ. Αποφ. 667/08. Σχετικό απόσπασμα της απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου αναφέρει τα ακόλουθα:
«Το Συμβούλιο, με σκοπό την επίσπευση του πολυσήμαντου και πολυσύνθετου Έργου του Ενεργειακού Κέντρου στο Βασιλικό αποφάσισε, μεταξύ άλλων:

- *Να εγκρίνει την εμπλοκή της ΑΗΚ στην εμπορική δομή της ΔΕΦΑ με ποσοστό 44%. Σε τέτοια περίπτωση το εναπομένων μερίδιο (56%) θα παραμείνει στο Κράτος, με δυνατότητα παραχώρησης μέρους του (5%) σε άλλους με τρόπο και σε χρόνο που θα επιλέξει το Κράτος.*
- *Να εγκρίνει την ανάθεση της καθολικής εισαγωγής και διάθεσης του Φυσικού Αερίου εντός της Κυπριακής Δημοκρατίας στη ΔΕΦΑ και εν όψει της υποπαραγράφου πιο πάνω να εξουσιοδοτήσει τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να προβεί στις άμεσες ενέργειες για την υποβολή συγκεκριμένης πρότασης προς το Υπουργικό Συμβούλιο αναφορικά με τη στελέχωση της ΔΕΦΑ και του Διοικητικού της Συμβουλίου, ούτως ώστε να μπορεί να ασκεί τις αρμοδιότητες που της ανατίθενται.*
- *Να εγκρίνει τη δημιουργία ενός χερσαίου τερματικού σταθμού ως του αποκλειστικού σταθμού για την παραλαβή, αποθήκευση και αεριοποίηση του υγροποιημένου Φυσικού Αερίου στην Κυπριακή Δημοκρατία».*

Στις 31 Μαρτίου 2009 το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του αρ. 68.622 αποφάσισε όπως η ανέγερση του τερματικού φυσικού αερίου αναληφθεί από κοινοπραξία (joint venture) με ουσιαστική συμμετοχή της ΑΗΚ. Παράλληλα, εξουσιοδότησαν τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού να αναθέσει στην ΑΗΚ την ευθύνη για τη δημιουργία του χερσαίου τερματικού σταθμού παραλαβής, αποθήκευσης και αποϋγροποίησης υγροποιημένου φυσικού αερίου στην περιοχή του Ενεργειακού Κέντρου στο Βασιλικό. Στα πλαίσια αυτά ο Υπουργός κλήθηκε να καλέσει το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΗΚ έτσι ώστε να προβεί στις αναγκαίες ενέργειες για εξεύρεση, επιλογή και διορισμό Στρατηγικού Συνεργάτη ή και άλλων επενδυτών με σκοπό τη σύσταση κοινοπραξίας μαζί με την ΑΗΚ. Η Κοινοπραξία θα έχει την ευθύνη για την ανάπτυξη, χρηματοδότηση, λειτουργία και διοίκηση του χερσαίου τερματικού σταθμού.

Επιπλέον, στις 31 Μαρτίου 2009 το Υπουργικό Συμβούλιο με Απόφασή του αρ. 68.623 αποφάσισε μεταξύ άλλων όπως εγκρίνει τη μεταβίβαση του 44% του μετοχικού κεφαλαίου της ΔΕΦΑ στην ΑΗΚ, έναντι τιμής που θα καθοριστεί από την αρμόδια υπουργική επιτροπή για το θέμα της έλευσης του φυσικού αερίου και παράλληλα αποφάσισε όπως αναβάλει τη λήψη απόφασης για το διορισμό του Προέδρου και των άλλων οκτώ μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΔΕΦΑ. Στις 13 Οκτωβρίου του 2009, διορίστηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο το Διοικητικό Συμβούλιο της ΔΕΦΑ.

Open Season 1st Step- Request for Expression of Interest to buy regasified LNG
Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου στα πλαίσια των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της με σκοπό τη διασφάλιση της ικανοποίησης της εύλογης ζήτησης φυσικού αερίου, προχώρησε στις 3 Σεπτεμβρίου 2009 σε διαδικασία "Open Season". Η συγκεκριμένη διαδικασία αφορά την Εκδήλωση Ενδιαφέροντος για αγορά αεριοποιημένου Φυσικού Αερίου από Τελικούς Χρήστες, έτσι ώστε να γίνει η απαραίτητη εκτίμηση της ζήτησης και κατ' επέκταση της δυναμικότητας της αγοράς (market capacity). Η διαδικασία έληγε στις 31 Δεκεμβρίου 2009 και συνολικά επέδειξαν ενδιαφέρον για αγορά Φυσικού Αερίου για σκοπούς ηλεκτροπαραγωγής τρεις εταιρείες (AHK, GOLAR ENERGY LTD, VOUROS POWER INDUSTRIES).

Άνοιγμα Αγοράς (Φυσικού Αερίου)
Παρεκκλίσεις που εξασφάλισε η Κυπριακή Δημοκρατία
Σύμφωνα με τη νέα Οδηγία 2009/73/ΕΚ σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ, η Κύπρος εξαιρείται από την εφαρμογή του άρθρου 9 της νέας Οδηγίας αναφορικά με το Διαχωρισμό συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς.

Επιπλέον, η Κύπρος δύναται να παρεκκλίνει από την εφαρμογή των άρθρων 4 (Διαδικασία Χορήγησης Αδειών), 9 (Διαχωρισμό συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς), 37 (Άνοιγμα της Αγοράς και Αμοιβαιότητα) ή/και 38 (Απευθείας γραμμές). Η παρέκκλιση αυτή λήγει από τη στιγμή που η Κύπρος παύσει να χαρακτηρίζεται απομονωμένη αγορά.

Επίσης, η Κύπρος δύναται να παρεκκλίνει από την εφαρμογή των άρθρων 4 (Διαδικασία Χορήγησης Αδειών) και 9 (Διαχωρισμό συστημάτων μεταφοράς και διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς), του άρθρου 13 (Καθήκοντα μεταφοράς, αποθήκευσης ή/και ΥΦΑ των διαχειριστών συστημάτων) παραγράφοι 1 και 3, των άρθρων 14 (Ανεξάρτητοι Διαχειριστές Συστημάτων), 24 (Διορισμός διαχειριστών συστημάτων διανομής), 25 (Καθήκοντα διαχειριστών συστημάτων διανομής) παράγραφος 5, 26 (Διαχωρισμός των διαχειριστών συστημάτων διανομής), 31 (Διαχωρισμός των Λογαριασμών), 32 (Πρόσβαση Τρίτων), 37 (Άνοιγμα της Αγοράς και Αμοιβαιότητα) παράγραφος 1 ή/και του άρθρου 38 (Απευθείας γραμμές). Η παρέκκλιση αυτή λήγει από τη στιγμή που η Κύπρος παύσει να χαρακτηρίζεται αναδυόμενη αγορά.

Εγκαταστάσεις Φυσικού Αερίου

ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Νομοσχέδιο του Νόμου Περί Ασφάλειας Εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο

Το Νομοσχέδιο αυτό, ετοιμάστηκε από τη ΡΑΕΚ και συζητήθηκε με το Υπουργείο κατά τη διάρκεια του 2007 και υποβλήθηκε και στη Βουλή για έγκριση. Η Βουλή ανέβαλε τη συζήτηση για το θέμα αυτό μέχρι να επιλυθεί το γενικότερο θέμα της έλευσης του Φυσικού Αερίου. Κατά τη διάρκεια του 2008, η ΡΑΕΚ, το Υπουργείο και η ΑΗΚ συζήτησαν τις πρόνοιες του Νομοσχεδίου ξανά και υπό το φως του Νόμου 199 (Ι)/2007 ο οποίος τροποποιεί τους Περί Ρύθμισης της Αγοράς Φυσικού Αερίου Νόμους 2004-2006.

Κατά τη διάρκεια του υπό επισκόπηση έτους, 2009, το εν λόγω Νομοσχέδιο ξανασυζητήθηκε στα πλαίσια του 3ου Ενεργειακού Πακέτου και συγκεκριμένα του προτεινόμενου Κανονισμού για την ασφάλεια εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο. Με βάση την αναθεώρηση της Οδηγίας 2004/67/ΕΚ, τον προαναφερόμενο προτεινόμενο Κανονισμό αλλά και τα συμπεράσματα της μελέτης των Συμβούλων της ΡΑΕΚ, LDK Consultants συμφωνήθηκε από κοινού με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς όπως αποσυρθεί το εν λόγω Νομοσχέδιο από τη Βουλή των Αντιπροσώπων. Η επαναδραστηριοποίηση της Επιτροπής Μελέτης του εν λόγω Νομοσχεδίου συμφωνήθηκε όπως συνεχιστεί με την έκδοση του νέου Κανονισμού σχετικά με τα μέτρα διασφάλισης εφοδιασμού με Φυσικό Αέριο.

Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά

Η Οδηγία για τις υπηρεσίες αποτελεί κεντρικό στοιχείο της ανανεωμένης στρατηγικής της Λισσαβόνας για την οικονομική μεγέθυνση και την απασχόληση.

Η Οδηγία σκοπό έχει την εξάλειψη των νομικών και διοικητικών εμποδίων για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών μέσω της θέσπισης γενικών διατάξεων που διευκολύνουν την άσκηση της ελευθερίας εγκατάστασης των παρόχων υπηρεσιών και την ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών, διατηρώντας ταυτόχρονα υψηλό ποιοτικό επίπεδο υπηρεσιών.

Η ελεύθερη εγκατάσταση των παρόχων υπηρεσιών και η ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών σημαίνει το δικαίωμα εισόδου και διαμονής των πολιτών κράτους μέλους σε άλλο κράτος μέλος, τη μη δυσμενή διάκριση με βάση την εθνικότητα με αποτέλεσμα την ίση μεταχείριση πολιτών και μη πολιτών του κράτους μέλους και την απαγόρευση των περιοριστικών διατάξεων για παροχή υπηρεσιών διασυνοριακά.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας & Τουρισμού, καταρχήν, και το Γραφείο Προγραμματισμού στη συνέχεια, επιφορτίστηκαν με το συντονισμό της εφαρμογής της οριζόντιας αυτής Οδηγίας πλαίσιο και με την ετοιμασία της σχετικής Νομοθεσίας. Προς το σκοπό αυτό, η ΡΑΕΚ συμμετείχε σε αριθμό σεμιναρίων και συναντήσεων που οργάνωσαν το Υπουργείο και το Γραφείο Προγραμματισμού, συμπλήρωσε ερωτηματολόγια και παρείχε κάθε πληροφορία και διευκρίνηση για τις αρμοδιότητες και εξουσίες της με σκοπό να διαλευκανθούν οι τομείς της νομοθεσίας που την εγκαθίδρυσε και τη διέπει που τυχόν χρήζουν προσαρμογής για να συνάδουν με τις πρόνοιες της Οδηγίας των Υπηρεσιών στην εσωτερική αγορά.

Η ύπαρξη και μόνον των προνοιών αδειοδότησης των παραγόντων της Αγοράς, παρά το γεγονός ότι είναι δυνατόν να υποβάλουν αίτηση για χορήγηση άδειας και φυσικά πρόσωπα που διαμένουν σε χώρες κράτη μέλη και νομικά πρόσωπα που έχουν το εγγεγραμμένο γραφείο τους σε χώρα κράτος μέλος, θεωρήθηκε ότι επέβαλε να εξετασθεί η συμβατότητα των προνοιών γενικά με τις διατάξεις της Οδηγίας. Εντοπίσθηκαν σημεία που χρήζουν τροποποίησης και τροχιοδρομήθηκαν τα δέοντα.

ΜΕΓΙΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΦΟΡΤΙΟΥ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΜΕΓΙΣΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η μέγιστη ζήτηση ηλεκτρικής ισχύος για το έτος 2009 σημειώθηκε την Τρίτη 28 Ιουλίου και ώρα 14:15, η οποία άγγιξε το επίπεδο των 1.103MW. Στο επίπεδο αυτό η ΑΗΚ συνέβαλε με 1.098MW ενώ ταυτόχρονα τα υπόλοιπα 5MW συμπληρώθηκαν από Αυτοπαραγωγή.

Η φετινή μέγιστη ζήτηση σε σχέση με τη μέγιστη ζήτηση που καταγράφηκε το προηγούμενο έτος, η οποία σημειώθηκε στις 28 Αυγούστου 2008 και ανήλθε στα 1.010MW, παρουσίασε μια μικρή αύξηση της τάξης του 9,2%. Η εν λόγω αύξηση θεωρείται μέσα στα αναμενόμενα πλαίσια της ετήσιας αύξησης.

Είναι αξιόλογο να αναφερθεί ότι η εγκεκριμένη από τη ΡΑΕΚ, σε συνεργασία με το ΔΣΜ, πρόγνωση των 1.095MW ως τη μέγιστη ζήτηση ηλεκτρικής ισχύος για κανονικές καιρικές συνθήκες για το έτος 2009, θεωρείται εύστοχη συγκρίνοντας την με την πραγματική μέγιστη καταγραφείσα ισχύ των 1.103MW. Γενικά το έτος 2009 έχουν καταγραφεί τα ακόλουθα σημαντικά στοιχεία.

- Το σύνολο της μεικτής Παραγόμενης Ηλεκτρικής Ενέργειας έφθασε στις 5.177.643MWh.
- Η ΑΗΚ συνέβαλε με 5.133.330MWh ή 99,1% ενώ οι Αυτοπαραγωγοί με 44.313MWh ή 0,9%.
- Οι Σταθμοί Παραγωγής (ΑΗΚ & Αυτοπαραγωγής) απορρόφησαν 282.203MWh ή 5,5% για τις ανάγκες των.
- Το σύνολο της παραγωγής από μονάδες εισαγωγής στο Σύστημα Μεταφοράς από Σταθμούς της ΑΗΚ έφθασε στις 4.853.395MWh.
- Οι καταγραφείσες απώλειες κατά τη Μεταφορά ανήλθαν στις 61.253MWh ή 1,3%.
- Το σύνολο της παραγωγής από το Σύστημα Μεταφοράς στο Σύστημα Διανομής από παραγωγή της ΑΗΚ έφθασε στις 4.792.142MWh.
- Ο μέσος ετήσιος «Συντελεστής Φορτίου» (ΑΗΚ και Αυτοπαραγωγή) έφθασε σε επίπεδο της τάξης του 0,536, με αυτόν της ΑΗΚ στο επίπεδο 0,534.

Το Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας κατέγραψε το 2009, Μέγιστη Ζήτηση 1.103MW

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΣΕ (GWh) ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019 (ΑΗΚ & ΑΛΛΟΙ)

Γραφική Παράσταση 1

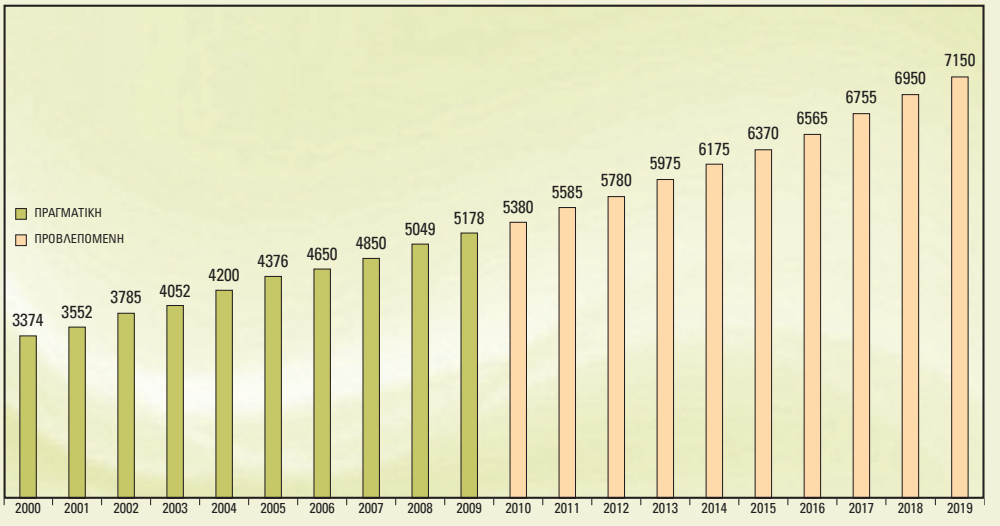

* Με περιθώριο απόκλισης στην πρόβλεψη από ±1,5% για το έτος 2010 μέχρι ±2,5% για το έτος 2019

ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΓΙΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ ΣΕ (MW) ΜΕΧΡΙ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019 (ΑΗΚ & ΑΛΛΟΙ)

Γραφική Παράσταση 2

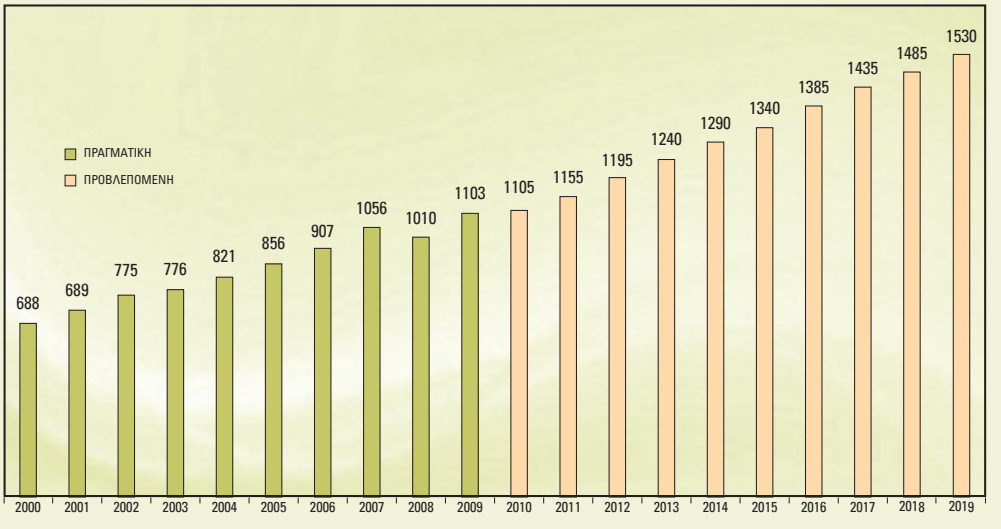

* Με περιθώριο απόκλισης στην πρόβλεψη από ±3,0% για το έτος 2010 μέχρι ±5,0% για το έτος 2019

ΚΑΝΟΝΕΣ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Μια βασική προτεραιότητα της ΡΑΕΚ, αποτέλεσε η διασφάλιση της ετοιμασίας και έγκρισης των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα της παρούσας Νομοθεσίας. Η ΡΑΕΚ μετά από μία πολύχρονη ενδελεχή έρευνα και μελέτη όλων των σχετικών εισηγήσεων του ΔΣΜ όπως και όλων των άλλων εμπλεκόμενων φορέων και αφού έτυχε περαιτέρω διευκρινίσεων σε κατ' ιδίαν συναντήσεις, αποφάσισε να υιοθετήσει την πρόταση του Διευθυντή του ΔΣΜ και η ΡΑΕΚ να προχωρήσει στις 23 Δεκεμβρίου 2008 στην έγκριση των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας – Έκδοση 1.0.0. στην κατ' αρχή βάση τριετούς δοκιμαστικής περιόδου. Σε συνέχεια και σύμφωνα με τις πρόνοιες της σχετικής Νομοθεσίας, η ΡΑΕΚ προώθησε τα πιο πάνω στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για την εξασφάλιση της σχετικής έγκρισης από τον αρμόδιο Υπουργό.

Στις 22 Ιανουαρίου 2009, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ενέκρινε τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού οπότε και τέθηκαν σε ισχύ.

Η επίτευξη του στόχου για ομόφωνη έγκριση των εν λόγω Κανόνων αποτελεί ουσιώδη αποτέλεσμα για προώθηση του υγιούς ανταγωνισμού στην Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Κύπρο.

Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού τηρούνται από όλους τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, με βάση τη σχετική Νομοθεσία στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή οι εξαιρέσεις τους.

Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού καταρτίζονται από το ΔΣΜ και εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ και τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, έτσι ώστε να:

(α) διευκολύνουν το ΔΣΜ να ικανοποιήσει τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με τις πρόνοιες της εκάστοτε Νομοθεσίας,
(β) ρυθμίζουν τα μέσα με τα οποία οι Συμμετέχοντες μπορούν να πραγματοποιούν συναλλαγές Ενέργειας,
(γ) επιτρέπουν τον υπολογισμό και την εκκαθάριση των πληρωμών σε σχέση με την Ενέργεια και τις Επικουρικές Υπηρεσίες,
(δ) καθορίζουν τον τρόπο με τον οποίο η εκκαθάριση και η τιμολόγηση πρέπει να πραγματοποιούνται,
(ε) αποδώσουν τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού όπως καθορίζεται από το Νόμο.

Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού:

- διέπουν τους μηχανισμούς, τις τιμές και άλλους όρους και προϋποθέσεις που τυγχάνουν εφαρμογής στις περιπτώσεις που οι κάτοχοι αδειών αγοράζουν ή πωλούν ηλεκτρισμό με βάση διευθετήσεις που διενεργούνται από το ΔΣΜ,
- διασφαλίζουν ότι οι κάτοχοι αδειών από τους οποίους ζητείται να συμμετέχουν στην αγορά και πώληση ηλεκτρισμού, με βάση τις διευθετήσεις αυτές, δε θα υπόκεινται σε δυσμενή διάκριση,
- προάγουν την αποδοτικότητα και την οικονομία και διευκολύνουν τον ανταγωνισμό στην αγορά και πώληση ηλεκτρισμού με βάση τις διευθετήσεις αυτές.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

Με βάση τη Νομοθεσία, η ΡΑΕΚ λαμβάνει ρυθμιστική απόφαση με την οποία δίδονται οδηγίες στο Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς και στο Διαχειριστή Συστήματος Διανομής για σύνταξη και έκδοση τεχνικών κανόνων, υποκείμενων στην έγκριση της ΡΑΕΚ που σχετίζονται με τη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς και του Συστήματος Διανομής αντίστοιχα, οι οποίοι θα αποτελούν μέρος των εκάστοτε εκδιδόμενων Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής.

Οι πρόνοιες των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής τηρούνται από όλους τους κατόχους αδειών ή από πρόσωπα στα οποία έχουν παραχωρηθεί εξαιρέσεις, στην έκταση που το απαιτούν οι άδειες ή εξαιρέσεις αντίστοιχα.

Η πρώτη έκδοση των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής,Έκδοση 1.1.1, έτυχαν της έγκρισης της ΡΑΕΚ στις 7/10/04 και τέθηκαν σε ισχύ με τη δημοσίευση τους στις 15/10/04. Στη συνέχεια, έτυχαν αναθεώρησης και με την έγκριση της ΡΑΕΚ στις 9/6/06 και δημοσίευση αυτών στις 19/6/06, τέθηκε σε ισχύ η αναθεωρημένη Έκδοση 2.0.0 – Ιούνιος 2006, η οποία ισχύει μέχρι σήμερα.

Οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής:

- διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που εφαρμόζονται από τους κάτοχους αδειών οποτεδήποτε επιθυμούν να συνδεθούν με το Σύστημα Μεταφοράς ή / και το Σύστημα Διανομής ή να χρησιμοποιούν το Σύστημα Μεταφοράς ή το Σύστημα Διανομής για τη μεταφορά ηλεκτρισμού,
- διασφαλίζουν ότι οι τεχνικοί όροι που εφαρμόζονται σε κατόχους αδειών οι οποίοι επιθυμούν να συνδεθούν ή να χρησιμοποιήσουν το Σύστημα Μεταφοράς ή το Σύστημα Διανομής δεν δημιουργούν αδικαιολόγητη διάκριση στους κατόχους αδειών,
- προάγουν την αποδοτικότητα, αξιοπιστία και οικονομία στη χρήση και ανάπτυξη του Συστήματος Μεταφοράς και του Συστήματος Διανομής.

Οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής χωρίζονται σε δύο βασικά μέρη.

Μέρος Ι – Κανόνες Συστήματος Μεταφοράς

Καθορίζουν τις λειτουργικές διαδικασίες και τις αρχές που διέπουν τη σχέση μεταξύ του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς με όλους τους Χρήστες του Συστήματος Μεταφοράς, οι οποίοι είναι Παραγωγοί, Προμηθευτές, ο Διαχειριστής Συστήματος Διανομής ή Πελάτες που συνδέονται στο Σύστημα Μεταφοράς.

Οι Κανόνες Συστήματος Μεταφοράς είναι ένα κείμενο με επακριβώς καθορισμένες διαδικασίες για τη Λειτουργία του Συστήματος Ηλεκτρικής Ενέργειας της Κύπρου με το οποίο επιτυγχάνεται ο έλεγχος και ρύθμιση του σε βραχυπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και μακροπρόθεσμο ορίζοντα σε συνθήκες ασφάλειας και αξιοπιστίας με το ελάχιστο δυνατό κόστος.

Μέρος ΙΙ – Κανόνες Συστήματος Διανομής

Καθορίζουν τα τεχνικά ζητήματα των εργασιακών σχέσεων μεταξύ του Διαχειριστή Συστήματος Διανομής και όλων των Χρηστών του Συστήματος Διανομής, έτσι ώστε να διασφαλίσουν ένα αποτελεσματικό, συντονισμένο και οικονομικό σύστημα για τη Διανομή ηλεκτρισμού.

Στο πλαίσιο συνεχούς βελτίωσης της λειτουργίας και εφαρμογής των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής, διεξάγονται κατά καιρούς οι διαβουλεύσεις μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, με εκπροσώπους τους οι οποίοι συγκροτούν τη Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής, όπως αυτοί καθορίζονται από τη Νομοθεσία:

- Του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, όπου ο Διευθυντής του ΔΣΜ προεδρεύει της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής
- Του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς
- Του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής
- Της Παραγωγής της ΑΗΚ
- Των Παραγωγών ή / και Προμηθευτών εκτός της ΑΗΚ
- Των Συνδικαλιστικών Οργανώσεων των εργαζομένων στον τομέα ηλεκτρικής ενέργειας
- Των Επιλεγόντων Καταναλωτών
- Των Μη Επιλεγόντων Καταναλωτών
- Της ΡΑΕΚ ή του Γραφείου της ΡΑΕΚ
- Του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
- Του Τμήματος Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Συγκοινωνιών και Έργων.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής συνήλθε σε σύνθεση δύο (2) φορές κατά το 2009, όπου συζήτησε και μελέτησε σε βάθος συγκεκριμένα θέματα. Στο πλαίσιο συνεχούς βελτίωσης των Κανόνων, κατά το τρέχον έτος δύναται να τύχουν τροποποίησης και περαιτέρω εναρμόνισης με νέες οδηγίες της ΕΕ.

Σημειώνεται δε ότι, οποιαδήποτε προτεινόμενη τροποποίηση στους Κανόνες από τον Πρόεδρο ή μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής, υποβάλλεται από τον Πρόεδρο της Συμβουλευτικής Επιτροπής αυτής στη ΡΑΕΚ μαζί με τα σχόλια των άλλων μελών. Καμία τροποποίηση τίθεται σε ισχύ μέχρι να εγκριθεί και δημοσιευθεί από τη ΡΑΕΚ.

Δίκτυο Διανομής

ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΠΑΚΕΤΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

3ο ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΠΑΚΕΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Στις 19/09/07, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατέθεσε τις προτάσεις της για το 3ο Ενεργειακό Πακέτο στο οποίο περιλαμβάνονται οι Οδηγίες για την Απελευθέρωση της Αγοράς Ενέργειας. Η δέσμη περιλαμβάνει πέντε προτάσεις Οδηγιών και αποσκοπεί κυρίως στην ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου καθώς και στην ενίσχυση της λειτουργικότητας και ανταγωνιστικότητάς της. Κυριότερα μέτρα που προνοούνται είναι ο ιδιοκτησιακός διαχωρισμός των δραστηριοτήτων παραγωγής και προμήθειας από τις δραστηριότητες εκμετάλλευσης του δικτύου στις κάθετα ολοκληρωμένες εταιρείες ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου και η ενδυνάμωση των εξουσιών των Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών. Στις 13 Ιουλίου 2009 οριστικοποιήθηκαν και δημοσιεύθηκαν οι σχετικές Οδηγίες, Κανονισμοί και Αποφάσεις, όπως φαίνονται πιο κάτω:

ΟΔΗΓΙΑ 2009/72/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της Οδηγίας 2003/54/ΕΚ

Η Οδηγία 2009/72/ΕΚ θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν την παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και την προστασία των καταναλωτών, με στόχο τη βελτίωση και την ολοκλήρωση ανταγωνιστικών αγορών ηλεκτρικής ενέργειας στην Κοινότητα. Ορίζει τους κανόνες για την οργάνωση και λειτουργία του τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, την ανοικτή πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες που ισχύουν για τις προσκλήσεις προς υποβολή προσφορών και τη χορήγηση αδειών καθώς και για την εκμετάλλευση των δικτύων. Θεσπίζει επίσης υποχρεώσεις καθολικής υπηρεσίας και δικαιώματα των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας και αποσαφηνίζει τις υποχρεώσεις του ανταγωνισμού.

ΟΔΗΓΙΑ 2009/73/ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ

Η Οδηγία 2009/73/ΕΚ θεσπίζει κοινούς κανόνες που αφορούν τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια και την αποθήκευση φυσικού αερίου. Ορίζει τους κανόνες σχετικά με την οργάνωση και λειτουργία του τομέα του φυσικού αερίου, την πρόσβαση στην αγορά, τα κριτήρια και τις διαδικασίες χορήγησης αδειών για τη μεταφορά, τη διανομή, την προμήθεια και την αποθήκευση φυσικού αερίου και για την εκμετάλλευση των δικτύων.

Οι κανόνες που θεσπίζονται με την παρούσα Οδηγία για το φυσικό αέριο, συμπεριλαμβανομένου του υγροποιημένου φυσικού αερίου (ΥΦΑ), ισχύουν αδιακρίτως και για το βιοαέριο και το αέριο που παράγεται από βιομάζα ή άλλα είδη αερίου, εφόσον τα αέρια αυτά είναι τεχνικώς δυνατό να διοχετεύονται με ασφάλεια στο σύστημα φυσικού αερίου και να μεταφέρονται μέσω αυτού.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 713/2009 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 13ης Ιουλίου 2009 για την ίδρυση Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας

Με τον Κανονισμό 713/2009 ιδρύεται Οργανισμός Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας («Οργανισμός»). Ο Οργανισμός έχει σκοπό να βοηθά τις ρυθμιστικές αρχές οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 35 της Οδηγίας 2009/72ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Ο Οργανισμός δύναται να γνωμοδοτεί ή να υποβάλλει σύσταση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο ή την Επιτροπή, σχετικά με κάθε ζήτημα συνδεόμενο με τον ιδρυτικό του σκοπό, κατόπιν αιτήματος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου, της Επιτροπής, ή με δική του πρωτοβουλία.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 714/2009 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003

Σκοπός του Κανονισμού 714/2009 είναι:

(α) ο καθορισμός δίκαιων κανόνων για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και, κατά συνέπεια, η ενίσχυση του ανταγωνισμού εντός της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των εθνικών και περιφερειακών αγορών. Προς τούτο, απαιτούνται η θέσπιση μηχανισμού αντισταθμίσεων για τις διασυνοριακές ροές ηλεκτρικής ενέργειας και εναρμονισμένων αρχών για τα διασυνοριακά τέλη μεταφοράς καθώς και ο επιμερισμός του διαθέσιμου δυναμικού των διασυνδέσεων μεταξύ των εθνικών συστημάτων μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας,

(β) η διευκόλυνση της δημιουργίας εύρυθμης και διαφανούς αγοράς χονδρικής με υψηλή στάθμη ασφάλειας του εφοδιασμού σε ηλεκτρική ενέργεια. Ο παρών κανονισμός προβλέπει μηχανισμούς για την εναρμόνιση των κανόνων για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΚ) αριθ. 715/2009 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1775/2005

Σκοπός του Κανονισμού 715/2009 είναι:

α) η θέσπιση αμερόληπτων κανόνων για τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των εθνικών και περιφερειακών αγορών για τη διασφάλιση της σωστής λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς αερίου,

β) η θέσπιση αμερόληπτων κανόνων για τους όρους πρόσβασης σε εγκαταστάσεις ΥΦΑ και εγκαταστάσεις αποθήκευσης λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων των εθνικών και περιφερειακών αγορών και

γ) η διευκόλυνση της δημιουργίας εύρυθμης και διαφανούς αγοράς χονδρικής με υψηλή στάθμη ασφάλειας του εφοδιασμού σε αέριο. Ο παρών Κανονισμός προβλέπει μηχανισμούς για την εναρμόνιση των κανόνων πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές αερίου.

ΘΕΣΜΙΚΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΥΘΜΙΣΤΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Ρυθμιστών Ευρώπης (Council of European Energy Regulators (CEER)) είναι ένα συντονιστικό Όργανο στο οποίο συμμετέχουν οι Ρυθμιστικές Αρχές Ενέργειας των χωρών μελών της ΕΕ και άλλων Ευρωπαϊκών Κρατών.

Βασικός σκοπός του Συμβουλίου αυτού είναι η προώθηση και ανάπτυξη μιας υγιούς ανταγωνιστικής αγοράς στον Ηλεκτρισμό και το Φυσικό Αέριο μέσα από σωστούς και αποδοτικούς μηχανισμούς. Όλες οι Ρυθμιστικές Αρχές συνεργάζονται μέσω αυτού του Συμβουλίου, για την εγκαθίδρυση μιας κοινής πολιτικής στα θέματα Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου και συμβουλεύουν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πάνω στα θέματα αυτά.

Το Συμβούλιο συνέρχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα συνήθως στις Βρυξέλες. Η Κύπρος εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο της ΡΑΕΚ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1	Αυστρία	10	Ελλάδα	19	Ολλανδία
2	Βέλγιο	11	Ουγγαρία	20	Νορβηγία
3	Κύπρος	12	Ισλανδία	21	Πολωνία
4	Τσεχία	13	Ιρλανδία	22	Πορτογαλία
5	Δανία	14	Ιταλία	23	Σλοβακία
6	Εσθονία	15	Λετονία	24	Σλοβενία
7	Φιλανδία	16	Λιθουανία	25	Ισπανία
8	Γαλλία	17	Λουξεμβούργο	26	Σουηδία
9	Γερμανία	18	Μάλτα	27	Ηνωμένο Βασίλειο

Η ιστοσελίδα του CEER είναι: **www.energy-regulators.eu**

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΜΑΔΑ ΡΥΘΜΙΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΑΕΡΙΟ

Η ERGEG (European Regulators Group for Electricity and Gas (ERGEG)) δρα ως μια Ομάδα που συμβουλεύει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην ενοποίηση της εσωτερικής αγοράς για τον Ηλεκτρισμό και Φυσικό Αέριο. Τα μέλη της ομάδας είναι οι επικεφαλής των εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών των 25 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αντιπροσωπεύεται σε ψηλό επίπεδο στις συναντήσεις της ERGEG και επίσης προμηθεύει τη Γραμματεία της ERGEG.

Η ERGEG εγκαθιδρύθηκε στις 11/11/03 με την Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής 2003/796 «με σκοπό να δώσει στη ρυθμιστική συνεργασία και συντονισμό μια πιο τυπική υπόσταση για να διευκολυνθεί η συμπλήρωση της Εσωτερικής Αγοράς Ενέργειας».

Η ERGEG εγκαθιδρύθηκε για να διευκολύνει τη συμβουλευτική, συντονιστική στάση των Ρυθμιστικών Αρχών μεταξύ τους, και μεταξύ των Ρυθμιστικών Αρχών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για να διασφαλιστεί η συνεπής εφαρμογή του νέου νομικού πλαισίου σε όλα τα Κράτη Μέλη.

Η ERGEG είναι το σημείο σύγκλισης, αναφοράς και συνάντησης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Ρυθμιστικών Αρχών, των Ευρωπαϊκών Φορέων και όλων των ενδιαφερομένων μελών στην εξέλιξη μιας ενιαίας αγοράς Ενέργειας. Η ERGEG είναι το «εργοστάσιο» όπου σχεδιάζονται τεχνικές λύσεις στα παλαιά και νέα προβλήματα των 27 αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, δοκιμάζονται και κτίζονται μέσα στο πολύπλοκο Νομικό και Θεσμικό πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ιστοσελίδα της ERGEG είναι: **www.energy-regulators.eu**

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Το Ρυθμιστικό Συμβούλιο Κοινοτικής Ενέργειας εγκαθιδρύθηκε την 01/07/06, με βάση τη Συμφωνία Κοινοτικής Ενέργειας (Energy Community Treaty) που συνομολογήθηκε με τις χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Η εν λόγω Συμφωνία προνοεί ότι οποιοδήποτε μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορεί να αντιπροσωπευθεί στο Συμβούλιο των Υπουργών, στη Μόνιμη Ομάδα Υψηλού Επιπέδου και στο Ρυθμιστικό Συμβούλιο της Κοινότητας και να συμμετάσχει στις συζητήσεις που διεξάγονται σ' αυτά τα Σώματα/Βήματα.

Το Συμβούλιο απαρτίζεται τώρα από τις πιο κάτω χώρες:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΩΡΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

1 Αυστρία
2 Αλβανία
3 Βοσνία-Ερζεγοβίνη
4 Βουλγαρία
5 Γαλλία
6 Ελλάδα
7 Ιταλία
8 Κόσσοβο
9 Κύπρος
10 Κροατία
11 Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημ. της Μακεδονίας
12 Μαυροβούνιο
13 Ουγγαρία
14 Ρουμανία
15 Σλοβακία
16 Σλοβενία
17 Σερβία
18 Τσεχία

Οποιαδήποτε άλλη γειτονική χώρα μπορεί να συμμετάσχει κατόπιν αιτιολογημένης αίτησης και έγκρισης από το Συμβούλιο Υπουργών. Οι χώρες που τους έχει χορηγηθεί δικαίωμα «Παρατηρητού» στην υπουργική συνάντηση της 17/11/06 είναι οι ακόλουθες:

1 Μολδαβία
2 Νορβηγία
3 Τουρκία
4 Ουκρανία

Η Κύπρος εκπροσωπείται από τον Πρόεδρο της ΡΑΕΚ.

Η ιστοσελίδα της ECRB είναι: **www.ecrb.eu**

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΔΙΚΤΥΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ (IERN)

Το Παγκόσμιο Δίκτυο Ενεργειακής Ρύθμισης (IERN) είναι μια πλατφόρμα Ιστού που στοχεύει στη διευκόλυνση της ανταλλαγής και ανάλυσης πληροφοριών κανόνων αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και Φυσικού Αερίου, προς όφελος των Ρυθμιστών, αλλά και άλλων ενδιαφερόμενων χρηστών.

Η ιστοσελίδα του IERN είναι: **www.iern.org**

MEDREG

Η Μεσογειακή Ομάδα Εργασίας για τον Ηλεκτρισμό και το Φυσικό Αέριο MEDREG συστάθηκε τον Μάιο του 2006 ως μια Ομάδα Εργασίας (Working Group) και σήμερα είναι ένας μη-κερδοσκοπικός Οργανισμός στα πλαίσια του Ιταλικού Νόμου ο οποίος δημοσιεύτηκε στη Ρώμη το Νοέμβριο του 2007. Ο μη-κερδοσκοπικός Οργανισμός MEDREG υποστηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στο MEDREG συμμετέχουν Ρυθμιστικές Αρχές Ενέργειας από τις ακόλουθες χώρες: Αλβανία, Αλγερία, Αίγυπτο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Γαλλία, Ελλάδα, Ιταλία, Ισπανία, Ισραήλ, Ιορδανία, Κροατία, Κύπρο, Μάλτα, Μοντενέγκρο, Μαρόκο, Παλαιστίνη, Πορτογαλία, Σλοβενία, Τυνησία και Τουρκία.

Ο κύριος σκοπός του MEDREG είναι η προώθηση ενός σταθερού και εναρμονισμένου ρυθμιστικού πλαισίου στην Ευρω-Μεσογειακή Αγορά Ενέργειας, οδηγώντας στην παροχή των μέγιστων βέλτιστων πλεονεκτημάτων στους καταναλωτές ενέργειας και στις δυο περιφέρειες αντίστοιχα. Για να επιτευχθεί κάτι τέτοιο απαιτείται συνεχής συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των Μελών του MEDREG δημιουργώντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη βάση για περαιτέρω συζήτηση και επεξεργασία των διαφόρων ρυθμιστικών πλαισίων.

Ο Οργανισμός MEDREG υποστηρίζεται από την Ιταλική Κυβέρνηση (Italian Government), την Ευρω-Μεσογειακή Πλατφόρμα για την Ενέργεια REMEP (Rome Euro-Mediterranean Energy Platform), την Ευρωπαϊκή Ένωση και από το Συμβούλιο των Ευρωπαίων Ρυθμιστών Ενέργειας (Council of European Energy Regulators CEER).

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον Οργανισμό MEDREG υπάρχουν στην ιστοσελίδα:
www.remep.org/medreg/about-medreg

ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1ST MEDREG EIB TF COMMITTEE MEETING ON TOR 12 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2009

Στις 12 Ιανουαρίου 2009, πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στα γραφεία της ΡΑΕΚ, η πρώτη συνάντηση της Ομάδας Εργασίας MEDREG του έργου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Της συνάντησης προέδρευσε ο Πρόεδρος της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου, κ. Κώστας Ιωάννου. Κατά την εν λόγω συνάντηση, παρευρέθηκαν εκπρόσωποι της Αιγύπτου, Ιορδανίας, Ιταλίας, Ισπανίας, και Γαλλίας οι οποίοι αποφασίστηκε όπως αποτελούν την Ομάδα Εργασίας του έργου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Φυσικά οποιαδήποτε άλλα μέλη του MEDREG επιθυμούν σε κατοπινό στάδιο θα μπορέσουν να ενταχθούν στην Ομάδα Εργασίας.

Στην εν λόγω συνάντηση η Λειτουργός Ενέργειας κα Μαρία-Ελένη Δελέντα παρουσίασε αναλυτικά το περιεχόμενο και το σκεπτικό του προσχεδίου των Όρων του Διαγωνισμού «Παροχή Συμβουλευτικών Υπηρεσιών για τη Διενέργεια Μελέτης σχετικά με το Ρυθμιστικό Καθεστώς που πρέπει να διέπει Διεθνείς Επενδύσεις σε Ενεργειακές Υποδομές μεταξύ των χωρών της Μεσογείου» για το οποίο πρόκειται να ζητηθεί χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Το εν λόγω προσχέδιο συζητήθηκε και σχολιάστηκε από όλα τα μέλη και αποφασίστηκε όπως αποσταλεί εκ νέου προσχέδιο το οποίο θα συμπεριλαμβάνει τα σχόλιά τους. Επιπλέον, αποφασίστηκε όπως στο τέλος κάθε φάσης του έργου να ετοιμάζεται μια τελική Έκθεση η οποία θα πρέπει να εγκρίνεται από τη Γενική Συνέλευση του MEDREG προτού αποφασισθεί οτιδήποτε άλλο.

Το Προσχέδιο των Όρων του Διαγωνισμού αφού οριστικοποιηθεί, θα συζητηθεί με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (EIB) η οποία πρόκειται να χρηματοδοτήσει σε πρώτη φάση το Διαγωνισμό και στη συνέχεια θα εξετάσει και τη χρηματοδότηση των προβλεπόμενων έργων υποδομής στα πλαίσια των αποτελεσμάτων των Συμβουλευτικών Υπηρεσιών.

8Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΡΥΘΜΙΣΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ (MEDREG)

Στις 13 Νοεμβρίου, 2009 στο Ξενοδοχείο Hilton στη Λευκωσία, η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου φιλοξένησε την 8η Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου των Ρυθμιστών για τον Ηλεκτρισμό και το Φυσικό Αέριο της Μεσογείου τον επονομαζόμενο Association Mediterranean Energy Regulators for Electricity and Gas (MEDREG). Στο Σύνδεσμο αυτό συμμετέχουν συνολικά 20 Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές από 20 διαφορετικές χώρες (Αλβανία, Αλγερία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Κροατία, Κύπρος, Αίγυπτος, Γαλλία, Ελλάδα, Ισραήλ, Ιταλία, Ιορδανία, Μάλτα, Μαυροβούνιο, Μαρόκο, Παλαιστινιακή Αρχή, Πορτογαλία, Σλοβενία, Ισπανία, Τυνησία και Τουρκία) και σκοπός του είναι να προωθήσει ένα σταθερό ρυθμιστικό πλαίσιο στην ενεργειακή αγορά της Ευρώπης και της Μεσογείου, έχοντας πάντα κατά νου την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή.

Το Συνέδριο χαιρέτησαν ο Πρόεδρος της MEDREG κος Alessandro Ortis, ο Προεδρεύων της ΡΑΕΚ κος Στέλιος Πετρίδης, ο Υπουργός Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού κος Αντώνης Πασχαλίδης, η Εκπρόσωπος της ΕΕ κα Marie-Christine Jalabert και ο εκπρόσωπος του Parliament Assembly Mediterranean κος Τάσος Μητσόπουλος.

Στο συνέδριο παρευρέθηκαν εκπρόσωποι συνολικά 16 Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών και τα θέματα τα οποία συζητήθηκαν επικεντρώθηκαν στα ακόλουθα:

1. Έγκριση τριετούς Σχεδίου Δράσης 2010-2012 του MEDREG με σκοπό να ενισχυθεί το ρυθμιστικό πλαίσιο για να προωθηθεί μια σταθερή και εναρμονισμένη Ευρω-Μεσογειακή ενεργειακή Αγορά, έτσι ώστε να επωφεληθεί στο έπακρο ο καταναλωτής ενέργειας. Ειδικότερα, το Σχέδιο Δράσης εστιάζει για την τριετία σε θέματα προστασίας των συμφερόντων του καταναλωτή.
2. Θέματα διασυνοριακών υποδομών επισημαίνοντας την ανάγκη περιφερειακής εναρμόνισης και αναβάθμισης της Μεσογειακής αγοράς ηλεκτρισμού.
3. Θέματα εισαγωγής επιτυχημένων μηχανισμών προώθησης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Συμπαραγωγής ως επίσης και της Εξοικονόμησης Ενέργειας σε χώρες εκτός ΕΕ.
4. Θέματα πολυκριτηριακής ανάλυσης στον τομέα του Φυσικού Αερίου ως επίσης και θέματα διαφάνειας.

Στιγμιότυπο από την 8η Γενική Συνέλευση
των Μεσογειακών Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (MEDREG), στην Κύπρο

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου ενεργεί και δραστηριοποιείται στα πλαίσια βασικών στρατηγικών στόχων της ενεργειακής πολιτικής και των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας δίδοντας έμφαση μεταξύ άλλων στην ενθάρρυνση της αποδοτικής χρήσης ενέργειας και μέτρων εξοικονόμησης αυτής, στην προαγωγή της χρήσης των ΑΠΕ και στην ενθάρρυνση της έρευνας και ανάπτυξης σε θέματα ενέργειας.

Για το σκοπό αυτό, η ΡΑΕΚ προωθεί διεθνείς συνεργασίες στα πλαίσια Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων με αντικείμενο τον ενεργειακό τομέα, για την προαγωγή των δραστηριοτήτων της και την εκπλήρωση των δεσμεύσεων που απορρέουν από το νομοθετικό πλαίσιο.

Συγκεκριμένα η ΡΑΕΚ έχει εμπλακεί και επιτύχει χρηματοδότηση στα ακόλουθα προγράμματα:

«DISTRES» - Promotion and Consolidation of all RTD Activities for Renewable Distributed Generation Technologies in the Mediterranean Region

Κύριος σκοπός του προγράμματος είναι η ανταλλαγή και η διάχυση καλών πρακτικών και γνώσεων που έχουν αναπτυχθεί από απομονωμένες ερευνητικές δραστηριότητες στον τομέα των τεχνολογιών των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Διεσπαρμένης Παραγωγής και η ανάπτυξη ειδικότερων μελετών και αναλύσεων στον τομέα αυτό που άπτονται των αναγκών των Μεσογειακών χωρών. Ειδικότερα, και εφόσον η δυναμική της ηλιακής ακτινοβολίας είναι έκδηλη στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, το DISTRES θα επικεντρωθεί στη διεσπαρμένη παραγωγή από ηλιακή ενέργεια και συγκεκριμένα στη χρήση φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Το DISTRES συνέβαλε στην κατανόηση των πλεονεκτημάτων της διεσπαρμένης παραγωγής από φωτοβολταϊκά συστήματα στις Μεσογειακές Χώρες και στη διασπορά τεχνογνωσίας από Ευρωπαϊκές ερευνητικές δραστηριότητες. Επιπρόσθετα, τα αποτελέσματα του DISTRES μπορούν να γίνουν το εφαλτήριο για τη δημιουργία πιλοτικών προγραμμάτων και προϊόντων (φωτοβολταϊκών συστημάτων) που θα ανταποκρίνονται στις διαφορετικές ανάγκες και κλιματολογικές συνθήκες ως επίσης και στις συγκεκριμένες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες κάθε χώρας. Με αυτόν τον τρόπο θα διευκολύνει την ανάπτυξη κατάλληλων ενεργειακών πολιτικών για κάθε χώρα ούτως ώστε να υπάρξει η ορθότερη και αποτελεσματικότερη ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών συστημάτων.

Ο τοπικός χαρακτήρας του DISTRES διασφαλίζει ότι η τεχνολογία των συστημάτων παραγωγής που θα αναπτυχθούν θα είναι οικονομικά και κοινωνικά εφικτή συνδυάζοντας χαμηλό κόστος και μέγιστη αποδοτικότητα έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις οικονομικές δυνατότητες του τοπικού πληθυσμού. Ιδιαίτερη σημασία δίδεται στις ανάγκες των χωριών και των αγροτικών περιοχών, στη γεωργία, στο εμπόριο, στη βιομηχανία, στον τουρισμό ως επίσης στο γενικότερο τομέα της ενέργειας και τις αστικές περιοχές. Το έργο ολοκληρώθηκε το 2009 και είχε συνολική διάρκεια τρία (3) χρόνια και συμμετέχουν δεκαεννέα (19) εταίροι από διάφορες χώρες όπως Λίβανος, Αλγερία, Αίγυπτος, Μαρόκο, Δανία, Πορτογαλία, Γαλλία, Ελβετία, Ελλάδα και Κύπρος και υποστηρίζεται από το 6ο Πρόγραμμα Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FP6 – 6th Framework Programme).
Η ιστοσελίδα του προγράμματος είναι: **www.distres.eu**

«STORIES» – Addressing regulations on Storage technologies for increasing the penetration of Intermittent Energy Sources

Σκοπός του έργου είναι να δώσει συγκεκριμένες εισηγήσεις για την αναδιαμόρφωση της πολιτικής και ρυθμιστικής κατεύθυνσης που αφορά τις εγκαταστάσεις των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) σε νησιωτικά δίκτυα ως επίσης και να προωθήσει τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας και να αυξήσει το βαθμό διείσδυσης των ΑΠΕ. Κύριοι στόχοι του έργου είναι να λάβει υπόψη την πρόσβαση στα ηλεκτρικά δίκτυα και την ευστάθεια του συστήματος σε σχέση με τη χαμηλή διείσδυση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στα νησιά. Παράλληλα, σκοπός είναι να μελετηθούν οι οικονομικοί παράμετροι λόγου χάρη του κόστους των συμβατικών συστημάτων σε σύγκριση με τα υβριδικά συστήματα αποθήκευσης ενέργειας-ΑΠΕ. Μέσω των διαφόρων μελετών και των αποτελεσμάτων αυτών, επιδιώκεται η διασφάλιση της δέσμευσης των ενδιαφερόμενων τοπικών παραγόντων της αγοράς για την εφαρμογή/εγκατάσταση συστημάτων παραγωγής ηλεκτρισμού από ΑΠΕ σε απομονωμένες περιοχές.

Το έργο έχει συνολική διάρκεια δύο χρόνια και συμμετέχουν δέκα (10) εταίροι από διάφορες χώρες όπως Ισπανία, Ιταλία, Κροατία, Αγγλία, Πορτογαλία, Ελλάδα και Κύπρος και υποστηρίζεται από το πρόγραμμα Ευφυής Ενέργεια – Ευρώπη (Intelligent Energy - Europe programme) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η ιστοσελίδα του προγράμματος είναι: **www.storiesproject.eu**

ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΗΛΕΚΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΤΙΟΥ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΝΕΥΡΩΝΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Ο στόχος αυτού του ερευνητικού έργου είναι να αναπτυχθεί μια μέθοδος που να μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τις εταιρείες παραγωγής ηλεκτρισμού για τη βραχυπρόθεσμη πρόβλεψη ζήτησης φορτίου. Αυτή η πρόβλεψη θα βοηθήσει την ηλεκτρική εταιρεία στη βελτίωση του σχεδιασμού παραγωγής. Το τελικό προϊόν του ερευνητικού έργου θα είναι ένα λογισμικό το οποίο θα μπορεί να χρησιμοποιήσει ο τελικός χρήστης. Αυτό το έργο στοχεύει επίσης στην έναρξη μιας συνεργασίας μεταξύ της βιομηχανίας και ακαδημαϊκών φορέων και την περαιτέρω ανάμιξη της βιομηχανίας σε ερευνητικά έργα.

Τα κύρια στάδια του ερευνητικού έργου είναι η ανάπτυξη συστήματος πρόβλεψης ηλεκτρικού φορτίου χρησιμοποιώντας νευρωνικά δίκτυα. Το σύστημα θα μπορεί να εκπαιδευθεί χρησιμοποιώντας ιστορικά δεδομένα ζήτησης ηλεκτρικού φορτίου (δεδομένα εκμάθησης), η δοκιμή του συστήματος με πραγματικά ιστορικά δεδομένα (δεδομένα ελέγχου), η ανάπτυξη ενός ποσοτικού διαστήματος εμπιστοσύνης στις τιμές του συστήματος το οποίο θα επιτρέπει στο χρήστη την αξιολόγηση της πρόβλεψης και η αξιολόγηση του συστήματος από τον τελικό χρήστη.

Το ερευνητικό έργο ολοκληρώθηκε τον Αύγουστο του 2009 και συμμετείχαν συνολικά τρεις (3) φορείς από Κύπρο και Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Συγκεκριμένα, στο έργο λαμβάνουν μέρος η Κύπρος μέσω του Πανεπιστημίου Κύπρου (συντονιστής) και τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (τελικός χρήστης) και οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής μέσω του Πανεπιστημίου Μισσούρη-Ρόλλα (University of Missoyri-Rolla ως συνεργάτης). Το έργο υποστηρίχθηκε από τη Δέσμη Προγραμμάτων Ιδρύματος Προώθησης Έρευνας για Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη 2006.

«EA3GRID» - EUROPEAN EFFICIENCY BENCHMARKING PROJECT

Σύμφωνα με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο, οι Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) Ηλεκτρισμού βρίσκονται κάτω από την ομπρέλα της Εθνικής και Ευρωπαϊκής Ρύθμισης. Οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές υποχρεούνται να επιβλέπουν και να ρυθμίζουν την αγορά ηλεκτρισμού και παράλληλα να διασφαλίζουν ότι τα οποιαδήποτε έσοδα (χρεώσεις σύνδεσης και χρήσης συστήματος) αντικατοπτρίζουν το κόστος ενός σωστά δομημένου, αποδοτικού, λειτουργικού και συγκρίσιμου σε σχέση με άλλους ΔΣΜ.

Η πιο πάνω παραδοχή/δήλωση οδήγησε τους παρευρισκόμενους του Council of European Energy Regulators (CEER) Workstream "Incentive-based Regulation and Efficiency Benchmarking" (συμπεριλαμβανομένου και της ΡΑΕΚ), να προχωρήσουν στη διενέργεια μιας Πανευρωπαϊκής Συγκριτικής Προτυποποίησης/Συσχέτισης των Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς στον Τομέα του Ηλεκτρισμού (Pan-European Efficiency Benchmarking Study of Electricity TSOs). Συγκεκριμένα, η Γερμανική Ρυθμιστική Αρχή German Bundesnetzagentur (BNetzA) ανέλαβε να ετοιμάσει τους όρους του Διαγωνισμού και μετά από μια διαδικασία υποβολής προσφορών, ο εν λόγω Διαγωνισμός κατακυρώθηκε στην Εταιρεία Συμβούλων Tractebel Engineering & Bureau van Dijk. Η Μελέτη αφορά την καταγραφή, ανάλυση και συγκριτική συσχέτιση των εσόδων-εξόδων, χρεώσεων, πάγιου ενεργητικού (assets-equity & liabilities, charges, revenues etc).

Το έργο (EA3GRID) και ειδικότερα η ανάλυση της αποδοτικότητας και λειτουργικότητας των ΔΣΜ, βασίστηκε σε ένα συνδυασμό επιστημονικού, μηχανικού και οικονομο-μετρικού συστήματος. Ο γενικότερος σκοπός του έργου είναι να εκτιμήσει στατικά και δυναμικά τα κόστη απόδοσης (static and dynamic cost efficiency estimates) τα οποία είναι σημαντικά και μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε πολλές ρυθμιστικές πρακτικές και εφαρμογές και να επανεξεταστούν μέσω περιοδικών αναθεωρήσεων (π.χ. καθορισμός X-factors). Η ανάλυση βασίστηκε σε δεδομένα τα οποία υποβλήθηκαν από τους ίδιους τους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων λεπτομερή ανάλυση των εσόδων-εξόδων (asset data, data for physical outputs and staffing, data for the physical, economic and technical context of the operators, statements of operator specific costs, quality indicators and data related to the use of infrastructure for transport and regional transmission).

Το αποτελέσματα του έργου ανακοινώθηκαν μέσα στο 2009 και συμμετείχαν συνολικά δεκαεννιά (19) χώρες μέσω της αντίστοιχης συμμετοχής δεκαεννιά (19) Εθνικών Ρυθμιστικών Αρχών και είκοσι-δύο (22) Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς από τις Αυστρία (E-control), Κύπρο (CERA), Τσεχία (ERU), Δανία (DERA), Φιλανδία (EMV), Γερμανία (BNetzA), Ουγγαρία (HEO), Ισλανδία (OS), Ιταλία (AEEG), Λιθουανία (NCC), Λουξεμβούργο (ILR), Ολλανδία (DTe), Νορβηγία (NVE), Πολωνία (ERO), Πορτογαλία (ERSE), Σλοβενία (AGEN), Ισπανία (CNE), Σουηδία (EMI) και Αγγλία (Ofgem).

Παράλληλα, προβλέπεται να υποβληθούν και ήδη υποβλήθηκαν και άλλες προτάσεις από μέρους της ΡΑΕΚ στα πλαίσια Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων για την περίοδο 2010.

Στιγμιότυπο από συνάντηση της ΡΑΕΚ με αντιπροσωπεία της Ρυθμιστικής Αρχής και του Διαχειριστή του Συστήματος Μεταφοράς της Βουλγαρίας, στην Κύπρο

Οργανόγραμμα ΡΑΕΚ (2009)

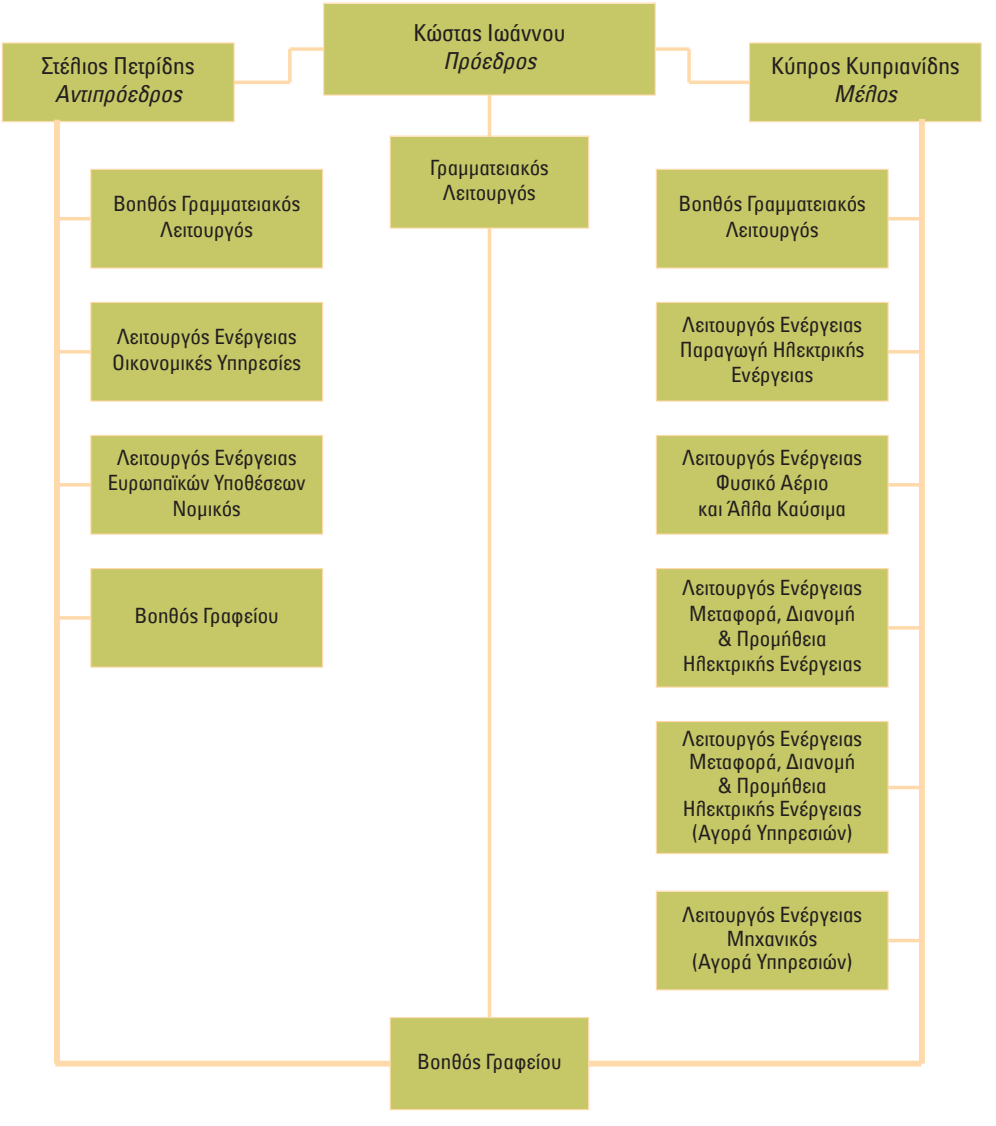

ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ

ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
Ο κ. Χρίστος Τριανταφυλλίδης, κατόπιν διαγωνισμού, είναι από την 1ην Ιουλίου 2004 ο Νομικός Σύμβουλος της ΡΑΕΚ.

ΛΟΓΙΣΤΕΣ
Η Εταιρεία Nexia Poyiadjis, κατόπιν διαγωνισμού, από τις 19 Μαρτίου 2004 ανέλαβε τον έλεγχο της τήρησης των Λογιστικών βιβλίων της ΡΑΕΚ.

ΤΕΧΝΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ
Η Εταιρεία ΛΔΚ – Σύμβουλοι Τεχνικών και Αναπτυξιακών Έργων Α.Ε., σε συνεργασία με τη Deloitte & Touche Ltd, κατόπιν διαγωνισμού, είναι οι Τεχνοοικονομικοί Σύμβουλοι της ΡΑΕΚ από την 1ην Αυγούστου 2007

ΓΙΑ ΕΥΚΟΛΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΑΖΙ ΜΑΣ

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ
στεγάζεται στο Μέγαρο Ιακωβίδη, στη Λευκωσία.

Η πλήρης διεύθυνση της είναι η ακόλουθη:
Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 81-83
Μέγαρο Ιακωβίδη
3ος Όροφος
1080 Λευκωσία

Η διεύθυνση αποστολής είναι:
Ταχ. Θυρ. 24936
1305 Λευκωσία

Για γρήγορη επικοινωνία:
Τηλ. + 357 22 66 63 63
Φαξ. + 357 22 66 77 63
Ηλεκτρονική Διεύθυνση: info@cera.org.cy
Ιστοσελίδα: www.cera.org.cy

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΑΞΙΩΜΑΤΟΥΧΟΙ

Μέλη:	Γιώργος Σιαμμάς	Πρόεδρος (διορίστηκε στις 02/02/2010)
	Κώστας Ιωάννου	Πρόεδρος (αποχώρησε στις 01/11/2009)
	Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος	Αντιπρόεδρος (διορίστηκε στις 02/02/2010)
	Στέλιος Πετρίδης	Αντιπρόεδρος (αποχώρησε στις 20/01/2010)
	Κύπρος Κυπριανίδης	Μέλος (αποχώρησε στις 20/01/2010 και επαναδιορίστηκε στις 02/02/2010)

Ελεγκτές:
Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας
Δεληγεώργη 6
1406 Λευκωσία

Νομικοί Σύμβουλοι:
Χρίστος Μ. Τριανταφυλλίδης
Δικηγόρος
Λεωφόρος Ευαγόρου 27
Μέγαρο Ειρήνη, 3ος όροφος, Γραφείο 35
Λευκωσία, Κύπρος

Λογιστικοί Σύμβουλοι:
NEXIA POYIADJIS
Chartered Accountants
Οδός Σοφούλη 2
Μέγαρο Σιαντεκλαίρ, 8ος όροφος
Τ.Θ. 21814
1513 Λευκωσία

Διεύθυνση γραφείου:
Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 81-83
Μέγαρο Ιακωβίδη, 3ος Όροφος, 1080 Λευκωσία
Τ.Θ. 21814
1513 Λευκωσία

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΠΡΟΣ ΤΗ ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ

Έχω ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου, οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2009 και τις καταστάσεις συνολικών εισοδημάτων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας είναι υπεύθυνη για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων που να δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις απαιτήσεις των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει: σχεδιασμό, εφαρμογή και τήρηση εσωτερικών δικλίδων σχετικών με την κατάρτιση και τη δίκαιη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, είτε οφείλεται σε απάτη είτε σε λάθος· επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών πολιτικών· και υπολογισμό λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές για τις περιστάσεις.

Ευθύνη Γενικού Ελεγκτή

Η δική μου ευθύνη είναι να εκφράσω γνώμη επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μου. Έχω διενεργήσει τον έλεγχό μου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν όπως συμμορφώνομαι με κανόνες δεοντολογίας καθώς και να σχεδιάζω και διενεργώ τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση λελογισμένης διασφάλισης για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα.

Ένας έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος των οικονομικών καταστάσεων, είτε οφείλεται σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνων, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές

δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων της οντότητας που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της οντότητας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από την Αρχή, καθώς και την αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύω ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχω αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να παράσχουν βάση για την ελεγκτική μου γνώμη.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μου, οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής θέσης της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας στις 31 Δεκεμβρίου 2009, και της χρηματοοικονομικής επίδοσής της και των ταμειακών ροών της για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις απαιτήσεις των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων.

Ανδρέας Κουρτέλλης, FCA,
για Γενικό Ελεγκτή
της Δημοκρατίας

Λευκωσία, 15 Ιουνίου 2010

ΕΚΘΕΣΗ ΜΕΛΩΝ ΑΡΧΗΣ

Τα Μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) παρουσιάζουν την έκθεσή τους μαζί με τις ελεγμένες οικονομικές καταστάσεις της ΡΑΕΚ για τη χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009.

Κύρια δραστηριότητα

Η ίδρυση της ΡΑΕΚ πηγάζει από τις υποχρεώσεις της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης. Βασικός σκοπός της ΡΑΕΚ είναι η επίβλεψη της λειτουργίας της Αγοράς Ενέργειας (Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου) σε ένα νέο απελευθερωμένο περιβάλλον, χωρίς μονοπώλια. Στις 2 Φεβρουαρίου 2010 τα Μέλη έδωσαν νενομισμένη διαβεβαίωση ενώπιον του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας για πιστή εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 122(Ι) του 2003.

Αποτελέσματα

Τα αποτελέσματα της ΡΑΕΚ για τη χρήση παρουσιάζονται στη σελίδα 71. Τα Μέλη της Αρχής αποφάσισαν τη μεταφορά του πλεονάσματος εσόδων έναντι εξόδων για τη χρήση στα αποθεματικά.

Μέλη

Τα Μέλη της Αρχής στις 31 Δεκεμβρίου 2009 και κατά την ημερομηνία της παρούσας έκθεσης παρουσιάζονται στη σελίδα 67. Δεν ήταν όλοι τους Μέλη της ΡΑΕΚ καθ' όλη τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009. Ο κύριος Κώστας Ιωάννου αποχώρησε από τη θέση του Προέδρου την 1 Νοεμβρίου 2009 και ο κύριος Στέλιος Πετρίδης ανάλαβε σαν προεδρεύων της ΡΑΕΚ την 1 Νοεμβρίου 2009 και παρέμεινε στη θέση αυτή μέχρι και την ημερομηνία της αποχώρησής του στις 20 Ιανουαρίου 2010. Ο κύριος Κύπρος Κυπριανίδης ήταν Μέλος της ΡΑΕΚ καθ' όλη τη διάρκεια του έτους που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009.

Τα νέα Μέλη της ΡΑΕΚ, ο κύριος Γιώργος Σιαμμάς - Πρόεδρος, ο κύριος Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος - Αντιπρόεδρος και ο κύριος Κύπρος Κυπριανίδης - Μέλος διορίστηκαν στις 2 Φεβρουαρίου 2010.

Σύμφωνα με τον Ιδρυτικό Νόμο Ν.122(Ι)/2003 όλα τα σημερινά μέλη της ΡΑΕΚ έχουν διοριστεί για 6 χρόνια.

Με εντολή των Μελών της ΡΑΕΚ,

Γιώργος Σιαμμάς
Πρόεδρος

Λευκωσία, Κύπρος, 31 Μαΐου 2010

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ
Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	Σημ.	2009 €	2008 €
Εισοδήματα	4	**1.814.733**	1.738.914
Άλλα έσοδα	5	**168.457**	141.277
Έξοδα διοίκησης		**(1.189.517)**	(1.052.696)
Άλλα έξοδα	6	**(2.105)**	(577)
Πλεόνασμα από εργασίες	7	**791.568**	826.918
Έξοδα χρηματοδότησης	10	**(571)**	(1.168)
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία		**790.997**	825.750
Φορολογία	11	**(16.837)**	(32.253)
Καθαρό πλεόνασμα για τη χρήση		**774.160**	793.497
Λοιπά συνολικά εισοδήματα			
Λοιπά συνολικά εισοδήματα για τη χρήση		**-**	-
Συνολικά εισοδήματα για τη χρήση		**774.160**	793.497

Οι σημειώσεις στις σελίδες 75 μέχρι 88 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ
31 Δεκεμβρίου 2009

	Σημ.	2009 €	2008 €
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
Μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού			
Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός	12	**59.223**	74.627
Άϋλα στοιχεία ενεργητικού	13	**833**	-
		60.056	74.627
Κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού			
Οφειλόμενα τέλη και άλλα εισπρακτέα ποσά	14	**66.786**	67.737
Επιστρεπτέοι φόροι	18	**20.720**	-
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	15	**5.331.958**	4.268.372
		5.419.464	4.336.109
Σύνολο στοιχείων ενεργητικού		**5.479.520**	4.410.736
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
Αποθεματικά			
Πλεόνασμα που μεταφέρεται		**5.020.797**	4.246.637
Σύνολο αποθεματικών		**5.020.797**	4.246.637
Μη βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	17	**149.381**	-
		149.381	-
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	16	**309.342**	154.258
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	18	**-**	9.841
		309.342	164.099
Ολικό υποχρεώσεων		**458.723**	164.099
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων		**5.479.520**	4.410.736

Στις 31 Μαΐου 2010 τα Μέλη της ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΥΠΡΟΥ ενέκριναν αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

Γιώργος Σιαμμάς	Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος	Κύπρος Κυπριανίδης
Πρόεδρος	Αντιπρόεδρος	Μέλος

Οι σημειώσεις στις σελίδες 75 μέχρι 88 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ
Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	Πλεόνασμα που μεταφέρεται €
Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2008	**3.453.140**
Καθαρό πλεόνασμα για τη χρήση	793.497
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2008 / 1 Ιανουαρίου 2009	**4.246.637**
Καθαρό πλεόνασμα για τη χρήση	774.160
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2009	**5.020.797**

Εταιρείες που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζονται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό σαν μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 15% θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος στην έκταση που οι μέτοχοι (άτομα και εταιρείες), κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, είναι φορολογικοί κάτοικοι Κύπρου. Το ποσό αυτό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα ήδη διανεμήθηκε για τη χρήση στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 75 μέχρι 88 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ
Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	Σημ.	2009 €	2008 €
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΡΓΑΣΙΕΣ			
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία		**790.997**	825.750
Αναπροσαρμογές για:			
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	12	**18.293**	18.729
Ζημιά από διαγραφή ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		**2.030**	577
Πιστωτικούς τόκους	5	**(168.382)**	(141.277)
Χρεωστικούς τόκους	10	**-**	280
Ροή μετρητών από εργασίες πριν από αλλαγές στο κεφάλαιο κινήσεως		**642.938**	704.059
Μείωση / (αύξηση) στα οφειλόμενα τέλη και άλλα εισπρακτέα ποσά		**951**	(50.396)
Αύξηση στους εμπορικούς και άλλους πιστωτές		**302.584**	66.890
Αύξηση στο αναβαλλόμενο εισόδημα		**1.881**	
Ροή μετρητών από εργασίες		**948.354**	720.553
Φορολογία που πληρώθηκε		**(47.398)**	(36.610)
Καθαρή ροή μετρητών από εργασίες		**900.956**	683.943
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Πληρωμή για αγορά άϋλων στοιχείων ενεργητικού	13	**(1.250)**	-
Πληρωμή για αγορά ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	12	**(4.578)**	(13.839)
Είσπραξη από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		**76**	-
Είσπραξη τόκων		**168.382**	141.277
Καθαρή ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες		**162.630**	127.438
ΡΟΗ ΜΕΤΡΗΤΩΝ ΑΠΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ			
Πληρωμή τόκων		**-**	(280)
Καθαρή ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		**-**	(280)
Καθαρή αύξηση σε μετρητά και αντίστοιχα μετρητών		**1.063.586**	811.101
Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών:			
Στην αρχή της χρήσεως		**4.268.372**	3.457.271
Στο τέλος της χρήσεως	15	**5.331.958**	4.268.372

Οι σημειώσεις στις σελίδες 75 μέχρι 88 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις
Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

1. Σύσταση και κύριες δραστηριότητες

Χώρα συστάσεως

Η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ) συστάθηκε στην Κύπρο στις 21 Ιανουαρίου 2004 ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, με βάση το Νόμο Ν.122(Ι)/2003. Την ίδια ημερομηνία και με τον ίδιο Νόμο ιδρύθηκε και λειτουργεί το Γραφείο της ΡΑΕΚ σαν χωριστή νομική προσωπικότητα. Η ΡΑΕΚ προΐσταται, εποπτεύει και ασκεί έλεγχο στο Γραφείο της ΡΑΕΚ. Η ΡΑΕΚ και το Γραφείο της ΡΑΕΚ στεγάζονται στη Λεωφόρο Γρίβα Διγενή 81-83, Μέγαρο Ιακωβίδη, 3ος Όροφος, Τ.Θ 24936, 1355 Λευκωσία.

Κύρια δραστηριότητα

Η ίδρυση της ΡΑΕΚ πηγάζει από τις υποχρεώσεις της Κύπρου έναντι της Ευρωπαϊκής 'Ενωσης. Βασικός σκοπός της ΡΑΕΚ είναι η επίβλεψη της λειτουργίας της Αγοράς Ενέργειας (Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου) σε ένα νέο απελευθερωμένο περιβάλλον, χωρίς μονοπώλια. Στις 2 Φεβρουαρίου 2010 τα Μέλη έδωσαν νενομισμένη διαβεβαίωση ενώπιον του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας για πιστή εκτέλεση των καθηκόντων τους σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου 122(Ι) του 2003.

2. Λογιστικές πολιτικές

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που υιοθετήθηκαν στην ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις, εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις απαιτήσεις του περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την πολιτική του ιστορικού κόστους.

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών της ΡΑΕΚ. Επίσης απαιτείται η χρήση υπολογισμών και υποθέσεων που επηρεάζουν τα αναφερθέντα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων, τη γνωστοποίηση ενδεχόμενων απαιτήσεων και υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία των οικονομικών καταστάσεων και τα αναφερθέντα ποσά εισοδημάτων και εξόδων κατά τη διάρκεια του υπό αναφορά έτους χρήσεως. Παρά το γεγονός ότι αυτοί οι υπολογισμοί βασίζονται στην καλύτερη δυνατή γνώση της ΡΑΕΚ σε σχέση με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες, τα πραγματικά αποτελέσματα μπορεί τελικά να διαφέρουν από αυτούς τους υπολογισμούς.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ

Κατά την τρέχουσα χρήση η ΡΑΕΚ υιοθέτησε όλα τα νέα και αναθεωρημένα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες της και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές χρήσεις που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2009. Η υιοθέτηση αυτή δεν είχε επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις λογιστικές πολιτικές της ΡΑΕΚ, με εξαίρεση του πιο κάτω:

Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 1 (Αναθεωρημένο) "Παρουσίαση Οικονομικών Καταστάσεων". Η αλλαγή επηρέασε μόνο την παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων πρότυπα και Διερμηνείες που δεν είχαν τεθεί ακόμη σε εφαρμογή. Μερικά από αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλα ακόμη. Τα Μέλη της Αρχής αναμένουν ότι η υιοθέτηση αυτών των λογιστικών προτύπων σε μελλοντικές χρήσεις δεν θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της ΡΑΕΚ.

Κατά την ημερομηνία έγκρισης αυτών των οικονομικών καταστάσεων τα πιο κάτω λογιστικά πρότυπα είχαν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων αλλά δεν είχαν τεθεί ακόμη σε εφαρμογή:

(i) Υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Νέα πρότυπα

- ΔΠΧΑ 3 (Αναθεωρημένο) "Συνενώσεις Επιχειρήσων" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιουλίου 2009).
- ΔΛΠ 27 (Αναθεωρημένο) "Ενοποιημένες και Ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιουλίου 2009)
- ΔΠΧΑ 1 (Αναθεωρημένο) "Πρώτη Εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιουλίου 2009.

Τροποποιήσεις

- Ετήσιες βελτιώσεις στο ΔΠΧΑ (2008) για ΔΠΧΑ 5 "Μη Κυκλοφορούντα Περιουσιακά Στοιχεία που Κατέχονται προς Πώληση και Διακοπείσες Δραστηριότητες" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιουλίου 2009).
- Τροποποίηση στο ΔΛΠ 39 "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση" σχετικά με "Διαθέσιμα Αντισταθμισμένα Στοιχεία" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιουλίου 2009).
- Τροποποίηση ΕΔΔΠΧΑ 9 και ΔΛΠ 39 σχετικά με ενσωματωμένα παράγωγα (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 30 Ιουνίου 2009).
- Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 32 "Χρηματοοικονομικά Μέσα: Παρουσίαση: Ταξινόμηση Εκδόσεων Δικαιωμάτων Προαίρεσης" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Φεβρουαρίου 2010).

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ (συνέχεια)

(i) Υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (συνέχεια)

Νέες Ερμηνείες

- Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΕΔΔΠΧΑ) 12 "Συμφωνίες για Παραχώρηση Υπηρεσιών" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2008, ΕΕ: 30 Μαρτίου 2009).
- ΕΔΔΠΧΑ 15 "Συμφωνίες για Κατασκευή Ακινήτων" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2009, ΕΕ: 31 Δεκεμβρίου 2009).
- ΕΔΔΠΧΑ 16 "Αντισταθμήσεις μιας Καθαρής Θέσης σε Εκμετάλλευση στο Εξωτερικό" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Οκτωβρίου 2008, ΕΕ: 30 Ιουνίου 2009).
- ΕΔΔΠΧΑ 17 "Διανομές Μη Χρηματικών Περιουσιακών Στοιχείων στους Ιδιοκτήτες" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετα την 1 Ιουλίου 2009).
- ΕΔΔΠΧΑ 18 "Μεταφορές Περιουσιακών Στοιχείων από Πελάτες" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιουλίου 2009).

(ii) Δεν υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Νέα πρότυπα

- ΔΛΠ 24 (Αναθεωρημένο) "Γνωστοποιήσεις Συγγενικών Μερών" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2011). Αυτό θα μειώσει την ενημέρωση για συναλλαγές με συγγενικά μέρη.
- ΔΠΧΑ 9 "Χρηματοοικονομικά Μέσα" (ισχύει για ετήσιες περίοδους πού αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2013).

Τροποποιήσεις

- Τροποποίηση στο ΕΔΔΠΧΑ 14 "Προκαταβολές μιας Ελάχιστης Απαίτησης Χρηματοδότησης" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2011).
- Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2009 (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιουλίου 2009 μέχρι την 1 Ιανουαρίου 2010).
- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 2 "Συναλλαγές Συγκροτήματος που αφορούν Παροχές που Εξαρτώνται από την Αξία των Μετοχών Δακανονιζόμενες με Μετρητά" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2010).
- Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 1 "Επιπρόσθετες Εξαιρέσεις για Πρώτη Εφαρμογή" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2010).
- Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 1 "Περιορισμένες Εξαιρέσεις σε Πρώτη Εφαρμογή σχετικά με συγκριτικές γνωστοποιήσεις ΔΠΧΑ7" (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιουλίου 2010).

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ (συνέχεια)

(ii) Δεν υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (συνέχεια)

Νέες Ερμηνείες

- ΕΔΔΠΧΑ 19 'Εξάλειψη Χρηματοοικονομικών Υποχρεώσεων με Μετοχικούς τίτλους' (ισχύει για ετήσιες περιόδους που αρχίζουν από ή μετά την 1 Ιουλίου 2010).

Το μέλη της Αρχής αναμένουν πως η υιοθέτηση αυτών των λογιστικών προτύπων ή διερμηνειών σε μελλοντικές χρήσεις δεν θα έχει σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της ΡΑΕΚ.

Αναγνώριση εισοδημάτων

Το εισόδημα αποτελείται από την αξία τιμολόγησης για τέλη που αφορούν τη χορηγεία αδειών. Έσοδα από τέλη αναγνωρίζονται με βάση τη χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται η σχετική άδεια χορηγήσεων.Τα έσοδα της ΡΑΕΚ αναγνωρίζονται ως εξής:

- **Πιστωτικοί τόκοι**
  Πιστωτικοί τόκοι αναγνωρίζονται κατ' αναλογία χρόνου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Έξοδα χρηματοδότησης

Χρεωστικοί τόκοι και άλλα έξοδα δανεισμού διαγράφονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων όπως πραγματοποιούνται.

Φορολογία

Τα τέλη που εισπράττει η Αρχή σύμφωνα με τον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο και τους σχετικούς Κανονισμούς, στα πλαίσια της άσκησης του εποπτικού της ρόλου, δεν αποτελούν εισόδημα που εμπίπτουν στο άρθρο 55(1)(α) του Περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου και δεν υπόκεινται σε φορολογία. Το ίδιο και για τις κυβερνητικές χορηγίες που έχουν ληφθεί για να μπορέσει η Αρχή να εξασκήσει τον εποπτικό της ρόλο. Εισοδήματα από ενοίκια ή οποιεσδήποτε άλλες πηγές, υπόκεινται σε φορολογία με συντελεστή φόρου 10% και σε αμυντική εισφορά, μετά την αφαίρεση των εκπτώσεων που προνοούνται στη Νομοθεσία.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

Τα ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός παρουσιάζονται σε ιστορικό κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις οποιεσδήποτε συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο ώστε να διαγραφεί το κόστος του κάθε στοιχείου ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης χρήσης του. Τα ετήσια ποσοστά απόσβεσης είναι τα ακόλουθα:

	%
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	20
Μηχανήματα και εξοπλισμός	10
Οχήματα	20
Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός	10
Βιβλία	10

Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη χρήση αναθεωρούνται και προσαρμόζονται σε κάθε ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης εάν αυτό θεωρηθεί αναγκαίο.

Όπου η λογιστική αξία ενός στοιχείου ενεργητικού είναι μεγαλύτερη από το υπολογιζόμενο ποσό ανάκτησης, αυτή μειώνεται αμέσως στο ποσό της ανάκτησης.

Δαπάνες για επιδιορθώσεις και συντήρηση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού χρεώνονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων στη χρήση που προκύπτουν. Το κόστος σημαντικών ανακαινίσεων και άλλες μεταγενέστερες δαπάνες περιλαμβάνονται στην αξία του στοιχείου ενεργητικού όταν είναι πιθανό πως θα προκύψουν μελλοντικά οικονομικά οφέλη στη ΡΑΕΚ μεγαλύτερα από αυτά που αρχικά αναμένονταν σύμφωνα με την αρχική απόδοση του στοιχείου ενεργητικού. Οι σημαντικές ανακαινίσεις αποσβένονται κατά τη διάρκεια της υπόλοιπης ωφέλιμης ζωής του σχετικού στοιχείου ενεργητικού.

Κέρδη και ζημιές από διάθεση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού προσδιορίζονται με τη σύγκριση των εισπράξεων με τη λογιστική αξία και αναγνωρίζονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων.

Αναβαλλόμενο εισόδημα

Το αναβαλλόμενο εισόδημα περιλαμβάνει εισπράξεις έναντι εισοδημάτων που αφορούν μεταγενέστερη οικονομική περίοδο.

2. Λογιστικές πολιτικές (συνέχεια)

Λογισμικά προγράμματα

Δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με ξεχωριστά λογισμικά προγράμματα που ανήκουν στη ΡΑΕΚ και που αναμένεται ότι θα δημιουργήσουν οικονομικά οφέλη που θα υπερβαίνουν τις δαπάνες για περισσότερο από ένα έτος αναγνωρίζονται ως άϋλα στοιχεία ενεργητικού. Μετέπειτα τα λογισμικά προγράμματα παρουσιάζονται στο κόστος μείον συσσωρευμένες αποσβέσεις και μείον οποιαδήποτε συσσωρευμένη απομείωση στην αξία. Δαπάνες που βελτιώνουν ή επεκτείνουν την απόδοση των λογισμικών προγραμμάτων πέραν από τις αρχικές προδιαγραφές κεφαλαιοποιούνται. Δαπάνες που σχετίζονται με τη συντήρηση λογισμικών προγραμμάτων χρεώνονται στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων στη χρήση που προκύπτουν. Τα λογισμικά προγράμματα αποσβένονται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο σε περίοδο που δεν υπερβαίνει τα τρία έτη. Η απόσβεση ξεκινά όταν τα λογισμικά προγράμματα είναι διαθέσιμα προς χρήση και περιλαμβάνεται στα έξοδα διοίκησης.

Απομείωση στην αξία στοιχείων ενεργητικού

Τα στοιχεία ενεργητικού με απεριόριστη ωφέλιμη ζωή δεν αποσβένονται αλλά ελέγχονται κάθε χρόνο για απομείωση στην αξία τους. Τα στοιχεία ενεργητικού που αποσβένονται ελέγχονται για απομείωση στην αξία, όταν γεγονότα ή αλλαγές στις περιστάσεις δείχνουν πως η λογιστική αξία μπορεί να μην είναι ανακτήσιμη. Ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται για τη διαφορά της λογιστικής αξίας και του ανακτήσιμου ποσού του στοιχείου ενεργητικού. Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο της δίκαιης αξίας του στοιχείου ενεργητικού μείον έξοδα πωλήσεως και της αξίας λόγω χρήσης. Για σκοπούς προσδιορισμού της απομείωσης, τα στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται στα μικρότερα επίπεδα για τα οποία υπάρχουν ξεχωριστές, αναγνωρίσιμες ταμειακές ροές (μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών).

Ωφελήματα υπαλλήλων

Η Αρχή λειτουργεί σχέδιο καθορισμένου ωφελήματος και θα χρηματοδοτείται όπως και στη Δημόσια Υπηρεσία, δηλαδή μέσω του ετήσιου προϋπολογισμού. Τα ωφελήματα πληρώνονται στην αφυπηρέτηση, το θάνατο ή την αποχώρηση από την υπηρεσία. Το ποσό του ωφελήματος εξαρτάται από τη διάρκεια της υπηρεσίας και από το επίπεδο των αποδοχών.

Η παρούσα αξία των υποχρεώσεων και το κόστος τρέχουσας υπηρεσίας για το σχεδιο καθορισμένου ωφελήματος υπολογίζονται ετήσια με την αναλογιστική μέθοδο προβολής μονάδας (projected unit credit method). Τα πλεονάσματα ή ελλείμματα που προκύπτουν από αλλαγές στο επιτόκιο με το οποίο προεξοφλούνται οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές για ωφελήματα και άλλων αναλογιστικών παραδοχών, καταχωρούνται άμεσα στα λοιπά συνολικά έξοδα για τη χρήση.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Η ΡΑΕΚ εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου, πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας που προκύπτουν από τα χρηματοοικονομικά μέσα που κατέχει. Η πολιτική που εφαρμόζει η ΡΑΕΚ στη διαχείριση των κινδύνων ώστε να τους ελέγχει, εξηγείται πιο κάτω:

3.1 Κίνδυνος επιτοκίου

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Τα έσοδα και ροή μετρητών από εργασίες της ΡΑΕΚ είναι ουσιαστικά ανεξάρτητα από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς, εφόσον η ΡΑΕΚ δεν έχει σημαντικά στοιχεία ενεργητικού που να φέρουν τόκο. Η ΡΑΕΚ εκτίθεται σε κίνδυνο επιτοκίου αναφορικά με το μη βραχυπρόθεσμο δανεισμό της. Ο δανεισμός σε κυμαινόμενα επιτόκια εκθέτει τη ΡΑΕΚ σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές. Ο δανεισμός σε σταθερά επιτόκια εκθέτει τη ΡΑΕΚ σε κίνδυνο επιτοκίου που αφορά τη δίκαιη αξία. Η διεύθυνση της ΡΑΕΚ παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

3.2 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης. Η ΡΑΕΚ δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου. Η ΡΑΕΚ εφαρμόζει διαδικασίες που να βεβαιώνουν ότι οι πωλήσεις προϊόντων και παροχή υπηρεσιών γίνονται σε πελάτες με κατάλληλη ιστορία αξιοπιστίας και παρακολουθεί σε συνεχή βάση τη χρονολογική κατάσταση των εισπρακτέων. Τα τραπεζικά υπόλοιπα κρατούνται σε χρηματοοικονομικούς οργανισμούς με υψηλή πιστωτική αξιοπιστία και η ΡΑΕΚ εφαρμόζει διαδικασίες που περιορίζουν την έκθεσή της σε πιστωτικό κίνδυνο σε σχέση με κάθε χρηματοοικονομικό οργανισμό.

3.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας είναι ο κίνδυνος που προκύπτει όταν η λήξη των στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων δεν συμπίπτουν. Όταν οι λήξεις δεν συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί ο κίνδυνος ζημιών. Η ΡΑΕΚ εφαρμόζει διαδικασίες με σκοπό την ελαχιστοποίηση τέτοιων ζημιών όπως η διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και άλλων στοιχείων ενεργητικού με υψηλή ρευστότητα και με το να διατηρεί ένα ικανοποιητικό ποσό σε δεσμευμένες πιστωτικές διευκολύνσεις.

Εκτίμηση δίκαιων αξιών

Οι δίκαιες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και υποχρεώσεων της ΡΑΕΚ είναι περίπου οι ίδιες όπως και τα ποσά που εμφανίζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης.

4. Εισοδήματα

	2009 €	2008 €
Ετήσια τέλη	**1.697.381**	1.578.308
Τέλη παροχής υπηρεσιών	**96.799**	58.449
Έσοδα από Ευρωπαϊκά Προγράμματα	**20.553**	102.157
	1.814.733	1.738.914

5. Άλλα έσοδα

	2009 €	2008 €
Πιστωτικοί τόκοι	**168.382**	141.277
Κέρδος από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	**75**	-
	168.457	141.277

6. Άλλα έξοδα

	2009 €	2008 €
Ζημιά από πώληση ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	**2.105**	577
	2.105	577

7. Πλεόνασμα από εργασίες

	2009 €	2008 €
Το πλεόνασμα από εργασίες αναφέρεται μετά τη χρέωση των πιο κάτω κονδυλίων:		
Αποσβέσεις ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού (Σημ.12)	**18.293**	18.729
Κόστος προσωπικού και μελών (Σημ.8)	**630.656**	498.352
Αμοιβή ελεγκτών προηγουμένων ετών	**5.500**	-

8. Κόστος Προσωπικού

	2009 €	2008 €
Μισθοί προσωπικού και μελών	**575.501**	454.536
Κοινωνικές ασφαλίσεις και άλλα ταμεία	**55.155**	43.816
	630.656	498.352

9. Ωφελήματα υπαλλήλων

Η ΡΑΕΚ παρέχει στο προσωπικό της, ωφελήματα αφυπηρέτησης προσωπικού υπό μορφή εφάπαξ και ετήσια σύνταξη ποσού βάσει σχεδίου αφυπηρέτησης, το οποίο είναι καθορισμένου ωφελήματος. Πολιτική της ΡΑΕΚ είναι η διενέργεια ανεξάρτητης αναλογιστικής εκτίμησης των υποχρεώσεων για την παροχή ωφελημάτων αφυπηρέτησης κάθε τρία χρόνια.

Η πλέον πρόσφατη ανεξάρτητη αναλογιστική μελέτη έγινε στις 31 Δεκεμβρίου 2009 με βάση τις πιο κάτω υποθέσεις:

	Ποσοστό %
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,47
Πληθωρισμός	2,00
Γενική αύξηση μισθών	1,00
Ολική αύξηση μισθών	3,00 για τον πληθωρισμό και τη γενική αύξηση των μισθών συν κλίμακα για προαγωγές και προσαυξήσεις
Ποσοστό αύξησης συντάξεων	3,00
Αύξηση βασικών ασφαλιστέων αποδοχών	3,50
Πίνακας θνησιμότητας	85 του ΡΑ 90

Κατά τη διάρκεια της χρήσης ποσό €150.944 (2008: €60.968) έχει επιβαρύνει την κατάσταση συνολικών εισοδημάτων με την πιο πάνω αναλογιστική εκτίμηση. Το ποσό που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση συνολικών εισοδημάτων αναλύεται ως ακολούθως:

	2009 €	**2008 €**
Δαπάνη υπηρεσίας	**81.982**	56.855
Τόκοι	**7.162**	4.113
Αναγνώριση υπηρεσίας	**61.800**	-
	150.944	60.968

Κίνηση αποθεματικών προβλέψεων για υποχρεώσεις σχεδίου αφυπηρέτησης όπως περιλαμβάνεται στα λοιπά στοιχεία παθητικού:

	2009 €	**2008 €**
Την 1 Ιανουαρίου	**143.237**	82.269
Πρόβλεψη για τη χρήση	**150.944**	60.968
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	**294.181**	143.237

9. Ωφελήματα υπαλλήλων (συνέχεια)

Η υπολογιζόμενη αναλογιστική θέση στις 31 Δεκεμβρίου 2009 ήταν ως εξής:

	2009 €	2008 €
Αξία υποχρεώσεων σχεδίου	**263.700**	143.237
Περιουσιακά στοιχεία Ταμείου σε αγοραία αξία	**-**	-
	263.700	143.237
Ελλείμματα που διαγράφονται στην εναπομένουσα υπηρεσία του προσωπικού	**-**	-
Μη πραγματοποιηθέν αναλογιστικό κέρδος/(ζημιά)	**30.481**	-
Αποθεματικά προβλέψεων για υποχρεώσεις σχεδίου στην κατάσταση οικονομικής θέσης	**294.181**	143.237

10. Έξοδα χρηματοδότησης

	2009 €	2008 €
Έξοδα χρηματοδότησης		
Τόκοι πληρωτέοι		
Τόκοι φόρων	**-**	280
Διάφορα έξοδα χρηματοδότησης		
Δικαιώματα τραπεζών	**571**	888
	571	1.168

11. Φορολογία

	2009 €	2008 €
Εταιρικός φόρος - τρέχοντος έτους	**-**	18.125
Αμυντική εισφορά - τρέχοντος έτους	**16.837**	14.128
Χρέωση χρήσης	**16.837**	32.253

Ο συντελεστής εταιρικού φόρου είναι 10%.

11. Φορολογία (συνέχεια)

Με βάση τον περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμου άρθρο 8 (19), από 1 Ιανουαρίου 2009, ολόκληρο το εισόδημα προσώπου από τόκους απαλλάσσεται από το Φόρο Εισοδήματος.

Η υποχρέωση προσώπου για καταβολή έκτακτης εισφοράς για την άμυνα, με ποσοστό δέκα τοις εκατόν (10%) επί του ποσού των τόκων που λαμβάνονται ή πιστώνονται εξακολουθεί να υφίσταται.

12. Ακίνητα, εγκαταστάσεις και εξοπλισμός

	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	Μηχανήματα και εξοπλισμός	Οχήματα	Έπιπλα, σκεύη και εξοπλισμός	Βιβλία	Ολικό
	€	€	€	€	€	€
Κόστος						
Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2008	14.790	42.667	22.844	51.196	2.327	133.824
Προσθήκες	2.700	5.561	-	4.290	1.288	13.839
Πωλήσεις/διαγραφές	-	(721)	-	-	-	(721)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2008/ 1 Ιανουαρίου 2009	**17.490**	**47.507**	**22.844**	**55.486**	**3.615**	**146.942**
Προσθήκες	690	2.413	-	320	1.155	4.578
Πωλήσεις/διαγραφές	(1.484)	(2.927)	-	-	-	(4.411)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2009	**16.696**	**46.993**	**22.844**	**55.806**	**4.770**	**147.109**
Αποσβέσεις						
Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2008	9.541	11.510	13.707	18.595	377	53.730
Επιβάρυνση για τη χρήση	3.498	4.751	4.568	5.549	363	18.729
Επί πωλήσεων/διαγραφών	-	(144)	-	-	-	(144)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2008/ 1 Ιανουαρίου 2009	**13.039**	**16.117**	**18.275**	**24.144**	**740**	**72.315**
Επιβάρυνση για τη χρήση	2.550	4.699	4.569	5.581	477	17.876
Επί πωλήσεων/διαγραφών	(1.484)	(821)	-	-	-	(2.305)
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2009	**14.105**	**19.995**	**22.844**	**29.725**	**1.217**	**87.886**
Καθαρή λογιστική αξία						
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2009	**2.591**	**26.998**	**-**	**26.081**	**3.553**	**59.223**
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2008	**4.451**	**31.390**	**4.569**	**31.342**	**2.875**	**74.627**

13. Άϋλα στοιχεία ενεργητικού

	Λογισμικά προγράμματα €	Ολικό €
Κόστος		
Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2008	7.381	7.381
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2008 / 1 Ιανουαρίου 2009	**7.381**	**7.381**
Προσθήκες	1.250	1.250
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2009	**8.631**	**8.631**
Χρεόλυση		
Υπόλοιπο - 1 Ιανουαρίου 2008	7.381	7.381
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2008 / 1 Ιανουαρίου 2009	**7.381**	**7.381**
Επιβάρυνση χρήσης	417	417
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2009	**7.798**	**7.798**
Καθαρή λογιστική αξία		
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου 2009	**833**	**833**

14. Οφειλόμενα τέλη και άλλα εισπρακτέα ποσά

	2009 €	2008 €
Εισπρακτέα τέλη	**5.138**	-
Προκαταβολές και προπληρωμές	**18.980**	20.579
Τόκοι εισπρακτέοι	**42.668**	47.158
	66.786	67.737

Η δίκαιη αξία των οφειλόμενων τελών και άλλων εισπρακτέων που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τα ποσά που παρουσιάζονται πιο πάνω.

15. Μετρητά και αντίστοιχα μετρητών

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών τα μετρητά και αντίστοιχα μετρητών περιλαμβάνουν:

	2009 €	2008 €
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	**1.812.206**	95.324
Βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις	**3.519.752**	4.173.048
	5.331.958	4.268.372

Το πραγματικό επιτόκιο στις βραχυπρόθεσμες τραπεζικές καταθέσεις ήταν 3,70% (2008: 4,50%) και αυτές οι καταθέσεις έχουν μέσο όρο λήξης τις 90 μέρες.

16. Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

	2009 €	2008 €
Εμπορικοί πιστωτές	**4.606**	2.217
Ταμείο σύνταξης προσωπικού	**294.181**	143.237
Προβλέψεις	**209**	-
Οφειλόμενα έξοδα	**10.346**	8.804
	309.342	154.258

Η δίκαιη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τα ποσά που παρουσιάζονται πιο πάνω.

17. Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

	2009 €	2008 €
Προκαταβολές πελατών	**149.381**	-
	149.381	-

Οι προκαταβολές πελατών έχουν δοθεί για σκοπούς εξασφάλισης της αποσυναρμολόγησης όλων των εγκαταστάσεων ενός Αιολικού Πάρκου, συμπεριλαμβανομένων των ανεμογεννητριών, και επαναφοράς του χώρου στην προτέραν του κατάσταση μετά από την λήξη της Άδειας Λειτουργίας. Ο κάτοχος Άδειας θα πρέπει, σύμφωνα και με τους όρους του Τμήματος Πολεοδομίας και Οικήσεως, να καταθέσει σε ειδικό λογαριασμό της αρμόδιας Αρχής (ΡΑΕΚ) το απαραίτητο για την περίπτωση χρηματικό ποσό για να καλύψει το κόστος αποξήλωσης του Αιλικού Πάρκου. Με βάση την σχετική απόφαση της ΡΑΕΚ, σε περίπτωση που ο αδειούχος προβεί όπως αναμένεται από αυτόν στην αποξήλωση του Αιολικού Πάρκου, τότε το ποσό της κατάθεσης και των τόκων που έχουν κερδιθεί μέχρι την ημερομηνία της αποξήλωσεις θα επιστραφεί στον αδειούχο.

18. (Επιστρεπτέοι) φόροι / τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις

	2009 €	2008 €
Εταιρικός φόρος	**(24.778)**	5.125
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	**4.058**	4.716
	(20.720)	9.841

19. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Η ΡΑΕΚ δεν είχε ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2009.

20. Δεσμεύσεις

Η ΡΑΕΚ δεν είχε κεφαλαιουχικές ή άλλες δεσμεύσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2009.

21. Γεγονότα μετά τη χρήση αναφοράς

Δεν υπήρξαν σημαντικά γεγονότα μετά τη χρήση αναφοράς που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ
Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	Σελίδα	2009 €	2008 €
Εισοδήματα			
Ετήσια τέλη		**1.697.381**	1.578.308
Τέλη παροχής υπηρεσιών		**96.799**	58.449
Έσοδα από Ευρωπαϊκά Προγράμματα		**20.553**	102.157
Σύνολο εισοδημάτων		**1.814.733**	1.738.914
Άλλα έσοδα εκμετάλλευσης			
Έσοδα χρηματοδότησης	91	**168.382**	141.277
Κέρδος από διαγραφή ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		**75**	-
		1.983.190	1.880.191
Λειτουργικά έξοδα			
Έξοδα διοίκησης	90	**(1.189.517)**	(1.052.696)
		793.673	827.495
Άλλα έξοδα εκμετάλλευσης			
Ζημιά από διαγραφή ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού		**(2.105)**	(577)
Πλεόνασμα από εργασίες		**791.568**	826.918
Έξοδα χρηματοδότησης	91	**(571)**	(1.168)
Καθαρό πλεόνασμα για τη χρήση πριν τη φορολογία		**790.997**	825.750

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΕΞΟΔΑ
Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	2009 €	2008 €
Έξοδα διοίκησης		
Αμοιβή μελών	**263.094**	238.271
Μισθοί προσωπικού	**312.407**	216.265
Κοινωνικές ασφαλίσεις κλπ.	**55.155**	43.816
Ενοίκια	**71.197**	52.043
Έξοδα κοινόχρηστων χώρων	**1.537**	1.848
Δώρα	**4.153**	3.506
Ηλεκτρισμός	**9.086**	9.576
Καθαριότητα και υδατοπρομήθεια	**4.615**	3.037
Ασφάλιστρα	**815**	780
Επιδιορθώσεις και ανακαινίσεις	**9.626**	-
Διάφορα έξοδα	**456**	3.613
Τηλεφωνικά	**4.228**	4.403
Γραφική ύλη και εκτυπωτικά	**23.746**	20.244
Συνδρομές και εισφορές	**14.226**	12.977
Δωρεές	**13.000**	3.000
Εφημερίδες και περιοδικά	**1.300**	1.106
Συντήρηση εξοπλισμού	**1.085**	2.233
Εκπαίδευση προσωπικού	**2.099**	1.937
Προγράμματα ηλεκτρονικού υπολογιστή	**2.373**	4.620
Αμοιβή ελεγκτών - προηγουμένων ετών	**5.500**	-
Δικηγορικά έξοδα	**11.238**	7.901
Έξοδα εκδηλώσεων	**11.777**	-
Έξοδα ταξιδιών εξωτερικού	**38.833**	62.552
Οδοιπορικά εσωτερικού	**195**	329
Μη επιστρεπτέο ΦΠΑ	**10.852**	9.248
Φιλοξενία	**3.329**	3.919
Έξοδα συμβουλευτικών υπηρεσιών	**15.881**	26.712
Μεταφορικά και ταχυδρομικά	**374**	814
Ανακοινώσεις - Δημοσιεύσεις	**9.753**	6.249
Διάφορα επιδόματα και έξοδα παραστάσεων	**23.237**	24.604
Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη υπαλλήλων	**18.646**	14.118
Υπηρεσίες τρίτων	**73.782**	93.393
Αποσβέσεις	**18.293**	18.729
Έξοδα οχημάτων	**2.685**	1.964
Έξοδα ευρωπαϊκών προγραμμάτων	**-**	97.921
Ταμείο σύνταξης προσωπικού	**150.944**	60.968
	1.189.517	1.052.696

ΕΣΟΔΑ / ΕΞΟΔΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ
Χρήση που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	2009 €	2008 €
Έσοδα χρηματοδότησης		
Τόκοι από τράπεζες	**168.382**	141.277
	168.382	141.277
Έξοδα χρηματοδότησης		
Τόκοι πληρωτέοι		
Τόκοι φόρων	**-**	280
Διάφορα έξοδα χρηματοδότησης		
Δικαιώματα τραπεζών	**571**	888
	571	1.168

ΔΣΜ

Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς Κύπρου

Transmission System Operator - Cyprus

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΔΣΜ 2009

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ
Ανδρέας Λ. Θεοφάνους
BSc(Hons), MSc, MBA

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Eur Ing Γιώργος Σ. Ασιήκαλης
BSc(Hons), PG cert, MSc, MBA, MIET, CEng,
MCMI, CharteredFCIPD

Η πλήρης διεύθυνση του ΔΣΜ, είναι η ακόλουθη:
Ευαγγελίστριας 68,
CY-2057 Στρόβολος
Λευκωσία, Κύπρος

Η διεύθυνση αποστολής είναι:
Τ.Θ. 25036
CY-1306 Λευκωσία, Κύπρος

Για γρήγορη επικοινωνία:
Τηλέφωνο: +357 22 611 611
Τηλεομοιότυπο: +357 22 611 666
Ηλεκτρονική Διεύθυνση: mail@dsm.org.cy
Ιστοσελίδα: www.dsm.org.cy

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΔΣΜ

Στις 25 Ιουλίου 2003 η Βουλή των Αντιπροσώπων ψήφισε τον Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμο 122 (Ι)/2003, για σκοπούς εναρμόνισης με την Οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την Οδηγία 2003/54/ΕΚ που αντικατέστησε την πρώτη.

Ο εναρμονιστικός αυτός Νόμος ρύθμισε την Αγορά Ηλεκτρικής Ενέργειας στην Κύπρο από τον οποίο προέκυψε και η συγκρότηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ).

Η Αποστολή του ΔΣΜ καλύπτει όλους τους τομείς λειτουργίας και ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας και την αντικειμενική διαχείριση της εμπορίας ηλεκτρισμού σε ανταγωνιστικό περιβάλλον, στηρίζοντας και προωθώντας την ηλεκτροπαραγωγή από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καθώς επίσης και τη διασφάλιση της πρόσβασης όλων των παραγωγών και προμηθευτών ηλεκτρισμού στο Δίκτυο Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

Ο ΔΣΜ επίσης συντονίζει τις ενέργειες για αποκατάσταση βλαβών και άλλων προβλημάτων στο Σύστημα Παραγωγής/ Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, καθιστώντας το αποδοτικό, συντονισμένο, ασφαλές, αξιόπιστο και οικονομικά βιώσιμο, εξασφαλίζοντας απρόσκοπτη και αδιάλειπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους Κύπριους καταναλωτές.

Επίσης η διασφάλιση της ανάπτυξης και συντήρησης ενός ασφαλισμένου, αξιόπιστου, οικονομικά βιώσιμου και αποδοτικού Συστήματος Μεταφοράς είναι ευθύνη του ΔΣΜ, ελαχιστοποιώντας τα συνολικά έξοδα παραγωγής, μεταφοράς, διανομής και παροχής ηλεκτρισμού. Ο ΔΣΜ φροντίζει επίσης και για τη χρέωση για τη σύνδεση και χρήση του Συστήματος Μεταφοράς.

Για εφαρμογή των πιο πάνω ο ΔΣΜ ετοιμάζει Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής, που διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που θα εφαρμόζονται από τους κατόχους αδειών για παραγωγή, διανομή ή χρήση ηλεκτρικής ενέργειας, και Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, που διέπουν τους μηχανισμούς, τις τιμές και άλλους όρους και προϋποθέσεις που εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που κάτοχοι αδειών αγοράζουν ή πωλούν ηλεκτρισμό με βάση διευθετήσεις που διενεργούνται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

Η ΑΓΟΡΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μετά την έκδοση σχετικού διατάγματος του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού δυνάμει του άρθρου 44 του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου και για σκοπούς εναρμόνισης με τη σχετική Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ικανοποίηση της σχετικής νομοθεσίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, από την 1/1/2009 το 65% περίπου της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας έχει απελευθερωθεί και όλοι οι μη οικιακοί καταναλωτές είναι ελεύθεροι να επιλέξουν προμηθευτή ως «επιλέγοντες καταναλωτές». Το υπόλοιπο 35% της αγοράς, αποτελείται από τους «μη επιλέγοντες πελάτες», δηλαδή από όλους τους οικιακούς, οι οποίοι είναι υποχρεωμένοι να συνεχίσουν να τροφοδοτούνται από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου (ΑΗΚ) μέχρι την 1/1/2014, οπότε όλοι θα μπορούν να επιλέγουν τον προμηθευτή τους, στα πλαίσια του πλήρους ανοίγματος της αγοράς ηλεκτρισμού στο ανταγωνισμό.

Η απελευθέρωση της αγοράς προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ιδιωτικές εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό. Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον για επιδείχθηκε για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), και κυρίως η παραγωγή από αιολική ενέργεια. Με βάση τους στόχους και δεσμεύσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας πρέπει να φθάσει το 13% της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας μέχρι το 2020.

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως γνωστό, επιχορηγεί τις επενδύσεις για ηλεκτροπαραγωγή από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Με το τέλος του 2009 προσεγγίζει η συμπλήρωση εξαετίας από την εγκαθίδρυση του ΔΣΜ το Μάιο 2004. Με την ευκαιρία αυτή θα γίνει ένας γενικός απολογισμός σε αυτό τον Πρόλογο τόσο για το υπό αναφορά έτος όσο και για την εξαετία της πρώτης θητείας του ΔΣΜ .

Κατά την εξαετία λειτουργίας του ΔΣΜ έχει παραχθεί σημαντικό και πολυδιάστατο έργο και η μελλοντική πορεία της ενεργειακής διαχείρισης στην Κύπρο θα φέρει έντονη τη σφραγίδα του ΔΣΜ. Ο ΔΣΜ έχει ανταποκριθεί πλήρως στις νομικές και ηθικές του υποχρεώσεις όσον αφορά στην ασφαλή, αξιόπιστη και οικονομική λειτουργία του Συστήματος Παραγωγής και Μεταφοράς.

Η καθιέρωση νέων τρόπων επιχειρησιακής λειτουργίας και διαπροσωπικής προσέγγισης έχουν αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο για την εισαγωγή νέας εργασιακής κουλτούρας στηριζόμενης στους πυλώνες της συνεχούς προσπάθειας για βελτίωση και διάνοιξης νέων δρόμων επικοινωνίας και συνεργασίας.

Από την πρώτη στιγμή της συγκρότησης του ΔΣΜ, επιδιώχθηκε η εδραίωση της λειτουργίας του νέου θεσμού σε πλαίσια απόλυτης διαφάνειας. Το μέσο έκφρασης και εργαλείο για διαφανή επικοινωνία και ενημέρωση αποτελεί η ιστοσελίδα του ΔΣΜ, που παρέχει επίκαιρα και ιστορικά στοιχεία για την παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας, ενημερώνει έγκαιρα το κοινό και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για σοβαρές βλάβες, δίνει πληροφορίες για εκδηλώσεις και δραστηριότητες του ΔΣΜ και παραθέτει πλήρη στοιχεία για την κατάσταση επάρκειας των Συστημάτων Παραγωγής και Μεταφοράς. Από την αρχή της ίδρυσής του ο ΔΣΜ πίστεψε στη δύναμη και αξιοποίηση των δυνατοτήτων της προηγμένης σύγχρονης τεχνολογίας που αυξάνει την ποιότητα εργασίας αλλά ταυτόχρονα μειώνει την ανάγκη ανθρώπινης παρέμβασης και το ποσοστό πρόκλησης λάθους.

Έχουν ετοιμαστεί και τεθεί σε ισχύ Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής, που διέπουν τη λειτουργία του Συστήματος καθώς και τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που εφαρμόζονται από τους κατόχους άδειας συμμετοχής για παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, αναφορικά με τη σύνδεσή τους στο Ηλεκτρικό Δίκτυο και τη χρήση του Δικτύου.

Από τον Ιανουάριο 2009 έχουν ετοιμαστεί και τεθεί σε δοκιμαστική ισχύ για μία τριετία, Κανόνες Αγοράς, που διέπουν τους μηχανισμούς, τις τιμές και άλλους όρους με τους οποίους οι κάτοχοι Αδειών Παραγωγής και Προμήθειας θα δύνανται να αγοράζουν ή να πωλούν ηλεκτρική ενέργεια. Έχει ετοιμαστεί ολοκληρωμένη υποδομή για τη λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού, όταν και εφόσον παρουσιαστεί η ανάγκη με την ένταξη των πρώτων Ανεξάρτητων Παραγωγών. Η προδιαγραφή για εξασφάλιση των ψηλού κόστους λογισμικών πληροφορικής είναι έτοιμη, και με την ένταξη του πρώτου μεγάλου παραγωγού θα προχωρήσει η διαδικασία λειτουργίας της Αγοράς.

Στα πλαίσια της ορθολογιστικής ανάπτυξης του Συστήματος Παραγωγής έχουν λειτουργήσει έγκαιρα και με ασφάλεια νέες μονάδες μοντέρνων και καινοτόμων τεχνολογιών που επιλύουν το πρόβλημα της ενεργειακής επάρκειας στην Κύπρο για τα επόμενα χρόνια.

Παράλληλα με τη λειτουργία νέων κομβικών υποσταθμών μεταφοράς και επεκτάσεων στο Δίκτυο Μεταφοράς έχει ενισχυθεί σημαντικά η αξιοπιστία του Δικτύου μειώνοντας τις θερμικές απώλειες και ανεβάζοντας τη διαθεσιμότητα στα επίπεδα των ανεπτυγμένων ευρωπαϊκών χωρών.

Ο ΔΣΜ κατανοώντας πλήρως τη μεγάλη σημασία της αδιάλειπτης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας για τον κύπριο πολίτη έχει διενεργήσει σε βάθος Μελέτες με γνώμονα την αύξηση της ασφάλειας παροχής και αξιοπιστίας του Συστήματος σε συνδυασμό με τη μείωση του κόστους παραγωγής και μεταφοράς. Αποτέλεσμα αυτών των Μελετών ήταν και η μείωση των διακοπών παροχής και της διάρκειας τους μετά από βλάβες. Ως επιστέγασμα, ολοκληρώθηκε κατά το 2009 η εφαρμογή του νέου σχεδίου εξισορρόπησης παραγωγής και ζήτησης μετά από βλάβες με στόχο την αποδοτικότερη λειτουργία του Σχεδίου Απόρριψης Φορτίου με τη μείωση στο ελάχιστο των διαταραχών και αρνητικών επιπτώσεων στο Σύστημα Ηλεκτρικής Ενέργειας μετά από απώλειες μονάδων παραγωγής.

Στα πλαίσια της καλής συνεργασίας με την ΑΗΚ συμφωνήθηκαν κατά το 2009 νέα και αρτιότερα επίπεδα στρεφόμενης εφεδρείας, ενός σημαντικού παράγοντα για την ασφάλεια, αξιοπιστία και οικονομία του Συστήματος.

Κατά το 2009 ο ΔΣΜ Λειτούργησε το Σύστημα Μεταφοράς διατηρώντας την αξιοπιστία, την ασφάλεια και τη βέλτιστη οικονομική διαχείρισή του σε αξιοζήλευτα επίπεδα. Η Μέγιστη Συνολική Παραγωγή Ισχύος έφτασε στο ψηλότερο διαχρονικά σημείο της, στα 1.103MW με αύξηση 4,5% σε σύγκριση με την προηγούμενη ψηλότερη του 2007. Η Συνολική Παραγωγή Ηλεκτρικής Ενέργειας ανήλθε στις 5,2 TWh.

Στα πλαίσια της ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς μας απασχολεί ιδιαίτερα ο συσχετισμός μεταξύ αναπτυξιακών έργων και περιβάλλοντος. Στα πλαίσια αυτά ο ΔΣΜ έχει εισηγηθεί τη σύσταση Ομάδας με στελέχη από ΡΑΕΚ, ΑΗΚ και ΔΣΜ για καθορισμό πολιτικής σχετικά με τη χρήση υπογείων καλωδίων αντί εναερίων γραμμών όπου δικαιολογείται αναλύοντας τις τεχνικές και οικονομικές επιπτώσεις της.

Έχει σημειωθεί σημαντική πρόοδος στη μαθηματική προσομοίωση της κάθε μονάδας παραγωγής και του Συστήματος Μεταφοράς γενικότερα, που θα μας επιτρέπει να μελετούμε και να αντιλαμβανόμαστε τη συμπεριφορά του Συστήματος εκ των προτέρων, ώστε οι ενέργειες μας να καταλήγουν στη μεγιστοποίηση της αξιοπιστίας και ασφάλειας με το χαμηλότερο δυνατό κόστος. Σε αυτή περιλαμβάνονται και οι πρώτες ανεμογεννήτριες με τον ιδιόμορφο τρόπο λειτουργίας τους.

Μας απασχολεί διαρκώς η αναβάθμιση των συστημάτων πληροφορικής ώστε να παρέχονται όλες οι διευκολύνσεις τόσο σε μέσα διερεύνησης όσο και διεκπεραίωσης εργασιών. Και αυτό γίνεται ανελλιπώς για να είμαστε σε θέση να εκμεταλλευόμαστε τις προσοδοφόρες προσφορές της εξέλιξης της τεχνολογίας. Στα πλαίσια αυτά έχει ορισθεί σύμβουλος για οργάνωση συστήματος «ροής έργου» για τα μεγάλα έργα που εκτελούνται και είναι μακράς διάρκειας με πολλά στάδια ενέργειας.

Παράλληλα, έχει προωθηθεί μεγάλος αριθμός μελετών για σύνδεση στο Σύστημα Μεταφοράς νέων παραγωγών στα πλαίσια γενικής πολιτικής αλλά και εξετάζοντας τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης.

Τελειώνοντας θα ήθελα να εκφράσω τις ιδιαίτερες μου ευχαριστίες στο προσωπικό του ΔΣΜ για τις προσπάθειες που έχει καταβάλει για υλοποίηση των στόχων που είχαν τεθεί.

Ανδρέας Θεοφάνους
Διευθυντής ΔΣΜ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ ΔΣΜ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2009

Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς λειτούργησε και κατά το 2009 στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων που προνοούν ο Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμος του 2003 και οι τροποποιήσεις του. Μεταξύ άλλων, ο ΔΣΜ

- Λειτούργησε το Σύστημα Μεταφοράς διατηρώντας την αξιοπιστία, την ασφάλεια και τη βέλτιστη οικονομική διαχείρισή του.
- Πραγματοποίησε συνεδριάσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής κατά τις οποίες προτάθηκαν εισηγήσεις για τροποποιήσεις των Κανόνων.
- Μετά από ενδελεχείς και εις βάθος συζητήσεις της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς και ετοιμασία του τελικού κειμένου Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού με σκοπό τη δίκαιη αντιμετώπιση όλων των εμπλεκομένων μερών και μετά από την έγκριση της ΡΑΕΚ οι αναθεωρημένοι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού εγκρίθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού στις 22 Ιανουαρίου 2009 και δημοσιεύτηκαν στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 30 Ιανουαρίου 2009.
- Ετοίμασε Προσφορές και Όρους Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς προς Ανεξάρτητους Παραγωγούς. Τρεις από αυτές έγιναν αποδεκτές από τους επίδοξους Παραγωγούς και υπογράφηκαν σχετικές συμφωνίες σύνδεσής τους στο Σύστημα Μεταφοράς.
- Ετοίμασε δεκαετή πρόβλεψη μέγιστης ζήτησης και κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας.
- Ετοίμασε σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων περιστατικών καθώς και άλλες τεχνικές οδηγίες για την αξιόπιστη λειτουργία του Συστήματος.
- Βελτίωσε περαιτέρω το σύστημα ενημέρωσης των αρμόδιων φορέων και των ΜΜΕ σε περιπτώσεις βλαβών στο σύστημα Παραγωγής, Μεταφοράς και Διανομής.
- Με βάση τις εισηγήσεις Μελέτης Συμβούλων Μηχανικών ολοκληρώθηκε η εφαρμογή της Αναθεώρησης του Σχεδίου Απόρριψης Φορτίου λόγω Υποσυχνότητας με στόχο την αποδοτικότερη λειτουργία του σχεδίου Απόρριψης Φορτίου με τη μείωση στο ελάχιστο των διαταραχών στο σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας μετά από απώλειες μονάδων παραγωγής.
- Στα πλαίσια της προώθησης και εφαρμογής νέας πολιτικής για τη στρεφόμενη εφεδρεία ο ΔΣΜ και η ΑΗΚ βρίσκονται σε συνεννόηση για εξεύρεση των βέλτιστων επιπέδων που να παρέχουν μεν την επιθυμητή ασφάλεια αλλά να είναι και σε οικονομικά επίπεδα.
- Διεύρυνε κατά το 2009 το Σύστημα Τηλεπικοινωνιών και Διαχείρισης Ενέργειας για εποπτεία, έλεγχο και καταγραφή δεδομένων σε νέους Υποσταθμούς Μεταφοράς.
- Για σκοπούς διερεύνησης των λόγων που οδήγησαν σε σημαντικές βλάβες στο Σύστημα Μεταφοράς/Παραγωγής διόρισε Επιτροπές οι οποίες εξέτασαν τα γεγονότα και προέβηκαν σε εισηγήσεις. Λήφθηκαν διορθωτικά μέτρα με σκοπό την ελαχιστοποίηση της πιθανότητας επανάληψης παρόμοιων περιστατικών.
- Συνεχίστηκε η εφαρμογή του λογισμικού συστήματος μετρητικών διατάξεων, το οποίο καταγράφει τη ροή ενέργειας από όλα τα εισερχόμενα και εξερχόμενα σημεία του συστήματος μεταφοράς και υπολογίζει τις θερμικές απώλειες του συστήματος μεταφοράς για σκοπούς

χρεώσεων χρήσης δικτύου και της παραγωγής και κατανάλωσης Ανεξάρτητων Παραγωγών. Αυτό θέτει έτσι τις βάσεις για τον υπολογισμό των χρεώσεων από μελλοντικούς ανεξάρτητους Παραγωγούς, σύμφωνα με τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

- Στα πλαίσια της ανάγκης για χάραξη πανευρωπαϊκής πολιτικής στην αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων στην λειτουργία των μικρών και απομονωμένων συστημάτων, ο ΔΣΜ πρωτοστατεί στη δημιουργία της ξεχωριστής ζώνης για Απομονωμένα Συστήματα της ENTSO-E μαζί με την Ισλανδία, την Ισπανία και την Ιταλία.
- Ετοίμασε και υπέβαλε έκθεση προς τη ΡΑΕΚ πάνω στο ύψος των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου Μεταφοράς και των Χρεώσεων Υπηρεσιών Συστήματος βασισμένη στις προβλέψεις της περιόδου 2009 – 2018. Υπέβαλε επίσης αναλυτική πρόταση πάνω στις χρεώσεις για μακροχρόνια εφεδρεία και εφεδρεία συστήματος οι οποίες μαζί με τα Λειτουργικά Έξοδα του ΔΣΜ αποτελούν μέρος των Υπηρεσιών Συστήματος.
- Για σκοπούς εφαρμογής των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ και Συμπαραγωγή, υπέγραψε σχετικό συμβόλαιο με Συμβούλους Ενέργειας και Περιβάλλοντος με σκοπό την ετοιμασία κανονισμών, εγχειριδίων και διαδικασιών για την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης, την ετοιμασία ηλεκτρονικού μητρώου για την έκδοση, μεταβίβαση και ακύρωση εγγυήσεων προέλευσης, τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων εγκαταστάσεων παραγωγών ΑΠΕ και Συμπαραγωγής για σκοπούς εγγραφής στο αντίστοιχο Μητρώο καθώς και περιοδικούς ελέγχους επαλήθευσης των εγκαταστάσεων. Το Υπουργείο θα προωθήσει τους σχετικούς κανονισμούς για τελική έγκριση από τη Βουλή.
- Εξέτασε δύο αιτήσεις Μεγάλων Καταναλωτών. Η μία αφορούσε στην αύξηση φορτίου των εγκαταστάσεων της εταιρείας Hermes Airports Ltd στο Διεθνή Αερολιμένα Λάρνακας. Ετοιμάστηκε σχέδιο σύνδεσης του νέου Αερολιμένα καθώς και Όροι Σύνδεσης. Μετά την υπογραφή της Σύνδεσης η ΑΗΚ ανέλαβε την εκτέλεση του έργου. Η άλλη αφορούσε στη σημαντική αύξηση φορτίου της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού Δημόσιας Εταιρείας Λτδ στο Βασιλικό. Η προσφορά και Όροι Σύνδεσης προς την Τσιμεντοποιία Βασιλικού θα εκδοθεί αρχές του 2010.
- Για σκοπούς συντήρησης του εξοπλισμού ψηλής τάσης, της διεξαγωγής εργασιών αναβάθμισης εξοπλισμού και της σύνδεσης νέων υποσταθμών, επεξεργάστηκε, μεγάλο αριθμό αιτήσεων των Περιφερειών και των Σταθμών Παραγωγής της ΑΗΚ για προγραμματισμένες εργασίες και χειρισμούς στο Σύστημα Μεταφοράς. Η διαδικασία έγκρισης των αιτήσεων απαιτούσε, σε πολλές περιπτώσεις, μελέτες ροής φορτίου, υπαλλακτικές επιλογές για διατήρηση της ασφάλειας του Συστήματος και συντονισμό των εργασιών μεταξύ Περιφερειών και Σταθμών Παραγωγής της ΑΗΚ.
- Ο ΔΣΜ συντονίζει και συμμετέχει σε επιτροπή που διορίστηκε για διεξαγωγή μελέτης και διαμόρφωση ενιαίας και ομοιόμορφης πολιτικής αναφορικά με τις απαιτήσεις για μετακίνηση/υπογειοποίηση γραμμών μεταφοράς που ελαύνουν μέσα από κατοικημένες περιοχές καθώς και τη διαμόρφωση πολιτικής για την εγκατάσταση νέων γραμμών μεταφοράς. Στην επιτροπή μετέχουν επίσης η ΡΑΕΚ και η ΑΗΚ.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Στελέχωση του ΔΣΜ

Τρεις από τους πέντε Βοηθούς Μηχανικούς Βάρδιας (Λειτουργία Συστήματος/Αγορά) που προσλήφθηκαν στο Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας κατά το 2008, απέκτησαν μετά από σχετική διαδικασία εκπαίδευσης και προφορικών εξετάσεων, Πιστοποιητικό Πλήρους Εξουσιοδότησης για έλεγχο και λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς και ανέλαβαν καθήκοντα βάρδιας στο Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας. Συνολικά τώρα το ΕΚΕΕ είναι στελεχωμένο με 14 Μηχανικούς (7 Υπεύθυνους Μηχανικούς και 7 Βοηθούς Μηχανικούς Βάρδιας), οι δύο όμως βρίσκονται υπό εκπαίδευση και δεν έχουν ακόμα αναλάβει τα καθήκοντά τους.

Κατά το 2009 ένας Ανώτερος Μηχανικός αφυπηρέτησε πρόωρα και η θέση του πληρώθηκε, κατόπιν γνωστοποίησης και διαδικασίας προαγωγών, από υπάλληλο που υπηρετούσε στο ΔΣΜ με απόσπαση από την ΑΗΚ χωρίς να κατέχει οργανική θέση στο ΔΣΜ. Επίσης δημιουργήθηκε μία θέση καθαρίστριας στο ΔΣΜ, η οποία πληρώθηκε από εργάτρια που εργαζόταν με απόσπαση στο ΔΣΜ. Μεταφέρθηκαν επίσης δύο θέσεις εργάτη από την ΑΗΚ για σκοπούς διόρθωσης της οργανικής διάρθρωσης καθώς και μια θέση Τεχνικού ενώ παραχωρήθηκε μια θέση Ανώτερου Τεχνικού στην ΑΗΚ. Κατόπιν τούτων η εγκεκριμένη από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στελέχωση του ΔΣΜ περιλαμβάνει 32 συνολικά θέσεις.

Για προώθηση των Κανόνων Αγοράς και εφαρμογή τους απαιτείται πρόσθετο προσωπικό και ειδικότερα ένας τουλάχιστον Λειτουργός Λειτουργίας Αγοράς, ο οποίος θα φροντίζει για την εποπτεία και εφαρμογή των Κανόνων Αγοράς και την εξασφάλιση/ λειτουργία του σχετικού λογισμικού. Για να δυνηθεί ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του όσον αφορά στη Λειτουργία της Αγοράς Ηλεκτρισμού και στον Προγραμματισμό και την Κατανομή της Παραγωγής, χρειάζεται να έχει έγκαιρα ακριβείς πληροφορίες σχετικά με την Παραγωγή και τους διακανονισμούς για την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας ακολουθώντας σε καθημερινή βάση τις πρόνοιες του Κανόνα Προγραμματισμού Παραγωγής. Οι ανάγκες αυτές θα διαφανούν σε περίπτωση παρουσίας ανεξάρτητων παραγωγών, οπότε και θα υπάρχει ανάγκη εφαρμογής των Κανόνων.

Μετά από έξι σχεδόν χρόνια λειτουργίας διαφαίνεται η ανάγκη δημιουργίας των πρόσθετων θέσεων σύμφωνα με τις εισηγήσεις του Διευθυντή ΔΣΜ στην έκθεση που υπέβαλε στη ΡΑΕΚ και το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού τον Ιούνιο του 2004.

Εκπαίδευση

Κατά το χρόνο που πέρασε, η εκπαίδευση του προσωπικού του ΔΣΜ υπήρξε συνεχής και εντατική. Σημαντική ήταν η συνεχιζόμενη εκπαίδευση που δόθηκε στους 5 νέους Βοηθούς Μηχανικούς Βάρδιας, οι οποίοι εκπαιδεύτηκαν με ειδικό εντατικό πρόγραμμα στα Γραφεία του ΔΣΜ από προσωπικό του ΔΣΜ πάνω στο αντικείμενο της εργασίας τους, καθώς και εκπαίδευση στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς, Περιφερειακά και Κεντρικά Γραφεία της ΑΗΚ.

Η εκπαίδευση για άλλο προσωπικό του ΔΣΜ έγινε με τη συμμετοχή σε σεμινάρια και εκπαιδευτικά προγράμματα τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Στελέχη του ΔΣΜ έλαβαν μέρος σε εξειδικευμένα συνέδρια στα οποία προβλήθηκαν και οι θέσεις και η πολιτική του ΔΣΜ. Τέλος διευθυντικά στελέχη έλαβαν μέρος σε υπηρεσιακές επισκέψεις για σκοπούς ενημέρωσης και ανταλλαγής πληροφοριών σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Οι σημαντικότερες συμμετοχές στελεχών του ΔΣΜ κατά το 2009 περιγράφονται πιο κάτω:

- Στις 28 Ιανουαρίου 2009, η Ομάδα Διατιμήσεων των Ευρωπαίων Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς (ETSO Tariffs Task Force) διοργάνωσε στο Άμστερνταμ σεμινάριο με θέμα τον υπολογισμό απόδοσης κεφαλαίου στα πάγια των συστημάτων μεταφοράς. Ο ΔΣΜ συμμετείχε στο σεμινάριο με Βοηθό Διευθυντή, ο οποίος είναι και μέλος της πιο πάνω ομάδας.

- Το Σεμινάριο «SolarPower Generation 2009» που διοργανώθηκε στη Βαρκελώνη της Ισπανίας στις 23 και 24 Φεβρουαρίου 2009 και ασχολήθηκε με θέματα παραγωγής ηλεκτρισμού από ηλιακά συστήματα Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, παρακολούθησε ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού του ΔΣΜ. Από το σεμινάριο αυτό αντλήθηκε πολύτιμη γνώση σχετικά με τις διαθέσιμες τεχνολογίες για μεγάλα συστήματα παραγωγής ηλεκτρισμού από τον ήλιο που σχετίζονται με τις εργασίες του ΔΣΜ και τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς.

- Στις 14 Μαρτίου η Υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Γεωργίας και Φυσικού Περιβάλλοντος της Δημοκρατίας πραγματοποίησε επίσκεψη σε Εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας στην Ελλάδα (Αιολικό Πάρκο στην Αθήνα) για ενημέρωση σχετικά με τις αναπτύξεις αιολικών πάρκων εφόσον εκδηλώθηκε ενδιαφέρον για εγκατάσταση τέτοιων μονάδων παραγωγής. Στην αποστολή συμμετείχε και Σύμβουλος Μηχανικός του ΔΣΜ.

- Ανώτερος Μηχανικός συμμετείχε σε Εργαστήρι που διοργάνωσε η ENTSO-E μαζί με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην Κολωνία της Γερμανίας για την ασφάλεια των Κρίσιμων Υποδομών των χωρών-μελών. Με τη συμμετοχή στο εν λόγω εργαστήρι, στις 15 και 16 Ιουνίου 2009 ο ΔΣΜ ενημερώθηκε στις νέες εξελίξεις, τάσεις και εμπειρίες άλλων χωρών, σε θέματα που αφορούν στην προστασία των κρίσιμων υποδομών όπως είναι και το Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

- Ο Διευθυντής ΔΣΜ συμμετείχε στο Next Generation Utilities Summit Meeting στη Λισαβόνα μεταξύ 21 και 28 Ιουνίου, η οποία είναι συνάντηση που πραγματοποιείται ετήσια για συζήτηση θεμάτων που αφορούν στη μελλοντική ανάπτυξη νέων μεθόδων και εφαρμογών για τον καλύτερο έλεγχο των συστημάτων παροχής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

- Ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού συμμετείχε ως ομιλητής με θέμα τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού της Κύπρου στο συνέδριο: «Deregulated Electricity Market Issues in South-Eastern Europe - DEMSEE 2009» που διοργανώθηκε στο Βελιγράδι στις 17 και 18 Σεπτεμβρίου. Το συνέδριο υπογράμμισε τη σημασία της έρευνας και ανάπτυξης στον Ηλεκτρικό Τομέα στην Νοτιοανατολική Ευρώπη και ασχολήθηκε με θέματα φιλελευθεροποίησης της Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, όπως μείωσης εκπομπών ρύπων και την απεξάρτηση του ενεργειακού συστήματος από τα ορυκτά καύσιμα και μετατροπή του με βάση τις εναλλακτικές πηγές ενέργειας.

- Ο ΔΣΜ στα πλαίσια αξιολόγησης των εναλλακτικών επιλογών αναφορικά με τη μελλοντική αναβάθμιση ή αντικατάσταση του Συστήματος Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας, συμμετείχε με Βοηθό Διευθυντή σε τριήμερο συνέδριο που διοργανώθηκε από την προμηθεύτρια εταιρεία, το οποίο πραγματοποιήθηκε στη Χαϊδελβέργη της Γερμανίας μεταξύ 5 και 8 Οκτωβρίου 2009. Κατά το συνέδριο παρουσιάστηκαν οι τελευταίες εξελίξεις της τεχνολογίας σε τέτοια συστήματα και στις τηλεπικοινωνιακές υποδομές τους.

- Επίσης, ο ΔΣΜ στα ίδια πλαίσια αξιολόγησης των εναλλακτικών επιλογών αναφορικά με τη μελλοντική αναβάθμιση ή αντικατάσταση του Συστήματος Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας στις 16 Νοεμβρίου έλαβε μέρος σε συνέδριο στη Γαλλία που διοργάνωσε προμηθευτής συστημάτων Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας. Το συνέδριο αυτό παρακολούθησαν ο Διευθυντής ΔΣΜ και Βοηθός Διευθυντής με σκοπό την ενημέρωση για τις δυνατότητες των συστημάτων ΣΤΗΔΕ της εταιρείας.

- Ανώτερος Μηχανικός και ένας Τεχνικός Μηχανικός παρακολούθησαν μεταξύ της 23ης και 27ης Νοεμβρίου στις εγκαταστάσεις της εταιρείας ABB στο Μάνχαϊμ της Γερμανίας, πενθήμερο εκπαιδευτικό πρόγραμμα στις Λειτουργικές Τηλεπικοινωνίες σχετικό με το υφιστάμενο Σύστημα ΣΤΗΔΕ. Η εκπαίδευση είχε ως στόχο την απόκτηση τεχνογνωσίας για διερεύνηση βλαβών του τηλεπικοινωνιακού υποσυστήματος του Συστήματος Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας.

- Στα πλαίσια της ευρύτερης προσπάθειας του ΔΣΜ για αλληλοενημέρωση με άλλους Ευρωπαίους Διαχειριστές Συστήματος Μεταφοράς διευθετήθηκε συνάντηση με την ανώτατη διεύθυνση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς της Γαλλίας, RTE (Réseau de Transport d'

Electricité). Πραγματοποιήθηκαν επισκέψεις σε Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας και στα Κεντρικά Γραφεία της RTE, στις 15 και 17 Νοεμβρίου 2009 αντίστοιχα. Συζητήθηκαν μεταξύ άλλων θέματα σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος και την αντιμετώπιση σοβαρών διαταραχών καθώς και θέματα στελέχωσης και εκπαίδευσης προσωπικού.

- Λόγω του μεγάλου ενδιαφέροντος που παρατηρείται στην Κύπρο για την ανάπτυξη μεγάλων Ηλιοθερμικών πάρκων για την παραγωγή ηλεκτρισμού, ο ΔΣΜ πραγματοποίησε επίσκεψη στην Ισπανία, μεταξύ της 14ης και 16ης Δεκεμβρίου, για πληρέστερη ενημέρωση του, κυρίως αναφορικά με τη συμπεριφορά των Συστημάτων αυτών σε συνθήκες του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας. Η Ισπανία πρωτοπορεί στον Ευρωπαϊκό χώρο τόσο από πλευράς τεχνογνωσίας για το σχεδιασμό όσο και για την ανάπτυξη. Ο Διευθυντής ΔΣΜ και Βοηθός Διευθυντής επισκέφθηκαν τα εργοστάσια κατασκευαστή όπου έχουν αναπτυχθεί μεγάλα έργα ηλιοθερμικών εγκαταστάσεων και συζήτησαν τεχνικά θέματα. Η προσπάθεια είναι η εξεύρεση της χρυσής τομής που θα επιτρέπει τη σύνδεση και λειτουργία τους ώστε να μην επηρεάζεται δυσμενώς η ασφάλεια του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου αλλά και να επιτραπεί η παραγωγή σημαντικών ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας από τον ήλιο. Κατά την ίδια επίσκεψη, ο ΔΣΜ επισκέφθηκε στη Μαδρίτη τα Γραφεία της Red Eléctrica De Espa a, του Διαχειριστή Ηλεκτρικού Δικτύου της Ισπανίας, για να συζητήσει τις δικές του εμπειρίες, όμως η παρούσα ανάπτυξη στην Ισπανία, της τάξης των 300 MW, δεν είναι αρκετά ψηλή σε σχέση με τη ζήτηση, ώστε να προκαλέσει προβλήματα στην ασφαλή λειτουργία του συστήματος.

- Στις 19 και 23 Ιανουαρίου πραγματοποιήθηκε από το ΔΣΜ εκπαίδευση για τους Μηχανικούς Βάρδιας του Συστήματος στη μέθοδο που ανέπτυξε ο ΔΣΜ για ανάκτηση δεδομένων που καταγράφονται στους ΗΣ και αφορούν τη συμπεριφορά των μηχανών παραγωγής σε περιπτώσεις βλαβών. Η μέθοδος και το λογισμικό που αναπτύχθηκε επεξεργάζεται τα στοιχεία αυτά με τρόπο που να δίδονται στοιχεία χρήσιμα στην ανάλυση των σφαλμάτων και της συμπεριφοράς του συστήματος παραγωγής. Το πρόγραμμα παρακολούθησαν επτά μηχανικοί του ΔΣΜ και τρεις λειτουργοί της ΡΑΕΚ.

- Στις 26 Φεβρουαρίου 2009 επισκέφθηκε τα Γραφεία του ΔΣΜ, ομάδα αποτελούμενη από καθηγητές του Πανεπιστημίου Κύπρου και φιλοξενούμενούς τους από το εξωτερικό στα πλαίσια του προγράμματος C4C. Οι φιλοξενούμενοι, ενημερώθηκαν για τις εργασίες του ΔΣΜ και

ξεναγήθηκαν στο Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας. Τον Οργανισμό και το ρόλο του παρουσίασαν ο Διευθυντής Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς, ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού και Β. Διευθυντής.

- Σε τεχνική ημερίδα με θέμα Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας-Πολιτικές και Εφαρμογές στην Κύπρο, που διοργάνωσε η Πρεσβεία της Ισπανίας, στις 14 Μαΐου ο ΔΣΜ έλαβε μέρος με Βοηθό Διευθυντή, ο οποίος παρουσίασε το θέμα «Ο ρόλος του ΔΣΜ στην ανάπτυξη και λειτουργία των ΑΠΕ στην Κύπρο».

- Πραγματοποιήθηκε στις 25-26 Μαΐου 2009 το πρώτο Συνέδριο των Συμμετεχόντων Κοινωνικών Εταίρων για το ερευνητικό πρόγραμμα «Isolated Power Forum - IS POWER: Knowledge and technology sharing (Distributed generation, grid and demand management)», που χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια του Έκτου Προγραμματικού Πλαισίου. Το συνέδριο διοργανώθηκε από το ΔΣΜ και σε αυτό συμμετείχαν εκπρόσωποι των οργανισμών που λαμβάνουν μέρος στο πρόγραμμα, καθώς και ομάδα εμπειρογνωμόνων.

  Στόχος του προγράμματος είναι η ανάπτυξη ρυθμιστικού πλαισίου για βελτίωση της λειτουργίας και αξιοπιστίας των απομονωμένων ενεργειακών συστημάτων με σημαντική παραγωγή από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), τη διευκόλυνση της σύνδεσης μονάδων ΑΠΕ στο δίκτυο Μεταφοράς ενέργειας καθώς επίσης και η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών. Το ερευνητικό πρόγραμμα επικεντρώνεται στην επίπτωση της αυξημένης παραγωγής ΑΠΕ σε απομονωμένα συστήματα όπως της Κύπρου, της Μάλτας, της Μαδέιρας και των Κανάριων Νήσων.

- Ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού προήδρευσε του Ετήσιου Συνεδρίου στη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού με τίτλο ''People Challenges in Turbulent Times'' που διεξήχθη στις 28 Μαΐου στη Λευκωσία. Το Συνέδριο, πραγματεύθηκε το θέμα της διαχείρισης του ανθρώπινου δυναμικού σε δύσκολους καιρούς με σκοπό την ανάκαμψη από την οικονομική κρίση με τις λιγότερες δυνατές συνέπειες.

- Διεξήχθηκε στις 15 Ιουνίου τεχνική ημερίδα με θέμα "Renewable Energy Sources Policies and Applications in Cyprus". Βοηθός Διευθυντής του ΔΣΜ παρουσίασε το θέμα "The role of the Transmission System Operator in Renewable Energy Sources in Cyprus".

- Ο ΔΣΜ, στα πλαίσια της υποστήριξης της ανάπτυξης της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ήταν συνδιοργανωτής στο δεύτερο διεθνές Συνέδριο με τίτλο «Renewable Energy Sources and Energy Efficiency» που διοργανώθηκε στη Λευκωσία στις 23-24 Οκτωβρίου 2009 με στόχο την ενημέρωση του επιχειρηματικού και επιστημονικού κόσμου της Κύπρου για μεθόδους παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με τη χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, μεθόδων για μεγιστοποίηση της Αποδοτικότητας Ενεργειακών Συστημάτων, καθώς επίσης και τρόπους μείωσης της χρήσης των ορυκτών καυσίμων. Στο συνέδριο, του οποίου συμπρόεδρος ήταν ο Διευθυντής ΔΣΜ και πρόεδρος συνεδρίας ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού ΔΣΜ, συμμετείχαν επτά μέλη του προσωπικού του ΔΣΜ ενώ Ηλεκτρολόγος Μηχανικός του ΔΣΜ παρουσίασε το θέμα «Transmission Energy Metering Provisions» σχετικά με τις εργασίες του ΔΣΜ για λήψη μετρήσεων από το σύστημα μεταφοράς για σκοπούς διεξαγωγής αναλύσεων και μελλοντικών χρεώσεων.

- Στο Συνέδριο DISTRES, που πραγματοποιήθηκε στις 11 και 12 Δεκεμβρίου και ασχολήθηκε με θέματα προώθησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στη Μεσόγειο, συμμετέσχε Ανώτερος Μηχανικός του ΔΣΜ.

- Επιπρόσθετα, εννιά Λειτουργοί του ΔΣΜ συμμετείχαν σε επτά συνολικά εκπαιδευτικά προγράμματα/σεμινάρια σε θέματα όπως το AutoCad 2010, τη Συμβατική Αλληλογραφία, την Τέχνη της Επικοινωνίας, το ηλεκτρονικό Σύστημα Σύναψης Συμβάσεων, την Πράσινη Ενέργεια, το Λογισμικό Ανάλυσης Δικτύου DigSilent και το πρόγραμμα INTELLICIS ACTION ICO806.

Λογισμικό Σύστημα Παρακολούθησης Έργων και Συμβολαίων

Κατά το 2009, μετά από προκήρυξη διαγωνισμού, ανατέθηκε σε Σύμβουλο Πληροφορικής η ετοιμασία τεχνικής προδιαγραφής για το σχεδιασμό εξειδικευμένου λογισμικού παρακολούθησης έργων το οποίο περιλαμβάνει και βασικές λειτουργίες διαχείρισης εγγράφων και ροής εργασίας καθώς και τη παρακολούθηση συγκεκριμένων λογιστικών διεργασιών. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της πιο πάνω ανάθεσης, η τεχνική προδιαγραφή θα χρησιμοποιηθεί από το ΔΣΜ κατά το 2010 για την προκήρυξη διαγωνισμού με σκοπό την εξασφάλιση κατάλληλου λογισμικού.

Συμμετοχή σε Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα

Ο ΔΣΜ συμμετέχει σε τρία ερευνητικά προγράμματα που χρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση:

- Ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο **"Isolated Power Systems: Knowledge and technology sharing (Distributed generation, grid and demand management)".** Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στα πλαίσια του Έκτου Προγραμματικού Πλαισίου. Σκοπός του έργου είναι η ανάπτυξη ρυθμιστικού πλαισίου για τη βελτίωση της λειτουργίας και αξιοπιστίας των απομονωμένων ενεργειακών συστημάτων με διεσπαρμένη παραγωγή, η διευκόλυνση της σύνδεσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και διεσπαρμένης παραγωγής σε μικρά απομονωμένα ηλεκτρικά δίκτυα και η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών μεταξύ των συμμετεχόντων. Στο έργο συμμετέχουν έξι εταιρείες και οργανισμοί, ενώ συντονιστής του έργου είναι η ισπανική εταιρεία Red Eléctrica De España (REE). Ο ΔΣΜ λαμβάνει μέρος στο πρόγραμμα με την υποστήριξη του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου της Ελλάδας και σε συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Κύπρου.

- Ερευνητικό πρόγραμμα με τίτλο **"Pilot Demonstration of Eleven 7MW-Class WEC at Estinnes in Belgium".** Το πρόγραμμα αυτό χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια του Έβδομου Προγραμματικού Πλαισίου (FP7).

Σκοπός του έργου είναι η ανάπτυξη ενός οικονομικού και μεγάλης κλίμακας Αιολικού Πάρκου 77MW σε πιλοτική βάση, χρησιμοποιώντας υψηλής τεχνολογίας ανεμογεννήτριες των 7MW για την επίτευξη της διατήρησης της ευστάθειας του δικτύου. Αντικείμενο της όλης ανάπτυξης είναι η εισαγωγή στη διεθνή αγορά μεγάλης κλίμακας ανεμογεννητριών με στόχο τη μεγαλύτερη συνεισφορά και διείσδυση της αιολικής ενέργειας σε παγκόσμιο επίπεδο. Το υπό αναφορά Αιολικό Πάρκο θα είναι το μεγαλύτερο στο Βέλγιο και το πρώτο στον κόσμο που θα αποτελείται από τέτοιου μεγέθους ανεμογεννήτριες.

Μέρος του έργου, με την ενεργό συνεισφορά του ΔΣΜ, είναι και η αξιολόγηση της επίδρασης Αιολικών Πάρκων με ανεμογεννήτριες υψηλής δυναμικότητας στην ευστάθεια απομονωμένων δικτύων, όπως αυτό της Κύπρου. Για το σκοπό αυτό θα χρησιμοποιηθούν εργαλεία λειτουργίας και ελέγχου σε συνδυασμό με ηλεκτρονικά συστήματα ισχύος και βελτιωμένες προβλέψεις ανέμου. Παράλληλα θα ετοιμαστούν εισηγήσεις για ρυθμιστικές αλλαγές που χρειάζονται έτσι ώστε να διευκολυνθεί η διείσδυση των μεγάλων Αιολικών Πάρκων στο νησί τα οποία θα συνεισφέρουν στη διατήρηση της ευστάθειας του δικτύου.

Στο έργο συμμετέχουν δέκα εταιρείες και οργανισμοί, μεταξύ τους και η ΑΗΚ, ενώ συντονιστής του έργου είναι η εταιρεία Wirtschaft und Infrastruktur GmbH & Co Planungs KG (WIP). Το πρόγραμμα εκτιμάται να ολοκληρωθεί εντός του 2012. Τα εγκαίνια του Αιολικού Πάρκου τελέστηκαν το Νοέμβριο στην περιοχή που θα εγκαθιδρυθεί το Πάρκο, στην παρουσία επίσημων εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

- Ολοκληρώθηκε η Ευρωπαϊκή μελέτη για την ανάλυση της απόδοσης των Δικτύων Μεταφοράς με τίτλο **«CEER Benchmarking»,** η μεγαλύτερη μελέτη που έγινε μέχρι σήμερα από το Συμβούλιο Ευρωπαίων Ρυθμιστών Ενέργειας (CEER). Κατόπιν αιτήματος της ΡΑΕΚ που έλαβε μέρος, ο ΔΣΜ προμήθευσε τα απαραίτητα στοιχεία που χρειάζονταν για τη μελέτη αυτή στην οποία έλαβαν μέρος και 22 Διαχειριστές από 19 χώρες.

  Στόχος της μελέτης ήταν η σύγκριση της αποδοτικής χρήσης των Συστημάτων Μεταφοράς για σκοπούς αξιολόγησης των αιτήσεων για νέες επενδύσεις στο Σύστημα Μεταφοράς. Γι' αυτό χρησιμοποιήθηκαν δεδομένα που αφορούν στην καταγραφή στοιχείων σχετικών με τον εξοπλισμό του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς επίσης και κόστος σχεδιασμού, κατασκευής και συντήρησης του δικτύου Συστήματος Μεταφοράς. Τα στοιχεία που ζητήθηκαν αφορούσαν στην περίοδο 1965-2006.

Τεχνικές και Οικονομικές Οδηγίες ΔΣΜ

Η σταδιακή ετοιμασία νέων και η αναθεώρηση παλαιότερων Οδηγιών συνεχίστηκε τόσο για να διασφαλίζεται η πιστή εφαρμογή των Νόμων όσο και για την ασφαλέστερη και κάτω από πλήρη διαφάνεια λειτουργία του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς.

Στα πλαίσια της θεσμοθετημένης διεξαγωγής των εργασιών του ΔΣΜ μέσα από τυποποιημένες και ομοιόμορφες διαδικασίες ετοιμάστηκε αριθμός νέων Οδηγιών και αναθεωρήθηκαν υφιστάμενες. Μέσω των Οδηγιών που έχουν τεθεί σε ισχύ μέχρι σήμερα διασφαλίζεται η καλύτερη και ασφαλέστερη λειτουργία του Συστήματος Μεταφοράς, καθώς επίσης και οι αρμοδιότητες που έχουν παραχωρηθεί από το Νόμο στο ΔΣΜ.

Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς

Το Πρωτόκολλο Συστήματος Μεταφοράς, που ετοιμάστηκε σύμφωνα με το Άρθρο 66 του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμου, ρυθμίζει τις ευθύνες του ΔΣΜ και τον καθιστά ικανό να ασκήσει τις αρμοδιότητές του, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα την άσκηση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς.

Το Πρωτόκολλο υπογράφτηκε μεταξύ του ΔΣΜ και της ΑΗΚ, ως Ιδιοκτήτη του Συστήματος Μεταφοράς, το 2006 και τέθηκε σε εφαρμογή υπό την επίβλεψη της ΡΑΕΚ. Οι πρόνοιές του, που αφορούν σε τεχνικά θέματα και στη στελέχωση τέθηκαν σε εφαρμογή με την υπογραφή/έγκριση του Πρωτοκόλλου και με την έγκριση του Προϋπολογισμού του ΔΣΜ για το 2007 αντίστοιχα.

Οργανική Ταυτότητα και Νομική Υπόσταση

Ο ΔΣΜ συνέχισε τις προσπάθειες για καλλιέργεια της απαραίτητης οργανικής ταυτότητας του Οργανισμού τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Συνεχίστηκε η αναβάθμιση, ο εμπλουτισμός και η συντήρηση της ιστοσελίδας του τόσο στην Ελληνική όσο και στην Αγγλική. Η εκτεταμένη επίσκεψη της ιστοσελίδας από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης ειδικά σε θέματα πρόβλεψης ζήτησης και απρόβλεπτων διακοπών στην παροχή ηλεκτρισμού και η άμεση έκδοση ανακοινώσεων από μέρους του ΔΣΜ έχει συμβάλει τα μέγιστα στην πληροφόρηση των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και του κοινού για θέματα που το ενδιαφέρουν άμεσα.

Αναφορικά με τη νομική υπόσταση του ΔΣΜ ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας γνωμάτευσε προς το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με βάση τις πρόνοιες του Περί Ρύθμισης της Αγοράς Νόμου και της Ευρωπαϊκής Οδηγίας 2003/54/ΕΚ, ότι ο ΔΣΜ είναι ένα πρόσωπο δημοσίου δικαίου με ανάμικτα καθήκοντα και εξουσίες, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου του οποίου οι αποδοθείσες από το Νόμο αρμοδιότητες στοχεύουν στην εξυπηρέτηση δημοσίου συμφέροντος.

Συμμετοχή στον Ευρωπαϊκό Σύνδεσμο Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς (ETSO)

Ο ΔΣΜ εκπροσωπήθηκε με το Βοηθό Διευθυντή (Λειτουργικός Σχεδιασμός Δικτύου) σε μια συνάντηση της Συντονιστικής Επιτροπής (ETSO Steering Committee) που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες, ως μέλος του Ευρωπαϊκού Συνδέσμου Διαχειριστών Συστημάτων Μεταφοράς, καθώς και με το Διευθυντή ΔΣΜ στην τελευταία Ετήσια Γενική Συνέλευση του Συνδέσμου που έγινε τον Ιούνιο στην Αθήνα (ETSO General Assembly).

Σύσταση ENTSO-E (Ευρωπαϊκό Δίκτυο Ευρωπαίων Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς για τον Ηλεκτρισμό)

Στα πλαίσια της νέας ενεργειακής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για αξιόπιστη παροχή και ανταγωνιστικότητα, περιορισμό των ρύπων, καθώς και για σκοπούς εναρμόνισης με το τρίτο ενεργειακό πακέτο, οι μέχρι προ τινός υφιστάμενοι Σύνδεσμοι Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς της Ευρώπης αποφάσισαν τη σύσταση ενός Συνδέσμου κάτω από τον οποίο εντάχθηκαν και οι έξι προϋπάρχοντες Σύνδεσμοι των Περιφερειακών Δικτύων και συστημάτων μεταφοράς και παραγωγής.

Οι έξι Σύνδεσμοι ETSO, UCTE, UKTSO, BALTSO, ATSOI και Nordel συγχωνεύθηκαν για να αποτελέσουν το νέο σώμα. Ο νέος Σύνδεσμος με την ονομασία ENTSO-E (European Network of Transmission System Operators for Electricity) μετά τη λειτουργία του έχει αναλάβει, εκτός της ευθύνης, όλες τις υποχρεώσεις και δραστηριότητες που είχαν προηγουμένως οι έξι πιο πάνω Σύνδεσμοι. Στόχος είναι να αποτελέσει το σύνδεσμο των Διαχειριστών με τα αρμόδια σώματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Κύπρος, ως μέλος του ETSO, κατέστη ένα από τα ιδρυτικά μέλη του ENTSO-E, και έχει λόγο στη διαμόρφωση της Ευρωπαϊκής πολιτικής και νομοθεσίας σε θέματα όπως η αξιοπιστία και ασφάλεια των δικτύων παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, οι κανόνες ανάπτυξης των δικτύων, η Αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και άλλα συναφή θέματα. Προϋπόθεση για τη συμμετοχή του ΔΣΜ, είναι η απόδειξη της ανεξαρτησίας του από εταιρείες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Η συμμετοχή του ΔΣΜ στον ENTSO-E εγκρίθηκε από τον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Διαχειριστών Συστήματος Μεταφοράς (ENTSO-E) για τον Ηλεκτρισμό

Ο ΔΣΜ εκπροσωπήθηκε σε πέντε οργανωτικές Γενικές Συνελεύσεις των Γενικών Εκτελεστικών Διευθυντών της ENTSO-E που έγιναν στις Βρυξέλλες, Μπρυζ και Αθήνα.

Επίσης ο ΔΣΜ εκπροσωπήθηκε σε τέσσερεις συνεδριάσεις της Επιτροπής Λειτουργίας της ENTSO-E που έγιναν στις Βρυξέλλες και το Ντύσσελντορφ, καθώς και τέσσερεις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ανάπτυξης Συστήματος της ENTSO-E στις Βρυξέλλες. Κατά τις συναντήσεις αυτές

συζητήθηκαν θέματα τα οποία αφορούν στη διαχείριση των συστημάτων μεταφοράς σε όλη την Ευρώπη. Τα βασικά θέματα που συζητήθηκαν ήταν:

- Η έγκριση των αρμοδιοτήτων των κύριων δομών εργασίας της ENTSO-E μέσα στα πλαίσια του 3ου ενεργειακού πακέτου, που αποτελείται από τις ακόλουθες επιτροπές:
  1. Επιτροπή Ανάπτυξης Συστημάτων (System Development Committee)
  2. Επιτροπή Λειτουργίας Συστημάτων (System Operations Committee)
  3. Επιτροπή Αγοράς (Market Committee) και η
  4. Νομική & Ρυθμιστική ομάδα (Legal & Regulatory Group)
- Η έγκριση των αρμοδιοτήτων των δομών εργασίας των Περιφερειακών Ομάδων.
- Η νέα Ευρωπαϊκή Οδηγία (Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
- Το Ιδιοκτησιακό καθεστώς των Δικτύων Μεταφοράς σε σχέση με εναλλακτικές προτάσεις που συμπεριλαμβάνεται στο προσχέδιο της νέας Ευρωπαϊκής Οδηγίας.
- Η σύσταση του φορέα Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας.
- Ο μηχανισμός για τη σύναψη διασυνοριακής συμφωνίας για την εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας.
- Το πρόγραμμα ανταλλαγής δεδομένων ζήτησης και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας ETSO-Vista.
- Η διαφάνεια στις προβλέψεις ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας και στην επάρκεια παραγωγής κατά τις αιχμικές περιόδους του χειμώνα και καλοκαιριού.
- Το δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης των συστημάτων μεταφοράς σε σχέση με την αξιόπιστη λειτουργία του πανευρωπαϊκού συστήματος παραγωγής και μεταφοράς.
- Οι χρεώσεις χρήσης δικτύου και η ανάλυση των παραγόντων κόστους.
- Η τοποθέτηση των Διαχειριστών στο προσχέδιο της νέας Οδηγίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά στην παραγωγή από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

Κατά τις συνεδρίες συζητήθηκε μεγάλος αριθμός θεμάτων τόσο γενικού ενδιαφέροντος όσο και θεμάτων τοπικής φύσης. Εξετάστηκαν θέματα όπως οι επιπτώσεις στο ευρωπαϊκό σύστημα από την κρίση στην παροχή φυσικού αερίου, η διασυνοριακή εμπορία και η αποζημίωση των απωλειών.

Ο Διευθυντής ΔΣΜ υπέγραψε το Δεκέμβριο του 2008 σε ειδική τελετή τα έγγραφα για την ίδρυση της ENTSO-E.

Ο ΔΣΜ έχει λειτουργήσει με επιτυχία λογισμική εφαρμογή που μεταφέρει αυτόματα τα δεδομένα πρόβλεψης και διακύμανσης της ζήτησης της ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου στην ειδική ιστοσελίδα της ETSO με την ονομασία

ETSOVista, στην οποία συγκεντρώνονται τα πιο πάνω στοιχεία από πλείστους Διαχειριστές της Ευρώπης. Ο Σύνδεσμος έδωσε ιδιαίτερη σημασία στο γεγονός αυτό καθότι εμπίπτει στις επιδιώξεις πλήρους διαφάνειας στις συναλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ ευρωπαϊκών χωρών. Η Κύπρος έχει συνδεθεί με επιτυχία με το πιο πάνω λογισμικό.

Στα πλαίσια της ανάγκης για χάραξη πανευρωπαϊκής πολιτικής στην αντιμετώπιση των ιδιαιτεροτήτων στη λειτουργία των μικρών και απομονωμένων συστημάτων, ο ΔΣΜ πρωτοστάτησε στη δημιουργία της Περιφερειακής Ομάδας για Απομονωμένα Συστήματα της ENTSO-E. Ο Διευθυντής Λειτουργίας και Προσωπικού συμμετείχε στην πρώτη συνάντηση της Ομάδας στις Βρυξέλλες μαζί με την Ισλανδία, την Ισπανία και την Ιταλία. Σκοπός της Ομάδας αυτής είναι η διεξαγωγή μελετών και ετοιμασία Κωδικών Πρακτικής για τα απομονωμένα συστήματα, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στις άλλες Επιτροπές της ENTSO-E.

Ιστοσελίδα ΔΣΜ

Η ιστοσελίδα του ΔΣΜ συνέβαλε και κατά το 2009 στην προβολή του ρόλου του ΔΣΜ. Κατά το 2009, η ιστοσελίδα του ΔΣΜ εμπλουτίστηκε με προσθήκη νέου περιεχομένου καθώς και με την ενσωμάτωση αριθμού επεκτάσεων. Συγκεκριμένα, οι γραφικές παραστάσεις που πληροφορούν σχετικά με τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας σε πραγματικό και ιστορικό χρόνο επεκτάθηκαν ώστε να παρουσιάζεται και πληροφόρηση σχετικά με την επάρκεια παραγωγής.

Συμβόλαιο Συντήρησης και Λειτουργικής Υποστήριξης Συστημάτων Πληροφορικής

Μέσα στο 2008 ολοκληρώθηκε έργο αναβάθμισης της υποδομής και συστημάτων πληροφορικής του ΔΣΜ με την εγκατάσταση νέου εξοπλισμού πληροφορικής στα γραφεία του ΔΣΜ που περιέλαβε μεταξύ άλλων, εξυπηρετητή Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου, νέο εξυπηρετητή Βάσεων Δεδομένων, ενοποιημένο σύστημα προστασίας από ιούς και κακόβουλο λογισμικό κ.ά. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών, ο ΔΣΜ προχώρησε στη συνομολόγηση Συμβολαίου Συντήρησης και Παροχής Λειτουργικής Υποστήριξης με την εταιρεία που ανέλαβε τις εργασίες αναβάθμισης. Στο Συμβόλαιο περιλήφθηκε τόσο ο νέος όσο και υφιστάμενος εξοπλισμός πληροφορικής.

Γραφείο Νομικών Συμβούλων και Συμβούλων Λογιστών

Βάσει Συμβολαίου Παροχής Υπηρεσιών το Δικηγορικό Γραφείο Κούσιος και Κορφιώτης συνέχισε την παροχή νομικών υπηρεσιών στο ΔΣΜ και για το 2009.

Επίσης βάσει παρόμοιου Συμβολαίου Παροχής Υπηρεσιών ο Ελεγκτικός Οίκος Κυπριανίδης, Νικολάου & Συνεργάτες συνέχισε την παροχή Υπηρεσιών γραφείου Συμβούλων Λογιστών και για το 2009.

Προϋπολογισμός ΔΣΜ

Ετοιμάστηκε Προϋπολογισμός για τις αναμενόμενες κεφαλαιουχικές και λειτουργικές δαπάνες του ΔΣΜ για το 2009 ο οποίος και υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού και τη Βουλή των Αντιπροσώπων από την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Νόμου, ταυτόχρονα με το δικό της Προϋπολογισμό. Ο Προϋπολογισμός του ΔΣΜ για το έτος 2009 εγκρίθηκε από τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 12 Μαρτίου 2009 και δημοσιεύθηκε στην επίσημη εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 27/3/2009.

Ο Προϋπολογισμός του ΔΣΜ για το 2009 περιέλαβε δαπάνες για προσωπικό τριάντα δυο (32) συνολικά ατόμων. Παρά τις δυσχέρειες στη διεξαγωγή των εργασιών του ΔΣΜ λόγω της έλλειψης προσωπικού δεν ζητήθηκαν νέες θέσεις για το 2009 σε αναμονή για τις ανάγκες που θα διαμορφωθούν μετά την εφαρμογή των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού και άλλων αναβαθμισμένων υπηρεσιών που αφορούν στη λειτουργία των Συστημάτων Παραγωγής/Μεταφοράς της Κύπρου, όμως τρεις θέσεις που κατείχε προσωπικό που εργαζόταν στο ΔΣΜ μεταφέρθηκαν στην οργανική δομή του ΔΣΜ .

Κατά το 2009 ετοιμάστηκε και ο Προϋπολογισμός του ΔΣΜ για το 2010 ο οποίος υποβλήθηκε στο Υπουργείο Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού και τη Βουλή των Αντιπροσώπων στις 28 Σεπτεμβρίου 2009.

Οικονομικές Καταστάσεις για το 2009

Η παρούσα έκθεση περιλαμβάνει τις Οικονομικές Καταστάσεις για το έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2009.

Λόγω της μη ένταξης ακόμη ανεξάρτητων παραγωγών στην Κύπρο, οι διάφοροι σχετικοί λογαριασμοί που αφορούν στην εμπορία Ηλεκτρικής Ενέργειας παρουσιάζονται ανενεργοί.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής

Οι Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής περιλαμβάνουν κανόνες οι οποίοι διέπουν τις τεχνικές απαιτήσεις και περιορισμούς που εφαρμόζονται από τους κατόχους άδειας ή εξαιρέσεων, αναφορικά με τη σύνδεσή τους στο ηλεκτρικό δίκτυο και τη χρήση του δικτύου, σύμφωνα με το άρθρο 73 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων. Οι Κανόνες Μεταφοράς, που αποτελούν το πρώτο μέρος των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής, συντάσσονται, εκδίδονται και αναθεωρούνται από το ΔΣΜ ενώ οι Κανόνες Διανομής, που αποτελούν το δεύτερο μέρος των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής συντάσσονται, εκδίδονται και αναθεωρούνται από τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής, σύμφωνα με το άρθρο 72 των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων.

Κατά το έτος 2009 πραγματοποιήθηκαν δύο συνεδρίες της ολομέλειας της Συμβουλευτικής Επιτροπής των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής, στις 2 Φεβρουαρίου και 30 Ιουνίου 2009. Κατά τις συνεδρίες παρουσιάστηκαν από το ΔΣΜ οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στην υφιστάμενη Έκδοση 2.0.0. Οι τροποποιήσεις θα περιληφθούν σε νέα έκδοση των Κανόνων εντός του νέου έτους, και αφού εγκριθούν από τη ΡΑΕΚ, θα δημοσιευτούν και θα τεθούν σε ισχύ.

Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

Οι Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, οι οποίοι παρέχουν το ρυθμιστικό πλαίσιο εμπορίας της ηλεκτρικής ενέργειας στην Κυπριακή Δημοκρατία, μετά από προώθηση από τον Πρόεδρο της Συμβουλευτικής Επιτροπής Κανόνων Αγοράς στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου και στον Υπουργό Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού εγκρίθηκαν από τον Υπουργό Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού τον Ιανουάριο 2009. Ακολούθησε δημοσίευση των Κανόνων στην επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και οι Κανόνες τέθηκαν σε δοκιμαστική ισχύ διάρκειας τριών χρόνων όπως καθορίστηκε από τη ΡΑΕΚ και τον Υπουργό.

Προηγήθηκε αναδιαμόρφωση των Κανόνων μετά από διαβουλεύσεις με τους εμπλεκόμενους φορείς και αφού είχε προηγηθεί μελέτη για την απλούστευση αλλά και την εισαγωγή κινήτρων για μικρούς παραγωγούς. Οι ισορροπίες δεν ήταν εύκολες αλλά στο τέλος υπήρξε κατάληξη σε ένα αποδεκτό μοντέλο Αγοράς από όλους τους εμπλεκομένους. Το έργο της ολοκλήρωσης των Κανόνων Αγοράς Ηλεκτρισμού απέδωσε αφενός τον απαιτούμενο σεβασμό και στήριξη στις θέσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων, αναγνωρίζοντας απόλυτα τη δέσμευση του ΔΣΜ για δίκαιη αντιμετώπιση όλων των εμπλεκομένων.

Λογισμικό Διαχείρισης Λειτουργίας Αγοράς Ηλεκτρισμού

Η τεχνική προδιαγραφή για εξασφάλιση κατάλληλου λογισμικού εφαρμογής των Κανόνων Αγοράς, που είχε ετοιμαστεί από τους ξένους Συμβούλους που είχαν αναλάβει την απλοποίηση των Κανόνων Αγοράς, επεκτάθηκε από το ΔΣΜ ώστε να καλύψει και τις διεργασίες της προηγούμενης ημέρας καθώς και άλλες πτυχές της Αγοράς Ηλεκτρισμού.

Επίσης, μετά από επαφές που είχε ο ΔΣΜ, πραγματοποιήθηκαν στην Κύπρο παρουσιάσεις των προϊόντων δύο κύριων κατασκευαστών τέτοιων λογισμικών συστημάτων. Από τις παρουσιάσεις αυτές, ο ΔΣΜ απεκόμισε χρήσιμες πληροφορίες και γνώση με σκοπό να καταστεί δυνατή η συμπλήρωση και ολοκλήρωση της τεχνικής προδιαγραφής. Επίσης, από τις επαφές αυτές, διαφάνηκε ότι το ύψος της δαπάνης που θα απαιτηθεί για το εν λόγω λογισμικό είναι πολύ ψηλό. Ως εκ τούτου και λαμβάνοντας υπόψη την αναμενόμενη περιορισμένη ανάπτυξη της Αγοράς, ζητήθηκε και συμφωνήθηκε με τη ΡΑΕΚ να μην προχωρήσει κατά το 2009 η προκήρυξη διαγωνισμού για εξασφάλιση του λογισμικού.

Χρεώσεις Χρήσης Δικτύου Μεταφοράς

Στις 16 Απριλίου, ο ΔΣΜ υπέβαλε έκθεση προς την ΡΑΕΚ πάνω στο ύψος των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου Μεταφοράς και των Χρεώσεων Υπηρεσιών Συστήματος βασισμένες στις προβλέψεις της περιόδου 2009 – 2018. Ο ΔΣΜ υπέβαλε αναλυτική πρόταση πάνω στις χρεώσεις για μακροχρόνια εφεδρεία και εφεδρεία συστήματος οι οποίες μαζί με τα Λειτουργικά Έξοδα του ΔΣΜ αποτελούν μέρος των Υπηρεσιών Συστήματος. Η πρόταση συμπεριλάμβανε σύγκριση των χρεώσεων που προκύπτουν με αυτή άλλων Διαχειριστών Ευρωπαϊκών Χωρών καθώς και πρόταση για επαναξιολόγηση του ύψους της Απόδοσης Κεφαλαίου με βάση μεθοδολογία που χρησιμοποιείται από την ETSO.

Λογισμικό Πρόγραμμα Μετρητικών Διατάξεων

Το λογισμικό σύστημα μετρητικών διατάξεων καταγράφει τη ροή ενέργειας από όλα τα εισερχόμενα και εξερχόμενα σημεία του συστήματος μεταφοράς και υπολογίζει τις θερμικές απώλειες του συστήματος μεταφοράς για σκοπούς χρεώσεων χρήσης δικτύου όπως διαλαμβάνεται στους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Μέσω των μετρήσεων αυτών φαίνονται οι διακυμάνσεις φορτίων ανά ημίωρο με μεγάλη ακρίβεια και ταχύτητα ανάκτησης δεδομένων σε όλα τα επιλεγμένα σημεία του Δικτύου. Με τη χρήση του συστήματος μετρητικών διατάξεων ο ΔΣΜ έχει τη δυνατότητα να παρέχει πληροφορίες για δεδομένα του συστήματος, για σκοπούς μελετών, σχετικά με την εθνική διακίνηση ενέργειας σε όλη την ελεύθερη Κύπρο.

Επίσης λειτουργεί ειδικό επιπρόσθετο λογισμικό το οποίο βελτιώνει την ταχύτητα και ακρίβεια ελέγχου των αποτελεσμάτων για σκοπούς έκδοσης μηνιαίων εκθέσεων. Το λογισμικό αυτό είναι σε θέση να συγκρίνει και να ισοζυγίζει τις κατατομές ανά ημίωρο για τη διάρκεια ενός μηνός σε σχέση με τις μηνιαίες εγγραφές διακίνησης ενέργειας ανά μετρητή.

Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας έχουν αναγνωριστεί διεθνώς ως ένα σημαντικό μέτρο μείωσης των θερμοκηπιακών αερίων και κατ' επέκταση αντιμετώπισης των κλιματολογικών αλλαγών, από τις οποίες υποφέρει ολόκληρος ο πλανήτης τα τελευταία 150 χρόνια, με ακόμη πιο έντονα και ακραία φαινόμενα να παρατηρούνται και στην Κύπρο την τελευταία εικοσαετία.

Οι Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας μπορούν να αξιοποιηθούν στον τομέα του ηλεκτρισμού (για ηλεκτροπαραγωγή), στον τομέα της θέρμανσης και ψύξης και στον τομέα των μεταφορών. Σε αυτούς τους τρεις άξονες καθορίστηκαν οι στόχοι των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα πλαίσια της νέας Οδηγίας για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, 2009/28/ΕΚ, η οποία περιλαμβάνεται στο Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η νέα Οδηγία τέθηκε σε εφαρμογή από τον Ιούνιο 2009 και θα αντικαταστήσει πλήρως τις προηγούμενες Οδηγίες 2001/77/ΕΚ και 2003/30/ΕΚ τον Ιανουάριο 2012, ενώ τα κράτη-μέλη οφείλουν να λάβουν μέτρα ώστε να συμμορφωθούν με τις πρόνοιες της νέας Οδηγίας μέχρι τις 5 Δεκεμβρίου 2010.

Για την Κύπρο ο εθνικός στόχος που τέθηκε αναφορικά με τη συνεισφορά των ΑΠΕ στην τελική κατανάλωση ενέργειας είναι 13% μέχρι το 2020.

Το πρώτο Αιολικό Πάρκο δυναμικότητας 82MW βρίσκεται υπό κατασκευή ενώ άλλα δύο συνολικής δυναμικότητας 51,5MW έχουν αδειοδοτηθεί και αναμένεται να ξεκινήσουν κατασκευαστικές εργασίες σύντομα. Περισσότερα στοιχεία αναφορικά με τις αιτήσεις για σύνδεση Αιολικών Πάρκων που έχουν υποβληθεί στο ΔΣΜ περιλαμβάνονται στις σελίδες που ακολουθούν.

Σύστημα Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και Συμπαραγωγή

Σύμφωνα με το νόμο με Αρ. 162(Ι)/2006 που τροποποιεί τους περί Προώθησης και Ενθάρρυνσης της Χρήσης Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας Νόμους του 2003 έως 2005, η ΡΑΕΚ εξουσιοδότησε το ΔΣΜ ως αρμόδιο φορέα έκδοσης Πιστοποιητικών Εγγύησης Προέλευσης για τους Σταθμούς Παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας που συνδέονται στο Σύστημα Μεταφοράς.

Ως εξουσιοδοτημένος Εκδότης ο ΔΣΜ δύναται να καθορίζει τη διαδικασία για την έκδοση, ανάκληση ή τροποποίηση της εγγύησης προέλευσης και την τήρηση δημόσιου μητρώου με όλες τις σχετικές πληροφορίες για τις εγγυήσεις προέλευσης που εκδόθηκαν. Ταυτόχρονα έχει το δικαίωμα, κατόπιν έγκρισης της ΡΑΕΚ, να αναθέτει σε ανεξάρτητο φορέα την εκπόνηση δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την έκδοση Εγγύησης Προέλευσης, όπως για παράδειγμα συλλογή δεδομένων, μετρήσεις και επιτόπιες επιθεωρήσεις των εγκαταστάσεων παραγωγής.

Για σκοπούς εφαρμογής των υποχρεώσεων που προβλέπεται από τη νομοθεσία για την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΑΠΕ και Συμπαραγωγή ο ΔΣΜ υπέγραψε στις 24/06/2009 σχετικό συμβόλαιο με τους Συμβούλους Ενέργειας και Περιβάλλοντος Exergia Ελλάδος. Το συμβόλαιο προέβλεπε συνοπτικά τα ακόλουθα:

(α) την ετοιμασία κανονισμών που προβλέπεται από τους περί προώθησης ΑΠΕ και Συμπαραγωγής νόμους.

(β) την ετοιμασία εγχειριδίων και διαδικασιών για την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης.

(γ) την ετοιμασία ηλεκτρονικού μητρώου για την έκδοση, μεταβίβαση και ακύρωση εγγυήσεων προέλευσης.

(δ) τη διεξαγωγή επιθεωρήσεων εγκαταστάσεων παραγωγών ΑΠΕ και Συμπαραγωγής για σκοπούς εγγραφής στο αντίστοιχο Μητρώο καθώς και περιοδικούς ελέγχους επαλήθευσης των εγκαταστάσεων.

(ε) την έκδοση εγγυήσεων προέλευσης μετά από αίτηση.

Το συμβόλαιο προέβλεπε όπως τα παραδοτέα του έργου υποβληθούν μέχρι 20 Νοεμβρίου 2009. Στη συνέχεια το σύστημα θα τεθεί σε δοκιμαστική λειτουργία ενώ το Υπουργείο θα προωθήσει τους σχετικούς κανονισμούς για τελική έγκριση από τη Βουλή.

Κατά το 2009 δεν υποβλήθηκε στο ΔΣΜ αίτηση για έκδοση εγγύησης προέλευσης από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας.

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΔΕΣΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Αιτήσεις Σύνδεσης στο Σύστημα Μεταφοράς για Μονάδες Παραγωγής συμβατικού καυσίμου ή Μονάδες Παραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ)

Ενδιαφερόμενοι παραγωγοί ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση Μονάδων Παραγωγής συμβατικού καυσίμου ή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) αποτείνονται με υποβολή αίτησης τους στο ΔΣΜ για σύνδεσή τους στο Σύστημα Μεταφοράς, με την προϋπόθεση ότι έχουν εξασφαλίσει Άδεια Κατασκευής από τη ΡΑΕΚ.

Η διαδικασία σύνδεσης νέων παραγωγών στο Σύστημα Μεταφοράς καθορίζεται στους Κανόνες Μεταφοράς και Διανομής και είναι δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα του ΔΣΜ.

Η κάθε αίτηση που υποβάλλεται στο ΔΣΜ εξετάζεται ξεχωριστά ώστε να καθοριστεί η μέθοδος της σύνδεσης καθώς και οι ανάγκες σε νέα έργα τα οποία απαιτούνται για σύνδεση του Σταθμού Παραγωγής στο Σύστημα Μεταφοράς. Στη συνέχεια εξετάζονται οι οικονομικές απαιτήσεις της σύνδεσης, λαμβανομένων υπόψη και τυχόν προνοιών για σύνδεση και άλλων παραγωγών/ καταναλωτών στην υπό μελέτη περιοχή. Ο αιτητής χρεώνεται με το κόστος των ελάχιστα απαραίτητων έργων που απαιτούνται για τη σύνδεσή του με βάση τεχνικά κριτήρια, ανεξάρτητα από το κόστος των πραγματικών έργων που εκτελούνται ή κατασκευάζονται, τα οποία λαμβάνουν υπόψη πρόνοιες για κάλυψη μελλοντικών αναγκών του συστήματος ή τη σύνδεση άλλων υποψήφιων αιτητών στην περιοχή.

Ακολούθως, ο ΔΣΜ εκδίδει προς τον αιτητή την «Προσφορά και Όρους Σύνδεσης» στην οποία καθορίζονται ο τρόπος της σύνδεσης καθώς επίσης και το συνεπαγόμενο κόστος των αναγκαίων έργων για πραγματοποίησή της και η κεφαλαιουχική συνεισφορά του αιτητή. Όταν αυτά γίνουν αποδεκτά από τον αιτητή, η Προσφορά και Όροι Σύνδεσης μετατρέπονται σε «Σύμβαση Σύνδεσης», της οποίας η υπογραφή συνοδεύεται με καταβολή της κεφαλαιουχικής συνεισφοράς του αιτητή.

Το κόστος της σύνδεσης για το μέρος που αφορά στο δίκτυο μεταφοράς ανέρχεται στο 100% της κεφαλαιουχικής δαπάνης των έργων σύνδεσης αν το έργο αφορά σε Σταθμό Παραγωγής συμβατικού καυσίμου ή στο 50% αν το έργο αφορά σε Σταθμό Παραγωγής με χρήση ΑΠΕ. Η δεύτερη περίπτωση εμπίπτει στα πλαίσια της προώθησης της χρήσης των ΑΠΕ και θεωρείται ως οικονομικό κίνητρο προς τους ενδιαφερόμενους παραγωγούς για επένδυση σε ΑΠΕ. Εφαρμόστηκε κατόπιν εισήγησης του ΔΣΜ προς τη ΡΑΕΚ και σχετικής απόφασης της ΡΑΕΚ, βασιζόμενη στην πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για προώθηση της ηλεκτροπαραγωγής από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Το υπόλοιπο 50% του κόστους το επωμίζεται ο Ιδιοκτήτης του Συστήματος Μεταφοράς (ΑΗΚ) και ανακτάται από το ΔΣΜ μέσω των Χρεώσεων Χρήσης Δικτύου.

Ο ΔΣΜ αναθέτει την κατασκευή των έργων σύνδεσης στην ΑΗΚ ή, τηρουμένων κάποιων προϋποθέσεων, στον ίδιο τον αιτητή. Τα έργα σύνδεσης του Σταθμού Παραγωγής με το Σύστημα Μεταφοράς εκτελούνται με την προϋπόθεση ότι, τόσο ο υποψήφιος παραγωγός όσο και ο Ιδιοκτήτης Δικτύου έχουν εξασφαλίσει όλες τις αναγκαίες άδειες/εκμισθώσεις που απαιτούνται βάσει του νόμου για την εγκαθίδρυση του Σταθμού Παραγωγής και των έργων σύνδεσης.

Μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2009 είχαν υποβληθεί στο ΔΣΜ 22 συνολικά αιτήσεις σύνδεσης Σταθμών Παραγωγής στο Σύστημα Μεταφοράς, εκ των οποίων οι 15 αφορούσαν Αιολικά Πάρκα και οι 7 Σταθμούς Παραγωγής συμβατικού καυσίμου. Στους σχετικούς Πίνακες που βρίσκονται στην ιστοσελίδα του ΔΣΜ στη διεύθυνση www.dsm.org.cy φαίνονται ονομαστικά οι αιτήσεις αυτές. Στους Πίνακες φαίνονται επίσης οι αιτήσεις παραγωγών για τις οποίες έχει υπογραφεί Σύμβαση Σύνδεσης με το ΔΣΜ.

Συνδέσεις Καταναλωτών στο Σύστημα Μεταφοράς

Κατά την υπό επισκόπηση περίοδο εξετάστηκαν δύο αιτήσεις Καταναλωτών. Η μία αφορούσε στην αύξηση φορτίου των εγκαταστάσεων της εταιρείας Hermes Airports Ltd στο Διεθνή Αερολιμένα Λάρνακας και η άλλη στην αύξηση φορτίου της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού Δημόσιας Εταιρείας Λτδ στο Βασιλικό.

Αναφορικά με την αίτηση της Hermes Airports Ltd εξετάστηκαν διάφορες εναλλακτικές λύσεις για τον τρόπο σύνδεσης με το σύστημα μεταφοράς και προσφέρθηκαν στον αιτητή, παραθέτοντας τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της κάθε περίπτωσης. Τελικά υιοθετήθηκε η λύση της επέκτασης του υφιστάμενου υποσταθμού και υπογράφηκε η σχετική Σύμβαση Σύνδεσης με τον αιτητή. Η Σύμβαση προνοεί πλήρη ικανοποίηση των αναγκών φορτίου του αιτητή το οποίο αυξάνεται σταδιακά, σύμφωνα με τις ανάγκες της εταιρείας, καθώς επίσης και αναβάθμιση του Συστήματος Μεταφοράς.

Όσον αφορά στην αίτηση της Τσιμεντοποιίας Βασιλικού Δημόσιας Εταιρείας Λτδ, εξετάστηκαν οι λεπτομέρειες της σύνδεσης και συναποφασίστηκαν με τον αιτητή δύο στάδια υλοποίησης των έργων σύνδεσης, η «προσωρινή» και η «μόνιμη» λύση. Η προσωρινή λύση αποτελεί μέρος της τελικής διευθέτησης με σκοπό την πλήρη ικανοποίηση των αναγκών φορτίου του αιτητή με βάση το χρονοδιάγραμμα του. Η έκδοση της σχετικής Προσφοράς και Όρων Σύνδεσης προς την Τσιμεντοποιία Βασιλικού βρίσκεται σε τελικό στάδιο.

Στην ιστοσελίδα υπάρχει επίσης Πίνακας που δείχνει τις αιτήσεις για σύνδεση καταναλωτών ή αύξηση της ισχύος υφιστάμενων καταναλωτών, οι οποίες είχαν υποβληθεί στο ΔΣΜ μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2009. Σε άλλο Πίνακα φαίνονται οι αιτήσεις καταναλωτών για τις οποίες έχει υπογραφεί Σύμβασης Σύνδεσης με το ΔΣΜ.

Χρεώσεις Σύνδεσης Συστήματος Μεταφοράς

Οι μοναδιαίες τιμές (ηλεκτρολογικού και τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού, δομικών έργων κ.ά.) αποτελούν τη βάση για τη χρέωση των νέων συνδέσεων στο Σύστημα Μεταφοράς. Οι μοναδιαίες τιμές έχουν ετοιμαστεί κατόπιν διαβουλεύσεων με τον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και χρησιμοποιούνται ως βάση για την κοστολόγηση νέων συνδέσεων. Οι μοναδιαίες τιμές αναθεωρούνται το Δεκέμβριο κάθε έτους με εφαρμογή την πρώτη ημέρα κάθε νέου έτους.

Στο πλαίσιο των ευθυνών του ΔΣΜ είναι και η ενημέρωση των αιτητών για τους πιθανούς τρόπους σύνδεσης τους στο δίκτυο και οι τεχνικά αποδεκτές λύσεις που μπορούν να υλοποιηθούν, με γνώμονα πάντα την αξιοπιστία του συστήματος καθώς επίσης και την ελαχιστοποίηση του κόστους σύνδεσης. Στις περιπτώσεις για τις οποίες είναι αναγκαία η κατασκευή νέου Υποσταθμού, εξετάζονται οι εναλλακτικές θέσεις για την εγκαθίδρυση του λαμβάνοντας σοβαρά υπόψη και την ανάπτυξη του ηλεκτρικού δικτύου της ευρύτερης περιοχής.

Επίσκεψη ανώτατων στελεχών του ΔΕΣΜΗΕ στα γραφεία του ΔΣΜ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Ενεργοποίηση νέων Μονάδων Παραγωγής

Στις 11 Νοεμβρίου 2009 εντάχθηκε πλήρως η Εγκατάσταση Συνδυασμένου Κύκλου (ΕΣΚ 4) του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού στη διαθεσιμότητα του Συστήματος με αδειοδοτημένη Ικανότητα Παραγωγής Ισχύος ανερχόμενη στα 220MW. Στους δύο αεριοστρόβιλους που λειτούργησαν κατά το 2008 προστέθηκε και θερμική μονάδα που χρησιμοποιεί τα θερμά αέρια εξαγωγής των δύο αεριοστροβίλων.

Κατά την περίοδο από 14 Ιουλίου μέχρι 2 Οκτωβρίου 2009 για σκοπούς κάλυψης της θερινής ζήτησης, εντάχθηκαν μερικώς οι δύο Αεριοστρόβιλοι της ΕΣΚ 4 στη διαθεσιμότητα του Συστήματος (145MW), που εντωμεταξύ είχαν ολοκληρώσει με επιτυχία όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους και δοκιμές.

Προγραμματισμένες Διακοπές

Για σκοπούς συντήρησης εξοπλισμού ψηλής τάσης, διεξαγωγής εργασιών αναβάθμισης εξοπλισμού και σύνδεσης νέων υποσταθμών, ο ΔΣΜ εξέτασε, καθημερινά, αιτήσεις των Περιφερειών και των Σταθμών Παραγωγής της ΑΗΚ για προγραμματισμένες εργασίες και χειρισμούς στο Σύστημα Μεταφοράς. Η διαδικασία έγκρισης των αιτήσεων απαιτούσε, σε πολλές περιπτώσεις, μελέτες ροής φορτίου, υπαλλακτικές επιλογές για διατήρηση της ασφάλειας του Συστήματος και συντονισμό των εργασιών μεταξύ Περιφερειών και Σταθμών Παραγωγής της ΑΗΚ.

Η διαδικασία υποβολής και εξασφάλισης έγκρισης από το ΔΣΜ για διεξαγωγή εργασιών στο Σύστημα Μεταφοράς έγινε αποκλειστικά μέσω του ειδικού φύλλου της ιστοσελίδας του ΔΣΜ. Υποβλήθηκαν μέσα στο 2009 συνολικά 263 αιτήσεις από εξουσιοδοτημένους χρήστες του ειδικού ιστοχώρου του ΔΣΜ, τόσο από Περιφερειακά Γραφεία όσο και από Σταθμούς Παραγωγής. Το λογισμικό λειτούργησε πολύ ικανοποιητικά προσφέροντας τη δυνατότητα στους χρήστες για ομαλή διεξαγωγή εργασιών στο σύστημα μεταφοράς.

Μετά από εξέταση των υποθέσεων δόθηκε έγκριση για εργασία σε 219 περιπτώσεις και υλοποιήθηκαν 208 εργασίες.

Συντήρηση Μονάδων Παραγωγής

Για την όσο το δυνατό ομαλότερη λειτουργία του Συστήματος Παραγωγής,καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια ούτως ώστε ο προγραμματισμός και οι διαφοροποιήσεις στο πρόγραμμα συντήρησης των Μονάδων Παραγωγής να παρέχουν τη μέγιστη αξιοπιστία στη λειτουργία του Συστήματος Παραγωγής και Μεταφοράς. Κατά τη διάρκεια του έτους έγιναν ορισμένες αναγκαίες αναθεωρήσεις στο αρχικό πρόγραμμα της ετήσιας συντήρησης των Μονάδων Παραγωγής της ΑΗΚ, που υποβλήθηκε στο ΔΣΜ από την Επιχειρησιακή Μονάδα Παραγωγής για μελέτη και έγκριση. Σε κάθε περίπτωση το πρόγραμμα μελετήθηκε με γνώμονα πάντοτε τον καλύτερο λειτουργικό σχεδιασμό και εγκρίθηκε μετά από τις απαραίτητες αλλαγές. Επιπρόσθετα, ο ΔΣΜ μελέτησε αιτήσεις για έκτακτες εργασίες συντήρησης των Μονάδων Παραγωγής. Η έγκριση των εργασιών συντήρησης των Μονάδων Παραγωγής από μέρους του ΔΣΜ υπόκειται πάντοτε σε κριτήρια που αφορούν στην επάρκεια στην παραγωγή και στην ασφάλεια του Συστήματος. Για την έγκριση οποιασδήποτε εργασίας συντήρησης τίθεται ως ελάχιστη προϋπόθεση η διασφάλιση της απρόσκοπτης παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στους καταναλωτές, ακόμα και στην περίπτωση απώλειας της μεγαλύτερης μονάδας του Συστήματος με Ικανότητα Παραγωγής Ισχύος ανερχόμενης στα 130MW.

Ο προγραμματισμός της Συντήρησης Μονάδων Παραγωγής γίνεται με βάση τις πρόνοιες του Κεφαλαίου Τ4 των Κανόνων Μεταφοράς και Διανομής και πάντοτε σε συνεργασία με το αρμόδιο τμήμα του Παραγωγού.

Βραχυπρόθεσμη Πρόβλεψη της Διακύμανσης της Συνολικής Παραγωγής Ισχύος και της Συγχρονισμένης Ικανότητας Παραγωγής Ισχύος

Η βραχυπρόθεσμη πρόβλεψη της διακύμανσης της συνολικής παραγωγής και της συγχρονισμένης ικανότητας παραγωγής ισχύος του Συστήματος καθώς και της συνεπαγόμενης δέσμευσης των Μονάδων Παραγωγής διεξάγεται επί καθημερινής βάσης για σκοπούς βέλτιστης κάλυψης της απαιτούμενης ζήτησης. Στα πλαίσια της πρόβλεψης της παραγωγής ισχύος του Συστήματος λαμβάνονται υπόψη ιστορικά στοιχεία παραγωγής ισχύος, στοιχεία πρόβλεψης της ζήτησης φορτίου της ΑΗΚ, προβλέψεις καιρικών συνθηκών καθώς επίσης εμπειρίες και διαθέσιμα εργαλεία (λογισμικά ή τυπικές καμπύλες ημερήσιας διακύμανσης και συνολικής παραγωγής). Στη συνέχεια λαμβάνοντας υπόψη την πρόβλεψη της διακύμανσης της συνολικής παραγωγής ισχύος του Συστήματος, τις Δηλώσεις Τεχνικών Χαρακτηριστικών και Προγραμματισμού Παραγωγής της ΑΗΚ, τη διαθεσιμότητα των Μονάδων Παραγωγής στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς και τα προσφερόμενα λογισμικά προγράμματα του ΣΤΗΔΕ καθορίζεται το Πρόγραμμα Δέσμευσης των Μονάδων Παραγωγής για την επόμενη μέρα. Κατά την πρόβλεψη της διακύμανσης της συνολικής παραγωγής ισχύος γίνεται χρήση εγκεκριμένων δεδομένων για τις καιρικές συνθήκες από τη Μετεωρολογική Υπηρεσία Κύπρου καθώς και στοιχείων από διάφορες ιστοσελίδες του διαδικτύου, όπου γίνονται προβλέψεις του καιρού.

Σημειώνεται ότι τηρείται ηλεκτρονικό αρχείο, δημοσιοποιημένο στην ιστοσελίδα του ΔΣΜ, στο οποίο καταγράφεται ιστορικά ο βαθμός ευστοχίας των προβλέψεων με τη σύγκριση της διακύμανσης του πραγματικού και του προβλεπόμενου φορτίου του Συστήματος.

Στα πλαίσια της βελτίωσης των προβλέψεων και καλύτερης αξιοποίησης των στοιχείων που καταγράφονται, ο ΔΣΜ διερεύνησε την πιθανότητα συνεργασίας με το Τμήμα Μαθηματικών και Στατιστικής του Πανεπιστημίου Κύπρου για την ετοιμασία μελέτης στατιστικής ανάλυσης των δεδομένων συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ισχύος και ενέργειας της Κύπρου. Για το σκοπό αυτό συζητήθηκαν τρόποι για την εξεύρεση τυποποιημένων ημερήσιων καμπύλων διακύμανσης της συνολικής παραγωγής. Απώτερος σκοπός της μελέτης είναι, με τη χρήση των τυποποιημένων καμπύλων, να βελτιωθεί ακόμη περισσότερο η πρόγνωση της συνολικής παραγωγής ανά ημίωρο για τις μέρες που ακολουθούν τη μέρα της πρόγνωσης.

Μέτρηση Αρμονικών στο Σύστημα Μεταφοράς

Ζητήθηκε από το ΔΣΜ να αναλάβει τη μέτρηση των αρμονικών στους Υ/Σ 'Πολεμίδια', 'Αφροδίτη' και 'Ανατολικό' από την εταιρεία Quantum που ανέλαβε να συμβουλεύσει τον ανεξάρτητο παραγωγό D K Windsupply Ltd για την κατασκευή του αιολικού πάρκου 'Ορείτες' με σκοπό τον προσδιορισμό του μέγιστου επιτρεπτού επίπεδου αρμονικών του αιολικού πάρκου.

Οι μετρήσεις στους Υ/Σ της ΑΗΚ πραγματοποιήθηκαν και σε μερικές περιπτώσεις οι αρμονικές βρέθηκε να είναι ψηλότερες από το αναμενόμενο. Μετά από σχετική εξέταση του θέματος από το ΔΣΜ, καθορίστηκε ότι το μέγιστο επιτρεπτό επίπεδο των αρμονικών του αιολικού πάρκου δε θα μπορεί να ξεπεράσει το 2% των μέγιστων υφιστάμενων αρμονικών.

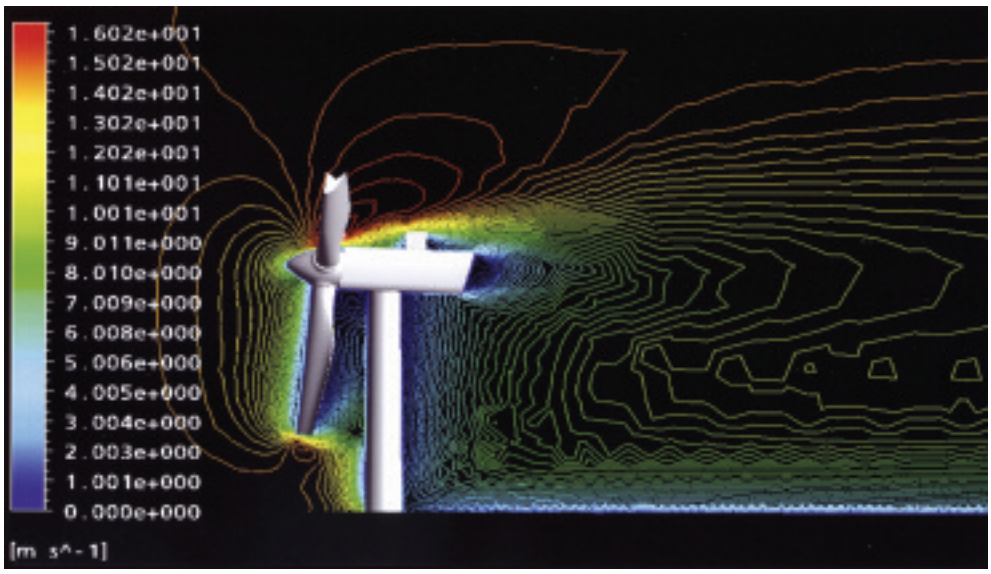

ΜΕΛΕΤΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Μελέτη Λειτουργίας Συστήματος και Εφαρμογή Νέας Πολιτικής Λειτουργικής Εφεδρείας

Κατά το 2009, ο ΔΣΜ αξιοποιώντας τα συμπεράσματα της εκτεταμένης Μελέτης λειτουργίας συστήματος που ολοκληρώθηκε κατά τα τέλη του 2008, καθώς και άλλων δικών του επιμέρους μελετών, προώθησε προτάσεις σχετικά με την εφαρμογή νέας πολιτικής λειτουργικής εφεδρείας. Οι προτάσεις ετοιμάστηκαν με γνώμονα τη διασφάλιση της βραχυπρόθεσμης, μεσοπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης αξιόπιστης λειτουργίας του συστήματος παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Τα συμπεράσματα της Μελέτης και οι προτάσεις του ΔΣΜ παρουσιάστηκαν στους εμπλεκόμενους φορείς με σκοπό την προώθηση νέας πολιτικής λειτουργικής εφεδρείας που να στηρίζεται στα συμπεράσματα της πιο πάνω Μελέτης. Κύριο χαρακτηριστικό της νέας πολιτικής λειτουργικής εφεδρείας είναι ο διαχωρισμός και κατανομή της στρεφόμενης εφεδρείας σε Πρωτεύουσα, Δευτερεύουσα και Τριτεύουσα, που είναι και η διεθνής πρακτική. Μετά από εκτεταμένες συζητήσεις και ανταλλαγή απόψεων με την ΑΗΚ και τη ΡΑΕΚ, επιτεύχθηκε κατά τα τέλη του 2009 συναντίληψη για εφαρμογή νέας πολιτικής λειτουργικής εφεδρείας.

Μελέτες Ανάλυσης Συστήματος

Με βάση τα δεδομένα τα οποία συλλέγει, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς διεξάγει μελέτες Λειτουργίας του Συστήματος αναλύοντας τις δυνατότητες του Συστήματος Μεταφοράς σε σχέση με εξωγενείς παράγοντες, ή παράγοντες οι οποίοι έχουν σχέση με την εύρυθμη λειτουργία του Συστήματος. Μερικές από τις μελέτες που έχουν διεκπεραιωθεί κατά το έτος 2009 είναι:

- Ανάλυση Συντελεστών Φόρτισης των Μετασχηματιστών Μεταφοράς
- Προγνώσεις Εβδομαδιαίων Φορτίων σε συνάρτηση με τη θερμοκρασία για χρήση στην έγκριση προγραμμάτων συντήρησης μονάδων παραγωγής και εξοπλισμού μεταφοράς
- Επίδραση της Παγκόσμιας Οικονομικής Κρίσης στην Κατανάλωση Ηλεκτρικής Ενέργειας κατά την Καλοκαιρινή Περίοδο 2009 για σύγκριση με προηγούμενα έτη
- Επαναπροσδιορισμός ορισμών καιρικών συνθηκών και πρόγνωση εβδομαδιαίου μέγιστου φορτίου
- Ανάλυση Επίπεδων Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος του Συστήματος.

Τα αποτελέσματα των μελετών αυτών αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του ΔΣΜ.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς

Μέσα στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του, ο ΔΣΜ ετοιμάζει σε συνεργασία με την ΑΗΚ και υποβάλλει στη ΡΑΕΚ προς έγκριση Δεκαετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς το οποίο και αναθεωρείται κάθε χρόνο. Στα τέλη του 2009 άρχισε η ετοιμασία του νέου Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης Συστήματος Μεταφοράς που καλύπτει την περίοδο 2010-2019. Για πρώτη φορά η ετοιμασία βάσης δεδομένων των νέων έργων που προγραμματίζονται καθώς και η ανάλυση ροής φορτίων γίνονται με τη νέα αναβαθμισμένη έκδοση του ειδικού λογισμικού προγράμματος. Η ανάλυση ροής φορτίων βασίζεται στην Πρόβλεψη Φορτίου και Ενέργειας που ετοιμάστηκε από το ΔΣΜ και αναθεωρείται ετησίως καθώς και στη Μελέτη Ανάπτυξης του Συστήματος Παραγωγής που ετοιμάστηκε από την ΑΗΚ.

Ετήσια Πρόβλεψη Μέγιστης Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος και Ενέργειας

Η πρόβλεψη της Μέγιστης Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος και Ενέργειας για την περίοδο 2009-2018, υποβλήθηκε για έγκριση στη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας Κύπρου στις αρχές Φεβρουαρίου 2009. Στις αρχές Μαρτίου 2009, υποβλήθηκε επίσης εναλλακτική πρόταση που έλαβε υπόψη τις προβλέψεις της ΑΗΚ η οποία και έτυχε έγκρισης από τη ΡΑΕΚ.

Διαφάνηκε ότι η πρόβλεψη για το 2009 ήταν αρκετά ακριβής αφού η καταγραμμένη μέγιστη ισχύς ανήλθε σε 1.103MW ενώ είχε προβλεφθεί η τιμή των 1.095MW για συνθήκες κανονικών καιρικών συνθηκών. Η τιμή που είχε προβλεφθεί για την Ετήσια Συνολική Παραγόμενη Ηλεκτρική Ενέργεια για το 2009 ήταν 5.380GWh και η καταγραμμένη ανήλθε σε 5.178GWh.

Με τη συμπλήρωση των στοιχείων για ολόκληρο το 2009, ο ΔΣΜ προχώρησε σε ετοιμασία μελέτης μακροπρόθεσμης πρόβλεψης για τη δεκαετία 2010-2019 και προέβηκε στις απαραίτητες διαβουλεύσεις με την ΑΗΚ. Τα αποτελέσματα με τις αναμενόμενες τιμές Μέγιστης Ισχύος και Ενέργειας φαίνονται στις Γραφικές Παραστάσεις 1 και 2 όπου παρουσιάζονται επίσης τα ετήσια ιστορικά στοιχεία από το έτος της γενικής ηλεκτροδότησης της Κύπρου το 1953 μέχρι και σήμερα.

Μελέτη για διαμόρφωση ενιαίας και ομοιόμορφης πολιτικής αναφορικά με τις απαιτήσεις για μετακίνηση/υπογειοποίηση γραμμών μεταφοράς

Ο ΔΣΜ συμμετέχει σε Ομάδα Εργασίας, που διορίστηκε υπό την εποπτεία της ΡΑΕΚ, για μελέτη του θέματος, που εκκρεμεί από δεκαετίες, για διαμόρφωση ενιαίας και ομοιόμορφης πολιτικής αναφορικά με τις απαιτήσεις για μετακίνηση/υπογειοποίηση γραμμών μεταφοράς που διέρχονται από κατοικημένες περιοχές, καθώς και τη διαμόρφωση πολιτικής για την εγκατάσταση νέων γραμμών μεταφοράς. Στην Ομάδα μετέχουν επίσης η ΡΑΕΚ και η ΑΗΚ. Η Ομάδα συνήλθε κατά το 2009 σε 7 συναντήσεις στις οποίες συζήτησε διεξοδικά το θέμα. Στα πλαίσια της ζητούμενης διαμόρφωσης πολιτικής για τις γραμμές μεταφοράς, μετακινήσεις, υπογειοποιήσεις και παροχής αποζημιώσεων σε επηρεαζόμενους ιδιοκτήτες γης, η Ομάδα ετοίμασε σχετικό ερωτηματολόγιο το οποίο απέστειλε σε Διαχειριστές Συστημάτων Μεταφοράς, Ρυθμιστικές Αρχές και Ηλεκτρικές Εταιρείες της Ευρώπης, η ανταπόκριση των οποίων θεωρείται σημαντική στη διαμόρφωση της πολιτικής.

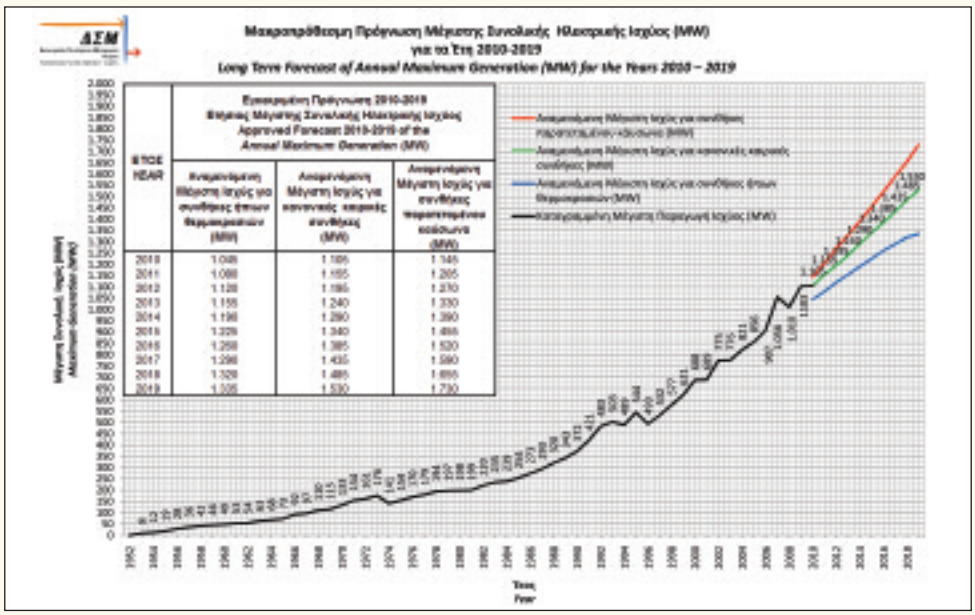

Γραφική Παράσταση 1

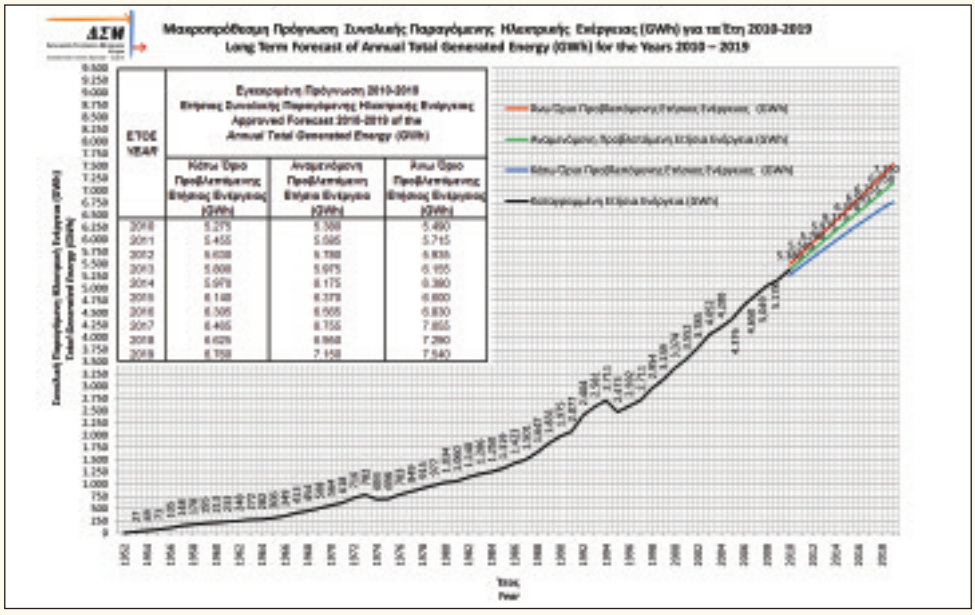

Γραφική Παράσταση 2

ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Σύστημα Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας (ΣΤΗΔΕ)

Το Σύστημα Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας (ΣΤΗΔΕ) λειτούργησε με ψηλό βαθμό αξιοπιστίας και λειτουργικότητας κατά το 2009, αποτελώντας το κύριο εργαλείο παρακολούθησης και ελέγχου του δικτύου μεταφοράς σε καθημερινή βάση. Σε αριθμό περιπτώσεων βλαβών κατά το 2009 που είχαν ως αποτέλεσμα τη διακοπή της παροχής σε καταναλωτές, η παροχή αποκαταστάθηκε με τηλεχειρισμούς που προσφέρει το σύστημα ΣΤΗΔΕ.

Κατά το 2009, αξιοποιώντας το Συμβόλαιο Συντήρησης που συνομολογήθηκε με την προμηθεύτρια εταιρεία, ενσωματώθηκαν στο σύστημα νέες λειτουργίες με σκοπό την πληρέστερη και αμεσότερη πληροφόρηση των Λειτουργών του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας αλλά και τον υπολογισμό και ιστορική καταγραφή δεδομένων. Σημαντική προσθήκη ήταν η ανάπτυξη και ενσωμάτωση στο σύστημα εξειδικευμένης εφαρμογής λογισμικού μέσω της οποίας υπολογίζονται με ακρίβεια και σε πραγματικό χρόνο τα παρεχόμενα επίπεδα Στρεφόμενης και Πρωτεύουσας Λειτουργικής Εφεδρείας. Η ανάπτυξη της εφαρμογής αυτής κατέστη δυνατή με αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της μελέτης λειτουργίας συστήματος που ολοκληρώθηκε στις αρχές του έτους και συγκεκριμένα τις καμπύλες ικανότητας Πρωτεύουσας Λειτουργικής Εφεδρείας των Μονάδων Παραγωγής του συστήματος της Κύπρου. Με την παρακολούθηση και τήρηση των ορθών επιπέδων Λειτουργικής Εφεδρείας περιορίζεται σημαντικά ο αριθμός και η διάρκεια διακοπών παροχής σε καταναλωτές σε περιπτώσεις σοβαρών διαταραχών. Το Συμβόλαιο Συντήρησης με την προμηθεύτρια εταιρεία ανανεώθηκε για 12 πρόσθετους μήνες.

Επεκτάσεις ΣΤΗΔΕ

Κατά το 2009 το σύστημα ΣΤΗΔΕ επεκτάθηκε με εξοπλισμό ελέγχου εργοστασιακής συρμάτωσης στους υφιστάμενους Υποσταθμούς Μεταφοράς «Επισκοπή» (132/11kV) και «Κολόσσι» (132/66/11kV), μέσα στα πλαίσια αναβάθμισης των πιο πάνω Υποσταθμών από 66kV σε 132kV.

Αξιολόγηση επιλογών αναβάθμισης ή αντικατάστασης του Συστήματος ΣΤΗΔΕ

Το σύστημα ΣΤΗΔΕ συμπλήρωσε το Μάρτιο του 2009 πέντε χρόνια λειτουργίας από την τελευταία του αναβάθμιση το 2004. Επειδή δεν είναι τεχνολογικά ορθολογιστικό να αφήνονται συστήματα της πολυπλοκότητας και έκτασης του ΣΤΗΔΕ στην ίδια έκδοση για μεγάλα χρονικά διαστήματα και λόγω του ότι το σύστημα βασίζεται σε εξειδικευμένου τύπου υπολογιστές που τέθηκαν ήδη εκτός παραγωγής και που σύντομα δε θα υποστηρίζονται από τις κατασκευάστριες εταιρείες, ο ΔΣΜ προχώρησε κατά το 2009 σε προκαταρκτική διερεύνηση της πιθανότητας μιας εκ νέου αναβάθμισης του συστήματος στην τελευταία του έκδοση.

Κατόπιν συζητήσεων λήφθηκε σχετική προσφορά από την προμηθεύτρια εταιρεία, η οποία θεωρήθηκε ψηλή από το ΔΣΜ. Για αυτό, ο ΔΣΜ αποφάσισε να αξιολογήσει όλες τις εναλλακτικές επι-

λογές για τη μελλοντική αναβάθμιση ή ακόμα και την πλήρη αντικατάσταση του συστήματος. Για το σκοπό αυτό, ανατέθηκε μελέτη σε ειδικό Σύμβουλο με όρους εντολής την τεχνοοικονομική αξιολόγηση της προσφοράς της προμηθεύτριας εταιρείας του ΣΤΗΔΕ, αλλά και συγκριτική παρουσίαση των συστημάτων των πιο καθιερωμένων κατασκευαστών τέτοιων συστημάτων.

Στα ίδια πλαίσια, ο ΔΣΜ συμμετείχε σε συνέδριο στη Γαλλία που διοργανώθηκε από άλλο προμηθευτή συστημάτων Τηλεελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας όπου δόθηκε η ευκαιρία να αποκτηθεί γνώση των δυνατοτήτων και τεχνικών χαρακτηριστικών που διαθέτουν άλλα συστήματα. Περαιτέρω, ο ΔΣΜ πραγματοποίησε σχετικές επαφές και με άλλους Ευρωπαίους Διαχειριστές.

Από τα συμπεράσματα της έκθεσης του Συμβούλου και με τη γνώση που αποκτήθηκε από τις πιο πάνω ενέργειες του ΔΣΜ, αποφασίστηκε ότι η προσφορά της προμηθεύτριας εταιρείας για αναβάθμιση του συστήματος στην τελευταία του έκδοση δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή αφού δεν ανταποκρίνεται στην ανάγκη αναβάθμισης με ψηλές δυνατότητες. Ο ΔΣΜ ανέβαλε την απόφαση για το επόμενο έτος.

Εφαρμογή νέας πολιτικής εξισορρόπησης Παραγωγής και Ζήτησης (Αναθεώρηση Σχεδίου Απόρριψης Φορτίων λόγω Υποσυχνότητας)

Κατά το 2009, ολοκληρώθηκε η εφαρμογή αναθεωρημένης πολιτικής εξισορρόπησης παραγωγής και ζήτησης μετά από σοβαρές διαταραχές, με βάση τα αποτελέσματα της Τεχνοοικονομικής Μελέτης Λειτουργίας Συστήματος, που ολοκληρώθηκε κατά τα τέλη του 2008. Βάσει της νέας πολιτικής, εφαρμόζεται όπως και στην προηγούμενη πολιτική, προγραμματισμένη και ελεγχόμενη διακοπή της παροχής σε ομάδες καταναλωτών με συγκεκριμένη σειρά που καθορίζεται από την ΑΗΚ, μέσω του συστήματος που είναι γνωστό ως "Σχέδιο Απόρριψης Φορτίων Λόγω Υποσυχνότητας".

Όμως στη νέα πολιτική, η διακοπή φορτίων είναι πιο «συντονισμένη» με το μέγεθος της διαταραχής ώστε να περιορίζεται η διακοπή παροχής σε καταναλωτές, τόσο σε αριθμό επηρεαζόμενων όσο και σε διάρκεια. Αυτό επιτυγχάνεται διακόπτοντας περισσότερες και μικρότερες από προηγουμένως ομάδες καταναλωτών. Διαφάνηκε ότι με τη νέα πολιτική, συγκριτικά με τα καταγραμμένα στοιχεία διαταραχών προηγούμενων ετών, επιτεύχθηκε ουσιαστική μείωση της έκτασης και διάρκειας του φορτίου που διακόπτεται σε περιπτώσεις διαταραχών.

Εγκατάσταση εξοπλισμού καταγραφής διαταραχών σε Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς και σημαντικούς Υποσταθμούς Μεταφοράς

Κύρια αποστολή του ΔΣΜ, όπως αυτή καθορίζεται από τη νομοθεσία, είναι να μεριμνά για την αποκατάσταση βλαβών ή επίλυση άλλων προβλημάτων στο Σύστημα Παραγωγής/Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας, ώστε αυτό να καθίσταται αποδοτικό, συντονισμένο, ασφαλές, αξιόπιστο και οικονομικά βιώσιμο, εξασφαλίζοντας απρόσκοπτη και αδιάλειπτη παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στους Κύπριους καταναλωτές.

Ο ΔΣΜ, στα πλαίσια επίτευξης των στόχων για ακριβή ανάλυση σφαλμάτων και εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων εγκατέστησε από το 2003 καταγραφικά όργανα στους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ, τα οποία καταγράφουν, σε περιπτώσεις διαταραχών, με ψηλό ρυθμό δειγματοληψίας, την αντίδραση των μονάδων παραγωγής και τη συμπεριφορά της συχνότητας. Το σύστημα επεκτάθηκε ώστε να περιλάβει και τις νέες Μηχανές Εσωτερικής Καύσης του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Δεκέλειας καθώς και τις τρεις νέες μονάδες των Εγκαταστάσεων Συνδυασμένου Κύκλου του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού. Κατά το 2009, καταγράφηκαν πολύτιμα δεδομένα σε περιπτώσεις είτε απρόβλεπτων, είτε προγραμματισμένων αποσυνδέσεων Μονάδων Παραγωγής. Αναθεωρήθηκε επίσης το λογισμικό ανάλυσης των δεδομένων που καταγράφονται από τα όργανα και πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικά προγράμματα για τους νέους Μηχανικούς Βάρδιας του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας.

Ο ΔΣΜ στα πλαίσια βελτίωσης της ανάκτησης τέτοιων δεδομένων, προχώρησε στην ετοιμασία πρότασης προδιαγραφών προς την ΑΗΚ με σκοπό την προκήρυξη διαγωνισμού αγοράς και εγκατάστασης εξειδικευμένου εξοπλισμού καταγραφής σφαλμάτων και σοβαρών διαταραχών σε Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς και σημαντικούς Υποσταθμούς Μεταφοράς.

Τα συγκεκριμένα καταγραφικά όργανα θα δίνουν πληρέστερη εικόνα στις περιπτώσεις σοβαρών σφαλμάτων και εκτεταμένων διακοπών στους καταναλωτές. Θα αποτελέσει το κύριο εργαλείο στη διάθεση των λειτουργών του ΔΣΜ που είναι υπεύθυνοι για την ανάλυση σφαλμάτων ώστε να ληφθούν προληπτικά μέτρα βελτίωσης της συμπεριφοράς του Συστήματος. Επιπρόσθετα ως παράγωγη εφαρμογή θα είναι και η αξιολόγηση της ποιότητας της παροχής στο Σύστημα Μεταφοράς.

Λογισμικό Ανάλυσης Συστήματος

Κατά το 2009, το ειδικό λογισμικό ανάλυσης συστήματος που είχε αποκτηθεί το 2008, χρησιμοποιήθηκε σε διάφορες περιπτώσεις για σκοπούς υπολογισμού της στάθμης βραχυκύκλωσης για τις ανάγκες μελετών σύνδεσης νέων παραγωγών και μεγάλων καταναλωτών στο σύστημα μεταφοράς. Επίσης χρησιμοποιήθηκε για την ετοιμασία μελετών ροής φορτίου κατά την εξέταση αιτήσεων για διεξαγωγή εργασιών συντήρησης σε εξοπλισμό μεταφοράς.

Επίσης, άρχισε κατά το 2009 η δημιουργία δομημένης βάσης δεδομένων που να περιέχει το μοντέλο του συστήματος παραγωγής και μεταφοράς ανά έτος μέχρι το 2020. Με την ολοκλήρωση της εργασίας αυτής, θα μπορούν να διεξάγονται μελέτες ροής φορτίου και μεταβατικής ευστάθειας του συστήματος για το τρέχον και κάθε μελλοντικό έτος. Αυτό θα διευκολύνει και θα επιταχύνει σε μεγάλο βαθμό την ετοιμασία του Δεκαετούς Προγράμματος Ανάπτυξης του Συστήματος Μεταφοράς.

Κατά το 2009, προχώρησε επίσης η ανάπτυξη διεπαφής του εν λόγω λογισμικού με το Σύστημα Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας. Μετά την ολοκλήρωση της διεπαφής, θα αρχειοθετείται σε ηλεκτρονικό αρχείο στιγμιότυπο της κατάστασης του συστήματος κάθε πέντε λεπτά. Η καταχώρηση θα παρέχει όλα τα ανά πεντάλεπτο αρχεία κατάστασης του εξοπλισμού και των φορτίσεων

του Συστήματος Παραγωγής/Μεταφοράς της Κύπρου. Τα στιγμιότυπα θα μπορούν να ανακαλούνται από το μελετητή με απλή εισαγωγή της ημερομηνίας και ώρας. Με αυτό τον τρόπο, το Λογισμικό Ανάλυσης Συστήματος θα μπορεί να χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή μελετών ανάλυσης της συμπεριφοράς του δικτύου σε καθημερινή βάση για τις ανάγκες λειτουργικού σχεδιασμού του συστήματος μεταφοράς.

Κατά το 2009 έληξε η εγγύηση του εν λόγω λογισμικού και συνομολογήθηκε διετές Συμβόλαιο Συντήρησης με την προμηθεύτρια εταιρεία για παροχή Τεχνικής Υποστήριξης αλλά και των μεταγενέστερων αναβαθμισμένων εκδόσεων του λογισμικού.

Προσομοίωση Δυναμικής Συμπεριφοράς Συστήματος

Κατά το 2009, προχώρησε η εισαγωγή στο ειδικό λογισμικό ανάλυσης συστήματος, των δεδομένων που απαιτούνται για την εκπόνηση μελετών προσομοίωσης της δυναμικής συμπεριφοράς του συστήματος σε περιπτώσεις διαταραχών. Η προσπάθεια επιβεβαίωσης της ορθότητας των αποτελεσμάτων της προσομοίωσης συνεχίστηκε και κατά το 2009 με διεξαγωγή μελετών προσομοίωσης πραγματικών διαταραχών. Οι πρώτες συγκρίσεις προσομοιωμένης και πραγματικής συμπεριφοράς του συστήματος είναι ενθαρρυντικές.

Ο ΔΣΜ αποβλέπει με την προσπάθεια αυτή στο να αποκτήσει την ικανότητα να προσομοιώνει με ικανοποιητική ακρίβεια τη συμπεριφορά του συστήματος σε περιπτώσεις διαταραχών. Αυτό είναι δυνατό να επιτευχθεί λόγω του μικρού και απομονωμένου συστήματος παραγωγής και μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας της Κύπρου.

Με την ολοκλήρωση του μεγαλεπήβολου αυτού στόχου, και την εισαγωγή της ανάλυσης της δυναμικής συμπεριφοράς ως μέρος της καθημερινής ροής των εργασιών λειτουργίας του Συστήματος, μπορούν να προκύψουν τεράστια οφέλη. Πρώτιστα, το προσωπικό του που ασχολείται με τον καθημερινό προγραμματισμό λειτουργίας του Συστήματος, θα αποκτήσει πολύτιμη γνώση σχετικά με τη συμπεριφορά του συστήματος και θα μπορεί να ανταποκρίνεται και να ενεργεί αποδοτικότερα σε περιπτώσεις σοβαρών βλαβών. Πρόσθετα, έχοντας την ικανότητα προσομοίωσης, θα μπορεί να προγραμματίζεται η λειτουργία του συστήματος με τρόπο που να εξασφαλίζεται η μέγιστη απόδοση στο χαμηλότερο κόστος, τηρώντας τα ελάχιστα επίπεδα λειτουργικής εφεδρείας που απαιτούνται για την αποφυγή εκτεταμένων διακοπών παροχής.

Συστήματα Ασφάλειας

Για καλύτερη παρακολούθηση της ασφάλειας του Εφ.ΚΕΕ εγκαταστάθηκε σύστημα κλειστού κυκλώματος τηλεόρασης στο Εφ.ΚΕΕ ώστε να υπάρχει άμεση και συνεχής παρακολούθηση του χώρου από τους Μηχανικούς του ΕΚΕΕ. Επίσης εγκαταστάθηκε σύστημα θυροτηλεφώνου οπτικής απεικόνισης με το οποίο οι Μηχανικοί του ΕΚΕΕ έχουν τη δυνατότητα να επιτρέπουν πρόσβαση σε προσωπικό για εκτέλεση εργασίας, όπως συντήρηση και επιδιόρθωση εξοπλισμού. Τα οπτικά

και άλλα σήματα μεταφέρονται από το Εφ.ΚΕΕ μέσω του υφιστάμενου δικτύου οπτικών ινών που διαθέτει ο ΔΣΜ.

Μετά από αίτημα του ΔΣΜ και της ΑΗΚ για μείωση/απόσυρση των φρουρών ασφάλειας η Επιτροπή Ασφάλειας Οργανισμών Κοινής Ωφελείας πραγματοποίησε έλεγχο στους χώρους του ΕΚΕΕ και υπέβαλε σχετική έκθεση για βελτίωση της ασφάλειας των Εγκαταστάσεων του ΔΣΜ.

Το αίτημα του ΔΣΜ για απόσυρση των φρουρών ασφάλειας έγινε αποδεκτό, υπό την προϋπόθεση να εφαρμοστούν οι εισηγήσεις της Επιτροπής Ασφάλειας που αφορούν στην αύξηση του επιπέδου ασφάλειας στο ΕΚΕΕ. Μεταξύ αυτών, έχουν γίνει οι πιο κάτω εισηγήσεις:

1. Εγκατάσταση Συστήματος Εντοπισμού Λαθραίας Διείσδυσης
2. Αναβάθμιση του Κλειστού Κυκλώματος Τηλεόρασης
3. Αναβάθμιση του Συστήματος Ηλεκτρονικού Ελέγχου πρόσβασης μέσω του ανελκυστήρα

Για αυτό το λόγο, ο ΔΣΜ προχώρησε στην ετοιμασία προδιαγραφών για προκήρυξη σχετικού διαγωνισμού.

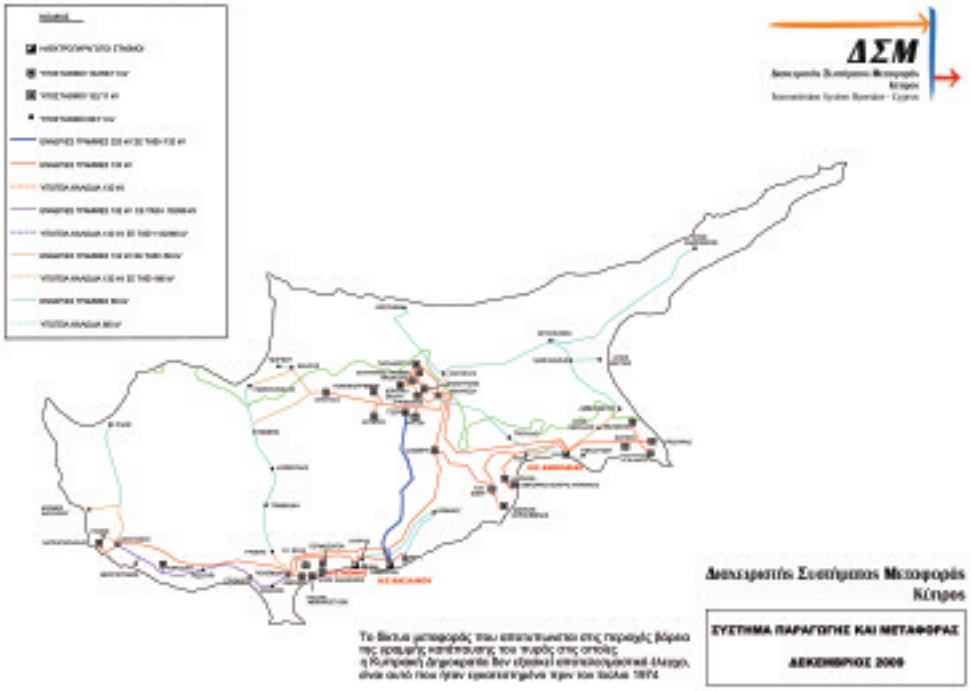

ΕΡΓΑ
ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Αυτόματη Τηλεκαταγραφή Μετρήσεων Ενέργειας στα Συστήματα Παραγωγής/Μεταφοράς

Το Λογισμικό Αυτόματης Τηλεκαταγραφής Μετρήσεων Ενέργειας στο Σύστημα Μεταφοράς και μελλοντικά της παραγωγής και κατανάλωσης των πελατών Ανεξάρτητων Παραγωγών, λειτούργησε και κατά το 2009 με ψηλό βαθμό αξιοπιστίας. Μέσω του συστήματος αυτού, ο ΔΣΜ ετοίμασε με αυτοματοποιημένο τρόπο μηνιαίες στατιστικές καταστάσεις σχετικά με την παραγωγή και διακίνηση ενέργειας και των θερμικών απωλειών κατά τη μεταφορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Όπως προνοείται από τους Κανόνες Αγοράς Ηλεκτρισμού, το εν λόγω σύστημα θέτει τις βάσεις για τον υπολογισμό των χρεώσεων χρήσης δικτύου και άλλων χρεώσεων για μελλοντικούς Ανεξάρτητους Παραγωγούς καθώς και για την τήρηση των λογαριασμών των Ανεξάρτητων Παραγωγών. Μέσω του Συστήματος για Αυτόματη Τηλεκαταγραφή Μετρήσεων Ενέργειας τηλεμετρείται ανά ημίωρο, με ακρίβεια, η ενέργεια που εισάγει ο κάθε Ανεξάρτητος Παραγωγός στο Σύστημα Μεταφοράς και η ενέργεια που καταναλώνεται από τους πελάτες του, για σκοπούς χρεώσεων και υπολογισμού του Ισοζυγίου Αγοράς. Πρόσθετα παραθέτει τα σημαντικότερα στοιχεία νέων υποσταθμών μεταφοράς, με σκοπό την ανάλυση τους για μελέτη της συμπεριφοράς και αξιοπιστίας σε μελέτες λειτουργίας και ανάπτυξης.

Εναέρια φωτογραφία του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού της ΑΗΚ στο Βασιλικό

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

Μονάδες Ηλεκτροπαραγωγών Σταθμών

Η τρίτη μονάδα παραγωγής ισχύος 130MW στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού της ΑΗΚ, κατά τις αρχές του 2009 εντάχθηκε πλήρως στη διαθεσιμότητα του Συστήματος.

Ενεργοποίηση νέων Μονάδων Παραγωγής

Στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας ολοκληρώθηκε η σύνδεση των Μονάδων Εσωτερικής Καύσης (ΜΕΚ1) στο Σύστημα με αδειοδοτημένη Ικανότητα Παραγωγής Ισχύος ανερχόμενη στα 50MW. Η επίσημη ένταξή τους στη διαθεσιμότητα του Συστήματος έγινε στις 02 Ιουνίου 2009.

Στις 11 Νοεμβρίου 2009 εντάχθηκε πλήρως στη διαθεσιμότητα του Συστήματος η Εγκατάσταση Συνδυασμένου Κύκλου (ΕΣΚ 4) του Ηλεκτροπαραγωγού Σταθμού Βασιλικού, με αδειοδοτημένη Ικανότητα Παραγωγής Ισχύος ανερχόμενη στα 220MW. Στους δύο αεριοστρόβιλους που λειτούργησαν κατά το 2008 προστέθηκε και η θερμική μονάδα που χρησιμοποιεί τα θερμά αέρια εξαγωγής των δύο αεριοστρόβιλων.

Σημειώνεται ότι κατά την περίοδο από 14 Ιουλίου μέχρι 2 Οκτωβρίου 2009, για σκοπούς κάλυψης της θερινής ζήτησης εντάχθηκε μερικώς η ΕΣΚ 4 στη διαθεσιμότητα του Συστήματος με την αδειοδοτημένη Ικανότητα Παραγωγής Ισχύος των δύο Αεριοστρόβιλων της ΕΣΚ 4 (145MW), που εντωμεταξύ είχαν ολοκληρώσει με επιτυχία όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους και δοκιμές.

Νέα Έργα στο Σύστημα Μεταφοράς

Υποσταθμοί Μεταφοράς

Νέα Έργα

Κατά το 2009, δε συνδέθηκαν στο Σύστημα νέοι Υποσταθμοί Μεταφοράς.

Αναβαθμίσεις Υποσταθμών

- **Υποσταθμός «Χατζηπασχάλης»**

  Στις 18 Μαρτίου 2009 ενεργοποιήθηκε ο τρίτος νέος Μετασχηματιστής Ισχύος 132/11kV (31,5/40MVA) στον Υποσταθμό Μεταφοράς «Χατζηπασχάλης», του οποίου οι εργασίες για εγκατάσταση άρχισαν στις 25 Νοεμβρίου 2008.

- **Υποσταθμός «Ξεροπόταμος»**

  Προστέθηκε ένας νέος Μετασχηματιστής Ισχύος 66/11kV (7,5/10MVA) στον Υποσταθμό Μεταφοράς «Ξεροπόταμος» και η ικανότητα του Υποσταθμού αυξήθηκε από 2x2,5MVA συν 1x10,5/15MVA σε 2x2,5MVA συν 1x10,5/15MVA συν 1x7,5/10MVA, δηλαδή από 20MVA σε 30MVA. Ο νέος Μετασχηματιστής ενεργοποιήθηκε στις 20 Ιουλίου 2009.

Κατά το 2009, προχώρησαν επίσης οι εργασίες σταδιακής αναβάθμισης τάσης από 66/11 σε 132/11kV των υποσταθμών μεταφοράς «Κολόσσι», «Επισκοπή» και «Πισσούρι». Η έναρξη των εργασιών αναβάθμισης στους πιο πάνω Υποσταθμούς άρχισαν στις 30 Μαΐου 2009, 24 Οκτωβρίου 2007 και 29 Νοεμβρίου 2009, αντίστοιχα. Στα πλαίσια των πιο πάνω αναβαθμίσεων, εγκαταστάθηκαν οι πιο κάτω Μετασχηματιστές Ισχύος:

- **Υποσταθμός «Επισκοπή»**
  Μετασχηματιστής 132/11kV (12,5/16MVA) στον Υποσταθμό Μεταφοράς «Επισκοπή», ο οποίος και ενεργοποιήθηκε στις 28 Ιουλίου 2009.
- **Υποσταθμός «Κολόσσι»**
  Μετασχηματιστής 132/11kV (31,5/40MVA) στον Υποσταθμό Μεταφοράς «Κολόσσι», ο οποίος και ενεργοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2009.
- **Υποσταθμός «Πισσούρι»**
  Μετασχηματιστής 132/11kV (12,5/16MVA) στον Υποσταθμό Μεταφοράς «Πισσούρι», ο οποίος και ενεργοποιήθηκε στις 29 Νοεμβρίου 2009.

Αποξήλωση Εξοπλισμού

- **Υπόγειο καλώδιο 132kV «Δασούπολις-Επαρχιακό Γραφείο» Αρ.2**
  Στις 7 Νοεμβρίου 2009, αφαιρέθηκε από το Σύστημα Μεταφοράς το υπόγειο καλώδιο 132kV «Δασούπολις-Επαρχιακό Γραφείο» Αρ.2, ενωρίτερα από την προγραμματισμένη του ημερομηνία, το οποίο ήταν παλαιού τύπου με μόνωση λαδιού που υπέστη βλάβη και του οποίου η επιδιόρθωση κρίθηκε από την ΑΗΚ ως αντιοικονομική.

Εναέριες Γραμμές/Υπόγεια Καλώδια

- **Εναέρια γραμμή «Ανατολικό-Χατζηπασχάλης» Αρ.2**
  Κατά το 2009, ολοκληρώθηκε η τελική φάση της διασύνδεσης του Υποσταθμού Μεταφοράς 132/22-11kV «Χατζηπασχάλης» στο Σύστημα, με την επανενεργοποίηση και του δεύτερου εναέριου κυκλώματος 132kV «Ανατολικό-Χατζηπασχάλης» Αρ.2 στους ζυγούς 132kV του Υποσταθμού. Οι εργασίες εγκατάστασης που άρχισαν στις 25 Νοεμβρίου 2008, ολοκληρώθηκαν με την τελική αυτή φάση στις 28 Απριλίου 2009.
- **Υπόγειο καλώδιο «Αθαλάσσα-Δασούπολις» Αρ.1 & 2 132kV**
  Κατά το 2009, διεκπεραιώθηκε η υπογειοποίηση των κυκλωμάτων 132kV «Αθαλάσσα-Δασούπολις» Αρ.1 & 2 μήκους 5,75km και 5,68km, αντίστοιχα. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν στις 7 Νοεμβρίου 2009.

Επίσκεψη ανώτατων στελεχών του ΔΕΣΜΗΕ στα γραφεία του ΔΣΜ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ/ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Συνολική Ηλεκτρική Ενέργεια Κύπρου

Το σύνολο της παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας στις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας, εκτός αυτών βόρεια της γραμμής κατάπαυσης του πυρός όπου το Κράτος δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο, αποτελείται από:

1. Τη συνολική ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από τους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ
2. Την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Αυτοπαραγωγούς
3. Την ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από Ανεξάρτητους Παραγωγούς με τη χρήση:
   - Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας
   - Συμβατικών Μονάδων

Κατά το 2009, λειτούργησαν Ηλεκτροπαραγωγοί Σταθμοί μόνο για τις περιπτώσεις 1 και 2 πιο πάνω. Το σύνολο της παραχθείσας ενέργειας για το 2009 ανήλθε σε 5.177.643 MWh. Το σύνολο της ενέργειας που εισήλθε στο Σύστημα Μεταφοράς, μετά την αφαίρεση των απωλειών στους Σταθμούς Παραγωγής ανήλθε σε 4.853.395 MWh.

Το πιο κάτω Σχεδιάγραμμα δείχνει παραστατικά την παραγωγή και κατανάλωση ηλεκτρισμού καθώς και τις απώλειες στο Σύστημα Μεταφοράς κατά το 2009.

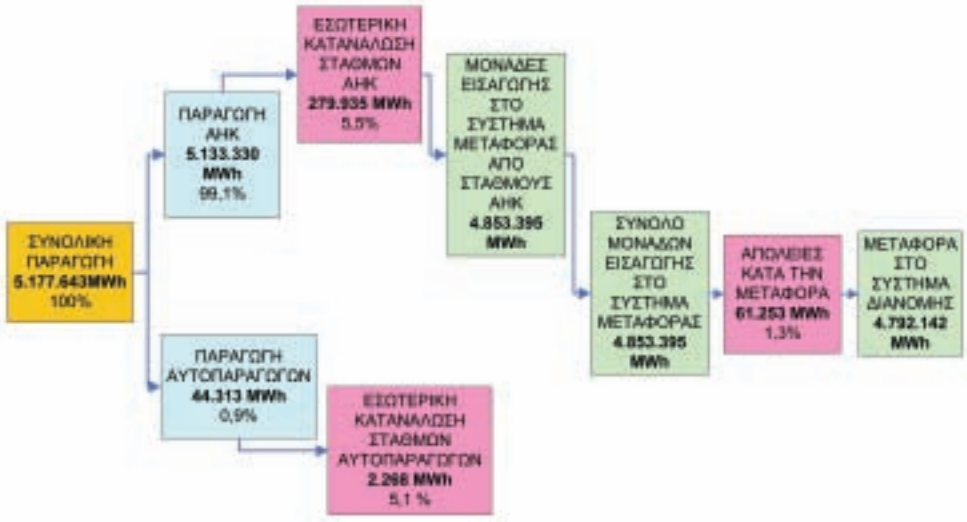

Παραγωγή και Μεταφορά Ηλεκτρικής Ενέργειας

Συνολική Ηλεκτρική Ενέργεια από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της ΑΗΚ και Απώλειες στο Σύστημα Παραγωγής

Το σύνολο της παραγωγής από τους τρεις Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού ήταν 5.133.330 MWh κατά το έτος 2009 έναντι 4.995.838 MWh το 2008, παρουσίασε δηλαδή αύξηση κατά 2,8% σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Οι ανάγκες σε ηλεκτρική ενέργεια μέσα στους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς της Αρχής Ηλεκτρισμού κυμάνθηκαν στα ίδια επίπεδα με το προηγούμενο έτος, δηλαδή 5,5% της συνολικής παραγωγής της ΑΗΚ.

Ηλεκτρική Ενέργεια Αυτοπαραγωγών

Η «Τσιμεντοποιία Βασιλικού Δημόσια Εταιρεία Λτδ», με εγκεκριμένο φορτίο 20,5MVA και συνολική δυνατότητα αυτοπαραγωγής 11MW, είχε συνολική κατανάλωση για το έτος 2009 στο ύψος των 135.455MWh από την οποία οι 44.313MWh, έναντι 53.209MWh κατά το 2008, προήλθαν από αυτοπαραγωγή, δηλαδή το 33% της συνολικής κατανάλωσης έναντι 37% κατά το 2008. Οι υπόλοιπες 91.142MWh, ή 67% της συνολικής κατανάλωσης, τροφοδοτήθηκαν από την ΑΗΚ. Από την αυτοπαραγωγή οι 2.268MWh ήταν απώλειες στα βοηθητικά μηχανήματα έναντι 2.397MWh κατά το 2008.

Αναλυτική Παραγωγή κατά Μονάδα Παραγωγής

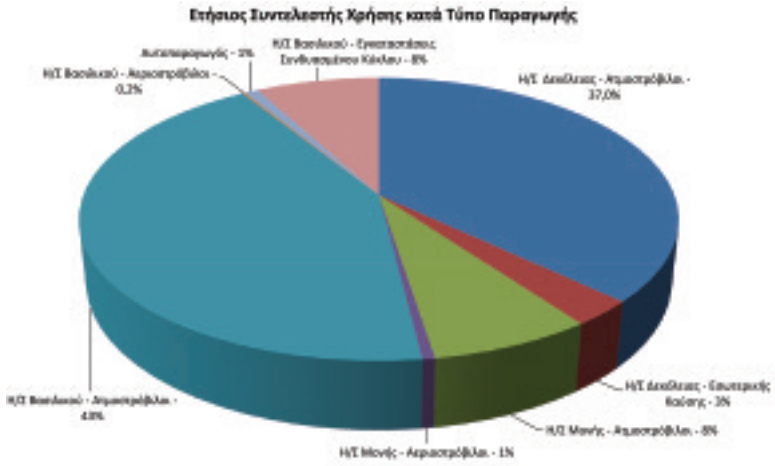

Στο Σχεδιάγραμμα φαίνεται παραστατικά το ποσοστό παραγωγής κατά Σταθμό/Τύπο Παραγωγής.

Επίσης στην ιστοσελίδα του ΔΣΜ, **www.dsm.org.cy**, υπάρχει Πίνακας που παρουσιάζει τη χρήση της κάθε μονάδας παραγωγής κατά το 2009.

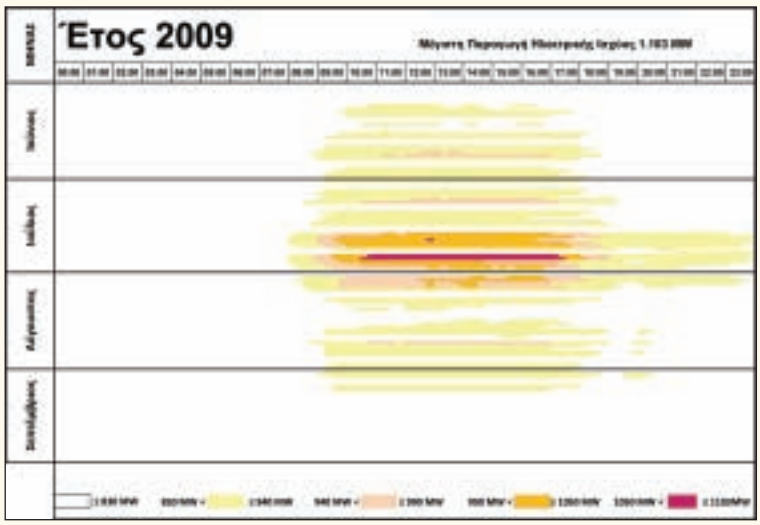

Επίπεδα Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος του Συστήματος για το έτος 2009

Το σχεδιάγραμμα δείχνει με χρώματα το ύψος της Μέγιστης Παραγωγής κατά ημέρα για την καλοκαιρινή περίοδο. Όσον πιο έντονο είναι το χρώμα τόσο πιο μεγάλη ήταν η Μέγιστη Παραγωγή. Το βαθύ κόκκινο χρώμα δείχνει ότι κατά το τέλος του Ιουλίου, για δύο μέρες, περίπου από τις 10:00 το πρωί έως τις 5:00 το απόγευμα, το φορτίο κυμαινόταν από 1.050MW έως 1.103 MW. Η διάρκεια αυτής της υψηλής ζήτησης οφείλεται στη συνεχή χρήση κλιματιστικών, καθότι υπό συνθήκες καύσωνα, κατά τη διάρκεια της νύκτας δεν υπάρχει αρκετός χρόνος να μειωθεί ικανοποιητικά η θερμοκρασία των κτηρίων έως την επόμενη ημέρα. Συνεπώς, δεν είναι μόνο η στιγμιαία τιμή της μέγιστης ζήτησης του συστήματος που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη αλλά και η διάρκεια ενός Επίπεδου Ζήτησης και Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος.

Απώλειες στο Σύστημα Μεταφοράς

Οι θερμικές απώλειες κατά τη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας στο δίκτυο Μεταφοράς για το 2009 ήταν κατά μέσο όρο 1,3% των μονάδων που εξήχθησαν από τους Ηλεκτροπαραγωγούς Σταθμούς, στα ίδια δηλαδή επίπεδα με το 2008.

Επίπεδα Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος του Συστήματος

Τα δεδομένα συνολικής παραγωγής του συστήματος έχουν αναλυθεί και έχει υπολογισθεί ο λόγος της συνολικής παραγωγής που καταγράφηκε για το κάθε ημίωρο του έτους ως προς τη μέγιστη συνολική παραγωγή του έτους. Τα αποτελέσματα φαίνονται με χρωματισμούς ανάλογα με το ύψος του φορτίου που καταγράφηκε για κάθε ημίωρο ώστε να δίνεται μια συνοπτική παρουσίαση ολόκληρου τους έτους.

Τα Επίπεδα Παραγωγής Ηλεκτρικής Ισχύος του Συστήματος για τους μήνες Ιούνιο έως Σεπτέμβριο του 2009 φαίνονται στο Σχεδιάγραμμα πιο πάνω, τα οποία δείχνουν τη διάρκεια της φόρτισης του συστήματος.

Συνολική Μέγιστη Ισχύς Συστήματος

Το Σχεδιάγραμμα στην επόμενη σελίδα, παρουσιάζει τη διακύμανση στη συνολική παραγωγή κατά τις ημέρες της ψηλότερης καλοκαιρινής και χειμερινής μέγιστης ζήτησης του έτους και κατά την ημέρα που παρατηρήθηκε η χαμηλότερη ημερήσια ζήτηση.

Η Μέγιστη Παραγωγή Ηλεκτρικής Ισχύος και Ενέργειας κατά το καλοκαίρι του 2009 ανήλθε στα 1.103MW (1.098MW παραγωγή ΑΗΚ και 5MW του Αυτοπαραγωγού) με συνολική διαθεσιμότητα των μονάδων παραγωγής στα 1.251MW. Η μέγιστη ζήτηση σημειώθηκε ημέρα Τρίτη στις 14:15 της 28ης Ιουλίου 2009, με τη θερμοκρασία στο εσωτερικό στους 40°C. Η μέγιστη παραγωγή των 1.103MW κατά το 2009 είναι στα πλαίσια αυτής που προβλέφθηκε από το ΔΣΜ για συνθήκες **κανονικών** θερμοκρασιών.

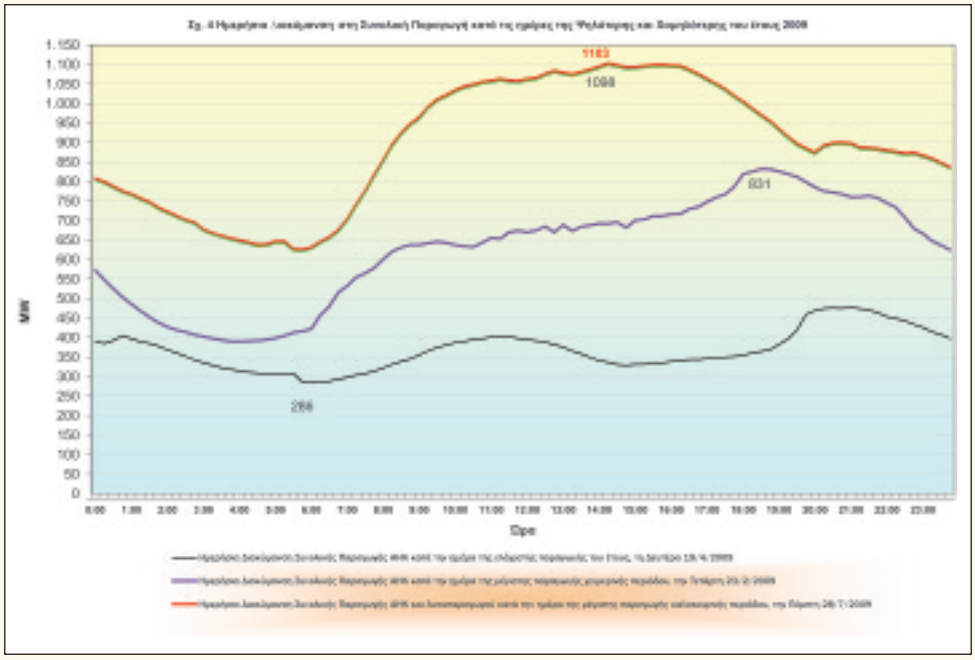

Συντελεστής Φορτίου

Ο συντελεστής φορτίου, που είναι ο λόγος του μέσου φορτίου προς το φορτίο αιχμής, ήταν 53,6% κατά το 2009 λαμβάνοντας υπόψη τη συνεισφορά της Αυτοπαραγωγής, σε σύγκριση με 56,9% το 2008.

Ο συντελεστής φορτίου, λαμβάνοντας υπόψη μόνο την παραγωγή της ΑΗΚ ήταν 53,4% κατά το 2009 σε σύγκριση με 56,6% το 2008.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Βλάβες Παραγωγής

Οι βλάβες σε Μονάδες Παραγωγής επηρεάζουν άμεσα το Σύστημα Μεταφοράς και, ανάλογα με τη σοβαρότητά τους, τίθεται σε κίνδυνο η ασφάλεια και η αξιοπιστία του Ηλεκτρικού Συστήματος. Για αυτό το λόγο είναι σημαντική η καταγραφή, ανάλυση και παρακολούθησή τους.

Κατά το 2009 σημειώθηκαν συνολικά 26 βλάβες στο Σύστημα Παραγωγής.

Από αυτές οι 13 βλάβες έγιναν στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού (6 αφορούσαν στην Εγκατάσταση Συνδυασμένου Κύκλου (ΕΣΚ 4), 6 στις Ατμοηλεκτρικές Μονάδες και μια από κοινού στην Εγκατάσταση Συνδυασμένου Κύκλου ΕΣΚ 4 και στις Ατμοηλεκτρικές Μονάδες 2 & 3 του Σταθμού).

Επτά βλάβες σημειώθηκαν στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Μονής, από τις οποίες οι 4 αφορούσαν στη Μονάδα 2 και από μια στη Μονάδα 1, στη Μονάδα 4 και στη Μονάδα 5.

Οι υπόλοιπες 6 βλάβες σημειώθηκαν στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας. Οι δύο αφορούσαν στη Μονάδα 2, η τρίτη στη Μονάδα 5, η τέταρτη και η πέμπτη στις Μονάδες Εσωτερικής Καύσης (ΜΕΚ 1). Τονίζεται ότι η έκτη βλάβη στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας είχε οδηγήσει στην ολική σβέση του Σταθμού.

Σε εννέα περιπτώσεις η απώλεια Μονάδων Παραγωγής συνοδεύτηκε με αποσύνδεση φορτίων, είτε χειροκίνητα από το Εθνικό Κέντρο Ελέγχου Ενέργειας, είτε ως αποτέλεσμα της λειτουργίας των ηλεκτρονόμων υποσυχνότητας.

Από τις προαναφερόμενες περιπτώσεις βλαβών υπήρξαν δύο πολύ σοβαρές που είχαν ως αποτέλεσμα την ολική σβέση στον Ηλεκτροπαραγωγό Δεκέλειας και τη μερική σβέση στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού αντίστοιχα.

Η ολική σβέση στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας προκλήθηκε την Κυριακή 28 Ιουνίου 2009 και ώρα 11:30 λόγω ανθρώπινου λάθους στην τοποθέτηση προσγειώσεων για την έκδοση άδειας εργασίας προγραμματισμένου καθαρισμού μονωτήρων. Η αποσύνδεση όλων των Μονάδων στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Δεκέλειας με συνολική παραγωγή 184MW είχε ως αποτέλεσμα τη βύθιση της συχνότητας του Συστήματος στα 48,86Hz και την ενεργοποίηση του 1ου και του 2ου Σταδίου του νέου Σχεδίου Εξισορρόπησης Παραγωγής και Ζήτησης με Απόρριψη Φορτίων της τάξης των 55MW. Πέραν τούτου η ολική σβέση του ΗΣ Δεκέλειας προκάλεσε και τη σβέση όλων των υποσταθμών μεταφοράς 132kV και 66kV, που τροφοδοτούν κυρίως την ευρύτερη περιοχή της Ελεύθερης Αμμοχώστου, με απώλεια φορτίου της τάξης των 87MW. Ως εκ τούτου, το συνολικό φορτίο απόρριψης και απώλειας λόγω της βλάβης ανήλθε στα 142MW, που αποτελεί το 24,5% της παραγωγής ισχύος του Συστήματος κατά την ώρα της βλάβης.

Για τη διερεύνηση αυτής της πολύ σοβαρής βλάβης, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς και η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου διόρισαν από κοινού επιτροπή, που ετοίμασε λεπτομερή έκθεση των συμβάντων. Τα πορίσματα της έκθεσης περιλαμβάνουν εισηγήσεις και προτάσεις για διορθωτικά μέτρα, ούτως ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα επανάληψης παρόμοιων περιστατικών.

Η μερική σβέση στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού προκλήθηκε την Παρασκευή στις 11 Δεκεμβρίου 2009 και ώρα 3:58 ως αποτέλεσμα πτώσης κεραυνού στις γραμμές μεταφοράς Βασιλικός-Πολεμίδια 1&2 και λειτουργίας της προστασίας των Ατμοηλεκτρικών Μονάδων 2 και 3 και του Ατμοστροβίλου Αρ. 40 της Εγκατάστασης Συνδυασμένου Κύκλου (ΕΣΚ 4). Η αποσύνδεση αυτών των Μονάδων στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Βασιλικού με συνολική παραγωγή 169MW είχε ως αποτέλεσμα τη βύθιση της συχνότητας του Συστήματος στα 48,44Hz και την ενεργοποίηση του 1ου μέχρι του 7ου Σταδίου του νέου Σχεδίου Εξισορρόπησης Παραγωγής και Ζήτησης με απόρριψη φορτίων της τάξης των 116MW, που αποτελεί το 30% της παραγωγής ισχύος του Συστήματος κατά την ώρα της βλάβης.

Για τη διερεύνηση αυτής της βλάβης, ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς έχει τροχιοδρομήσει τη διαδικασία για κοινό διορισμό επιτροπής από κοινού με την Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου για τη διερεύνηση και ετοιμασία λεπτομερούς έκθεσης των συμβάντων.

Συνεχίστηκε κατά το 2009 η διερεύνηση της σημαντικότερης βλάβης παραγωγής, που σημειώθηκε στον Ηλεκτροπαραγωγό Σταθμό Μονής στις 16/09/2008 από βλάβη σε μετασχηματιστή Αεριοστρόβιλου ενώ ο Αεριοστρόβιλος βρισκόταν εκτός λειτουργίας, που είχε ως συνέπεια την αποσύνδεση αριθμού μονάδων παραγωγής και γραμμών μεταφοράς, με αποτέλεσμα να σημειωθεί έλλειμμα στη διαθέσιμη παραγωγή και την απώλεια φορτίων ύψους 364MW, που αντιστοιχούσε στο 43% της συνολικής ζήτησης σε παγκύπρια κλίμακα. Η Επιτροπή εργάζεται για την ετοιμασία λεπτομερούς έκθεσης των συμβάντων. Η έκθεση θα περιλαμβάνει και εισηγήσεις για διορθωτικά μέτρα ώστε να ελαχιστοποιηθεί η πιθανότητα επανάληψης παρόμοιων περιστατικών. Κάποια μέτρα λήφθηκαν άμεσα και παράλληλα δρομολογήθηκε και η υλοποίηση άλλων μέτρων για αποφυγή παρόμοιων περιστατικών στο μέλλον.

Βλάβες Μεταφοράς

Κατά το 2009, σημειώθηκαν συνολικά τριάντα τρεις βλάβες στο Σύστημα Μεταφοράς που είχαν ως αποτέλεσμα την απώλεια διασυνδέσεων στο δίκτυο υψηλής τάσης. Οι βλάβες κατατάσσονται στις πιο κάτω κατηγορίες ανάλογα με την αιτία πρόκλησής τους:

- 11 βλάβες λόγω κακοκαιρίας
- 4 βλάβες λόγω ψηλής υγρασίας
- 18 βλάβες λόγω αστοχίας ή δυσλειτουργίας του εξοπλισμού.

Στις δέκα από τις τριάντα τρεις περιπτώσεις, η βλάβη συνοδεύτηκε με αποσύνδεση καταναλωτών (απώλεια φορτίων) και αυτό αφορούσε είτε σε βλάβες σε ακτινωτή αναχώρηση, είτε στη διαταραχή που προκλήθηκε στο σύστημα.

Η πιο σοβαρή βλάβη σημειώθηκε στις 5/6/2009, όταν λόγω εκσκαφών σε δρόμο κτυπήθηκε το υπόγειο καλώδιο μεταφοράς «Μελιζόνα – Αγία Νάπα». Ακολούθησε λανθασμένη λειτουργία της προστασίας με αποτέλεσμα την ολική σβέση των Υ/Σ «Μελιζόνα» και «Αγία Νάπα». Επίσης ο Υποσταθμός «Πρωταράς» τέθηκε εκτός λειτουργίας, αφού η δεύτερη τροφοδοτική γραμμή «Σωτήρα – Πρωταράς» ήταν εκτός λειτουργίας λόγω προγραμματισμένης συντήρησης. Η πιο πάνω βλάβη

προκάλεσε την απώλεια συνολικού φορτίου 53MW. Η παροχή αποκαταστάθηκε πλήρως μετά την πάροδο μίας ώρας και εννέα λεπτών.

Στις 7/5/2009, στον Υ/Σ «Πάφος», ο μετασχηματιστής Τ1 τέθηκε εκτός λειτουργίας λόγω αστοχίας του εξοπλισμού προστασίας που είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια και του μετασχηματιστή Τ3, ο οποίος τέθηκε εκτός λειτουργίας λόγω υπερφόρτωσης. Η βλάβη αυτή προκάλεσε την απώλεια φορτίου 17MW, το οποίο επανασυνδέθηκε πλήρως μετά από δύο ώρες και τριάντα εννέα λεπτά.

Ενώ οι βλάβες λόγω αστοχίας του εξοπλισμού παρέμειναν στα ίδια με τα περυσινά επίπεδα, οι βλάβες λόγω ψηλής υγρασίας μειώθηκαν λόγω της ιδιάζουσας κατάστασης που επικράτησε κατά το 2008. Στη μείωση συνέτεινε και το νέο πρόγραμμα που εφαρμόστηκε από το ΔΣΜ σε συνεργασία με την ΑΗΚ για έγκαιρο καθαρισμό των μονωτήρων με τη χρήση ελικοπτέρου ενωρίτερα, προτού εμφανιστεί η υψηλή υγρασία των θερινών μηνών.

Βλάβες ΣΤΗΔΕ και Λειτουργικού Τηλεπικοινωνιακού Δικτύου

Το Τηλεπικοινωνιακό Δίκτυο υποστήριξης του Συστήματος Τηλελέγχου και Διαχείρισης Ενέργειας και ο εξοπλισμός ΣΤΗΔΕ του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας λειτούργησε κατά το 2009 σε ικανοποιητικά πλαίσια.

Πιο κάτω φαίνονται οι βλάβες στον ηλεκτρονικό και τηλεπικοινωνιακό εξοπλισμό του Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας, τις οποίες επιλήφθηκαν και επιδιόρθωσαν έγκαιρα ο ΔΣΜ και η ΑΗΚ κατά τη διάρκεια του 2009.

- Τηλετερματικός Εξοπλισμός και Τροφοδοτικά 59
- Μιμικό Διάγραμμα ΕΚΕΕ (Λυχνίες, ηλεκτρονικές κάρτες) 17
- Συστήματα Τηλεπροστασίας 4
- Επικοινωνίες, Τηλέφωνα, Ραδιοτηλέφωνα, Οθόνες Προβολής κλπ. Εθνικού Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας 6
- Τηλεπικοινωνίες Οπτικών Ινών 4
- ΣΤΗΦΟΡ (Σύστημα Τηλεχειρισμού Φορτίου) 12

ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΔΣΜ
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΣΕΛΙΔΑ

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Γενικός Ελεγκτής της Δημοκρατίας

ΕΚΘΕΣΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΗ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ

Έχω ελέγξει τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς οι οποίες αποτελούνται από την κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2009 και τις καταστάσεις συνολικών εσόδων, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς είναι υπεύθυνος για την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων που να δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και τις απαιτήσεις των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων και των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει: σχεδιασμό, εφαρμογή και τήρηση εσωτερικών δικλίδων σχετικών με την κατάρτιση και τη δίκαιη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, είτε οφείλεται σε απάτη είτε σε λάθος· επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών πολιτικών· και υπολογισμό λογιστικών εκτιμήσεων που είναι λογικές υπό τις περιστάσεις.

Ευθύνη Γενικού Ελεγκτή

Η δική μου ευθύνη είναι να εκφράσω γνώμη επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων με βάση τον έλεγχό μου. Έχω διενεργήσει τον έλεγχό μου σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου. Τα Πρότυπα αυτά απαιτούν να συμμορφώνομαι με κανόνες δεοντολογίας καθώς και να σχεδιάζω και διενεργώ τον έλεγχο με σκοπό την απόκτηση λελογισμένης διασφάλισης για το εάν οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα.

Ένας έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για την απόκτηση ελεγκτικών τεκμηρίων σχετικά με τα ποσά και τις γνωστοποιήσεις στις οικονομικές καταστάσεις. Οι επιλεγόμενες διαδικασίες βασίζονται στην κρίση του ελεγκτή, περιλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ουσιώδους σφάλματος των οικονομικών καταστάσεων, είτε οφείλεται σε απάτη είτε σε λάθος. Κατά τη διενέργεια αυτών των εκτιμήσεων κινδύνων, ο ελεγκτής εξετάζει τις εσωτερικές δικλίδες που σχετίζονται με την κατάρτιση οικονομικών καταστάσεων της οντότητας που δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την

έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των εσωτερικών δικλίδων της οντότητας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που χρησιμοποιήθηκαν και του λελογισμένου των λογιστικών εκτιμήσεων που έγιναν από το Διαχειριστή, καθώς και την αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύω ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχω αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα για να παράσχουν βάση για την ελεγκτική μου γνώμη.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μου, οι οικονομικές καταστάσεις δίνουν αληθινή και δίκαιη εικόνα της οικονομικής θέση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς στις 31 Δεκεμβρίου 2009, και της χρηματοοικονομικής επίδοσης του και των ταμειακών ροών του για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την ΕΕ και τις απαιτήσεις των περί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Έλεγχος Λογαριασμών) Νόμων και των περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκτρισμού Νόμων.

(Χρυστάλλα Γιωρκάτζη)
Γενικός Ελεγκτής
της Δημοκρατίας

Λευκωσία, 18 Μαΐου 2010

Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	Σημ.	2009 €	2008 €
Κύκλος εργασιών	5	**3.806.691**	3.516.737
Άλλα έσοδα	6	**209.818**	-
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας		**(4.034.210)**	(3.533.586)
Έλλειμμα εργασιών		**(17.701)**	(16.849)
Έσοδα χρηματοδότησης		**22.027**	19.567
Έξοδα χρηματοδότησης		**(1.586)**	(761)
Καθαρά έσοδα χρηματοδότησης	8	**20.441**	18.806
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία		**2.740**	1.957
Φορολογία	9	**(2.740)**	(1.957)
Πλεόνασμα για το έτος		**-**	-

Κατάσταση συνολικών εσόδων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	2009 €	2008 €
Πλεόνασμα για το έτος	**-**	-
Λοιπά συνολικά έσοδα για το έτος	**-**	-
Συνολικά έσοδα για το έτος μετά τη φορολογία	**-**	-

Οι σημειώσεις στις σελίδες 150 μέχρι 162 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση οικονομικής θέσης στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	Σημ.	2009 €	2008 €
Περιουσιακά στοιχεία			
Κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία			
Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα	11	**263.663**	27.706
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	12	**2.166.395**	952.337
		2.430.058	980.043
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων		**2.430.058**	980.043
Αποθεματικά και υποχρεώσεις			
Αποθεματικά			
Συσσωρευμένο πλεόνασμα		**-**	-
		-	-
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις			
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές	13	**2.429.521**	980.043
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις		**537**	-
Σύνολο υποχρεώσεων		**2.430.058**	980.043
Σύνολο αποθεματικών και υποχρεώσεων		**2.430.058**	980.043

Στις 27 Απριλίου 2010 ο Διευθυντής του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ενέκρινε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις για έκδοση.

Διευθυντής

Οι σημειώσεις στις σελίδες 150 μέχρι 162 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση μεταβολών των ιδίων κεφαλαίων για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	Συσσωρευμένο πλεόνασμα €
Υπόλοιπο την 1 Ιανουαρίου 2008	-
Συνολικά έσοδα για το έτος μετά την φορολογία	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2008 / 1 Ιανουαρίου 2009	-
Συνολικά έσοδα για το έτος μετά την φορολογία	-
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2009	-

Οργανισμοί που δεν διανέμουν 70% των κερδών τους μετά τη φορολογία, όπως προσδιορίζεται από τον περί Εκτάκτου Εισφοράς για την Άμυνα της Δημοκρατίας Νόμο, κατά τη διάρκεια των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται, θα θεωρείται πως έχουν διανέμει αυτό το ποσό ως μέρισμα. Έκτακτη αμυντική εισφορά προς 15% θα είναι πληρωτέα πάνω σε αυτή τη λογιζόμενη διανομή μερίσματος κατά το τέλος της περιόδου των δύο ετών από το τέλος του φορολογικού έτους στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Το ποσό της λογιζόμενης διανομής μερίσματος μειώνεται με οποιοδήποτε πραγματικό μέρισμα ήδη διανεμήθηκε για το έτος στο οποίο τα κέρδη αναφέρονται. Αυτή η έκτακτη αμυντική εισφορά καταβάλλεται από το Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς για λογαριασμό της Κυπριακής Δημοκρατίας και είναι σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009.

Οι σημειώσεις στις σελίδες 150 μέχρι 162 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Κατάσταση των ταμειακών ροών
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	Σημ.	2009 €	2008 €
Ροή μετρητών από εργασίες			
Πλεόνασμα για το έτος		-	-
Έσοδα από τόκους	8	(22.027)	(19.567)
Έξοδα χρηματοδότησης	8	1.586	761
Φορολογία	9	2.740	1.957
Έλλειμμα από εργασίες πριν τις αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης		(17.701)	(16.849)
Αλλαγές στο κεφάλαιο κίνησης:			
Εισπρακτέα		(235.957)	5.318
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές		1.449.478	172.370
Μετρητά που προήλθαν από εργασίες		1.195.820	160.839
Φορολογία που πληρώθηκε		(2.203)	(1.957)
Καθαρά μετρητά από εργασίες		1.193.617	158.882
Ροή μετρητών από επενδυτικές δραστηριότητες			
Τόκοι που εισπράχτηκαν	8	22.027	19.567
Καθαρά μετρητά από επενδυτικές δραστηριότητες		22.027	19.567
Ροή μετρητών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες			
Έξοδα χρηματοδότησης που πληρώθηκαν	8	(1.586)	(761)
Καθαρά μετρητά για χρηματοδοτικές δραστηριότητες		(1.586)	(761)
Καθαρή αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		1.214.058	177.688
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στην αρχή του έτους		952.337	774.649
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα στο τέλος του έτους	12	2.166.395	952.337

Οι σημειώσεις στις σελίδες 150 μέχρι 162 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των οικονομικών καταστάσεων.

Σημειώσεις στις οικονομικές καταστάσεις

1 Γενικές πληροφορίες

Χώρα συστάσεως και Κύριες δραστηριότητες

Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) συστάθηκε στην Κύπρο στις 17 Σεπτεμβρίου 2004 ως ξεχωριστή Νομική Οντότητα.

Η συγκρότηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) προέκυψε από την απόφαση της Κυβέρνησης για εναρμόνιση με την Οδηγία 96/92/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 1996 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και σε επόμενο στάδιο τη συμμόρφωση με την Οδηγία 2003/54/ΕΚ.

Οι βασικές πρόνοιες του Νόμου συμπεριλαμβάνουν:
1. τη σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας Κύπρου (ΡΑΕΚ)
2. τον ορισμό του Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς και του Ιδιοκτήτη Συστήματος Διανομής
3. τη συγκρότηση του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς
4. το διαχωρισμό των πελατών σε Επιλέγοντες Πελάτες και Μη Επιλέγοντες Πελάτες
5. τη φιλελευθεροποίηση της Παραγωγής

Το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού ζήτησε γνωμάτευση από το Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας «κατά πόσο ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς (ΔΣΜ) όπως αυτός συγκροτείται από τους περί Ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκρισμού Νόμος του 2003 έως 2005 είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου».

Ο Γενικός Εισαγγελέας με επιστολή του ημερομηνίας 19 Σεπτεμβρίου 2007 αναφέρει μεταξύ άλλων ότι: … «Κρίνοντας από τις εξουσίες, τα καθήκοντα και τις γενικές πρόνοιες του Νόμου, ο ΔΣΜ πρόκειται για ένα νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με ανάμικτα καθήκοντα και εξουσίες, δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου»...

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών

Οι κυριότερες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόστηκαν στην ετοιμασία αυτών των οικονομικών καταστάσεων αναφέρονται πιο κάτω. Αυτές οι πολιτικές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια για όλα τα έτη που παρουσιάζονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις εκτός από όπου δηλώνεται διαφορετικά.

Βάση ετοιμασίας

Δήλωση συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) όπως αυτά υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Επιπρόσθετα, οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις των περί ρύθμισης της Αγοράς Ηλεκρισμού Νόμων.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Βάση ετοιμασίας (συνέχεια)

Βάση επιμέτρησης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ετοιμαστεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους.

Χρήση λογιστικών εκτιμήσεων και κρίσεων

Η ετοιμασία των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ απαιτεί τη χρήση ορισμένων σημαντικών λογιστικών εκτιμήσεων και την άσκηση κρίσης από τη διεύθυνση στη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών πολιτικών του ΔΣΜ. Οι τομείς που απαιτούν μεγαλύτερου βαθμού κρίση ή είναι πιο πολύπλοκοι ή είναι τομείς όπου οι παραδοχές και οι υπολογισμοί έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται στη Σημείωση 4.

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ

Κατά το τρέχον έτος ο ΔΣΜ υιοθέτησε όλα τα καινούργια και αναθεωρημένα ΔΠΧΑ τα οποία σχετίζονται με τις εργασίες του και είναι εφαρμόσιμα για λογιστικές περιόδους που αρχίζουν την 1 Ιανουαρίου 2009.

Η υιοθέτηση αυτή δεν έχει επιφέρει σημαντικές αλλαγές στις οικονομικές καταστάσεις του ΔΣΜ.

Νέα Πρότυπα και Διερμηνείες που δεν τέθηκαν σε ισχύ

Τα ακόλουθα Πρότυπα, Αναθεωρήσεις σε Πρότυπα και Διερμηνείες έχουν εκδοθεί αλλά δεν τέθηκαν σε ισχύ για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009:

Πρότυπο / Διερμηνεία	**Εφαρμόζεται για ετήσιες χρήσεις που αρχίζουν την ή μετά την**
(i) Υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση	
• ΔΠΧΑ 1 «Πρώτη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς» (Αναθεωρημένο)	1 Ιουλίου 2009
• ΔΠΧΑ 3 «Συνενώσεις επιχειρήσεων» (Αναθεωρημένο)	1 Ιουλίου 2009
• Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο (ΔΛΠ) 27 «Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις» (Τροποποιημένο)	1 Ιουλίου 2009
• Επιτροπή Διερμηνειών Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΕΔΔΠΧΑ) 17 «Διανομές μη χρηματικών περιουσιακών στοιχείων στους ιδιοκτήτες»	1 Ιουλίου 2009
• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 39 «Διαθέσιμα αντισταθμισμένα στοιχεία»	1 Ιουλίου 2009

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Υιοθέτηση καινούργιων και αναθεωρημένων ΔΠΧΑ (συνέχεια)

Πρότυπο / Διερμηνεία	**Εφαρμόζεται για ετήσιες χρήσεις που αρχίζουν την ή μετά την**
(i) Υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση (συνέχεια)	
• Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ 2008 Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 5 «Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται προς πώληση και διακοπείσες δραστηριότητες»	1 Ιουλίου 2009
• Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 32 «Κατηγοριοποίηση εκδόσεων δικαιωμάτων»	1 Φεβρουαρίου 2010
(ii) Δεν υιοθετήθηκαν ακόμη από την Ευρωπαϊκή Ένωση	
• Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ-2009	1 Ιουλίου 2009 / 1 Ιανουαρίου 2010
• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 2 «Συναλλαγές ομίλου σε παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών και διακανονίζονται τοις μετρητοίς»	1 Ιανουαρίου 2010
• Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 1 «Πρόσθετες εξαιρέσεις για υιοθετώντες πρώτης εφαρμογής»	1 Ιανουαρίου 2010
• ΕΔΔΠΧΑ 19 «Εξόφληση χρηματοοικονομικής υποχρέωσης με συμμετοχικούς τίτλους».	1 Ιουλίου 2010
• Τροποποιήσεις στο ΕΔΔΠΧΑ 14 «Προπληρωμές μιας ελάχιστης κεφαλαιακής υποχρέωσης»	1 Ιανουαρίου 2011
• ΔΛΠ 24 «Γνωστοποιήσεις συνδεδεμένων μερών» (Αναθεωρημένο)	1 Ιανουαρίου 2011
• ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»	1 Ιανουαρίου 2013

Αναγνώριση εισοδημάτων

Τα επιτρεπόμενα έσοδα του Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς προέρχονται από τις διατιμήσεις και χρεώσεις που εγκρίνονται από τη ΡΑΕΚ σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 32 και του άρθρου 85 και παραχωρούνται στον Ιδιοκτήτη Συστήματος Μεταφοράς για κάλυψη οποιουδήποτε μέρους ή και του συνόλου, εάν υπάρχει επάρκεια, των δαπανών στις οποίες υποβάλλεται ο Ιδιοκτήτης Συστήματος Μεταφοράς με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 64.

Άλλα έσοδα του ΔΣΜ αναγνωρίζονται ως εξής:

Έσοδα από τόκους – Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται κατά αναλογία χρόνου χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Αναγνώριση εισοδημάτων (συνέχεια)

Έσοδα από τα Ερευνητικά Προγράμματα – Τα έσοδα του ΔΣΜ από τα Ερευνητικά Προγράμματα προκύπτουν από τους όρους του κάθε προγράμματος, όπως αυτοί καθορίζονται στο Πρόγραμμα - Πλαίσιο του κάθε Προγράμματος.

Ωφελήματα υπαλλήλων

Ο Διευθυντής ΔΣΜ και οι υπαλλήλοι που υπάγονται σε αυτόν καθ' όσον αφορά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους, συνεισφέρουν στο Κυβερνητικό Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων με βάση τους μισθούς τους.

Μετατροπή ξένου νομίσματος

(α) Νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης

Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις του ΔΣΜ αποτιμούνται χρησιμοποιώντας το νόμισμα του κύριου οικονομικού περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί ο ΔΣΜ («το νόμισμα λειτουργίας»).

Οι οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζονται σε Ευρώ(€), το οποίο είναι το νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης του ΔΣΜ.

(β) Συναλλαγές και υπόλοιπα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται στο νόμισμα λειτουργίας με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν την ημερομηνία της συναλλαγής. Συναλλαγματικά κέρδη και ζημιές που προκύπτουν από την εξόφληση τέτοιων συναλλαγών και από τη μετατροπή με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει στο τέλος του έτους χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων που είναι σε ξένα νομίσματα αναγνωρίζονται στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Φορολογία

Οι τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και περιουσιακά στοιχεία για την τρέχουσα και τις προηγούμενες περιόδους υπολογίζονται με βάση το ποσό που αναμένεται ότι θα πληρωθεί ή θα ανακτηθεί από τις φορολογικές πολιτικές χρησιμοποιώντας φορολογικούς συντελεστές και νομοθεσίες που είχαν θεσπιστεί ή ουσιαστικά θεσπιστεί μέχρι την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης.

Γίνεται πλήρης πρόβλεψη για αναβαλλόμενη φορολογία, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο υποχρέωσης, πάνω σε όλες τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων και της λογιστικής τους αξίας στις οικονομικές καταστάσεις.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Ο ΔΣΜ ταξινομεί τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του στην κατηγορία «δάνεια και εισπρακτέα». Ο Διευθυντής αποφασίζει την κατάλληλη ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατά την αρχική αναγνώριση και επαναξιολογεί την ταξινόμηση αυτή σε κάθε ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης.

Τα δάνεια και εισπρακτέα είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με σταθερές ή προσδιορίσιμες πληρωμές που δεν εμπορεύονται σε ενεργή αγορά και για τα οποία δεν υπάρχει πρόθεση για εμπορία του εισπρακτέου. Τα δάνεια και εισπρακτέα περιλαμβάνονται στα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία, εκτός αν έχουν λήξη που υπερβαίνει τους δώδεκα μήνες από την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης. Αυτά ταξινομούνται ως μη-κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία. Τα δάνεια και εισπρακτέα του ΔΣΜ αποτελούνται από «εισπρακτέα» και «ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα» στον ισολογισμό.

Αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων με βάση συμβόλαιο κανονικής παράδοσης αναγνωρίζονται κατά την ημερομηνία που διεξάγεται η συναλλαγή, που είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο ΔΣΜ δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το περιουσιακό στοιχείο. Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία, πλέον το κόστος συναλλαγής.

Ο ΔΣΜ αξιολογεί σε κάθε ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης κατά πόσον υπάρχει αντικειμενική απόδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, έχει υποστεί απομείωση στην αξία.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο ΔΣΜ έχει μια παρούσα νομική ή τεκμαρτή υποχρέωση που προκύπτει από γεγονότα που έχουν προηγηθεί, είναι πιθανό να υπάρξει ροή περιουσιακών στοιχείων για εξόφληση αυτής της υποχρέωσης, και το ποσό της υποχρέωσης έχει υπολογιστεί αξιόπιστα. Δεν αναγνωρίζονται προβλέψεις για μελλοντικές ζημιές.

Οι προβλέψεις υπολογίζονται ως η τρέχουσα αξία των εξόδων που αναμένεται να απαιτηθούν για την εξόφληση της υποχρέωσης, χρησιμοποιώντας ένα ποσοστό πριν τη φορολογία, το οποίο αποδίδει τρέχουσες αξιολογήσεις αγοράς της αξίας του χρήματος διαχρονικά και τους κινδύνους που σχετίζονται με την υποχρέωση. Η αύξηση στην πρόβλεψη λόγω της παρέλευσης χρόνου αναγνωρίζεται ως χρεωστικός τόκος.

Εμπορικοί πιστωτές

Οι εμπορικοί πιστωτές αναγνωρίζονται αρχικά σε εύλογη αξία και μετέπειτα παρουσιάζονται σε αποσβεμένο κόστος, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

2 Περίληψη σημαντικών λογιστικών πολιτικών (συνέχεια)

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα αποτελούνται από μετρητά στο ταμείο και καταθέσεις στην τράπεζα και τραπεζικά παρατραβήγματα. Στην κατάσταση οικονομικής θέσης τα τραπεζικά παρατραβήγματα περιλαμβάνονται στο δανεισμό στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.

Συγκριτικές πληροφορίες

Όπου χρειάζεται τα συγκριτικά ποσά έχουν αναπροσαρμοστεί για να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση στο τρέχον έτος.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

(α) Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι εργασίες του ΔΣΜ τον εκθέτουν σε ποικίλους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: κίνδυνο τιμής αγοράς (περιλαμβανομένου συναλλαγματικού κινδύνου και κινδύνου επιτοκίου που αφορά την εύλογη αξία και κινδύνου επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές), πιστωτικό κίνδυνο και κίνδυνο ρευστότητας.

Το πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου του ΔΣΜ επικεντρώνεται στη μη προβλεψιμότητα των χρηματαγορών και αποσκοπεί στη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην οικονομική επίδοση του ΔΣΜ. Η διαχείριση κινδύνου διενεργείται από ένα κεντρικό γενικό λογιστήριο σύμφωνα με πολιτικές που εγκρίνονται από το Διευθυντή. Το λογιστήριο αναγνωρίζει, αξιολογεί και αντισταθμίζει τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους σε στενή συνεργασία με τις λειτουργικές μονάδες του ΔΣΜ.

- **Κίνδυνος αγοράς**

  Συναλλαγματικός κίνδυνος

  Ο ΔΣΜ υπόκειται σε συναλλαγματικό κίνδυνο που προκύπτει από διάφορες συναλλαγές και υπόλοιπα, κυρίως σε Δολάρια Ηνωμένων Πολιτειών. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος προκύπτει από μελλοντικές εμπορικές συναλλαγές και αναγνωρισμένες υποχρεώσεις που αποτιμούνται σε νόμισμα το οποίο δεν είναι το νόμισμα λειτουργίας του ΔΣΜ.

  Η έκθεση του ΔΣΜ στο συναλλαγματικό κίνδυνο ήταν ως ακολούθως:

	2009 €	2008 €
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές (Σημ.13)		
- Δολάριο Η.Π.Α.	-	56.580

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

(α) Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

- **Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)**

Κίνδυνος επιτοκίου που αφορά τις ταμειακές ροές και την εύλογη αξία

Ο κίνδυνος επιτοκίου είναι ο κίνδυνος όπου η αξία των χρηματοοικονομικών μέσων διακυμαίνεται εξαιτίας αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς.

Καθώς ο ΔΣΜ έχει σημαντικά περιουσιακά στοιχεία που φέρουν τόκο, τα έσοδα και η ροή μετρητών από εργασίες του ΔΣΜ ουσιαστικά εξαρτώνται από αλλαγές στα επιτόκια της αγοράς.

Ο Διευθυντής παρακολουθεί τις διακυμάνσεις στα επιτόκια σε συνεχή βάση και ενεργεί ανάλογα.

- **Πιστωτικός κίνδυνος**

Ο πιστωτικός κίνδυνος προκύπτει όταν η αδυναμία των συμβαλλομένων μερών να εξοφλήσουν τις υποχρεώσεις τους θα μπορούσε να μειώσει το ποσό των μελλοντικών ταμειακών εισροών από χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης.

Ο πιστωτικός κίνδυνος του ΔΣΜ προκύπτει από ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, καταθέσεις σε τράπεζες και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα καθώς και από έκθεση σε πιστώσεις περιλαμβανομένων εκκρεμών εισπρακτέων και δεσμευτικών συναλλαγών.

Η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που αντιπροσωπεύει τη μέγιστη έκθεση στο πιστωτικό κίνδυνο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οποιεσδήποτε εγγυήσεις που έχουν ληφθεί είναι:

	2009 €	2008 €
Εισπρακτέα (Σημ.10)	**974**	27.706
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (Σημ.10)	**2.166.395**	952.337
	2.167.369	980.043

- **Κίνδυνος ρευστότητας**

Ο πιο κάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του ΔΣΜ σε σχετικές κατηγορίες λήξεων, με βάση την εναπομένουσα περίοδο κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης μέχρι την ημερομηνία λήξης του συμβολαίου. Πιο κάτω παρουσιάζονται οι συμβατικές λήξεις των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων περιλαμβανομένων των εκτιμημένων πληρωμών τόκου. Υπόλοιπα με λήξη εντός 12 μηνών ισούνται με τις λογιστικές τους αξίες.

3 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

(α) Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

- **Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)**

	Μέχρι 6 μήνες €	6 μήνες μέχρι 1 χρόνο €
Στις 31 Δεκεμβρίου 2008		
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές (Σημ.10)	126.792	66.284
	126.792	66.284
Στις 31 Δεκεμβρίου 2009		
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές (Σημ.10)	30.335	334.443
	30.335	334.443

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας συνεπάγεται τη διατήρηση ικανοποιητικών ποσών μετρητών και εμπορεύσιμων τίτλων, τη διαθεσιμότητα χρηματοδότησης μέσω ενός ικανοποιητικού ποσού εξασφαλισμένων πιστωτικών διευκολύνσεων και τη δυνατότητα διευθέτησης ανοικτών θέσεων στην αγορά. Ο Διευθυντής διατηρεί ευελιξία στη χρηματοδότηση διατηρώντας διαθεσιμότητα εντός των εξασφαλισμένων πιστωτικών ορίων.

(β) Εκτίμηση δίκαιων αξιών

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία δεν είναι υπό εμπορία σε ενεργείς αγορές καθορίζεται χρησιμοποιώντας διάφορες μεθόδους αποτίμησης αξιών. Ο ΔΣΜ χρησιμοποιεί διάφορες μεθόδους και κάνει υποθέσεις με βάση τις συνθήκες της αγοράς κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης.

Η λογιστική αξία μείον πρόβλεψη για εμπορικά εισπρακτέα και πληρωτέα θεωρείται ότι προσεγγίζει τις δίκαιες αξίες τους. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς γνωστοποίησης υπολογίζεται με την προεξόφληση των μελλοντικών συμβατικών ταμειακών ροών χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο της αγοράς που είναι διαθέσιμο στο ΔΣΜ για παρόμοια χρηματοοικονομικά μέσα.

4 Σημαντικοί λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις

Οι λογιστικοί υπολογισμοί και εκτιμήσεις αξιολογούνται σε συνεχή βάση και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων προσδοκιών σχετικά με μελλοντικά γεγονότα που πιστεύεται ότι είναι λογικά σύμφωνα με τις περιστάσεις.

Ο ΔΣΜ κάνει υπολογισμούς και παραδοχές σε σχέση με το μέλλον. Ως αποτέλεσμα, οι λογιστικοί υπολογισμοί σπανίως ισούνται με τα πραγματικά αποτελέσματα. Οι υπολογισμοί και οι παραδοχές δεν αναμένεται να προκαλέσουν ουσιώδεις αναπροσαρμογές στη λογιστική αξία περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων κατά το επόμενο οικονομικό έτος.

5 Κύκλος εργασιών

	2009 €	2008 €
Χρεώσεις	**3.560.431**	3.466.402
Έσοδα από πώληση προσφορών και εντύπων	**-**	137
Συνδέσεις δικτύου	**246.260**	50.198
	3.806.691	3.516.737

6 Άλλα έσοδα

	2009 €	2008 €
Έσοδα από χορηγίες για εκπαίδευση προσωπικού	**2.461**	-
Έσοδα από χορηγίες για συμμετοχή σε Ερευνητικά Προγράμματα ΕΕ (1)	**207.357**	-
	209.818	-

(1) Ο ΔΣΜ συμμετέχει σε δύο χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ Ερευνητικά Προγράμματα, το IS POWER και το 7MW-WEC-by-11. Τα έσοδα του ΔΣΜ από τα Ερευνητικά Προγράμματα προκύπτουν από τους όρους του κάθε προγράμματος, όπως αυτοί καθορίζονται στο Πρόγραμμα – Πλαίσιο του κάθε Προγράμματος.

7 Κόστος προσωπικού

	2009 €	2008 €
Μισθοί	**83.549**	80.376
Κοινωνικές ασφαλίσεις	**4.787**	4.327
Άλλες εισφορές	**2.488**	2.390
	90.824	87.093

Ο αριθμός των υπαλλήλων που εργοδοτούνταν από το ΔΣΜ στις 31 Δεκεμβρίου 2009 ήταν 1 (2008:1).

Το μόνο άτομο που εργοδοτείται από το ΔΣΜ είναι ο Διευθυντής. Η στελέχωση του ΔΣΜ αποτελείται από 32 άτομα (2008:31) τα οποία προέρχονται από το υφιστάμενο προσωπικό της ΑΗΚ.

8 Καθαρά έξοδα χρηματοδότησης

	2009 €	2008 €
Έσοδα χρηματοδότησης:		
Έσοδα από τόκους:		
Τραπεζικά υπόλοιπα	**22.027**	19.567
Έξοδα χρηματοδότησης:		
Τραπεζικά δικαιώματα	**1.586**	761
Καθαρά έσοδα χρηματοδότησης	**20.441**	18.806

9 Φορολογία

	2009 €	2008 €
Τρέχουσα φορολογία:		
Αμυντική εισφορά	**2.203**	1.957
Προηγουμένων ετών:		
Φόρος εισοδήματος	**501**	-
Αμυντική εισφορά	**36**	-
	2.740	1.957

Ο φόρος επί των κερδών του ΔΣΜ πριν τη φορολογία διαφέρει από το θεωρητικό ποσό που θα προέκυπτε χρησιμοποιώντας τα εφαρμόσιμα ποσοστά φορολογίας ως εξής:

	2009 €	2008 €
Πλεόνασμα πριν τη φορολογία	**2.740**	1.957
Φόρος υπολογιζόμενος με το εφαρμόσιμο ποσοστό φορολογίας ύψους 10%/25%	**274**	489
Φορολογική επίδραση εξόδων που δεν εκπίπτουν για φορολογικούς σκοπούς	**214**	487
Φορολογική επίδραση εκπτώσεων και εισοδήματος που δεν υπόκεινται σε φορολογία	**(2.203)**	(2.446)
Φόρος εισοδήματος-προηγουμένων ετών	**501**	-
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα	**2.203**	1.957
Έκτακτη εισφορά για την άμυνα-προηγουμένων ετών	**36**	-
Φορολογική επίδραση χρησιμοποίησης φορολογικών ζημιών σε μεταφορά	**1.715**	1.470
Χρέωση φορολογίας	**2.740**	1.957

9 Φορολογία (συνέχεια)

Ο Διαχειριστής Συστήματος Μεταφοράς υπόκειται σε εταιρικό φόρο με συντελεστή 10% (25% για το έτος 2008) για φορολογητέα κέρδη.

Υπόκειται επίσης σε έκτακτη εισφορά για την άμυνα με συντελεστή 3% πάνω στα φορολογητέα κέρδη του έτους 2008.

Κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις τόκοι μπορεί να υπόκεινται σε αμυντική εισφορά με ποσοστό 10%. Σε τέτοιες περιπτώσεις 100% (50% για το έτος 2008) των τόκων αυτών, εξαιρούνται από εταιρικό φόρο και επομένως έχουν πραγματικό φορολογικό συντελεστή 10% (22,5% για το έτος 2008).

10 Χρηματοοικονομικά μέσα ανά κατηγορία

	Δάνεια και εισπρακτέα €	**Σύνολο 2009 €**	Δάνεια και εισπρακτέα €	**Σύνολο 2008 €**
Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στην κατάσταση οικονομικής θέσης				
Εισπρακτέα (1)	974	**974**	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα (Σημ.12)	2.166.395	**2.166.395**	952.337	952.337
	2.167.369	**2.167.369**	952.337	952.337

	Άλλες χρηματο-οικονομικές υποχρεώσεις €	**Σύνολο 2009 €**	Άλλες χρηματο-οικονομικές υποχρεώσεις €	**Σύνολο 2008 €**
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις όπως παρουσιάζονται στην κατάσταση οικονομικής θέσης				
Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές (2)	364.778	**364.778**	193.076	193.076
	364.778	**364.778**	193.076	193.076

Σημειώσεις:

(1) Το υπόλοιπο του στοιχείου της κατάστασης οικονομικής θέσης «εισπρακτέα» είναι προπληρωμές και οφειλόμενες φορολογίες.

(2) Το υπόλοιπο του στοιχείου της κατάστασης οικονομικής θέσης «εμπορικοί και άλλοι πιστωτές» είναι οφειλόμενα έξοδα, προβλέψεις και οφειλόμενες φορολογίες.

11 Εμπορικά και άλλα εισπρακτέα

	2009 €	2008 €
Εμπορικοί χρεώστες	**974**	-
Προπληρωμές	**262.689**	22.232
Άλλοι χρεώστες	**-**	5.474
	263.663	27.706

Η εύλογη αξία των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων που έχουν λήξη εντός ενός έτους είνα περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2009, εμπορικά εισπρακτέα ύψους €974 (2008: € -) δεν ήταν ληξιπρόθεσμα ούτε απομειωμένα.

Οι λογιστικές αξίες των εισπρακτέων του ΔΣΜ αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2009 €	2008 €
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	**263.663**	27.706
	263.663	27.706

12 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

	2009 €	2008 €
Μετρητά στην τράπεζα και στο ταμείο	**2.166.395**	952.337
	2.166.395	952.337

Για σκοπούς της κατάστασης ταμειακών ροών τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιλαμβάνουν:

	2009 €	2008 €
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	**2.166.395**	952.337
	2.166.395	952.337

13 Εμπορικοί και άλλοι πιστωτές

	2009 €	2008 €
Εμπορικοί πιστωτές	**364.778**	193.076
Άλλοι πιστωτές	**76.420**	-
Οφειλόμενα έξοδα	**9.668**	11.321
Αναβαλλόμενα έσοδα	**1.978.655**	775.646
	2.429.521	980.043

Η εύλογη αξία των εμπορικών και άλλων πιστωτών που έχουν λήξη εντός ενός έτους είναι περίπου η ίδια με τη λογιστική αξία κατά την ημερομηνία της κατάστασης οικονομικής θέσης.

Οι λογιστικές αξίες των εμπορικών και άλλων εισπρακτέων του ΔΣΜ αναλύονται ανά νόμισμα ως εξής:

	2009 €	2008 €
Ευρώ – νόμισμα λειτουργίας και παρουσίασης	**2.429.521**	923.463
Δολάριο Η.Π.Α.	**-**	56.580
	2.429.521	980.043

14 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις

Δεν υπήρχαν οποιεσδήποτε ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου 2009.

15 Γεγονότα μεταγενέστερα της κατάστασης οικονομικής θέσης

Δεν υπήρχαν οποιαδήποτε σημαντικά γεγονότα μεταγενέστερα της κατάστασης οικονομικής θέσης που να έχουν σχέση με την κατανόηση των οικονομικών καταστάσεων.

Ανάλυση εξόδων
για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009

	2009 €	2008 €
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας		
Μισθοί	**83.549**	80.376
Κοινωνικές ασφαλίσεις	**4.787**	4.327
Άλλες εισφορές	**2.488**	2.390
Μισθοί και έξοδα υπαλλήλων αποσπασμένων στο ΔΣΜ	**2.711.359**	2.654.124
Αμοιβές τρίτων	**140.327**	140.208
Τέλη άδειας προς ΡΑΕΚ	**8.543**	8.543
Έξοδα ταξιδίων και παραστάσεων	**62.659**	80.468
Συντήρηση εξοπλισμού	**357**	8.878
Επιμόρφωση προσωπικού	**1.139**	9.405
Διάφορα έξοδα	**112.006**	9.933
Ενοίκια και κοινόχρηστα	**91.899**	83.494
Τηλέφωνα και ταχυδρομικά	**15.529**	17.718
Εκτυπωτικά και γραφική ύλη	**4.705**	5.949
Συνδρομές	**40.616**	19.427
Φωτισμός και θέρμανση	**32.205**	36.225
Προμήθειες και συντήρηση εξοπλισμού μεταφοράς και διανομής	**106.121**	84.379
Συντήρηση εξοπλισμού γραφείων διοίκησης	**240**	418
Οδοιπορικά και μεταφορικά	**2.307**	3.149
Φύλαξη κτηρίου Κέντρου Ελέγχου Ενέργειας	**171.149**	84.126
Ασφάλειες	**26.622**	1.243
Έξοδα οχημάτων	**470**	327
Δαπάνες για συνδέσεις στο σύστημα μεταφοράς	**246.260**	50.198
Ενοίκιο χρήσης ακινήτων, εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	**138.454**	145.231
Συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	**433**	629
Συντήρηση συστημάτων κλιματισμού ΕΚΕΕ και ΕΕΚΕΕ	**1.510**	2.421
Άμεσα έξοδα για συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα ΕΕ	**28.476**	-
	4.034.210	3.533.586